

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

59 tomas

2016 m. rugpjūčio 4 d.

Turinys

II Ne teisėkūros procedūra priimami aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2016 m. liepos 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/1328, kuriuo tam tikriems importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos ir Rusijos Federacijos kilmės plokštiems šaltai valcuotiems plieno produktams nustatomas galutinis antidempingo muitas ir galutinai surenkamas laikinasis muitas 1
- ★ 2016 m. liepos 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/1329, kuriuo surenkamas registruotiems tam tikriems importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos ir Rusijos Federacijos kilmės plokštiems šaltai valcuotiems plieno produktams nustatytas galutinis antidempingo muitas 27
- ★ 2016 m. rugpjūčio 2 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/1330, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1235/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 įgyvendinimo taisyklės dėl ekologiškų produktų importo iš trečiųjų šalių ⁽¹⁾ 43
- 2016 m. rugpjūčio 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/1331, kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti 97

SPRENDIMAI

- ★ 2016 m. liepos 28 d. Komisijos sprendimas (ES) 2016/1332, kuriuo nustatomi ekologiniai kriterijai, taikomi suteikiant ES ekologinį ženklą baldams (*pranešta dokumentu* Nr. C(2016) 4778) ⁽¹⁾ 100

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2016/1328

2016 m. liepos 29 d.

kuriuo tam tikriems importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos ir Rusijos Federacijos kilmės plokštiems šaltai valcuotiems plieno produktams nustatomas galutinis antidempingo muitas ir galutinai surenkamas laikinasis muitas

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/1036 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos Sąjungos narėmis nesančių valstybių ⁽¹⁾ (toliau – pagrindinis reglamentas), ypač į jo 9 straipsnio 4 dalį,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

1.1. Laikinosios priemonės

- (1) 2016 m. vasario 12 d. Europos Komisija (toliau – Komisija) Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2016/181 ⁽²⁾ (toliau – laikinasis reglamentas) nustatė laikinąjį antidempingo muitą tam tikriems į Sąjungą importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos (toliau – KLR) ir Rusijos Federacijos (toliau – Rusija) (toliau kartu – nagrinėjamosios šalys) kilmės plokštiems valcuotiems produktams iš geležies arba nelegiruotojo plieno ar kito legiruotojo plieno, išskyrus nerūdijantįjį plieną, visų pločių, šaltai valcuotiems, neplakiruotiems, nepadengtiems arba neapvilktiems, po šaltojo valcavimo toliau neapdorotiems (toliau – plokšti šaltai valcuoti plieno produktai).
- (2) Tyrimas inicijuotas 2015 m. gegužės 14 d. ⁽³⁾, gavus 2015 m. balandžio 1 d. Europos plieno asociacijos „Eurofer“ (toliau – skundo pateikėjas) gamintojų, kurie pagamina daugiau nei 25 % visų tam tikrų plokščių šaltai valcuotų plieno produktų Sąjungoje, vardu pateiktą skundą.
- (3) Kaip nurodyta laikinojo reglamento 19 konstatuojamojoje dalyje, atliekant dempingo ir žalos tyrimą nagrinėtas 2014 m. balandžio 1 d. – 2015 m. kovo 31 d. laikotarpis (toliau – tiriamasis laikotarpis arba TL). Tiriant žalai įvertinti svarbias tendencijas buvo nagrinėjamas laikotarpis nuo 2011 m. sausio 1 d. iki tiriamojo laikotarpio pabaigos (toliau – nagrinėjamasis laikotarpis).

1.2. Registracija

- (4) Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2015/2325 ⁽⁴⁾ Komisija nustatė KLR ir Rusijos kilmės ir iš šių šalių siunčiamo importuojamo nagrinėjamojo produkto registracijos reikalavimą. Importo registracija nutraukta 2016 m. vasario 12 d. nustačius laikinąsias priemones.

⁽¹⁾ OLL 176, 2016 6 30, p. 21.

⁽²⁾ 2016 m. vasario 10 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/181, kuriuo tam tikriems importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos ir Rusijos Federacijos kilmės plokštiems šaltai valcuotiems plieno produktams nustatomas laikinasis antidempingo muitas (OLL 37, 2016 2 12, p. 1).

⁽³⁾ OL C 161, 2015 5 14, p. 9.

⁽⁴⁾ 2015 m. gruodžio 11 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/2325, kuriuo nustatomas reikalavimas registruoti tam tikrus importuojamus Kinijos Liaudies Respublikos ir Rusijos Federacijos kilmės plokščius šaltai valcuotus plieno produktus (OL L 328, 2015 12 12, p. 104).

- (5) Registracijos reikalavimas ir galimas aptariamo antidempingo muto taikymas atgaline data, taip pat su šiais dalykais susijusios gautos pastabos išsamiai išdėstyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2016/1329 ⁽¹⁾. Šiame reglamente aptariamos tik po preliminarių išvadų dėl dempingo, žalos, priežastinio ryšio ir Sąjungos interesų paskelbimo gautos pastabos ir Komisijos galutinė pozicija šiais klausimais.

1.3. Tolesnė procedūra

- (6) Atskleidus esminius faktus ir aplinkybes, kuriais remiantis buvo nustatytas laikinasis antidempingo muitas (toliau – pirminis faktų atskleidimas), kelios suinteresuotosios šalys raštu pateikė pastabų ir išreiškė savo nuomonę dėl preliminarių išvadų. Šalims, kurios to prašė, buvo suteikta galimybė būti išklausytoms.
- (7) Susijęs plieno paslaugų centras ir prekiautojas paprašė, kad klausyme dėl kompensavimo dalyvautų prekybos bylas nagrinėjantis pareigūnas (toliau – bylas nagrinėjantis pareigūnas). Bylas nagrinėjantis pareigūnas išnagrinėjo prašymą ir į jį atsakė raštu. Be to, 2016 m. gegužės 3 d. „Eurofer“ prašymu buvo surengtas klausymas dalyvaujant bylas nagrinėjančiam pareigūnui.
- (8) Komisija toliau rinko ir tikrino visą informaciją, kurią manė esant reikalingą norint padaryti galutinę išvadą. Kad turėtų daugiau išsamios informacijos apie pelningumą, Komisija atrinktų Sąjungos gamintojų paprašė pateikti 2005–2010 m. pelningumo duomenis, susijusius su tiriamojo produkto pardavimu Sąjungoje. Prašomą informaciją pateikė visi atrinkti Sąjungos gamintojai.
- (9) Siekiant patikrinti 8 konstatuojamojoje dalyje minėtus klausimyno atsakymus, toliau išvardytų Sąjungos gamintojų patalpose surengti pateiktų duomenų tikrinamieji vizitai:
- „ThyssenKrupp Germany“, Duisburgas, Vokietija,
  - „ArcelorMittal Belgium NV“, Gentas, Belgija,
  - „ArcelorMittal Sagunto SL“, Puerto de Saguntas, Ispanija.
- (10) Komisija visoms šalims pranešė apie esminius faktus ir aplinkybes, kuriais remdamasi į Sąjungą importuojamiems KLR ir Rusijos kilmės plokštiesiems šaltai valcuotiems plieno produktams ketino nustatyti galutinį antidempingo muitą ir galutinai surinkti garantijomis užtikrintas laikinojo muto sumas (toliau – galutinis faktų atskleidimas). Visoms šalims buvo suteiktas laikotarpis, per kurį jos galėjo teikti pastabas dėl galutinio faktų atskleidimo.
- (11) Suinteresuotųjų šalių pateiktos pastabos išnagrinėtos ir prireikus į jas atsižvelgta.

1.4. Teiginiai dėl prašymo pateikti papildomos informacijos, jos tikrinimo ir naudojimo

- (12) Po galutinio faktų atskleidimo tam tikri eksportuojantys gamintojai pateikė pastabų dėl Sąjungos gamintojams nustatyto termino prašomai informacijai pateikti ir suabejojo tokių duomenų tikslumu ir jų tikrinimo procesu. Šios šalys tvirtino, kad Sąjungos pramonė negalėjo nurodyti teisingų duomenų ir pasinaudojo palankiomis sąlygomis pažeisti kitų šalių teises į objektyvų, nešališką ir nediskriminacinį tyrimą. Šias tariamai palankias sąlygas Sąjungos pramonei rodo ir Komisijos atlaidumas jos atžvilgiu, kai buvo nepateikta tam tikra svarbi informacija (šalys nurodė, kad buvo nepateiktos sąskaitos faktūros).
- (13) Teiginys dėl palankių sąlygų atmetamas. Tai susiję su laikinojo reglamento 59 konstatuojamosios dalies formuluote. Toje konstatuojamojoje dalyje paaiškinta, kad vidinių sandorių atveju sąskaitos faktūros neišduodamos, o tai atitinka priimtina apskaitos praktiką. Sąjungos pramonei nebuvo leista nepateikti prašomos informacijos.
- (14) Tie patys eksportuojantys gamintojai teigė, kad renkant ir tikrinant papildomą Sąjungos gamintojų pateiktą informaciją buvo diskriminuojami Rusijos eksportuojantys gamintojai, kurie paprašė surengti antrą tikrinimą.

⁽¹⁾ 2016 m. liepos 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/1329, kuriuo surenkamas registruotiems tam tikriems importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos ir Rusijos Federacijos kilmės plokštiesiems šaltai valcuotiems plieno produktams nustatytas galutinis antidempingo muitas (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 27).

- (15) Pirma, reikėtų pažymėti, kad Komisija, kaip tyrimą atliekanti institucija, akivaizdžiai turi teisę prašyti pateikti papildomos informacijos, jei mano, kad tai yra reikalinga ir tinkama analizei atlikti pirminiu arba galutiniu tyrimo etapu. Šiuo atveju, kaip paaiškinta 154 konstatuojamojoje dalyje, Komisija turėjo tinkamų priežasčių prašyti pateikti šiuos papildomus duomenis ir po to juos patikrinti. Buvo tikrinami tik pateikti papildomi duomenys, kurių nebuvo prašyta anksčiau, ir buvo užtikrina, kad duomenys, kuriais Komisija vėliau pagrindė savo išvadas, būtų patikimi. Antra, Rusijos eksportuojančių gamintojų prašymai surengti antrą tikrinimą iš tiesų buvo susiję su tais pačiais duomenimis, kurie buvo patikrinti per pirminį tikrinimą, o antrasis tikrinimas tam tikrų Sąjungos gamintojų patalpose buvo reikalingas norint patikrinti 8 konstatuojamojoje dalyje nurodytus papildomus duomenis ir nustatyti, ar antidempingo muitai būtų renkami atgaline data. Todėl minėti teiginiai atmesti.

1.5. Nagrinėjamas produktas ir panašus produktas

- (16) Laikinojo reglamento 21 ir 22 konstatuojamosiose dalyse pateikta nagrinėjamojo produkto preliminari apibrėžtis. Nė viena šalis nepateikė pastabų dėl šios apibrėžties.
- (17) Galutinai apibrėžtas nagrinėjamas produktas – KLR ir Rusijos kilmės plokšti valcuoti produktai iš geležies arba nelegiruotojo plieno ar kito legiruotojo plieno, išskyrus nerūdijantįjį plieną, visų pločių, šalta valcuoti, neplakiruoti, nepadengti arba neapvilkti, po šaltojo valcavimo toliau neapdoroti, kurių KN kodai šiuo metu yra ex 7209 15 00, 7209 16 90, 7209 17 90, 7209 18 91, ex 7209 18 99, ex 7209 25 00, 7209 26 90, 7209 27 90, 7209 28 90, 7211 23 30, ex 7211 23 80, ex 7211 29 00, 7225 50 80, 7226 92 00.

Nagrinėjamojo produkto apibrėžčiai nepriskiriami šių rūšių produktai:

- plokšti valcuoti produktai iš geležies arba nelegiruotojo plieno, visų pločių, šalta valcuoti, neplakiruoti, nepadengti arba neapvilkti, po šaltojo valcavimo toliau neapdoroti, suvynioti arba nesuvynioti į ritinius, visokio storio, elektrotechniniai,
  - plokšti valcuoti produktai iš geležies arba nelegiruotojo plieno, visų pločių, šalta valcuoti, neplakiruoti, nepadengti arba neapvilkti, suvynioti į ritinius, mažesnio kaip 0,35 mm storio, atkaitinti (vadinami juodąja skarda),
  - plokšti valcuoti produktai iš kito legiruotojo plieno, visų pločių, iš silicinio elektrotechninio plieno ir
  - plokšti valcuoti produktai iš legiruotojo plieno, po šaltojo valcavimo toliau neapdoroti, iš greitapjovio plieno.
- (18) Kadangi pastabų dėl nagrinėjamojo produkto ir panašaus produkto negauta, laikinojo reglamento 22–24 konstatuojamosiose dalyse išdėstytos išvados patvirtinamos.

2. DEMPINGAS

2.1. KLR

2.1.1. Rinkos ekonomikos režimas (RER)

- (19) Kaip paaiškinta laikinojo reglamento 34 konstatuojamojoje dalyje, nė vienas su šiuo tyrimu susijęs eksportuojantis gamintojas neprašė taikyti RER.

2.1.2. Panaši šalis

- (20) Laikinajame reglamente Komisija panašia šalimi pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 7 dalį pasirinko Kanadą.
- (21) Viena suinteresuotoji šalis teigė, kad dėl skirtumo tarp žalos ir dempingo skirtumų kilo abejonių, ar Komisijos skaičiavimai buvo tikslūs. Ta pati suinteresuotoji šalis taip pat teigė, kad jei šis skirtumas faktiškai yra teisingas, dėl jo Kanada negalėtų būti pasirinkta panašia šalimi atsižvelgiant į nagrinėjamojo produkto kainų lygį šioje šalyje.

- (22) Komisija savo skaičiavimus patvirtina. Be to, Komisija primena, kad panaši šalis pasirinkta iš šalių, kuriose panašaus produkto kaina nustatoma tokiomis aplinkybėmis, kurios yra kiek įmanoma panašesnės į eksporto šalies aplinkybes. Kainų lygis kaip toks nėra panašios šalies pasirinkimo kriterijus.
- (23) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, teiginys, kad Kanada nėra tinkama panaši šalis, atmetamas. Komisija patvirtina laikinojo reglamento 27–34 konstatuojamosiose dalyse išdėstytą pagrindimą ir Kanados kaip panašios šalies pasirinkimą, kaip apibrėžta pagrindinio reglamento 2 straipsnio 7 dalyje.

2.1.3. Normalioji vertė

- (24) Kadangi pastabų dėl normaliosios vertės nustatymo negauta, laikinojo reglamento 35–45 konstatuojamosios dalys patvirtinamos.

2.1.4. Eksporto kaina

- (25) Pastabose dėl laikinojo reglamento viena bendrovių grupė pastebėjo žalos ir dempingo skaičiavimų neatitikimą, jos teigimu atsiradusį dėl Komisijos padarytos korektūros klaidos. Tačiau Komisija nustatė, kad neatitikimas atsirado dėl smulkios šios bendrovių grupės padarytos korektūros klaidos, kuri turėjo įtakos eksporto kainai. Komisija šią korektūros klaidą ištaisė.

2.1.5. Palyginimas

- (26) Kadangi jokių pastabų dėl normaliosios vertės ir eksporto kainos palyginimo negauta, laikinojo reglamento 49 ir 50 konstatuojamosios dalys patvirtinamos.

2.1.6. Dempingo skirtumai

- (27) Dėl pasikeitusios eksporto kainos, kaip minėta 25 konstatuojamojoje dalyje, vienos bendrovių grupės dempingo skirtumas perskaičiuotas ir šiek tiek padidintas. Dėl šio padidėjimo keičiasi ir visoms kitoms Kinijos bendrovėms nustatytas dempingo skirtumas, nes jis pagrįstas šia bendrovių grupe.
- (28) Procentais išreikšti CIF kainos Sąjungos pasienyje prieš sumokant muitą galutiniai dempingo skirtumai yra tokie:

1 lentelė

Dempingo skirtumai (KLR)

Bendrovė	Galutinis dempingo skirtumas (%)
„Angang“ grupė	59,2
„Shougang“ grupė	52,7
Kitos bendradarbiaujančios bendrovės	56,9
Visos kitos bendrovės	59,2

2.2. Rusija

2.2.1. Įvadas

- (29) Po pirminio faktų atskleidimo vienas Rusijos eksportuojantis gamintojas nesutiko su pagrindinio reglamento 18 straipsnio taikymu. Jis pateikė naujų duomenų, kad užginčytų laikinojo reglamento 60 konstatuojamojoje dalyje aprašytus nustatytuosius faktus, kuriais Komisija įrodė, kad eksportuojantis gamintojas nurodė didesnę parduotą kiekį, nei fiziškai įmanoma pagaminti.
- (30) Komisija surengė du klausimus, per kuriuos susijusiam eksportuojančiam gamintojui suteikė galimybę pateikti pastabų ir paaiškinti savo teiginius.
- (31) Per klausimus Komisija pabrėžė, kad po tikrinimo pateiktos pastabos (paaiškinimai) gali būti priimti tik jei duomenys, kuriais yra pagrįstos pastabos (aiškinimai), jau buvo pateikti arba gali būti susieti su klausimyno atsakymuose ar vėliausiai per tikrinamąjį vizitą pateiktais duomenimis. Eksportuojantis gamintojas negalėjo pagrįsti savo argumentų klausimyno atsakymuose jau pateikta informacija arba su įrodymais vietoje surinkta informacija. Todėl pirminiu etapu nustatyti faktai, kuriais remdamasi Komisija taikė pagrindinio reglamento 18 straipsnį ir kurie išdėstyti laikinojo reglamento 60 ir 61 konstatuojamosiose dalyse, patvirtinami. Taigi, pagal pagrindinio reglamento 18 straipsnį Komisija aptariamoms bendrovės dempingo skirtumą galutinai nustatė remdamasi turimais faktais.
- (32) Po galutinio faktų atskleidimo vienas eksportuojantis gamintojas nurodė, kad atliekant dabartinį antidempingo tyrimą jis buvo diskriminuojamas, o tai padarė poveikį jo procedūrinėms teisėms, įskaitant teisę į gynybą. Šis eksportuojantis gamintojas teigė, kad Komisija nesutiko surengti antro tikrinimo jo patronuojamosios bendrovės Belgijoje patalpose, tačiau Sąjungos gamintojų ir importuotojų patalpose antras tikrinimas buvo surengtas. Dėl 15 konstatuojamojoje dalyje nurodytų priežasčių ši teiginį reikia atmesti.
- (33) Šis eksportuojantis gamintojas taip pat teigė, kad Komisija galėjo naudoti jo susijusio prekiautojo / importuotojo eksporto kainas ir vienintelio eksportuojančio gamintojo, kuris visiškai bendradarbiavo su Komisija, gamybos sąnaudų duomenis. Tokiu būdu Komisija tariamai būtų išvengusi pagrindinio reglamento 18 straipsnio taikymo, nes ji patikrino šį susijusį prekiautoją / importuotoją atskirai ir neturėjo jokių prieštaravimų dėl jo bendradarbiavimo. Kaip paaiškinta pirmiau, tai, kad eksportuojančio gamintojo nurodytas bendras parduotas kiekis (išskaičiavus uždarajam naudojimui panaudotą kiekį ir pakoregavus atsižvelgiant į atsargų pokyčius) buvo didesnis už pagamintą kiekį, neleidžia Komisijai padaryti išvados, kad buvo nurodytas visas eksportui į Sąjungą parduotas kiekis. Todėl Komisija atmetė bendrovės pasiūlymą naudoti sandorių rinkinį, kuris gali tik iš dalies atspindėti visą pardavimą Sąjungai. Taigi Komisija nenaudojo jokių gamybos sąnaudų duomenų, nes nebuvo prieinamų pardavimo eksportui duomenų, kuriuos būtų galima naudoti palyginimui atlikti.
- (34) Du eksportuojantys gamintojai pateikė pastabų dėl tikrinamųjų vizitų atlikimo ir prašė Komisijos sustabdyti tyrimą, kol bus išnagrinėti jų teiginiai. Šiomis aplinkybėmis eksportuojantys gamintojai nesutinka, kad Komisija taikytų pagrindinio reglamento 18 straipsnį. Be to, Rusijos Federacijos ekonominės plėtros ministerija paprašė sustabdyti nustatytinų galutinių antidempingo priemonių taikymą, kol kompetentingos Sąjungos institucijos tinkamai išnagrinės dviejų eksportuojančių gamintojų oficialų skundą.
- (35) Komisija pažymi, kad tikrinimas yra vienas tyrimo proceso, kurį vykdo Komisija, kaip tyrimą atliekanti institucija, etapas. Komisija išsamiai paaiškino pagrįstas priežastis, kuriomis remdamasi ji nusprendė taikyti pagrindinio reglamento 18 straipsnį. Pagrindinio reglamento 18 straipsnis taikomas remiantis Komisijai bendrovių raštu pateiktais įrodymais ir tokių įrodymų patikimumu ir nuoseklumu. Eksportuojantiems gamintojams viso tyrimo metu buvo sudarytos galimybės visapusiškai pasinaudoti savo teisėmis į gynybą teikiant informaciją, pastabas, rengiant klausimus ir susitikimus, įskaitant du susitikimus, surengtus specialiai iškeltiems klausimams nagrinėti.
- (36) Dėl prašymo sustabdyti priemonių taikymą Komisija pabrėžia, kad vienintelis pagrindas sustabdyti bet kokias pagal pagrindinį reglamentą nustatytas priemones yra 14 straipsnio 4 dalis. Be to, Komisija pažymi, kad nebuvo įvykdytos minėtame straipsnyje nustatytos sąlygos sustabdyti priemonių taikymą. Tame straipsnyje nustatyta, kad priemonės gali būti sustabdytos tik dėl Sąjungos interesų, jei rinkos sąlygos laikinai pasikeičia tiek, kad dėl sustabdymo žala veikiausiai nebūtų toliau daroma. Nėra požymių, kad šiuo atveju tokios sąlygos būtų

tenkinamos, ir Komisija pabrėžia, kad tokios aplinkybės nebuvo nurodytos. Atvirksčiai – per tyrimą įrodyta, kad buvo įvykdytos sąlygos nustatyti galutines priemones, kaip išdėstyta pagrindinio reglamento 9 straipsnio 4 dalyje. Todėl Komisija atmeta šį prašymą.

2.2.2. Normalioji vertė

- (37) Po pirminio faktų atskleidimo vienas eksportuojantis gamintojas nesutiko su Komisijos atliktu jo plokščių šaltai valcuotų plieno produktų gamybos sąnaudų koregavimu, kaip išdėstyta laikinojo reglamento 76 konstatuojamojoje dalyje ir pagrįsta 80 konstatuojamojoje dalyje. Tačiau susijęs eksportuojantis gamintojas nepateikė jokių argumentų, kurie būtų leidę Komisijai pakeisti nuomonę, kad medžiagų vartojimo santykiai, kuriuos bendrovė nurodė savo klausimyno atsakymuose, buvo netinkami Komisijai norint tiksliai įvertinti bendrovės plokščių šaltai valcuotų plieno produktų gamybai naudotų medžiagų sąnaudas. Todėl Komisija šį teiginį atmetė.
- (38) Tas pats eksportuojantis gamintojas taip pat teigė, kad nustatant pardavimo, bendrąsias ir administracines išlaidas (toliau – PBA išlaidos) turėtų būti išskaičiuoti nuostoliai, susiję su jo dviejų užsienio patronuojamųjų bendrovių likvidavimu. Be to, jis teigė, kad pakavimo išlaidos apskaičiuotos du kartus – įtrauktos ir į gamybos sąnaudas, ir į PBA išlaidas. Komisija atitinkamai peržiūrėjo savo nustatytuosius faktus, nes po pirminio faktų atskleidimo bendrovės pateikti paaiškinimai buvo pagrįsti klausimyno atsakymuose arba per tikrinamąjį vizitą ar prieš jį tinkamai pateikta informacija.
- (39) Peržiūrėjusi PBA išlaidas Komisija nustatė, kad tam tikras pardavimas vidaus rinkoje buvo pelningas. Tai leido Komisijai dempingo skirtumą apskaičiuoti remiantis pačios bendrovės PBA išlaidomis ir pelnu. Pirminiu etapu Komisija nebuvo nustačiusi jokio pelningo pardavimo vidaus rinkoje, todėl dempingo skirtumą apskaičiavo remdamasi išorės šaltinių PBA išlaidomis ir pelnu.
- (40) Du eksportuojantys gamintojai nesutiko su tuo, kaip Komisija apskaičiavo jų PBA išlaidas, kaip aprašyta laikinojo reglamento 75 konstatuojamojoje dalyje. Jie paaiškino, kad Komisija nuostolių, patirtų dėl paskolų užsienio valiuta perkainojimo, neturėtų laikyti PBA išlaidomis, nes bendrovės iš esmės jokių išlaidų neturėjo – tik perkainojo balansus, taikydamos paskutinės jų finansinio ataskaitinio laikotarpio dienos valiutos kursą. Komisija, atsižvelgdama į tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus ir Rusijos apskaitos principus, su šiuo argumentu nesutinka. Šie nuostoliai buvo tinkamai įtraukti į gamintojų apskaitą ir buvo patirti tiriamuoju laikotarpiu. Todėl Komisija šį teiginį atmetė.
- (41) Po galutinio faktų atskleidimo eksportuojantys gamintojai pakartojo teiginius ir nepateikė jokių naujų faktų, susijusių su ginčijamais nuostoliais. Eksportuojantys gamintojai nurodė Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2852/2000 ⁽¹⁾ (Indijos ir Korėjos Respublikos kilmės poliesterių štapelio pluoštai), kuriame Komisija atmetė grynąjį pelną užsienio valiuta, kuris buvo įtrauktas į PBA išlaidas.
- (42) Komisija pažymi, kad eksportuojančių gamintojų nurodyta faktinė to atvejo padėtis buvo kitokia. Kaip paaiškinta minėto Tarybos reglamento (EB) Nr. 2852/2000 34 konstatuojamojoje dalyje, buvo nustatyta, kad valiutos keitimo pelnas nebuvo iš esmės susijęs su gamyba ir pardavimu.
- (43) Eksportuojantys gamintojai nesuabejojo jų skolinimosi svarba panašaus produkto gamybos sąnaudoms. Todėl Komisija padarė išvadą, kad nuostoliai buvo susiję su tokiu skolinimusi, kuris buvo skirtas panašiam produktui gaminti reikalingam ilgalaikiam turtui finansuoti. Dėl to nustatant bendrovės PBA išlaidas reikia atsižvelgti į tokius nuostolius. Todėl Komisija šį teiginį atmetė.
- (44) Rusijos eksportuojantis gamintojas dar kartą pakartojo savo teiginį po papildomo galutinio faktų atskleidimo. Tačiau teiginys apima daugiau nei konkretūs papildomo faktų atskleidimo aspektai. Komisija nekeičia pozicijos, kurią išreiškė ankstesnėse dalyse.

⁽¹⁾ 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 2852/2000, įvedantis galutinį antidempingo muitą ir galutinai surenkantis laikinąjį muitą, įvestą poliesterių štapelio pluoštų, kurių kilmės šalys Indija ir Korėjos Respublika, importui (OL L 332, 2000 12 28, p. 17).

- (45) Vienas eksportuojantis gamintojas nesutiko su Komisijos naudota metodika susijusių vidaus rinkos prekiautojų bendroms PBA išlaidoms apskaičiuoti, pagal kurią Komisija naudojo PBA išlaidas, nurodytas kaip susijusias su pardavimu nesusijusiems pirkėjams vidaus rinkoje. Komisija sutiko su šiuo teiginiu ir ištaisė galutinį skaičiavimą. Kadangi šios pataisytos PBA išlaidos nelabai skyrėsi nuo pradžioje apskaičiuotųjų ir turėjo įtakos tik labai nedidelei pardavimo daliai, šis pataisymas neturėjo jokios įtakos nustatytam dempingo skirtumui.
- (46) Vienas eksportuojantis gamintojas teigė, kad Komisija du kartus apskaičiavo pakavimo išlaidas siekdama apskaičiuoti bendras gamybos sąnaudas pelningumui nustatyti. Komisija šį teiginį atmetė. Kaip išsamiai paaiškinta pirminiame faktų atskleidime, Komisija pakavimo išlaidas iš PBA išlaidų išskaičiavo prieš skaičiuodama bendras gamybos sąnaudas.
- (47) Po galutinio faktų atskleidimo eksportuojantys gamintojai nesutiko su metodika, naudota normaliajai vertei apskaičiuoti. Jei teigė, kad Komisija naudojo neteisingą PBA išlaidų procentinį dydį ir kad naudodama tik pelningo pardavimo PBA išlaidas Komisija labai pervertino normaliąją vertę.
- (48) Komisija tyrimus atlieka objektyviai. Metodika normaliajai vertei apskaičiuoti naudojama nuosekliai visais atvejais, kai įvykdomi susiję kriterijai. Komisija taiko pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6 dalį, pagal kurią reikalaujama, kad PBA išlaidų ir pelno sumos būtų pagrįstos pardavimu įprastomis prekybos sąlygomis. Eksportuojančių gamintojų prašymas naudoti fiksuotą PBA išlaidų sumą neatsižvelgiant į tai, ar šios išlaidos yra susijusios su pardavimu įprastomis prekybos sąlygomis, prieštarauja minėtai nuostatai. Todėl Komisija šį teiginį atmetė.
- (49) Po galutinio faktų atskleidimo vienas eksportuojantis gamintojas iškėlė klausimą dėl neigiamų įrašų vidaus sandorių sąrašė skaičiuojant normaliąją vertę. Eksportuojantis gamintojas paaiškino, kad tie įrašai yra susiję su sąskaitų faktūrų pataisymais ir juos reikėjo padaryti dėl jo apskaitos sistemos sandaros, pagal kurią bet koks sąskaitos faktūros taisymas gali būti atliekamas visiškai subalansuojant pirminį įrašą su atitinkamu neigiamu įrašu. Jis tvirtino, kad apskaičiuodama normaliąją vertę Komisija neatsižvelgė į konkrečią jo apskaitos sistemos sandarą ir dėl to skaičiavimas nebuvo tikslus.
- (50) Komisija pirmiausia pažymi, kad pažeisdamas Komisijos klausimyno pildymo nurodymus eksportuojantis gamintojas, vietoje to, kad nurodytų ištaisomuosius įrašus atitinkamoje Komisijos klausimyno skiltyje, šiuos taisymus sąrašė išvardijo kaip sandorius. Antra, po galutinio faktų atskleidimo eksportuojantis gamintojas iš tiesų pateikė pataisytą dempingo skirtumą, tačiau nepateikė pataisyto vidaus sandorių sąrašo ar pataisyto dempingo skaičiavimo. Trečia, Komisija pažymi, kad šis teiginys iš tikrųjų yra susijęs su paties eksportuojančio gamintojo Komisijai per tyrimą pateiktą duomenų kokybę. Ketvirta, normaliosios vertės apskaičiavimas, įskaitant eksportuojančio gamintojo pateiktą vidaus sandorių sąrašą, buvo tinkamai atskleistas tyrimo pirminiu etapu. Vis dėlto eksportuojantis gamintojas savo pastabose po pirminio faktų atskleidimo nepateikė jokių pastabų dėl šio apskaičiavimo. Tas pats vidaus sandorių sąrašas buvo naudojamas atliekant dempingo skaičiavimus, kurie buvo nurodyti galutiniame faktų atskleidime. Eksportuojantis gamintojas nepaaiškino, kodėl jis negalėjo šio klausimo iškelti ankstesniu tyrimo etapu.
- (51) Nepaisydama visų šių eksportuojančio gamintojo veiksnių trūkumų, susijusių su šiuo aspektu, Komisija, kaip objektyvi ir nešališka tyrimą atliekanti institucija, išanalizavo šį teiginį ir padarė išvadą, kad normaliosios vertės skaičiavimą iš tiesų reikia pataisyti, kad būtų išvengta dvigubo apskaičiavimo. Po galutinio faktų atskleidimo eksportuotojas pateikė sprendimą, pagal kurį jo sandorių sąrašą galima filtruoti, atmesti visus taisymus ir palikti tik galutinius įrašus. Komisija pritaikė šį sąrašo koregavimo metodą, kurį pasiūlė eksportuojantis gamintojas po galutinio faktų atskleidimo, patikrintiems duomenims ir priėmė visą šį teiginį.
- (52) Komisija visoms suinteresuotosioms šalims nusiuntė papildomai atskleistus galutinius faktus, pranešė priėmusi šį teiginį ir paragino šalis teikti pastabas.
- (53) Po papildomo faktų atskleidimo viena šalis teigė, kad šiuo papildomu faktų atskleidimu dar labiau pabrėžti Rusijos eksportuojančių gamintojų bendradarbiavimo trūkumai. Ta šalis toliau teigė, kad papildomas faktų atskleidimas iš tiesų rodo, kad buvo galima nepaisyti papildomų duomenų rinkinių ir jų nereikėjo priimti. Iš tiesų Komisija iškėlė klausimą dėl pateiktos informacijos ir bendradarbiavimo kokybės, tačiau šiuo konkrečiu atveju nusprendė, kad teiginį galima objektyviai priimti.

- (54) Po papildomo faktų atskleidimo Rusijos eksportuojantis gamintojas sutiko su Komisijos atlikto jo dempingo skirtumo taisymo principu ir apimtimi.
- (55) Eksportuojantis gamintojas teigė, kad vidaus sandorių sąrašą jis pateikė su klausimyno atsakymais. Šis klausimas neginčijamas. Ginčijama pateiktos informacijos kokybė. Eksportuojantis gamintojas toliau tvirtino, kad po pirminio faktų atskleidimo jis nepateikė jokių pastabų dėl minėto sandorių sąrašo, nes tas duomenų rinkinys neturėjo jokio poveikio dempingo skirtumo skaičiavimui. Komisija pažymi, kad eksportuojantis gamintojas kartojto teiginius, susijusius su skaičiavimo metodika ir aspektais, dėl kurių (jei Komisija būtų juos priėmusi (*quad non*)) Komisija būtų naudojusi tą duomenų rinkinį. Todėl labai svarbu, kad susijusi šalis užtikrintų, jog pirminiu etapu atskleistas duomenų rinkinys būtų teisingas ir jį būtų galima naudoti dempingo skirtumui apskaičiuoti. Nors bendrovė per tikrinamąjį vizitą iškėlė klausimą dėl išbraukimų ir dėl to atsirandančių daugybinių identiškų įrašų, visas problemos mastas paaiškėjo tik per galutinį faktų atskleidimą ir turėjo poveikio dempingo skirtumo skaičiavimui. Nors bendrovė teigia, kad įrašai nėra kreditiniai dokumentai, pačios bendrovės pateiktas sprendimas, kurį pritaikius galima tuos įrašus identifikuoti, vadinamas kreditinių dokumentų numeriu. Vis dėlto Komisija priėmė visą teiginį ir bendrovė neužginčijo naujo dempingo skirtumo skaičiavimo.
- (56) Vienas eksportuojantis gamintojas teigė, kad Komisija į PBA išlaidų skaičiavimą neįtraukė pajamų iš rezervų panaudojimo, kurios buvo gautos iki tiriamojo laikotarpio. To eksportuojančio gamintojo nuomone, Komisija taiko dvigubus standartus ir asimetrinį vertinimą, palyginti su užsienio valiutos perkainoju nuostoliais, kuriuos Komisija įtraukė.
- (57) Komisija pažymi, kad jos taikomas metodas yra nuoseklus. PBA išlaidoms nepriskiriamos nei pajamos, nei išlaidos, turinčios poveikio konkrečių metų, kurie, kaip Komisija nustatė, buvo susiję su eksportuojančio gamintojo užsienio operacijomis, pelnu. Šis faktas buvo įtrauktas į galutinį faktų atskleidimą ir eksportuojantis gamintojas jo neginčijo. Todėl Komisija šį teiginį atmetė.

2.2.3. Eksporto kaina

- (58) Komisija toliau nagrinėjo vieno eksportuojančio gamintojo pardavimą Šveicarijoje išikūrusiam nesusijusiam prekiautojui, kaip aprašyta laikinojo reglamento 84 konstatuojamojoje dalyje. Komisija kreipėsi ir į eksportuojantį gamintoją, ir į nesusijusį prekiautoją, ir pati aiškino šį klausimą, kad gautų papildomos informacijos dėl šių subjektų santykio.
- (59) Po pirminio faktų atskleidimo pateikusi pastabas „Eurofer“ prašė Komisijos atidžiai išnagrinėti to eksportuojančio gamintojo ir Šveicarijos prekiautojo ryšį ir atitinkamai remiantis šio nagrinėjimo rezultatais pritaikyti skaičiavimą.
- (60) Įvertinusi šio nagrinėjimo rezultatus Komisija nusprendė šį Šveicarijos prekiautoją laikyti nesusijusiu su Rusijos eksportuojančiu gamintoju. Komisija nerado įrodymų, pagrindžiančių teiginį, kad šios šalys tiriamuoju laikotarpiu buvo susijusios, todėl šį teiginį atmetė.
- (61) Eksportuojantis gamintojas taip pat pateikė papildomos informacijos, kuri leido Komisijai pataisyti pardavimo nesusijusioms šalims Sąjungoje duomenis. Eksportuojantis gamintojas anksčiau šį pardavimą nurodė remdamasis vidinėmis sąskaitomis faktūromis Rusijos rubliais. Šios sąskaitos faktūros atskleidė tikrąją pardavimo vertę užsienio valiuta, į kurią buvo konvertuota taikant bendrovės kasdienį valiutos kursą. Komisijai pavyko šias naujas pastabas susieti su vietoje patikrinta informacija. Dėl šio pataisymo šiek tiek sumažėjo dempingo skirtumas, palyginti su pirminiu skaičiavimu.
- (62) Po pirminio faktų atskleidimo eksportuojantys gamintojai nesutiko su PBA ir pelno dydžio koregavimais pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalį atsižvelgiant į pardavimą per jų susijusius Šveicarijos prekiautojus ir (arba) importuotojus.
- (63) Jų nuomone koreguoti galima tik atsižvelgiant į konkrečius sandorius, pagal kurių pardavimo sąlygas produktas turi būti pristatytas po muitinio įforminimo, t. y. sandorius, pagal kuriuos susijusi šalis veikia kaip importuotojas, pvz., pagal „pristatyta, muitas sumokėtas“ sąlygas (toliau – DDP sąlygos). Tuo pačiu metu jie teigė, kad Šveicarijoje išikūrusius jų susijusius prekiautojus ir (arba) importuotojus reikėtų laikyti gamintojo eksporto tinklo dalimi.

- (64) Atsakydama į šį teiginį Komisija patvirtina, kad PBA išlaidos ir pagrįstas pelno dydis pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalies antrą ir trečią pastraipus turėtų būti koreguojami atsižvelgiant į visų rūšių pardavimo per susijusius Šveicarijos prekyautojus ir (arba) importuotojus sandorius.
- (65) Nors prekės eksportuojančių gamintojų nurodytomis sandorių sąlygomis yra pristatomos iki jų išleidimo į laisvą apvartą ir net jei už muitinių įforminimą yra atsakingas pirkėjas (priešingai nei sandorių DDP sąlygomis atveju), tai nekeičia fakto, kad pardavimą vykdo susijęs prekyautojas ir (arba) importuotojas, kuris patiria PBA išlaidas ir kuris paprastai siekia pelno už savo paslaugas.
- (66) Atsižvelgiant į tai, kad prekyautojas ir (arba) importuotojas yra susijęs su eksportuojančiu gamintoju, pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalis reiškia, kad tokio prekyautojo ir (arba) importuotojo duomenys yra iš esmės nepatikimi ir kad jo pelną turėtų pagrįstai nustatyti tyrimą atliekanti institucija. Be to, pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalis netrukdo atlikti koregavimų atsižvelgiant į išlaidas, patirtas iki importo, jei tas išlaidas paprastai padengia prekyautojas ir (arba) importuotojas. Todėl Komisija šį teiginį atmetė.
- (67) Eksportuojantys gamintojai pakartojo teiginį po galutinio faktų atskleidimo, tačiau nepateikė jokios naujos informacijos apie Šveicarijos prekyautojų ir (arba) importuotojų funkcijas. Komisija pažymi, kad jos pozicija atitinka Sąjungos teismų praktiką. Bet kuriuo atveju faktas, kad susijusios bendrovės atlieka tik tam tikras funkcijas, nedraudžia Komisijai atlikti koregavimų pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalį, tačiau tai gali reikšti mažesnę PBA sumą, kuri išskaičiuojama iš kainos, už kurią nagrinėjamas produktas pirmą kartą perparoduodamas nepriklausomam pirkėjui. Įrodymus turi pateikti suinteresuotosios šalys, kurios ketina ginčyti koregavimų, atliktų remiantis pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalimi, mastą. Taigi, jei šios šalys mano, kad koregavimų mastas yra per didelis, jos privalo pateikti konkrečius įrodymus ir skaičiavimus, kuriais pagrindžiami tokie teiginiai. Tačiau eksportuojantys gamintojai nepateikė įrodymų, dėl kurių būtų suabejota naudota PBA išlaidų suma ar pelno procentiniu dydžiu. Todėl Komisija šį teiginį atmetė.

2.2.4. Palyginimas

- (68) Savo pastabose eksportuojantys gamintojai nesutiko su tuo, kad pardavimo eksportui užsienio valiuta atveju konvertavimas į Rusijos rublius atliktas pagal pardavimo sutarties (įsigijimo užsakymo) datą. Tačiau eksportuojantys gamintojai sutiko, kad taip galima tinkamiau nustatyti materialias pardavimo sąlygas nei sąskaitos faktūros datą, nors jie tvirtino, kad Komisija iki šiol niekada nepasinaudojo tokia galimybe. Todėl Komisija šį teiginį atmetė.
- (69) Po galutinio faktų atskleidimo eksportuojantys gamintojai pakartojo šį teiginį ir pabrėžė, kad Komisija nepakankamai pagrindė pardavimo sutarties (įsigijimo užsakymo) datos naudojimą. Be to, jie tvirtino, kad Komisija turėjo naudoti valiutos keitimo kursą, kuris galiojo ne anksčiau kaip 60 dienų iki sąskaitos faktūros dienos, atsižvelgiant į valiutų kursų pasikeitimus pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 10 dalies j punktą.
- (70) Komisija neleido šiuo atveju atlikti koregavimo atsižvelgiant į valiutų kursų pasikeitimus, nes EUR ir RUB valiutų kurso svyravimai rodo didelį nepastovumą, o ne valiutų kursų pasikeitimus tiriamojo laikotarpio pabaigoje. Be to, jei Komisija taikytų koregavimą atsižvelgiant į valiutų kursų pasikeitimus eksportuojančio gamintojo valiutos kurso smukimo sąlygomis, tai sumažintų eksporto kainą ir padidintų dempingo skirtumus. Be to, koregavimas atsižvelgiant į valiutų kursų pasikeitimus turėtų būti atliekamas norint parodyti susijusius valiutos kurso pasikeitimus, o ne nustatyti maksimalų 60 dienų terminą nuo sąskaitos faktūros datos, kaip siūlo eksportuojantys gamintojai. Todėl Komisija šį teiginį atmetė.
- (71) Naudodama pardavimo sutarties (įsigijimo užsakymo) datos metodą Komisija gerokai sumažino didelio ir nenumatomo valiutos kurso svyravimo tiriamojo laikotarpio pabaigoje poveikį. Komisija nesutinka su eksportuojančių gamintojų teiginiu, kad tai buvo nepagrįstas metodikos pakeitimas. Komisija naudojo pardavimo dienos valiutos kursą visiškai laikydamasi pagrindinio reglamento 2 straipsnio 10 dalies j punkto ir pakankamai paaiškino priežastis, kodėl šiuo atveju pagal pardavimo sutarties (įsigijimo užsakymo) datą tinkamai nustatomos materialios pardavimo sąlygos. Todėl Komisija šį teiginį atmetė.

2.2.5. Dempingo skirtumai

- (72) Atsižvelgiant į 37–51 konstatuojamosiose dalyse nustatytus normaliosios vertės nustatymo pasikeitimus ir patvirtinant kitus laikinojo reglamento 65–93 konstatuojamosiose dalyse pateiktus nustatytuosius faktus, procentais išreikšti CIF kainos Sąjungos pasienyje prieš sumokant muitą galutiniai dempingo skirtumai yra tokie:

2 lentelė

Dempingo skirtumai (Rusija)

Bendrovė	Galutinis dempingo skirtumas (%)
„Magnitogorsk Iron & Steel Works OJSC“	18,7
„PAO Severstal“	35,9
„PJSC Novolipetsk Steel“ ⁽¹⁾	38,9
Visos kitos bendrovės	38,9

3. ŽALA

3.1. Sąjungos pramonės apibrėžtis ir Sąjungos gamyba

- (73) Viena suinteresuotoji šalis suabejojo skundo pateikėjų tvirtinimu, kad pervalcuotojai nebuvo įtraukti į skaičiavimus. Dėl to pažymima, kad skaičiuojant visą gamybos apimtį pervalcuotojų gamybos apimtis iš tikrųjų buvo įskaičiuota. Todėl ši pastaba buvo atmesta.
- (74) Kadangi jokių kitų pastabų dėl Sąjungos pramonės apibrėžties ir Sąjungos gamybos negauta, laikinojo reglamento 94–98 konstatuojamosiose dalyse išdėstytos išvados patvirtinamos.

3.2. Sąjungos suvartojimas

- (75) Kelios šalys tvirtino, kad, *inter alia*, suvartojimas turėjo būti analizuojamas apskritai apimant suvartojimą uždarojoje rinkoje ir laisvojoje rinkoje.
- (76) Suvartojimo uždarojoje rinkoje ir laisvojoje rinkoje raida nurodyta ir paaiškinta laikinojo reglamento 5 ir 6 lentelėse. Sujungus šias dvi lenteles bendras suvartojimas (taigi, įskaitant uždarojoje ir laisvojoje rinkose) nagrinėjamoju laikotarpiu keitėsi taip:

3 lentelė

Bendras suvartojimas (uždaroji ir laisvoji rinkos)

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	TL
Bendras suvartojimas	36 961 744	34 375 474	36 277 064	37 461 260	37 306 302
Indeksas (2011 m.= 100)	100	93	98	101	101

Šaltinis: patikrinti „Eurofer“ klausimyno atsakymai ir Eurostato duomenys.

⁽¹⁾ Bendrovė pranešė Komisijai, kad pagal pasikeitimus Rusijos teisėje ji pakeitė teisinę formą iš atvirosios akcinės bendrovės (OJSC) į viešąją akcinę bendrovę (PJSC). Šis pasikeitimas įsigaliojo nuo 2016 m. sausio 1 d.

- (77) Iš lentelės matyti, kad, po didelio suvartojimo sumažėjimo 2012 m., bendras suvartojimas padidėjo ir per tiriamąjį laikotarpį buvo šiek tiek didesnis nei nagrinėjamojo laikotarpio pradžioje. Šią tendenciją galima paaiškinti tuo, kad suvartojimo uždarojoje rinkoje padidėjimas absoliučiais skaičiais buvo didesnis nei suvartojimo laisvojoje rinkoje sumažėjimas.
- (78) Viena suinteresuotoji šalis nurodė, kad pagrįstai nepaaiškintas tvirtinimas, kad uždaroji naudojimas nekonkuruoja su importu. Ši šalis mano, kad jei importuojamą produktą galima gauti konkurencinėmis sąlygomis, tai Sąjungos gamintojai jį naudoja. Todėl reikėtų atsižvelgti į uždaroji naudojimą.
- (79) Dėl to pažymima, kad integruotiems gamintojams nėra ekonominio pagrindo išsigyti iš konkurentų galutinės grandies gamybai skirtų produktų, jei yra pajėgumų tokius produktus gaminti. Iš tikrųjų tokiam kapitalo imliame sektoriuje kaip plieno sektorių pajėgumų naudojimo koeficientai turėtų būti kuo didesni, kad būtų mažinamos nustatytos išlaidos ir užtikrinamos kuo mažesnės gamybos sąnaudos. Tuo remiantis 78 konstatuojamojoje dalyje pateiktas argumentas turi būti atmestas.
- (80) Kai kurios suinteresuotosios šalys savo pastabose po galutinio faktų atskleidimo grįžo prie suvartojimo klausimo. Kai kurios šalys teigė, kad uždaroji ir laisvoji rinkos nebuvo tinkamai išanalizuotos ar išaiškintos. Tačiau, kaip nurodyta laikinojo reglamento 103–106 konstatuojamosiose dalyse, akivaizdu, kad suvartojimas kiekvienoje rinkoje skyrėsi ir rodė pagrindinių susijusių galutinės grandies pramonės įmonių veiklos rezultatus. Uždaroji rinka padidėjo, nes išsiplėtė tokie sektoriai, kaip automobilių sektorius. Tačiau pagrindiniai bendrieji pramonės sektoriai, kuriems produktas buvo tiekiamas per laisvąją rinką, plėtėsi mažiau. Teiginys, kad laisvoji ir uždaroji rinkos nebuvo tinkamai išanalizuotos, atmestas.
- (81) Kadangi kitų pastabų dėl Sąjungos suvartojimo negauta, laikinojo reglamento 99–106 konstatuojamosiose dalyse išdėstytos išvados patvirtinamos.

3.3. Importas iš nagrinėjamųjų šalių

3.3.1. Bendras importo iš nagrinėjamųjų šalių poveikio vertinimas

- (82) Kadangi jokių pastabų dėl bendro importo iš nagrinėjamųjų šalių poveikio vertinimo negauta, laikinojo reglamento 107–111 konstatuojamosiose dalyse išdėstytos išvados patvirtinamos.

3.3.2. Importo iš nagrinėjamųjų šalių apimtis, rinkos dalis ir kaina

- (83) Kaip minėta pirmiau, tam tikros šalys teigė, kad analizuojant įvairius rodiklius reikėjo analizuoti bendrą padėtį, įskaitant uždaroją ir laisvąją rinkas. Dėl rinkos dalies pažymima, kad atsižvelgiant į tai, jog nėra konkurencijos tarp uždarojo vartojimo (pardavimo) ir importo iš nagrinėjamųjų šalių, ir į uždarosios galutinės grandies rinkos ypatumus, bendro suvartojimo procentine dalimi išreikšta rinkos dalis neanalizuota. Tai atitinka ir nusistovėjusią Sąjungos teismų praktiką⁽¹⁾.

- (84) Kadangi kitų pastabų dėl importo iš nagrinėjamųjų šalių apimties ir rinkos dalies negauta, laikinojo reglamento 112–114 konstatuojamosiose dalyse išdėstytos išvados patvirtinamos.

3.3.3. Importo iš nagrinėjamųjų šalių kaina ir priverstinis kainų mažinimas

- (85) Pirmiausia pažymima, kad po korektūros klaidos Sąjungos pramonės parduotą kiekį teko pataisyti. Ši klaida neturėjo jokio materialinio poveikio vidutinėms kainoms ir turėjo nežymų poveikį apskaičiuotiems skirtumams.
- (86) Viena šalis teigė, kad prie CIF vertės pridėta procentinė dalis siekiant padengti po importo patirtas išlaidas turėtų būti perskaičiuota remiantis vienai tonai tenkančia suma. Šis teiginys buvo priimtas ir skaičiavimai atitinkamai pakoreguoti, o skirtumams tai turėjo nežymaus poveikio.

(1) Byla C-315/90, *Gimelec* ir kt. prieš Komisiją, 1991 m. lapkričio 27 d. sprendimas, EU:C:1991:447, 23 dalis.

- (87) Todėl galutiniai priverstinio kainų mažinimo skirtumai buvo peržiūrėti ir dabar sudaro 8,1 % KLR ir 15,1 % Rusijai.
- (88) Kadangi jokių kitų pastabų dėl importo iš nagrinėjamųjų šalių apimties, rinkos dalies ir kainos negauta ir išskyrus priverstinio kainų mažinimo skirtumus, kaip paaiškinta 87 konstatuojamojoje dalyje, laikinojo reglamento 115–119 konstatuojamosiose dalyse išdėstytos išvados patvirtinamos.

3.4. Sąjungos pramonės ekonominė padėtis

3.4.1. Metodika

- (89) Kelios šalys pateikė pastabų dėl metodikos, naudotos siekiant išanalizuoti Sąjungos pramonės ekonominę padėtį. Visų pirma šalys nurodė, kad nepaisant didelės uždarnosios rinkos, atliekant ekonominę analizę iš esmės į šią rinką nebuvo atsižvelgta, ir kad išvados buvo pagrįstos tik su laisvąja rinka susijusiais nustatytaisiais faktais. Visų pirma šios šalys teigė, kad pardavimo kaina ir pelningumas uždarojoje rinkoje turėjo būti analizuojami atskirai. Be to, jos teigė, kad turėjo būti analizuojama bendra padėtis, aprėpiant uždarają ir laisvąją rinkas, ir kad atlikus tokią analizę būtų padaryta išvada, kad Sąjungos pramonei žalos nedaroma.
- (90) Dėl to ir kaip paaiškinta laikinojo reglamento 123 konstatuojamojoje dalyje, uždarają rinką, laisvąją rinką ir bendrus Sąjungos pramonės veiklos rezultatus, kai tinkama, Komisija analizavo atskirai. Dėl uždarnosios rinkos – didžioji šios rinkos dalis susijusi su uždaraisiais vidiniais juridinio asmens sandoriais, kai neišduodama sąskaita faktūra ir todėl nėra pardavimo kainos. Kalbant apie susijusių subjektų tarpusavio uždarają pardavimą, buvo akivaizdu, kad atsižvelgiant į skirtingą sandorių kainų politiką, kuria vadovaujasi įvairūs atrinkti gamintojai, nebuvo įmanoma atlikti reikšmingos kainos ir pelningumo rodiklių analizės. Kita vertus, suvartojimo uždarojoje rinkoje apimtis padidėjo ir buvo atlikta analizė. Kalbant apie laisvąją rinką, analizuotos vieneto gamybos sąnaudos, pardavimo kaina, pardavimo apimtis ir pelningumas. Dėl bendros veiklos, kurią vykdančią aprėpiama uždaroji ir laisvoji rinkos – analizuoti keli rodikliai, kaip antai gamybos apimtis, pajėgumai, pajėgumų naudojimas, užimtumas, našumas, atsargos, darbo sąnaudos, grynųjų pinigų srautas, investicijos ir investicijų grąža.
- (91) Remiantis tuo, kas išdėstyta, teiginys, kad Sąjungos pramonės ekonominė padėtis analizuota remiantis tik laisvąja rinka ir kad reikėjo analizuoti ir uždarają rinką bei bendrą veiklą, turi būti atmestas. Visi reikšmingi aspektai, susiję su ekonomine padėtimi tokiose rinkose, analizuoti atskirai arba kartu.
- (92) Viena šalis teigė, kad analizuojant laisvąją rinką reikėjo analizuoti kitus rodiklius, kaip antai gamybą, atsargas ir grynųjų pinigų srautą, susijusius tik su laisvąja rinka. Ji padarė išvadą, kad iš analizės nematyti tariamos žalos tikrosios padėties.
- (93) Dėl to pažymima, kad analizuoti kitus žalos rodiklius, susijusius tik su laisvąja rinka, buvo nepraktiška atsižvelgiant į artimą veiklos uždarojoje ir laisvojoje rinkose santykį. Be to, atlikus tokią analizę nebūtų galima padaryti reikšmingų išvadų. Todėl šis teiginys turėjo būti atmestas.
- (94) Po galutinio faktų atskleidimo kai kurie eksportuojantys gamintojai pastabose grįžo prie to paties klausimo. Jie teigė, kad metodika, kuri buvo pasirinkta uždarajai ir laisvajai rinkoms analizuoti, yra sąžiningo ir objektyvaus nagrinėjimo principo pažeidimas. Tačiau uždaroji ir laisvoji rinkos buvo nagrinėtos, kai tai buvo įmanoma ir kai buvo reikšmingų duomenų, be to, kai tinkama, buvo atliktas bendras vertinimas. Todėl buvo aiškiai įrodyta, kad išvada dėl žalos padaryta atlikus trejopą vertinimą (uždarnosios ir laisvosios rinkų ir išanalizavus jas bendrai) naudojantis visais susijusiais duomenimis. Jei nebuvo įmanoma įvertinti, buvo nurodytos tai pagrindžiančios priežastys.
- (95) Be to, dėl šios išsamios metodikos eksportuojančių gamintojų iškelti klausimai buvo susiję daugiau su pateikimo aspektais nei metodikos esme, nes buvo pateikti visi susiję duomenys. Iš pateiktų duomenų matyti, kad Sąjungos pramonės pardavimo laisvojoje ir uždarojoje rinkose apimtis nežymiai padidėjo mažiau nei 1 %, tačiau šis

padidėjimas yra mažesnis nei suvartojimo šiose rinkose augimas. Dėl kainų ir pelningumo Sąjungos rinkose – šie rodikliai yra susiję tik pardavimo tarp nesusijusių šalių atveju. Iš tikrųjų nėra uždarytųjų sandorių pardavimo kainų ir nėra patikimų pardavimo kainų uždarojo pardavimo atveju dėl laikinojo reglamento 142 konstatuojamojoje dalyje jau nurodytų priežasčių. Todėl nebuvo galima atlikti prasmingos pelningumo uždarojoje rinkoje analizės. Dėl gamybos sąnaudų primenama, kad šio rodiklio raida laisvojoje rinkoje analizuota, nors pagal pagrindinį reglamentą to konkrečiai nereikalaujama. Gamybos sąnaudų uždarojoje rinkoje raida neanalizuota dėl toje pačioje konstatuojamojoje dalyje nurodytų priežasčių.

- (96) Remiantis tuo, kas išdėstyta, buvo aiškiai įrodyta, kad išvada dėl žalos padaryta atlikus trejopą vertinimą (uždarosios ir laisvosios rinkų ir išanalizavus jas bendrai) naudojantis visais susijusiais duomenimis. Teiginys, kad pažeistas sąžiningo ir objektyvaus nagrinėjimo principas, atmetamas.
- (97) Remiantis tuo, kas išdėstyta, ir kadangi jokių kitų pastabų šiuo klausimu negauta, patvirtinama laikinojo reglamento 120–123 konstatuojamosiose dalyse aprašyta metodika Sąjungos pramonės padėčiai įvertinti.

3.4.2. Makroekonominiai rodikliai

3.4.2.1. Gamyba, gamybos pajėgumai ir pajėgumų naudojimas

- (98) Viena suinteresuotoji šalis nurodė, kad Sąjungos pramonė dėmesį iš laisvosios rinkos nukreipė į uždarytą rinką ir kad Sąjungos pramonė tapo labiau suinteresuota produktus parduoti uždarojoje rinkoje, kurioje parduodami didesnės pridėtinės vertės produktai.
- (99) Dėl to pažymima, kad Sąjungos pramonė nepriklausomai nesprenžia, kur sutelkti dėmesį – į uždarytą ar laisvąją rinką. Priešingai, kadangi plokščių šaltai valcuotų plieno produktų rinka priklauso nuo paklausos, o ne nuo pasiūlos, kaip matyti iš Sąjungos gamintojų turimų pajėgumų, Sąjungos pramonė nenusprendė dėmesio sutelkti į uždarytą rinką – ji prarado rinkos dalį ir pardavimo apimtį laisvojoje rinkoje dėl didelio kiekio ir vis didėjančio importo dempingo kaina iš nagrinėjamųjų šalių. Uždarojoje rinkoje šios problemos nebuvo. Todėl argumentas turi būti atmetas.
- (100) Ta pati suinteresuotoji šalis teigė, kad pajėgumų naudojimo padidėjimas yra nesusijęs su pajėgumų mažėjimu – jis veikiausiai susijęs su gamybos apimties padidėjimu.
- (101) Dėl to pažymima, kad nors pajėgumų naudojimo padidėjimas yra susijęs ne vien tik su pajėgumų mažėjimu, nes gamybos apimtis taip pat padidėjo, tačiau pajėgumų mažėjimas vienareikšmiškai yra pagrindinė pajėgumų naudojimo padidėjimo priežastis. Iš tikrųjų, iš absoliučiąjų skaičių matyti, kad gamybos apimtis padidėjo tik 337 348 t, o pajėgumai sumažėjo 1 873 141 t. Remiantis tuo, kas išdėstyta, teiginys turėjo būti atmetas.
- (102) Kadangi kitų pastabų nepateikta, laikinojo reglamento 124–126 konstatuojamosiose dalyse pateiktos išvados patvirtinamos.

3.4.2.2. Pardavimo apimtis ir rinkos dalis

- (103) Rusijos eksportuojantys gamintojai tvirtino, kad pardavimo apimties sumažėjimas negali būti laikomas žalos įrodymu, nes jis iš esmės atitiko suvartojimo mažėjimą nagrinėjamoju laikotarpiu. Jie tvirtino, kad sumažėjimas buvo susijęs su pasauliniu žaliavos kainų mažėjimu, dėl kurio mažėjo nagrinėjamojo produkto kainos, nuo 2012 m. didėjo importo iš trečiųjų šalių apimtis ir Sąjungos pramonės nagrinėjamojo produkto importas.
- (104) Dėl to pirmiausia pažymima, kad pardavimo sumažėjimo (– 14 %) ir suvartojimo sumažėjimo (– 9 %) skirtumo negalima laikyti nereikšmingu. Be to, pasaulinių žaliavų kainų mažėjimo negalima laikyti pagrįsta pardavimo apimties sumažėjimo priežastimi, nes šie elementai, t. y. žaliavų kainos ir pardavimo apimtis nėra tiesiogiai susiję. Be to, bet koks pasaulinių žaliavų kainų sumažėjimas būtų taikomas tiek Sąjungos pramonei, tiek importui. Dėl importo iš trečiųjų šalių – tendenciją reikia analizuoti visu nagrinėjamoju laikotarpiu, o ne nuo to laikotarpio

vidurio. Šiomis aplinkybėmis pažymima, kad importas iš trečiųjų šalių sumažėjo tiek absoliučiajais (– 206 571 t), tiek sąlygine (nuo 10,9 % iki 9,1 % rinkos dalies) prasme. Be to, dėl Sąjungos pramonės importo iš nagrinėjamųjų šalių pažymima, kad šis įsigijimas nagrinėjamoju laikotarpiu buvo stabilus ir sudarė mažiau kaip 1 % Sąjungos pramonės visos pardavimo apyvartos. Remiantis tuo, kas išdėstyta, šis teiginys turėjo būti atmestas.

- (105) Dėl rinkos dalies tos pačios šalys suabejojo Komisijos preliminaria išvada, kad Sąjungos pramonės rinkos dalies sumažėjimas (nuo 74,8 % iki 70,8 %) rodo, kad buvo daroma žala, tačiau dėl 5,4 % importui iš Indijos, Irano ir Ukrainos tenkančios rinkos dalies negalėjo nutrūkti tariamos žalos ir importo iš nagrinėjamųjų šalių priežastinis ryšys.
- (106) Dėl to verta pažymėti, kad turėtų būti analizuojama visu nagrinėjamoju laikotarpiu pirmiau minėtoms šalims tenkanti rinkos dalis, o ne akcentuojamas konkretus vienu metų laikotarpis. Tokiu atveju matyti, kad importo iš Indijos, Irano ir Ukrainos rinkos dalis nagrinėjamoju laikotarpiu padidėjo tik nuo 4 % iki 5,4 %, t. y. tik 1,4 procentinio punkto, o visas importas iš trečiųjų šalių, kaip minėta 105 konstatuojamojoje dalyje, sumažėjo nuo 10,9 % iki 9,1 % importo iš nagrinėjamųjų šalių naudai. Todėl galima sakyti, kad Sąjungos pramonės rinkos dalies sumažėjimo negalima palyginti *stricto sensu* su pirmiau minėtoms šalims tenkančia rinkos dalimi ir kad ši sumažėjimą galima laikyti žalos rodikliu. Remiantis tuo, kas išdėstyta, šis teiginys turėjo būti atmestas.
- (107) Kadangi kitų pastabų nepateikta, laikinojo reglamento 127–132 konstatuojamosiose dalyse pateiktos išvados patvirtinamos.

3.4.2.3. Užimtumas, darbo sąnaudos ir našumas

- (108) Viena suinteresuotoji šalis nurodė, kad užimtumo sumažėjimo nereikėtų sieti su importu dempingo kaina iš nagrinėjamųjų šalių – jį veikiau reikėtų sieti su įrangos modernizavimu, dėl kurio teko samdyti aukštesnės kvalifikacijos darbuotojus ir dėl to padidėjo darbo sąnaudos.
- (109) Dėl to pažymima, kad tvirtinimai dėl įrangos modernizavimo ir aukštesnės kvalifikacijos darbuotojų samdymo yra nepagrįsti jokiais įrodymais, todėl juos reikėtų atmesti.
- (110) Kita suinteresuotoji šalis suabejojo dėl viena kitai prieštaraujančių tendencijų, susijusių su užimtumu (– 10 %) ir darbo sąnaudomis (+ 11 %) nagrinėjamoju laikotarpiu. Ji taip pat abejojo, ar raida nagrinėta tiek uždarojoje, tiek atvirojoje rinkoje.
- (111) Dėl to daroma nuoroda į laikinojo reglamento 144 konstatuojamąją dalį, kurioje nustatyta, kad darbo sąnaudų padidėjimas iš tiesų buvo susijęs su smarkiu darbo vietų mažinimu, dėl kurio teko mokėti išeitinės išmokas darbuotojams ir dėl to buvo išpūstos darbo sąnaudos etato ekvivalentui. Taip pat pažymima, kad užimtumo mažinimas nesujęs vien tik su laisvosios ar uždarnosios rinkos darbuotojais – jis veikiau susijęs su visu užimtumu apskritai, nes tiek laisvajai, tiek uždarajai rinkai skirtus produktus gamina tie patys darbuotojai tais pačiais įrenginiais. Remiantis tuo, kas išdėstyta, šis teiginys turėjo būti atmestas.
- (112) Kadangi kitų pastabų nepateikta, laikinojo reglamento 133 ir 134 konstatuojamosiose dalyse pateiktos išvados patvirtinamos.

3.4.2.4. Atsargos, dempingo skirtumo dydis, augimas, kainos, pelningumas, grynujų pinigų srautas, investicijos ir investicijų grąža

- (113) Kadangi pastabų dėl atsargų, dempingo skirtumo dydžio, augimo, kainų, pelningumo, grynujų pinigų srauto, investicijų ir investicijų grąžos negauta, laikinojo reglamento 135–151 konstatuojamosiose dalyse pateiktos išvados patvirtinamos.

3.4.3. Išvada dėl žalos

- (114) Kelios suinteresuotosios šalys nurodė, kad analizuojant žalą buvo remiamasi tik neigiama rodiklių raida laisvojoje rinkoje ir kad tokios analizės išvados yra nepakankamos norint pagrįsti tai, kad visai Sąjungos pramonei buvo daroma materialinė žala.
- (115) Dėl to, kaip nurodyta 96 konstatuojamojoje dalyje, primenama, kad Komisija analizuodama neapsiribojo tik laisvąja rinka, bet prirėikus taip pat analizavo tiek visos, tiek uždarojoje rinkoje veikiančios Sąjungos pramonės ekonominės padėties raidą ir darė išvadas dėl jos.
- (116) Be to, reikėtų pažymėti, kad išvada, jog pramonei daryta materialinė žala, pagrįsta ne tik neigiama mikro ir makro rodiklių raida laisvojoje rinkoje. Nors kai kurie mikro ir makro rodikliai iš tiesų keitėsi į neigiamą pusę laisvojoje rinkoje, kiti su bendrais Sąjungos pramonės veiklos rezultatais susiję rodikliai, kaip antai užimtumas, darbo sąnaudos etato ekvivalentui, investicijos ir investicijų grąža taip pat rodė, kad Sąjungos pramonės padėtis blogėja. Atsižvelgiant į atitinkamą tiek laisvosios, tiek uždarnosios rinkos dydį pažymima, kad teigiamos Sąjungos pramonės veiklos rezultatų (kai kurių rodiklių) raidos uždarojoje rinkoje nepakanka, kad būtų kompensuoti neigiami veiklos rezultatai laisvojoje rinkoje, kurie matyti iš neigiamos pirmiau minėtų rodiklių, susijusių su bendra veikla, raidos. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, šis teiginys turi būti atmestas.
- (117) Remiantis pastabų analize, kurios santrauka pateikta 73–115 konstatuojamosiose dalyse, laikinojo reglamento 152–155 konstatuojamosiose dalyse pateiktos išvados patvirtinamos.

4. PRIEŽASTINIS RYŠYS

- (118) Kelios suinteresuotosios šalys teigė, kad žalos negalima sieti su importu dempingo kaina iš nagrinėjamųjų šalių ir kad priežastinį ryšį nutraukia kiti veiksniai. Kai kurie teiginiai buvo pirminiu etapu jau pateiktų teiginių paprasčiausias pakartojimas, nepateikiant jokių naujų elementų. Naujos pastabos analizuojamos toliau.

4.1. Europos ekonomikos atsigavimas

- (119) Viena suinteresuotoji šalis nesutiko, kad būta lėto atsigavimo proceso po 2012 m. krizės, ir teigė, kad importas iš nagrinėjamųjų šalių netrukdytų Sąjungos pramonei naudotis tokiu atsigavimu. Iš esmės ji teigė, kad po 2012 m. krizės atsigausti nepavyko dėl tariamai besitęsiančios mažos plokščių šalta valcuotų plieno produktų paklausos.
- (120) Pirmiausia pažymėtina, kad suvartojimas nuo 2012 m. iki tiriamojo laikotarpio padidėjo 4,4 %, o tai galima laikyti lėto atsigavimo ženklu, nepaisant to, kad suvartojimas nepasiekė 2011 m. lygio. Dėl importo iš nagrinėjamųjų šalių verta pastebėti, kad lėto atsigavimo sąlygomis šioms šalims tenkanti rinkos dalis padidėjo nuo 13,5 % 2012 m. iki 18,7 % 2013 m. ir net iki 20,1 % per tiriamąjį laikotarpį. Tuo remiantis teiginį reikia atmesti.

4.2. Investicijos, pajėgumai ir gamybos augimas

- (121) Ta pati suinteresuotoji šalis teigė, kad Sąjungos pramonė neišvengiamai priėmė neteisingus verslo sprendimus, kai 2011 ir 2012 m. ėmėsi brangių investicijų ir 2011 m. padidino pajėgumus.
- (122) Šiuo klausimu primenama, kad per šį tyrimą analizuojama Sąjungos pramonė ekonominės padėties raida laikotarpiu nuo 2011 m. iki tiriamojo laikotarpio. Todėl pajėgumų padidėjimo 2010–2011 m. negalima laikyti šios analizės dalimi. Be to, pažymima, kad teiginys, jog Sąjungos pramonė 2011–2012 m. tariamai ėmėsi brangių investicijų, neparemtas jokiais faktiniais įrodymais. Pagaliau pažymima, kad atrinktos Sąjungos pramonės investicijos nagrinėjamoju laikotarpiu sudarė mažiau nei 2,5 % jos grynojo turto ir daugiausia tai buvo atnaujinimo ir racionalizavimo investicijos. Atsižvelgiant į investicijų lygį ir jų pobūdį tokių investicijų negalima laikyti pakankamai reikšmingomis ir turinčiomis poveikio Sąjungos pramonės ekonominės veiklos rezultatams. Todėl šis teiginys turi būti atmestas.

- (123) Nustačius laikinas priemones ir dar kartą po galutinio faktų atskleidimo tam tikros suinteresuotosios šalys tvirtino, kad žalos priežastimi turėtų būti laikomas ne importas iš nagrinėjamųjų šalių, o Sąjungos pramonės gamybos apimtys didėjimas tuo metu, kai mažėjo suvartojimas.
- (124) Dėl to ir kaip nurodyta laikinojo reglamento 152 konstatuojamojoje dalyje, primenama, kad Sąjungos pramonė gamybos apimtį didino norėdama patenkinti uždarą suvartojimo paklausą. Kadangi Sąjungos pramonė daugiausia gamina pagal užsakymą, kaip matyti iš pakankamai nedidelio atsargų lygio (žr. laikinojo reglamento 136 konstatuojamąją dalį), tokio padidėjimo negalima laikyti žalos priežastimi. Tuo remiantis teiginį reikia atmesti.

4.3. Žaliavų kainos

- (125) Kelios suinteresuotosios šalys nesutiko su išvadomis dėl mažėjančių žaliavų kainų poveikio Sąjungos pramonės taikomoms kainoms. Pirmia, jos nesutiko, kad importo kainos sumažėjo daugiau nei žaliavų kainos ir kaip pavyzdį pasirinko geležies rūdą. Pastabose jos nurodė, kad geležies rūdos kaina (RMB už toną) nagrinėjamoju laikotarpiu sumažėjo 39 %. Antra, jos teigė, kad laikinojo reglamento 171–175 konstatuojamosiose dalyse Komisijos pateiktais argumentais nepaneigiamas teiginys, kad dėl mažėjančių žaliavų kainų sumažėjo tiriamojo produkto kainos, ir kad Komisija nepakankamai įvertino pasaulinį žaliavų kainų sumažėjimą.
- (126) Dėl to pirmiausia primenama, kad importo iš nagrinėjamųjų šalių kainos nagrinėjamoju laikotarpiu sumažėjo vidutiniškai 20 % – daugiau nei sumažėjo Sąjungos pramonės gamybos sąnaudos. Be to, dėl geležies rūdos – konvertavus pateiktą kainų informaciją iš RMB į EUR už toną paaiškėjo, kad geležies rūdos kainos nagrinėjamoju laikotarpiu sumažėjo tik apytikriai 31 %. Jei atsargiu vertinimu nagrinėjamosiose šalyse geležies rūdos dalis sudaro 35 % sąnaudų, dėl žaliavų kainų sumažėjimo kaina galėjo sumažėti tik kiek mažiau nei apytikriai 11 %, o importo kainos iš nagrinėjamųjų šalių sumažėjo 20 %, kaip paaiškinta pirmiau.
- (127) Dėl antro teiginio verta pažymėti, kad Komisija neatmetė fakto, kad žaliavų kainų sumažėjimas turėjo poveikio tiriamojo produkto kainai nagrinėjamoju laikotarpiu. Tačiau ji tvirtino, kad Sąjungos tiriamojo produkto kaina keitėsi ne pagal vienintelę pasaulinę kainų tendenciją, kuri daugiausia susijusi su žaliavų kainų raida. Be to, Komisija analizavo kitus veiksnius, kurie turėjo poveikio kainoms, visų pirma regioninius skirtumus ir perteklinius pajėgumus. Ji taip pat pažymėjo, kad jei nagrinėjamojo produkto kaina nebūtų sumažėjusi daugiau nei sumažėjo žaliavų kainos, rinkoje būtų išlikusios sąžiningos konkurencijos sąlygos ir Sąjungos pramonė būtų galėjusi pasinaudoti sąnaudų sumažėjimu ir vėl veikti pelningai. Remiantis tuo, kas išdėstyta, minėti teiginiai turi būti atmesti.
- (128) Tam tikri eksportuojantys gamintojai prie šio klausimo grįžo pastabose dėl galutinio faktų atskleidimo. Tačiau naujų argumentų nepateikta.

4.4. Sąjungos pramonės importas

- (129) Viena suinteresuotoji šalis teigė, kad vertindama priežastinį ryšį Komisija nepakankamai atsižvelgė į Sąjungos pramonės nagrinėjamojo produkto importą, dėl to priežastinio ryšio vertinimas buvo neišsamus ir netikslus.
- (130) Kaip nurodyta 104 konstatuojamojoje dalyje, Sąjungos pramonės importas iš nagrinėjamųjų šalių nagrinėjamoju laikotarpiu buvo stabilus ir sudarė mažiau kaip 1 % Sąjungos pramonės visos pardavimo apyvartos. Be to, kaip nurodyta laikinojo reglamento 191 konstatuojamojoje dalyje, įsigijimą vykdė prekybos padaliniai, kurie gali laisvai įsigyti plokščių šaltai valcuotų plieno produktų iš skirtingų šaltinių. Šie prekybos padaliniai yra motyvuoti siūlyti pigiausias medžiagas ir užtikrinti savo komercinius ryšius. Atsižvelgiant į nedidelį susijusį kiekį ir į tai, kad šis kiekis nagrinėjamoju laikotarpiu nepadidėjo, manoma, kad į importą iš nagrinėjamųjų šalių buvo pakankamai atsižvelgta. Todėl šis teiginys turi būti atmestas.

- (131) Tam tikri eksportuojantys gamintojai prie šio klausimo grįžo pastabose po galutinio faktų atskleidimo ir tvirtino, kad Komisija iš naujo aiškinosi duomenis, kad pateisintų išvadą dėl žalos, ir iš naujo įvertino procentinį importo, palyginti su visu pardavimu, santykį. Iš tiesų Komisija nesiaiškino iš naujo duomenų, o tik nurodė tikslesnį skaičių (mažiau nei 1 %, nei laikinajame reglamente nurodytas intervalas (0–5 %).

4.5. Anksčiau taikytas Rusijos ir Sąjungos susitarimas dėl prekybos tam tikrais plieno gaminiais

- (132) Tos pačios suinteresuotosios šalys po pirminio faktų atskleidimo ir po galutinio faktų atskleidimo pakartojo argumentą, kad Rusijos importas neviršijo nežalingų kvotų, kurios buvo nustatytos pagal anksčiau taikytą Rusijos ir Sąjungos susitarimą dėl prekybos tam tikrais plieno gaminiais. Visų pirma jos nesutiko su išvada, kad kvotos buvo „per didelės“, ir nurodė, kad šio tyrimo produkto apibrėžtoji sritis ir „kitų plokščių valcuotų produktų“ kategorija (kaip apibrėžta susitarimuose) labai sutapo.
- (133) Dėl to primenama, kad minėtas susitarimas nustojo galioti iki tiriamojo laikotarpio, t. y. 2012 m. rugpjūčio 22 d., kai Rusijos Federacija įstojo Pasaulio prekybos organizaciją (PPO). Be to, pažymima, kad susitarime nenumatyta jokios nuostatos, kuri būtų susijusi su importo kvotos indeksavimu pagal faktinę kasmetinę paklausos / suvartojimo raidą. Kitaip tariant, dėl besitraukiančios rinkos nebūtų atitinkamai koreguojamos kvotos. Minėto susitarimo 10 straipsnyje netgi nustatyta, kad su kiekvienu kasmetiniu atnaujinimu kiekvienos grupės produkto kiekį reikėtų didinti 2,5 %. Todėl nenuostabu, kad grupės, kuriai priklauso šio tyrimo produktai, produktų kvota per visą susitarimo galiojimo laikotarpį nė karto nebuvo viršyta.
- (134) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, paaiškėjo, kad tokių kasmetinių susitarimų prieduose nurodytos kvotos yra nesusietos su tikrąja padėtimi rinkoje ir suvartojimo raida, nes kvotos buvo automatiškai didinamos nepaisant suvartojimo / paklausos raidos. Be to, kadangi per visą susitarimo galiojimo laikotarpį kvota nė syčio nebuvo viršyta, galima laikyti, kad ši kvota iš tiesų buvo „per didelė“ ne tik per visą susitarimų galiojimo laikotarpį, bet ir palyginti su suvartojimo raida nagrinėjamoju laikotarpiu. Dėl to bet koks tokios kvotos, kuri nebetaikoma nuo 2012 m. rugpjūčio 22 d., dydžio ir importo iš Rusijos nagrinėjamoju laikotarpiu lygio palyginimas yra laikomas beprasmišku. Todėl šis teiginys turi būti atmestas.
- (135) Tiriamas šio tyrimo produkto apibrėžtosios srities ir atitinkamų „kitų plokščių valcuotų produktų“ sutapimas analizuotas toliau. Pirmiausia paaiškėjo, kad šio tyrimo produkto apibrėžtoji sritis susijusi ir su produktais, kurie priskiriami „legiruotųjų šaltai valcuotų ir apvilktų lakštų“ produktų grupei. Antra, paaiškėjo, kad iš 42 TARIC kodų, kurie buvo įtraukti į susitarimą pagal pirmiau minėtas produktų grupes, tik 7 visiškai atitinka laikinajame reglamente nurodytus kodus (7209 16 90 00, 7209 17 90 00, 7209 18 91 00, 7209 26 90 00, 7209 27 90 00, 7209 28 90 00 ir 7225 50 80 00). Todėl 35 TARIC kodai, nurodyti susitarimo priede, yra neįtraukti į šio tyrimo produkto apibrėžtąją sritį. Kita vertus, apytikriai 10 TARIC kodų, kurie įtraukti į šį tyrimą, nebuvo įtraukti į pirmiau minėtą susitarimą. Remiantis tuo, kas išdėstyta, paaiškėjo, kad tiriamas sutapimas yra nepagrįstas faktiniais įrodymais ir tokius tvirtinimus reikia atmesti.

4.6. Sąjungos pramonės pertekliniai pajėgumai

- (136) Kita suinteresuotoji šalis tvirtino, kad Sąjungos pramonei materialinę poveikį padarė jos pertekliniai pajėgumai, dėl kurių atsirado perteklinė pasiūla, padidėjo sąnaudos ir sumažėjo pelnas, tai pat atgrasyta nuo tolesnių investicijų. Ji taip pat nurodė, kad jei nebūtų importo, pajėgumų naudojimas būtų viršijęs tik 72 %.
- (137) Pirmiausia primenama, kad Sąjungos pramonė nagrinėjamoju laikotarpiu sumažino pajėgumus 3 %, kad prisitaikytų prie besikeičiančios padėties pasaulinėje rinkoje. Nors Sąjungos pramonės pajėgumų naudojimo koeficiento nagrinėjamoju laikotarpiu negalima laikyti patenkinamu ir neginčijama, kad mažas pajėgumų naudojimo lygis gali turėti poveikio pramonės sektoriaus veiklos rezultatams, pažymima, kad Sąjungos pramonė 2011 d. dar veikė pelningai, kai jos įrengti pajėgumai viršijo per tiriamąjį laikotarpį turėtus pajėgumus, o jų naudojimas buvo mažesnis nei per tiriamąjį laikotarpį. Todėl, ir atsižvelgiant į pagerėjusį pajėgumų naudojimą sumažinus pajėgumus, daroma išvada, kad pajėgumų naudojimo lygis negali būti laikomas priežastinį ryšį nutraukiančiu elementu. Tuo remiantis teiginį reikia atmesti.

4.7. Importas iš trečiųjų šalių

- (138) Kelios šalys teigė, kad Komisija tinkamai neįvertino importo iš trečiųjų šalių poveikio. Jos teigė, kad šio importo lygis buvo beveik toks pat kaip Rusijos importo, o importo iš Irano ir Ukrainos kainos buvo mažesnės nei importo iš Rusijos ir Kinijos kainos. Be to, kas nurodyta 105 konstatuojamojoje dalyje, viena suinteresuotoji šalis teigė, kad importas iš Ukrainos, Indijos ir Irano, kuris nagrinėjamoju laikotarpiu sudarė 5,4 % rinkos dalies, nebuvo tinkamai įvertintas, jį lyginant su mažėjančia Sąjungos pramonės rinkos dalimi.
- (139) Dėl to pirmiausiai pažymima, kad, kaip nurodyta 104 konstatuojamojoje dalyje, importo iš trečiųjų šalių rinkos dalis nagrinėjamoju laikotarpiu sumažėjo nuo 10,9 % iki 9,1 % (nuo 854 281 t iki 647 710 t), o vien importo iš Rusijos rinkos dalis padidėjo nuo 5,9 % iki 9,8 % (ir nuo 466 165 t iki 697 661 t). Todėl galima teigti, kad importo iš Rusijos ir iš kitų trečiųjų šalių tendencija buvo priešinga. Taip pat pažymima, kad atliekant šį tyrimą importas iš Rusijos buvo vertinamas kartu su importu iš Kinijos ir kad nagrinėjamosioms šalims tenkanti rinkos dalis padidėjo nuo 14,3 % 2011 m. iki 20,1 % per tiriamąjį laikotarpį.
- (140) Antra, neginčijama, kad iš Irano ir Ukrainos iš tiesų buvo importuojama vidutiniškai mažesnėmis nei nagrinėjamųjų šalių kainomis, tačiau pažymima, kad dėl tokio importo vidutinių kainų lygio visu nagrinėjamoju laikotarpiu buvo priverstinai mažinamos importo iš nagrinėjamųjų šalių kainos ir kad tuo laikotarpiu jų kainodaros politika praktiškai nesikeitė. Kadangi jų rinkos dalis padidėjo tik nuo 2,9 % iki 3,4 %, nepanašu, kad dėl tokio importo nutrūktų priežastinis ryšys.
- (141) Trečia, ir kaip nurodyta 106 konstatuojamojoje dalyje, turėtų būti analizuojama visu nagrinėjamoju laikotarpiu Ukrainai, Indijai ir Iranui tenkanti rinkos dalis, o ne akcentuojamas konkretus vienų metų laikotarpis. Reiškia importui iš Indijos, Irano ir Ukrainos tenkanti rinkos dalis nagrinėjamoju laikotarpiu iš tiesų padidėjo tik nuo 4 % iki 5,4 %, o importui iš kitų trečiųjų šalių (įskaitant pirmiau paminėtas) – apskritai sumažėjo nuo 10,9 % iki 9,1 %. Taigi, remiantis tuo, kas išdėstyta, negalima lyginti sumažėjusios Sąjungos pramonės rinkos dalies (– 4 %) su pirmiau minėtoms šalims tenkančia rinkos dalimi tik per tiriamąjį laikotarpį, o rinkos dalies padidėjimo negalima laikyti pakankamai reikšmingu, kad dėl jo nutrūktų priežastinis ryšys.
- (142) Po galutinio faktų atskleidimo tam tikri eksportuojantys gamintojai teigė, kad vertinant absoliučiais skaičiais importas iš visų trečiųjų šalių buvo panašus į importą iš Rusijos ir kad jį reikėtų laikyti taip pat žalingu. Dėl to pirmiausia pažymima, kad, kaip nurodyta laikinojo reglamento 107–111 konstatuojamosiose dalyse, buvo įvykdytos sąlygos importą iš Rusijos ir Kinijos vertinti bendrai. Todėl importo iš Rusijos nereikėtų vertinti atskirai. Antra, taip pat pažymima, kad importas turėtų būti iš tiesų analizuojamas vertinant absoliučiais skaičiais, tačiau taip pat turėtų būti analizuojama tokių skaičių raida. Dėl to ir kaip nurodyta pirmiau, pažymima, kad importas iš visų trečiųjų šalių per nagrinėjamąjį laikotarpį sumažėjo 206 571 t, o importas iš Rusijos padidėjo 231 496 t. Bendrai vertinto importo iš nagrinėjamųjų šalių tendencija buvo panaši, jis išaugo 312 224 t. Kaip paaiškinta pirmiau, per nagrinėjamąjį laikotarpį importas iš visų trečiųjų šalių buvo daug mažesnis nei importas iš nagrinėjamųjų šalių. Be to, jo tendencijos buvo priešingos nei importo iš Rusijos ar importo iš nagrinėjamųjų šalių. Tuo remiantis patvirtinama, kad importas iš trečiųjų šalių buvo teisingai analizuotas, atsižvelgiant į tendencijas, susijusias su jo apimtimi, kainomis ir rinkos dalimi. Todėl šis teiginys turėjo būti atmestas.

4.8. Išvada dėl priežastinio ryšio

- (143) Remiantis tuo, kas išdėstyta, ir kadangi jokių kitų pastabų negauta, laikinojo reglamento 202–204 konstatuojamosiose dalyse pateiktos išvados patvirtinamos.

5. SAJUNGOS INTERESAI

5.1. Sąjungos pramonės interesai

- (144) Kadangi jokių pastabų dėl Sąjungos pramonės interesų negauta, laikinojo reglamento 209 konstatuojamojoje dalyje pateikta išvada patvirtinama.

5.2. Importuotojų ir naudotojų interesai

- (145) Po pirminio faktų atskleidimo kelios šalys teigė, kad antidempingo priemonių nustatymas nagrinėjamosioms šalims neatitiktų Sąjungos interesų. Šis teiginys pakartotas ir po galutinio faktų atskleidimo. Jos tvirtino, kad antidempingo priemonės neatitiktų mažųjų naudotojų interesų, nes priemonės turėtų neigiamo poveikio konkurencijai (Sąjungos gamintojai padidins savo kainas), be to, Sąjungos gamintojai negamina tam tikrų plokščių šaltai valcuotų plieno produktų.
- (146) Šie tvirtinimai jau nagrinėti laikinojo reglamento 220–223 konstatuojamosiose dalyse, o po pirminio ar galutinio faktų atskleidimo nepateikta jokios papildomos informacijos šiems tvirtinimams pagrįsti. Todėl argumentas atmetamas.

5.3. Kiti argumentai

- (147) Kai kurios šalys teigė, kad Komisija buvo šališka Sąjungos gamintojų atžvilgiu ir stengėsi nustatyti dempingą bet kokią kainą.
- (148) Šis teiginys nebuvo pagrįstas įrodymais. Komisija pabrėžia, kad tyrimas atliekamas laikantis taikomos teisinės sistemos ir aukščiausių neutralumo ir skaidrumo standartų.
- (149) Kai kurių šalių nuomone Sąjungos gamintojų tiriamojo produkto importas rodo, kad šie gamintojai negali patenkinti paklauso Sąjungoje.
- (150) Be to, kaip nurodyta laikinojo reglamento 191 konstatuojamojoje dalyje, kai kurie Sąjungos gamintojai priklauso integruotoms plieno grupėms, kurios turi priklausomus prekybos padalinius. Šie prekiautojai gali laisvai įsigyti produktų iš bet kurio jų pasirinkto šaltinio, įskaitant nagrinėjamąsias šalis. Reikia pakartoti, kad toks įsigijimas sudarė mažiau nei 1 % skundo pateikėjų pardavimo. Išskyrus savigynos priemonių priežastis ir komercinių ryšių užtikrinimą, neturima jokių duomenų, kuriais būtų įrodyta, kad toks importas vykdytas dėl to, kad Sąjungos gamintojai negalėjo patenkinti paklauso.

5.4. Išvada dėl Sąjungos interesų

- (151) Kadangi kitų pastabų dėl Sąjungos interesų negauta, laikinojo reglamento 229–232 konstatuojamosiose dalyse išdėstytos išvados patvirtinamos.

6. GALUTINĖS ANTIDEMPINGO PRIEMONĖS

6.1. Žalos pašalinimo lygis

- (152) Po pirminio faktų atskleidimo kelios šalys pateikė pastabų dėl 5 % tikslinio pelno dydžio, kuris buvo preliminariai naudotas skaičiuojant priverstinį pardavimą mažesnėmis kainomis, kaip paaiškinta laikinojo reglamento 237 ir 238 konstatuojamosiose dalyse. Viena suinteresuotoji šalis teigė, kad pelnas šiame sektoriuje nebūtų buvęs didesnis nei 5 %, o kita suinteresuotoji šalis teigė, kad pasirinktas 5 % tikslinio pelno dydis buvo per didelis. Šie teiginiai nebuvo pagrįsti.
- (153) „Eurofer“ nuomone 5 % tikslinio pelno dydis buvo gerokai per mažas. Pirma, „Eurofer“ nesutiko su nuoroda į GOES gaminių tikslinio pelno dydį dėl to, kad, *inter alia*, MTTP, rinkos ir plieno pobūdis skiriasi. Antra, ji teigė, kad iš turimų ir patikrintų įrodymų apie padėtį iki 2009 m. matyti, kad turėtų būti naudojamas bent 10 % tikslinio pelno dydis. Dėl šio teiginio „Eurofer“ rėmėsi iš dalies informacija, kurią pateikė skundą pateikę gamintojai, kurie buvo atrinkti ir kurie Komisijos prašymu pateikė, *inter alia*, 2005–2008 m. laikotarpio pelningumo duomenis, ir iš dalies pelningumo, kurį pasiekė tam tikri Sąjungos gamintojai tuo laikotarpiu, duomenimis. „Eurofer“ pridūrė, kad tikslinio pelno dydis neturėtų būti nustatomas remiantis metais, kuriems poveikio turėjo ekonomikos krizė arba importas dempingo kaina iš nagrinėjamųjų šalių. Trečia, „Eurofer“ teigė, kad tikslinio pelno dydis turėtų būti pakoreguotas atsižvelgiant į importą po tiriamojo laikotarpio ir besitęsiantį papildomą nesąžiningą susijusio importo kainos nuvertėjimą. Ji taip pat pabrėžė, kad anksčiau Sąjungos institucijos jau yra rėmusios didesniu nei įprastas pelno dydžiu, kad kompensuotų importo dempingo kaina padarytą žalą ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ 1990 m. lapkričio 5 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 3262/90, kurio importuojamoms Japonijos, Korėjos Respublikos ir Honkongo kilmės garsiajuostėms kasetėse nustatomas laikinasis antidempingo muitas (OL L 313, 1990 11 13, p. 5).

- (154) Šios pastabos buvo tinkamai išnagrinėtos. Pirmiausia reikėtų priminti, kad, kaip paaiškinta laikinojo reglamento 236 konstatuojamojoje dalyje, per tyrimą nustatyta, kad nagrinėjamoju laikotarpiu iš nagrinėjamųjų šalių importuotas didelis produkto kiekis ir tai turėjo neigiamo poveikio, *inter alia*, Sąjungos pramonės pelningumui. Todėl nė vieni nagrinėjamojo laikotarpio metai negali būti laikomi metais, kuriais būtų galima remtis nustatant pelną, kurį būtų galima pagrįstai gauti įprastomis konkurencijos sąlygomis. Kadangi vienintelė pirminiu etapu gauta pastaba šiuo klausimu nebuvo pakankamai pagrįsta, Komisija pasirinko tikslinio pelno dydį preliminariai nustatyti remiantis per tyrimus dėl kitų plieno produktų nustatytais faktais. Tačiau nustačiusi laikinąsias priemones Komisija toliau nagrinėjo šį klausimą ir ne tik atsižvelgė į naujas pastabas, gautas po faktų atskleidimo, bet ir prašė pateikti daugiau informacijos šiuo klausimu ir ją analizavo.
- (155) Iš tikrųjų, kaip jau nurodyta 8 konstatuojamojoje dalyje, nustačiusi laikinąsias priemones Komisija paprašė atrinktų Sąjungos gamintojų pateikti pelningumo duomenis, susijusius su panašiu produktu, kuris buvo parduotas Sąjungos rinkoje 2005–2010 m. (tokia pati informacija apie laikotarpį nuo 2011 m. iki tiriamojo laikotarpio jau buvo pateikta atsakant į pirminio klausimyno klausimus). Ši informacija buvo pateikta ir tinkamai patikrinta. Vidutinis svertinis 2005–2008 m. pelningumas, kurį buvo galima apskaičiuoti remiantis pateikta informacija, kiekvienais to laikotarpio metais svyravo nuo 9 % iki 15 %. Paaiškėjo, kad 2005–2008 m. laikotarpio metai buvo tipiški metai tikslinio pelno dydžiui nustatyti, nes tiems metams poveikio neturėjo nei ekonomikos krizė, kuri sektoriui didelio poveikio turėjo nuo 2009 m., nei išskirtinai palankios rinkos sąlygos. Be to, iš importo iš nagrinėjamųjų šalių ir kitų šalių tais metais apimties matyti, kad konkurencija buvo didelė.
- (156) Todėl remdamasi tuo, kas išdėstyta, Komisija mano, kad paskutiniai tipiškais metais, t. y. 2008 m., pramonės gautas pelno dydis yra tinkamesnis šios pramonės tikslinio pelno dydžiui nustatyti, nei preliminariai naudotas 5 % tikslinio pelno dydis. Taigi vidutinis svertinis pelno dydis yra 9,9 %, ir priverstinio pardavimo mažesnėmis kainomis skaičiavimas buvo atitinkamai pakoreguotas. Atsižvelgiant į tai, kad minėtas pelno dydis yra pagrįstas faktiniais nagrinėjamojo produkto pelningumo duomenimis, tai yra geriausia šiam tikslui turima informacija.
- (157) Tam tikri eksportuojantys gamintojai pastabose po galutinio faktų atskleidimo grįžo prie klausimo, susijusio su žalos skirtumais, kurie buvo naudoti žalos pašalinimo lygiui nustatyti. Jie citavo EFMA sprendimo ⁽¹⁾ 60 dalį ir nurodė, kad „skaičiuojant tikslinę kainą, kuri pašalintų aptariamą žalą [naudotiną pelno dydį], turi būti apsiribojama pelno dydžiu, kurio Bendrijos pramonė galėtų pagrįstai tikėtis įprastomis konkurencijos sąlygomis, kai nėra importo dempingo kaina“. Jie taip pat nurodė, kad 2011 m. gautas pelnas yra patikimas pelno dydis, kai nėra importo dempingo kaina. Atsižvelgiant į tai, kad turimi bylos duomenys apie laikotarpį nuo 2009 m. iki tiriamojo laikotarpio buvo akivaizdžiai netinkami dėl to, kad tuo metu buvo importuojamas didelis kiekis produkto mažomis dempingo kainomis, ir dėl 2009 m. finansinių krizių, kurios turėjo poveikio plieno sektoriui ir 2010 bei 2011 m., buvo akivaizdu, kad Komisija turėjo pagrįstų priežasčių rinktis ankstesnius tipiškausius metus (jei turima apie juos duomenų) ir kad todėl turėjo būti nagrinėjamas 2005–2008 m. laikotarpis. Iš turimų duomenų buvo padaryta išvada, kad dėl pirmiau nurodytų priežasčių tinkamiausi metai buvo 2008 m. Teiginys, kad renkama palankiausia variantą yra nepagrįstas, nes 2008 m. jokiu būdu nebuvo didžiausio pelno metai 2005–2008 m. laikotarpiu. 2008 m. buvo pasirinkti, nes tai buvo paskutiniai metai, kai vyravo įprastos konkurencijos sąlygos. Iš tiesų išanalizavus Sąjungos rinkos kainas, importo duomenis ir Sąjungos suvartojamą buvo matyti, kad rinkoje vyravo įprastos konkurencijos sąlygos.
- (158) Todėl metodas, naudotas siekiant nustatyti normalų pelno dydį žalai pašalinti, visiškai atitinka EFMA sprendimą, taigi teiginys buvo atmestas.
- (159) Tie patys eksportuojantys gamintojai teigė, kad, kaip nurodyta 122 konstatuojamojoje dalyje, analizuodama Sąjungos pramonės padėtį Komisija neatsižvelgė į įvykius 2010 m. dėl to, kad jie įvyko iki analizuojamo laikotarpio, tačiau ji pasirinko 2008 m. tiksliniam pelnui nustatyti. Dėl to pažymima, kad nors Sąjungos pramonės padėčiai analizuoti pasirinktas nagrinėjamasis laikotarpis nuo 2011 m. iki tiriamojo laikotarpio, kaip paaiškinta laikinojo reglamento 20 konstatuojamojoje dalyje, nėra teisinių apribojimų, kuriais Komisijai būtų draudžiama pagrįstam pelno dydžiui nustatyti rinktis į nagrinėjamąjį laikotarpį nepatenkančius laikotarpius, jei pasirinktas laikotarpis yra tipiškas pelno, kurį būtų galima gauti, jei nėra importo dempingo kaina, atžvilgiu. Tai tinkamai išaiškinta 157 konstatuojamojoje dalyje. Todėl šį teiginį reikia atmesti.

⁽¹⁾ Byla T-210/95, *European Fertilizer Manufacturers' Association (EFMA) prieš Europos Sąjungos Tarybą* [1999] ECR II-3291.

- (160) Tos pačios šalys teigė, kad nesant kitų žalos rodiklių 2005–2008 m. laikotarpiu suinteresuotosios šalys negalėjo pateikti prasmingų argumentų dėl tikslinio pelno dydžio tinkamumo. Dėl to pažymima, kad paskutinių metų, kuriais vyravo įprastos rinkos sąlygos, nustatymas ir Sąjungos pramonės padėties nagrinėjamoju laikotarpiu vertinimas yra du atskiri veiksmai, kuomet Komisija nereikalauja pateikti ir (arba) neanalizuoja tos pačios informacijos. Kiti žalos rodikliai nėra reikšmingi norint nustatyti, ar tam tikrais metais vyravo įprastos rinkos sąlygos. Todėl šis teiginys buvo atmestas.
- (161) Tam tikri eksportuojantys gamintojai teigė, kad 2008 m. pelningumo duomenys neturėjo būti naudojami, nes tie metai nepatenka į laikotarpį nuo 2011 m. iki tiriamojo laikotarpio. Tačiau iš minėto EFMA sprendimo aišku, kad nėra duomenų nagrinėjamoju laikotarpiu, kurie būtų laikomi tinkamais tiksliniam pelnui nustatyti. Pirminiu etapu Komisija neturėjo patikimos, patikrintos ir naudotinos pateiktos pramonės informacijos apie pelningumą, todėl ji rėmėsi pelningumo normomis, kurios buvo naudojamos kituose tyrimuose. Tačiau po pirminio faktų atskleidimo Komisija gavo papildomos informacijos apie pelningumą ir ją patikrino; remiantis ta informacija buvo galima nustatyti pelną, kurį būtų galima pagrįstai gauti įprastomis konkurencijos sąlygomis šiame sektoriuje, todėl tikslingiau naudoti tokį pelno dydį nei įvairių rinkos aplinkybių (produktai, konkurencijos sąlygos) paveiktą skaičių, net jei jis ir yra susijęs su vėlesniais metais. Todėl šis teiginys buvo atmestas.
- (162) Vienas Rusijos eksportuojantis gamintojas nurodė, kad nebuvo apskaičiuotas tam tikrų rūšių produkto, kurį susiję importuotojai perdirbo jam patekus į Sąjungos rinką, priverstinio pardavimo mažesnėmis kainomis skirtumas. Kadangi turėta duomenų tokiam pardavimui įtraukti į skaičiavimus, šis teiginys buvo priimtas ir priverstinio kainų mažinimo bei priverstinio pardavimo mažesnėmis kainomis skirtumai buvo atitinkamai atnaujinti.
- (163) Tas pats Rusijos eksportuojantis gamintojas tvirtino, kad priverstinio pardavimo mažesnėmis kainomis lygis buvo netiksliai nustatytas. Jis nurodė, kad Sąjungos pramonės tam tikrų rūšių produktų gamybos sąnaudų vertės, naudotos priverstinio pardavimo mažesnėmis kainomis skaičiavimui atlikti, buvo labai aukštos, palyginti su beveik identiškų rūšių produktų vertėmis, ir kad Komisija turėjo į tas vertes neatsižvelgti arba jas pakoreguoti iki realaus lygio. Jis taip pat tvirtino, kad nors Kinijos importo vidutinės CIF eksporto kainos yra 3 % didesnės, Rusijos eksportuotojų priverstinio pardavimo mažesnėmis kainomis skirtumas yra dvigubas. Galiausiai jis tvirtino, kad palyginamų produktų, kuriuos pardavė Sąjungos pramonė, apimtis sudarė tik 6,4 % jos visos eksporto apimties.
- (164) Dar kartą patikrinusi duomenis Komisija nustatė, kad Sąjungos pramonės duomenys apie gamybos sąnaudas yra tikslūs. Dėl CIF vertės ir priverstinio pardavimo mažesnėmis kainomis skirtumo neatitikimo pabrėžiama, kad tai yra pernelyg supaprastintas palyginimas ir neatsižvelgiama į galimus Sąjungos arba eksportuojančio gamintojo tam tikrų rūšių produktų kainos ir sąnaudų skirtumus. Be to, pažymima, kad pagrindiniame reglamente nenumatyta jokia riba, susijusi su panašių produktų eksportuoto kiekio ir atitinkamo Sąjungos pramonės parduoto kiekio palyginimu. Bet kuriuo atveju, atsižvelgus į 162 konstatuojamojoje dalyje nurodytą teiginį, Sąjungos pramonės parduotų palyginamų produktų kiekis sudarė 10 % visos jos eksporto apimties. Dėl to taip pat pažymima, kad daugiau nei 90 % šio konkretaus eksportuojančio gamintojo į Sąjungą eksportuotų produktų atitinka palyginamą Sąjungos produktą. Remiantis tuo, kas išdėstyta, šis teiginys turi būti atmestas.
- (165) Keli eksportuojantys gamintojai nesutiko su tuo, kad apskaičiuodama žalą Komisija taikė 2 straipsnio 9 dalį, ir teigė, kad 2 straipsnio 9 dalis priklauso pagrindinio reglamento nuostatoms dėl dempingo, tad negali būti analogiškai taikoma apskaičiuojant žalą. Jie tvirtino, kad laisvoje apyvartoje esančio produkto kaina turėtų būti pagrįsta susijusių importuotojų Sąjungoje pirmiems nepriklausomiems pirkėjams Sąjungoje faktiškai nustatyta kaina.
- (166) Žalos skirtumo apskaičiavimo tikslas – nustatyti, ar importo dempingo kaina padarytai žalai pašalinti pakaktų, jei dempingo kaina importuojamų produktų eksporto kainai būtų taikoma už dempingo skirtumu grindžiamą mūto normą mažesnė mūto norma. Šis vertinimas turėtų būti grindžiamas eksporto kaina Sąjungos pasienyje, kuri laikoma palyginama su Sąjungos pramonės kaina EXW sąlygomis. Kai produktas eksportui parduodamas per susijusius importuotojus, analogiškai laikantis dempingo skirtumui apskaičiuoti taikytos metodikos, eksporto kaina nustatoma remiantis perpardavimo pirmam nepriklausomam pirkėjui kaina, tinkamai pakoreguota vadovaujantis pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalimi. Eksporto kaina yra būtina apskaičiuojant žalos skirtumą, o minėtas straipsnis yra vienintelis pagrindinio reglamento straipsnis, išaiškinantis, kaip nustatoma eksporto kaina, todėl šio straipsnio taikymas pagal analogiją yra pagrįstas.

- (167) Be to, manoma, kad dėl šios šalies siūlomo metodo būtų nevienodai apskaičiuojami jos ir kitų atrinktų eksportuojančių gamintojų, kurie produktą parduoda nepriklausomiems importuotojams, skirtumai. Kitiems atrinktiems eksportuojantiems gamintojams taikyta metodika buvo grindžiama CIF eksporto kaina, į kurią, žinoma, neįtraukiamos PBA išlaidos ir pelnas iš perpardavimo Sąjungoje po muitinio įforminimo. Komisija mano, kad atitinkamos importo kainos nustatymui, siekiant apskaičiuoti priverstinį kainų mažinimą ir priverstinį pardavimą mažesnėmis kainomis, neturėtų turėti įtakos tai, ar eksportuojama susijusiems ar nesusijusiems veiklos vykdytojams Sąjungoje. Pagal Komisijos taikomą metodiką užtikrinama, kad abiem atvejais būtų skaičiuojama vienodai.
- (168) Todėl, Komisijos nuomone, buvo taikomas teisingas metodas, o šie teiginiai atmetami.
- (169) Po galutinio faktų atskleidimo viena suinteresuotoji šalis teigė, kad iš pardavimo kainos išskaičiavus PBA ir pelną nebebuvo galima teisingai palyginti priverstinio pardavimo mažesnėmis kainomis ir dempingo normų, nes apskaičiavimo vardiklis (t. y. CIF kaina) nebebuvo toks pats. Teiginys buvo atmetas, nes PBA ir pelno išskaičiavimas turi poveikio tik santykio skaitikliui, o ne vardikliui.
- (170) Be to, po galutinio faktų atskleidimo tam tikros suinteresuotosios šalys teigė, kad išskaičiavus PBA ir pelną buvo iškraipytas mažesniojo muto taisyklės poveikis. Tačiau dempingo skaičiavimams buvo taikyta panaši metodika, todėl akivaizdu, kad mažesniojo muto taisyklė nėra iškraipyta. Todėl šis teiginys buvo atmetas.
- (171) Viena suinteresuotoji šalis nurodė, kad vadinamoji mažesniojo muto taisyklė šiuo atveju buvo netinkama siekiant pašalinti Sąjungos pramonei padarytą žalą, nes Sąjungos pramonės gamybos sąnaudos po tiriamojo laikotarpio liko stabilios, o importo iš Rusijos ir Kinijos kainos nuo 2015 m. balandžio mėn. iki gruodžio mėn. atitinkamai sumažėjo 19 % ir 22 %. Tuo remiantis teigiama, kad tokio dydžio antidempingo muitų (26,2 % ir 16 %) nepakako, nes muitai jau buvo didžiaja dalimi arba visiškai absorbuoti dėl pirmiau minėto kainų sumažėjimo. Dėl šio kainų sumažėjimo nagrinėjamųjų šalių gamintojai galėjo gerokai padidinti jų eksporto į Sąjungą apimtį. Ta šalis taip pat nurodė Tarybos reglamento (EB) Nr. 437/2004 ⁽¹⁾ 26 konstatuojamąją dalį, kurioje Komisija pažymėjo, kad išvados turėtų apsiriboti tiriamuoju laikotarpiu, išskyrus atvejus, kai gali būti įrodyta, kad naujų aplinkybių padariniai yra akivaizdūs, neginčijami, ilgalaikiai, jais nemanipuliuojama ir jie nėra sukelti suinteresuotųjų šalių sąmoningu veiksmu.
- (172) Šį teiginį reikia atmesti. Viena vertus, teiginys, kad Sąjungos pramonės gamybos sąnaudos buvo stabilios, nebuvo pagrįstas faktiniais įrodymais. Kita vertus, nors importo iš nagrinėjamųjų šalių kainos iš tiesų gerokai sumažėjo po tiriamojo laikotarpio pabaigos, yra ir keletas požymių, kad importo kainos 2016 m. antrą ketvirtį vėl didėja. Todėl nepanašu, kad pardavimo kainų sumažėjimas būtų ilgalaikio pobūdžio, tad būtų nepagrįsta jį laikyti ilgalaikiu.
- (173) Kadangi bendradarbiavimo lygis buvo aukštas, galutinis KLR žalos skirtumas, taikytinas neatrinktiems bendradarbiaujantiems eksportuojantiems gamintojams, buvo apskaičiuotas kaip abiejų atrinktų eksportuojančių gamintojų vidutinis skirtumas. Galutinis KLR žalos skirtumas, taikytinas nebendradarbiaujantiems eksportuojantiems gamintojams, nustatytas kaip didžiausias iš abiejų bendradarbiaujančių bendrovių skirtumas.
- (174) Rusijai galutinis žalos skirtumas, taikytinas nebendradarbiaujantiems eksportuojantiems gamintojams, buvo nustatytas remiantis bendradarbiaujantiems eksportuojantiems gamintojams nustatytu tipiškos rūšies produkto žalos skirtumu. Šis skirtumas taikomas bendrovei „PJSC Novolipetsk Steel“, nes skirsnyje „Dempingas“ paaiškintas jos nebendradarbiavimas taip pat turėjo poveikio jos eksporto kainos ir atitinkamai žalos skirtumo nustatymui.
- (175) Atsižvelgiant į 152–172 konstatuojamosiose dalyse minėtus klausimus, procentais išreikšti CIF kainos Sąjungos pasienyje prieš sumokant muitą galutiniai žalos ir dempingo skirtumai yra nurodyti toliau. Čia taip pat nurodytos galutinės muto normos.

⁽¹⁾ 2004 m. kovo 8 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 437/2004, nustatantis galutinį antidempingo muitą ir galutinai surenkantis laikinąjį muitą, nustatytą didžiųjų vaivorykštinių upėtakių, kurių kilmės šalis yra Norvegija ir Farerų salos, importui (OL L 72, 2004 3 11, p. 23).

4 lentelė

Galutiniai skirtumai ir maito normos

Kinijos eksportuojantys gamintojai	Galutinis dempingo skirtumas (%)	Galutinis žalos skirtumas (%)	Galutinė maito norma (%)
„Angang“ grupė	59,2	19,7	19,7
„Shougang“ grupė	52,7	22,1	22,1
Kitos bendradarbiaujančios bendrovės	56,9	20,5	20,5
Visos kitos bendrovės	59,2	22,1	22,1
Rusijos eksportuojantys gamintojai			
„Magnitogorsk Iron & Steel Works OJSC“	18,7	26,4	18,7
„PAO Severstal“	35,9	34,0	34,0
„PJSC Novolipetsk Steel“	38,9	36,1	36,1
Visos kitos bendrovės	38,9	36,1	36,1

- (176) Gavus eksportuojančio gamintojo po galutinio faktų atskleidimo pateiktas pastabas nurodyti žalos skirtumai suapvalinti į mažesniąją pusę, prireikus iki artimiausios dešimtosios skaičiaus dalies.
- (177) Šiame reglamente nurodytos konkrečioms bendrovėms taikomos antidempingo maito normos buvo nustatytos remiantis šio tyrimo išvadomis. Todėl šios normos rodo atliekant šį tyrimą nustatytą tų bendrovių padėtį. Taigi šios maito normos (kitaip nei visos šalies mastu nustatytas maitas, taikomas visoms kitoms bendrovėms) taikomos tik tam importuojamam nagrinėjamųjų šalių kilmės nagrinėjamajam produktui, kurį pagamino konkrečios bendrovės, t. y. nurodyti juridiniai asmenys. Importuojamam nagrinėjamajam produktui, pagamintam bet kurios kitos bendrovės, kurios pavadinimas konkrečiai nepaminėtas šio reglamento rezoliucinėje dalyje, įskaitant subjektus, susijusius su konkrečiai paminėtomis bendrovėmis, neturėtų būti taikomos šios normos – jam turėtų būti taikoma visoms kitoms bendrovėms nustatyta maito norma.
- (178) Visi prašymai taikyti šias bendrovėms individualiai nustatytas antidempingo maito normas (pvz., pasikeitus subjekto pavadinimui arba įkūrus naują gamybos arba prekybos subjektą) turėtų būti siunčiami Komisijai ⁽¹⁾, pateikiant visą susijusią informaciją, ypač apie bendrovės veiklos pasikeitimus, kaip, pvz., gamyba, prekyba vidaus rinkoje ir pardavimas eksportui, susijusius su šiuo pavadinimo arba gamybos ir prekybos subjektų pasikeitimu. Prireikus šis reglamentas bus atitinkamai iš dalies pakeistas atnaujinant bendrovių, kurioms taikoma individuali maito norma, sąrašą.
- (179) Siekiant sumažinti priemonių vengimo riziką manoma, kad šiuo atveju būtinos specialios priemonės, skirtos tinkamam antidempingo priemonių taikymui užtikrinti. Taikomos šios specialios priemonės: valstybių narių muitinėms pateikiama galiojanti komercinė sąskaita faktūra, atitinkanti šio reglamento 1 straipsnio 3 dalyje išdėstytus reikalavimus. Importuojant be šios sąskaitos faktūros taikomas visoms kitoms bendrovėms nustatytas maitas.

⁽¹⁾ European Commission, Directorate-General for Trade, Directorate H, 1049 Brussels, Belgium.

6.2. Galutinis laikinųjų muitų surinkimas

- (180) Atsižvelgiant į nustatytus dempingo skirtumus ir į Sąjungos pramonei padarytos žalos lygį, reikėtų galutinai surinkti garantijomis užtikrintas laikinojo antidempingo maito, nustatyto laikinuoju reglamentu, sumas.

6.3. Priemonių įgyvendinamumas

- (181) Po pirminio faktų atskleidimo skundo pateikėjas teigė, kad kai kurie eksportuojantys gamintojai pradėjo absorbuoti nustatytų laikinųjų muitų poveikį atsisakydami didinti savo kainas. Šis teiginys negali būti patikrintas atliekant šį tyrimą. Jei būtų pateiktas atskiras antiabsorbicijos prašymas ir *prima facie* įrodymai, pagal pagrindinio reglamento 12 straipsnio 1 dalį būtų galima inicijuoti peržiūrą.
- (182) Šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (ES) 2016/1036 15 straipsnio 1 dalį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

1. Importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos ir Rusijos Federacijos kilmės plokštiems valcuotiems produktams iš geležies arba nelegiruotojo plieno ar kito legiruotojo plieno, išskyrus nerūdijantįjį plieną, visų pločių, šaltai valcuotiems, neplakiruotiems, nepadengtiems arba neapvilktiems, po šaltojo valcavimo toliau neapdorotiems, kurių KN kodai šiuo metu yra ex 7209 15 00 (TARIC kodas 7209 15 00 90), 7209 16 90, 7209 17 90, 7209 18 91, ex 7209 18 99 (TARIC kodas 7209 18 99 90), ex 7209 25 00 (TARIC kodas 7209 25 00 90), 7209 26 90, 7209 27 90, 7209 28 90, 7211 23 30, ex 7211 23 80 (TARIC kodai 7211 23 80 19, 7211 23 80 95 ir 7211 23 80 99), ex 7211 29 00 (TARIC kodai 7211 29 00 19 ir 7211 29 00 99), 7225 50 80 ir 7226 92 00, nustatomas galutinis antidempingo maitas.

Nagrinėjamojo produkto apibrėžčiai nepriskiriami šių rūšių produktai:

- plokšti valcuoti produktai iš geležies arba nelegiruotojo plieno, visų pločių, šaltai valcuoti, neplakiruoti, nepadengti arba neapvilkti, po šaltojo valcavimo toliau neapdoroti, suvynioti arba nesuvynioti į ritinius, visokio storio, elektro-techniniai,
- plokšti valcuoti produktai iš geležies arba nelegiruotojo plieno, visų pločių, šaltai valcuoti, neplakiruoti, nepadengti arba neapvilkti, suvynioti į ritinius, mažesnio kaip 0,35 mm storio, atkaitinti (vadinami juodąja skarda),
- plokšti valcuoti produktai iš kito legiruotojo plieno, visų pločių, iš silicinio elektrotechninio plieno ir
- plokšti valcuoti produktai iš legiruotojo plieno, po šaltojo valcavimo toliau neapdoroti, iš greitapjovio plieno.

2. Galutinio antidempingo maito normos, taikomos 1 dalyje aprašyto ir toliau išvardytų bendrovių pagaminto produkto neto kainai Sąjungos pasienyje prieš sumokant maitą, yra šios:

Šalis	Bendrovė	Galutinė maito norma (%)	Papildomas TARIC kodas
KLR	„Angang Steel Company Limited“, Anšanas	19,7	C097
	„Tianjin Angang Tiantie Cold Rolled Sheets Co. Ltd.“, Tiandzinas	19,7	C098
	Kitos priede išvardytos bendradarbiaujančios bendrovės	20,5	
	Visos kitos bendrovės	22,1	C999

Šalis	Bendrovė	Galutinė maito norma (%)	Papildomas TARIC kodas
Rusija	„Magnitogorsk Iron & Steel Works OJSC“, Magnitogorskas	18,7	C099
	„PAO Severstal“, Čerepovecas	34	C100
	Visos kitos bendrovės	36,1	C999

3. Individualios antidempingo maito normos, nustatytos 2 dalyje nurodytoms bendrovėms, taikomos, jeigu valstybių narių muitinėms pateikiama galiojanti komercinė sąskaita faktūra, kurioje pateikiama deklaracija su nurodyta data ir pasirašyta tą sąskaitą faktūrą išduodančio subjekto pareigūno, kurio nurodomas vardas, pavardė ir pareigos: „Patvirtinu, kad (kiekis) šioje sąskaitoje faktūroje nurodytų plokščių šaltai valcuotų plieno produktų (papildomas TARIC kodas), parduodamų eksportui į Europos Sąjungą, pagamino (bendrovės pavadinimas ir adresas) (nagrinėjamosios šalies pavadinimas). Patvirtinu, kad šioje sąskaitoje faktūroje pateikta informacija yra išsami ir teisinga.“ Jeigu tokia sąskaita faktūra nepateikiama, taikoma visoms kitoms bendrovėms nustatyta maito norma.

4. Jeigu nenurodyta kitaip, taikomos galiojančios muitus reglamentuojančios nuostatos.

2 straipsnis

Galutinai surenkamos laikiniais antidempingo maitais pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2016/181 užtikrintos sumos. Sumos, viršijančios galutinę antidempingo maitų normą, nerenkamos.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2016 m. liepos 29 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

PRIEDAS

Neatrinkti bendradarbiaujantys Kinijos eksportuojantys gamintojai

Šalis	Pavadinimas	Papildomas TARIC kodas
KLR	Hebei Iron and Steel Co., Ltd., Shijiazhuang	C103
KLR	Handan Iron & Steel Group Han-Bao Co., Ltd., Handan	C104
KLR	Baoshan Iron & Steel Co., Ltd., Shanghai	C105
KLR	Shanghai Meishan Iron & Steel Co., Ltd., Nanjing	C106
KLR	BX Steel POSCO Cold Rolled Sheet Co., Ltd., Benxi	C107
KLR	Bengang Steel Plates Co., Ltd, Benxi	C108
KLR	WISCO International Economic & Trading Co. Ltd., Wuhan	C109
KLR	Maanshan Iron & Steel Co., Ltd., Maanshan	C110
KLR	Tianjin Rolling-one Steel Co., Ltd., Tianjin	C111
KLR	Zhangjiagang Yangtze River Cold Rolled Sheet Co., Ltd., Zhangjiagang	C112
KLR	Inner Mongolia Baotou Steel Union Co., Ltd., Baotou City	C113

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2016/1329**2016 m. liepos 29 d.****kuriu surenkamas registruotiems tam tikriems importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos ir Rusijos Federacijos kilmės plokščiems šaltai valcuotiems plieno produktams nustatytas galutinis antidempingo muitas**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/1036 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos Sąjungos narėmis nesančių valstybių ⁽¹⁾ (toliau – pagrindinis reglamentas), ypač į jo 10 straipsnio 4 dalį,

kadangi:

A. PROCEDŪRA**1. Įvadas**

- (1) Gavusi Europos plieno asociacijos „Eurofer“ (toliau – skundo pateikėjas) pateiktą skundą 2015 m. gegužės 14 d. Europos Komisija (toliau – Komisija), remdamasi Reglamente (ES) 2016/1036 5 straipsniu, inicijavo antidempingo tyrimą dėl tam tikrų į Sąjungą importuojamų Kinijos Liaudies Respublikos (toliau – KLR) ir Rusijos Federacijos (toliau – Rusija) (toliau kartu – nagrinėjamosios šalys) kilmės plokščių valcuotų produktų iš geležies arba nelegiruotojo plieno ar kito legiruotojo plieno, išskyrus nerūdijantįjį plieną, visų pločių, šaltai valcuotų, neplakiruotų, nepadengtų arba neapviltų, po šaltojo valcavimo toliau neapdorotų (toliau – plokšti šaltai valcuoti plieno produktai).
- (2) 2015 m. lapkričio 12 d. skundo pateikėjas pateikė prašymą dėl registracijos pagal pagrindinio reglamento 14 straipsnio 5 dalį. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2015/2325 ⁽²⁾ (toliau – Registracijos reglamentas) Komisija nustatė reikalavimą registruoti tam tikrus importuojamus Kinijos Liaudies Respublikos ir Rusijos Federacijos kilmės plokščius šaltai valcuotus plieno produktus. Pagal to reglamento 1 straipsnio 2 dalį visos šalys buvo paragintos raštu pareikšti savo nuomonę, pateikti patvirtinamuosius dokumentus arba pateikti prašymą jas išklausti per nustatytą terminą. Pastabas dėl įregistravimo pateikė skundo pateikėjas, Kinijos geležies ir plieno asociacija (CISA), Rusijos Federacijos ekonominės plėtros ministerija, Rusijos eksportuojantys gamintojai, importuotojai ir (arba) naudotojai.
- (3) Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2016/181 ⁽³⁾ Komisija tam tikriems importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos ir Rusijos Federacijos kilmės plokščiems šaltai valcuotiems plieno produktams nustatė laikinąjį antidempingo muitą.
- (4) Galutinė Komisijos analizė ir išvados dėl dempingo, žalos, priežastinio ryšio ir Sąjungos interesų nurodytos Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2016/1328 ⁽⁴⁾ (toliau – galutinis reglamentas). Šiame reglamente aptariamas tik registracijos klausimas, gautos pastabos dėl registracijos ir susijusio antidempingo muto surinkimas atgaline data.

⁽¹⁾ OL L 176, 2016 6 30, p. 21.

⁽²⁾ 2015 m. gruodžio 11 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/2325, kuriuo nustatomas reikalavimas registruoti tam tikrus importuojamus Kinijos Liaudies Respublikos ir Rusijos Federacijos kilmės plokščius šaltai valcuotus plieno produktus (OL L 328, 2015 12 12, p. 104).

⁽³⁾ 2016 m. vasario 10 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/181, kuriuo tam tikriems importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos ir Rusijos Federacijos kilmės plokščiems šaltai valcuotiems plieno produktams nustatomas laikinasis antidempingo muitas (OL L 37, 2016 2 12, p. 1).

⁽⁴⁾ 2016 m. liepos 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/1328, kuriuo tam tikriems importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos ir Rusijos Federacijos kilmės plokščiems šaltai valcuotiems plieno produktams nustatomas galutinis antidempingo muitas ir galutinai surenkamas laikinasis muitas (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 1).

2. Muito taikymo atgaline data procedūra po laikinųjų priemonių nustatymo

- (5) Kad galėtų išnagrinėti, ar galutinių muitų taikymas atgaline data yra pagrįstas, Komisija analizavo suvartojimą, kainas ir importo bei pardavimo apimtį iki pradėdant tyrimą ir jį pradėjus. Pagal šią analizę Komisija nagrinėjamojo produkto importuotojams ir (arba) naudotojams taip pat išsiuntė klausimynus dėl jų importo apimčių, importo kainų ir atsargų po tiriamojo laikotarpio, t. y. nuo 2015 m. balandžio 1 d. iki 2016 m. sausio 31 d. Atsakymus pateikė 22 nesusiję ir susiję importuotojai ir (arba) naudotojai. Be to, klausimynai nusiųsti skundo pateikėjui ir penkiems atrinktiems Sąjungos gamintojams, kad jie pateiktų informacijos apie pardavimą po tiriamojo laikotarpio (TL), tiksliau nuo 2015 m. balandžio 1 d. iki 2016 m. sausio 31 d. Atsakymus pateikė skundo pateikėjas ir visi atrinkti Sąjungos gamintojai.
- (6) Siekiant patikrinti klausimyno atsakymus, nurodytus 5 konstatuojamojoje dalyje, buvo atlikti toliau nurodytų šalių pateiktų duomenų patikrinimai vietoje:
- a) Sąjungos gamintojų:
- „ThyssenKrupp Germany“, Duisburgas, Vokietija,
  - „ArcelorMittal Belgium NV“, Gentas, Belgija,
  - „ArcelorMittal Sagunto SL“, Puerto de Saguntas, Ispanija;
- b) Nesusijusių importuotojų ir (arba) naudotojų:
- „Duferco SA“, Luganas, Šveicarija,
  - „Marcegaglia Carbon Steel“, Mantuja, Italija.
- (7) 2016 m. gegužės 3 d. „Eurofer“ prašymu surengtas klausymas, kuriame dalyvavo prekybos bylas nagrinėjantis pareigūnas. Šis klausymas surengtas vykdant antidempingo tyrimą dėl tam tikrų importuojamų Kinijos Liaudies Respublikos ir Rusijos Federacijos kilmės plokščių šaltai valcuotų plieno produktų, o vienas iškeltų klausimų buvo galimas galutinio antidempingo muto surinkimas atgaline data.
- (8) Importuotojų prašymu Komisijos tarnybos taip pat surengė du klausimus dėl antidempingo muto surinkimo atgaline data.
- (9) Komisija visoms šalims pranešė apie esminius faktus ir aplinkybes, kuriais remdamasi ji ketino nustatyti galutinį antidempingo muitą registruotiems plokščiems šaltai valcuotiems plieno produktams (toliau – papildomas faktų atskleidimas). Visoms šalims buvo nustatytas terminas pastaboms dėl papildomo faktų atskleidimo pateikti. Suinteresuotųjų šalių pateiktos pastabos išnagrinėtos ir prireikus į jas atsižvelgta.
- (10) Po papildomo faktų atskleidimo kelios suinteresuotosios šalys pateikė pastabų. 2016 m. birželio 15 d. viena importuotojų grupė surengė klausimą, kuriame dalyvavo prekybos bylas nagrinėjantis pareigūnas. Po šio klausymo viena suinteresuotoji šalis pareiškime po klausymo pateikė pastabų.

B. ANTIDEMPINGO MUITŲ SURINKIMAS ATGALINE DATA

1. Bendrieji registracijos ir antidempingo muitų surinkimo atgaline data principai

- (11) Remdamasi savo komunikatu „Plienas. Tvarių darbo vietų ir ekonomikos augimo Europoje apsauga“⁽¹⁾ Komisija užtikrins, kad sektoriui būtų suteikta reali pagalba dar gerokai iki tol, kol bus nustatytos laikinosios priemonės.

⁽¹⁾ COM(2016) 155 final, 2016 m. kovo 16 d.

Tai pasiekama registruojant importą iki laikinųjų priemonių priėmimo. Taip Komisija įgyja galimybę (jei tenkinamos atitinkamos teisinės sąlygos) taikyti galutinius antidempingo muitus atgaline data tris mėnesius iki laikinųjų priemonių priėmimo. Šios teisinės sąlygos yra nustatytos pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalyje ir 14 straipsnio 5 dalyje, kurios yra pagrįstos PPO antidempingo susitarimo (toliau – PPO ADS) 10.6 ir 10.7 straipsniais.

- (12) Pagal šias teines sąlygas nustatomas dviejų etapų mechanizmas, kuriuo užtikrinama, kad nebūtų mažinamas taikytino galutinio antidempingo muto taisomasis poveikis.
- (13) Kadangi tai yra pirmasis atvejis, kai nustatoma, kad antidempingo muitų surinkimo atgaline data sąlygos yra įvykdytos, Komisija mano, kad reikia išsamiai išaiškinti metodiką, kuri buvo taikyta tokiai išvadai padaryti.
- (14) Pirmas etapas, kurio principas – užkirsti kelią muitų taisomojo poveikio sumažinimui, yra importo registracija pagal pagrindinio reglamento 14 straipsnio 5 dalį ir PPO ADS 10.7 straipsnį, kai ne tik registruojamas importas, bet ir suinteresuotosioms šalims, visų pirma importuotojams, pranešama, kad galutiniai muitai gali būti surinkti atgaline data, jei bus įvykdytos esminės sąlygos. Antras etapas, jei siekiant užkirsti kelią nepavyksta užtikrinti galutinių muitų taisomojo poveikio, yra produktams, kurie įvežti vartojimui ne anksčiau kaip 90 dienų iki laikinųjų priemonių taikymo dienos, bet ne anksčiau nei inicijuotas tyrimas, nustatytų antidempingo muitų surinkimas atgaline data pagal pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalį ir PPO ADS 10.6 straipsnį.
- (15) Bet kuri iš šių etapų galima taikyti tik jeigu įvykdytos sąlygos, nustatytos pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalyje ir PPO Antidempingo susitarimo 10.6 straipsnyje.
- (16) Komisija mano, kad yra tikslinga nustatyti tvarką, kaip ji turėtų aiškinti ir taikyti sąlygas „dar ir žymus importo augimas“ ir „gali žymiai sumažinti numatomo taikyti galutinio antidempingo muto atstatomąjį poveikį“, nustatytas pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalies d punkte, kai ji turi priimti sprendimą dėl antidempingo muitų nustatymo atgaline data.
- (17) Antroji iš dviejų alternatyvių pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalies c punkte nustatytų sąlygų visada turi būti įvykdyta tuo momentu, kai *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbiamas procedūros inicijavimas. Todėl nebūtina išsamiau aiškinti pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalies c punkto.
- (18) Pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalies d punkte nustatyta, kad:
- „greta tiriamuoju laikotarpiu žalą sukėlusio importo lygio nustatytas dar ir žymus importo augimas, kuris dėl laikotarpio, savo apimties ir kitų aplinkybių gali žymiai sumažinti numatomo taikyti galutinio antidempingo muto atstatomąjį poveikį.“
- (19) Komisija pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalies d punktą aiškina kaip nuostatą, kuria nustatomos dvi sąlygos, kurios turi būti įvykdytos, kad Komisija galėtų surinkti galutinį antidempingo muitą atgaline data (greta sąlygų, nustatytų pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalies a punkte ir 10 straipsnio 4 dalies įžanginiame sakinyje, taikomame kartu su pagrindinio reglamento 14 straipsnio 5 dalimi). Šios dvi sąlygos:
- a) be importo, dėl kurio tiriamuoju laikotarpiu daryta žala, lygio, yra tolesnis žymus importo apimties augimas, ir
- b) dėl šio tolesnio žymaus importo apimties augimo, atsižvelgiant į tokio importo vykdymo laikotarpį, tokio importo apimtį ir kitas aplinkybes, veikiausiai būtų labai sumažintas taikytino galutinio antidempingo muto taisomasis poveikis.

1.1. Tolesnis žymus importo apimties augimas

- (20) Kad būtų galima spręsti, ar importas toliau žymiai didėjo, būtina palyginti duomenis ⁽¹⁾. Todėl reikia nustatyti, kuriuos laikotarpius reikia palyginti.

1.1.1. Lygintini laikotarpiai

- (21) Viena vertus, pagrindiniame reglamente nurodomas importo lygis tiriamuoju laikotarpiu. Kita vertus, žodžiai „dar ir“ ir „greta“ reiškia, kad importo lygis tiriamuoju laikotarpiu turėtų būti lyginamas su importo lygiu po tiriamojo laikotarpio.
- (22) Tačiau laikotarpis, kuris turi būti lyginamas su tiriamuoju laikotarpiu, negali būti pradėtas skaičiuoti, kol yra neįvykdyta viena iš dviejų alternatyvių pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalies c punkte nustatytų sąlygų. Kai tik importuotojai apie galimą dempingą sužino iš pranešimo apie inicijavimą paskelbimo Oficialiajame leidinyje, tas momentas turėtų būti laikomas antrojo laikotarpio pradžia.
- (23) Bendras analizės tikslas – įvertinti, ar įvykdytos maito taikymo prieš laikinųjų priemonių taikymo datą sąlygos. Todėl šis laikotarpis turėtų baigtis pradėjus taikyti laikinąsias priemones; nuo to momento importo registracija nebetaikoma ⁽²⁾.
- (24) Importo statistiniai duomenys rengiami tik kas mėnesį. Todėl Komisija antrajam laikotarpiui analizuoti naudotų duomenis, susijusius su visu kalendoriniu mėnesiu po inicijavimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, kai importuotojai iš inicijavimo sužino apie dempingą. Jei apie dempingą sužinoma kitu būdu, pvz., dėl to, kad dempingas trunka gana ilgą laiką, tai būtų mėnuo po įvykio, per kurį sužinoma apie dempingą, bet ne anksčiau kaip pirmasis visas mėnuo po tiriamojo laikotarpio. Dėl laikotarpio pabaigos Komisija nustatytų dvi galimybes: viena – įtraukti mėnesį, kurį pradedamos taikyti laikinosios priemonės, antra – to mėnesio neįtraukti.
- (25) Komisija paprastai nustatytų vidutinį mėnesio importo apimties lygį visu tiriamuoju laikotarpiu, kurio trukmė paprastai yra 12 mėnesių, ir vidutinį mėnesio importo lygį laikotarpiu nuo to momento, kai sužinoma apie dempingą, iki laikinųjų priemonių nustatymo. Antrajam vidurkiui nustatyti laikotarpio pradžia ir pabaiga nustatoma taip, kaip paaiškinta pirmesnėje dalyje.
- (26) Be to, Komisija nustatytų importo raidą absoliučiais skaičiais, importo poveikį produkto atsargų raidai ir rinkos dalims ir produkto suvartojimą nagrinėjamoju laikotarpiu.

1.1.2. Importo apimties augimas, kurį galima laikyti žymiu

- (27) Toks vertinimas turėtų būti pagrįstas kiekvieno atskiro atvejo analize. Komisija turi ne tik palyginti svertinius mėnesio vidurkius, bet ir atsižvelgti į kitus susijusius veiksnius. Šie veiksniai: nagrinėjamojo produkto bendro suvartojimo Sąjungoje raida, atsargų raida ir rinkos dalių raida. Taigi, analizė turėtų būti dvejopa – absoliučiais skaičiais ir santykinė. Todėl minėtų abiejų mėnesio vidurkių palyginimas yra svarbus, bet nebūtinai lemiamas elementas sprendžiant, ar tolesnis importo apimties augimas yra žymus.

1.1.3. Šio metodo pagrindas

- (28) Iki registracijos pradžios į Sąjungą importuojamiems produktams jokių būdų negali būti taikomi antidempingo muitai. Tačiau toks importas yra svarbus elementas nustatant, ar dėl importo į Sąjungą po registracijos gali būti

⁽¹⁾ Darbo grupės ataskaita „US – Hot-Rolled Steel“ (JAV. Karštai valcuotas plienas), 7.166 punktus.

⁽²⁾ Importo registracija pagal pagrindinio reglamento 14 straipsnio 5 dalį yra kita sąlyga, kurią įvykdžius būtų galima galutinį muitą surinkti atgaline data.

sumažintas muitų taisomasis poveikis, dėl šios priežasties: dėl, *inter alia*, turimų atsargų muitų taisomasis poveikis (t. y. importuojamų produktų kainos padidėjimas dėl to, kad padidėjo kaina, arba dėl muto) niekada nebūna juntamas iškart, šis poveikis pajuntamas, kai išparduodamos atsargos. Dėl tolesnio žymaus importo apimties augimo iki registracijos paprastai turėtų labai padidėti atsargos. Tai reiškia, kad muitų taisomasis poveikis dar atidedamas, palyginti su padėtimi, kai atsargų lygis yra normalus. Dėl tolesnio importo nuo registracijos iki laikinųjų priemonių, kuriuo dar daugiau papildomos įprastą lygį itin viršijančios atsargos, taisomasis poveikis atidedamas dar daugiau.

1.2. Dėl importo apimties augimo veikiausiai būtų labai sumažintas muitų taisomasis poveikis

- (29) Antras etapas yra nustatyti, ar dėl šio augimo veikiausiai būtų labai sumažintas taikytino galutinio muto taisomasis poveikis. Žodis „veikiausiai“ reiškia, kad tai į priekį žvelgianti analizė. Tai visada bus kiekvieno atskiro atvejo analizė, kurios išvados priklausys nuo konkrečių kiekvieno atvejo aplinkybių, kai nustatomas reikalavimas registruoti importą, kad būtų galima nustatyti muitus atgaline data.
- (30) Analizuojant reikėtų, *inter alia*, atsižvelgti į importo, kuris į Sąjungą pateko nuo registracijos iki laikinųjų priemonių, poveikį. Jei iš viso neimportuota arba importuotas labai nedidelis kiekis, registracijos pakanka, kad būtų išvengta tolesnės Sąjungos pramonei daromos žalos. Vadinasi nėra pagrindo pradėti antrojo etapo – muitų nustatymo atgaline data.
- (31) Vertindama, ar dėl importo į Sąjungą, kuris pateko nuo registracijos iki laikinųjų priemonių, poveikio veikiausiai būtų labai sumažintas muitų taisomasis poveikis, Komisija visų pirma analizuotų šiuos veiksnius:
- a) tokio importo apimtį;
  - b) tokio importo laikotarpį;
  - c) tokio importo kainas;
  - d) visas kitas susijusias aplinkybes, t. y. Komisija analizuotų, *inter alia*, šias kitas aplinkybes:
    - i) importuoto produkto atsargas iki registracijos;
    - ii) importuoto produkto kainų tendencijas nuo sužinojimo apie dempingą iki laikinųjų priemonių;
    - iii) prekybos pobūdžio pasikeitimą, iš kurio matyti, kad bandoma vengti registracijos.

1.3. Bendras vertinimas

- (32) Atliekant tyrimus, kuriuose dalyvauja daugiau nei viena nagrinėjamoji šalis, tai, ar atliekant 1.1 ir 1.2 dalyse nurodytą analizę importas iš šių šalių bus vertinamas bendrai, priklausys nuo to, ar atlikdama pagrindinį antidempingo tyrimą Komisija nusprendė vertinti šį importą bendrai.

2. Taikymas šiuo konkrečiu atveju

- (33) Registracija susijusi su produktais, kurie importuoti nuo 2015 m. gruodžio 12 d. iki laikinųjų antidempingo priemonių nustatymo, t. y. iki 2016 m. vasario 12 d. Šiuo laikotarpiu importas iš nagrinjamųjų šalių buvo maždaug 165 000 tonų.
- (34) Kaip minėta 5 konstatuojamojoje dalyje, informacijos pateikė skundo pateikėjas, visi atrinkti Sąjungos gamintojai ir 22 nesusiję ir susiję importuotojai ir (arba) naudotojai. Jų importas sudarė 46 % viso importo iš nagrinjamųjų šalių per laikotarpį, kurio duomenys buvo surinkti, t. y. nuo 2015 m. balandžio mėn. iki 2016 m. sausio mėn.

- (35) Kad galėtų nuspręsti, ar reikia rinkti muitus atgaline data, Komisija įvertino pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalyje nustatytus kriterijus.
- (36) Gautos pastabos dėl importo registracijos ir dėl galimo antidempingo priemonių taikymo atgaline data nagrinėjamos toliau.

2.1. Dempingo trukmė arba importuotojo sužinojimas apie dempingą arba žalą

- (37) Pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalies c punkte nustatyta tokia sąlyga: „dempingas trunka gana ilgą laiką arba jeigu importuotojas žinojo ar turėjo žinoti apie dempingą, o svarbiausia – apie įtariamo ar nustatyto dempingo ir žalos mastą“. Šiuo atveju Komisija mano, kad importuotojai žinojo ar turėjo žinoti apie dempingą, t. y. apie įtariamo ar nustatyto dempingo ir žalos mastą, kaip paaiškinta 17 konstatuojamojoje dalyje ir toliau.
- (38) Vienas importuotojas teigė, kad skunde pateiktų *prima facie* dempingo įrodymų nepakako, kad būtų įrodyta, jog importuotojai žinojo arba turėjo žinoti apie dempingą, o svarbiausia – apie įtariamo ar nustatyto dempingo ir žalos mastą. Pirmia, ši šalis pažymėjo, kad skundas kaip toks nėra įtikinamas įrodymas, kad iš tiesų buvo vykdomas dempingas. Antra, jei būtų sutikta, kad skunde pateiktų įrodymų pakanka, kad būtų padaryta išvada, jog importuotojai turėjo žinoti apie dempingą, muitus atgaline data būtų galima nustatyti per kiekvieną tyrimą. Pagaliau ji teigė, kad „Eurofer“ tvirtinimas, jog importuotojai negalėjo nežinoti apie tai, jog vykdomas dempingas, nes importo iš Kinijos ir Rusijos kainos buvo ypatingai mažos, yra klaidinantis, nes tariamos mažos kainos kaip tokios nėra įrodymas, kad buvo importuojama dempingo kainomis.
- (39) Kita suinteresuotoji šalis pažymėjo, kad „Eurofer“ nepateikė pranešimų spaudai ar kitos Sąjungos plokščių šaltai valcuotų plieno produktų importuotojams viešai prieinamos informacijos, kurioje būtų nurodyta, kad Kinijos tam tikrų plokščių šaltai valcuotų plieno produktų gamintojai vykdė dempingą. Ši šalis pabrėžė, kad pateikti spaudos straipsniai buvo susiję su plienu apskritai, o ne konkrečiai su plokščiais šaltai valcuotais plieno produktais. Be to, „Eurofer“ pateikti Indijos ir Amerikos pranešimai spaudai buvo nesusiję su tuo, ar Sąjungos importuotojai žinojo apie dempingą.
- (40) Pirmiausia svarbu pabrėžti, kad importuotojų žinojimas, pagal pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalies c punktą, susijęs su įtariamo ar nustatyto dempingo ir žalos mastu (pabraukta papildomai). Komisija mano, kad remiantis objektyviais veiksniais importuotojai žinojo arba turėjo žinoti apie įtariamo ar nustatyto dempingo ir žalos mastą ne tik pagal skundo nekonfidencialią versiją, bet ir pagal pranešimą apie šio tyrimo inicijavimą; su šiais dokumentais buvo galima susipažinti ir jie perduoti visoms žinomoms suinteresuotosioms šalims, įskaitant importuotojus, naudotojus ir inicijuojant tyrimą juos atstovaujantioms asociacijoms. Be to, suinteresuotosios šalys turėjo galimybę susipažinti su nekonfidencialia „Eurofer“ pateikto prašymo registruoti versija, kuri iš tikrųjų jau paskelbta pačiame skunde. Tyrimas inicijuotas, nes buvo manoma, kad skunde pateiktais *prima facie* įrodymais pakankamai įrodyta, kad iš nagrinėjamųjų šalių į Sąjungos rinką veikiausiai buvo importuojama dempingo kaina. *Prima facie* įrodymai buvo susiję su laikotarpiu nuo 2013 m. spalio mėn. iki 2014 m. rugsėjo mėn., t. y. pakankamai ilgu laikotarpiu. Be to, preliminariai nustatyta ir galutinai patvirtinta, kad dempingas vykdytas ir tyrimo tiriamuoju laikotarpiu, t. y. nuo 2014 m. balandžio mėn. iki 2015 m. kovo mėn. Todėl patvirtinama, kad importuotojai žinojo arba turėjo žinoti apie įtariamą dempingą ir žalą nuo pranešimo apie inicijavimą paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos.
- (41) Reikia pažymėti, kad atgaline data galima rinkti tik produktams, kuriems taikomas registracijos reikalavimas, nustatytus antidempingo muitus ir tik jei yra tenkinami pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalyje nustatyti kriterijai. Todėl neteisinga teigti, kad muitus atgaline data galima nustatyti „per kiekvieną tyrimą“. Dėl to, kad „Eurofer“ pateikti pranešimai spaudai tariamai yra nesusiję, Komisija patvirtina, kad tai nebuvo straipsniai apie konkrečius plokščius šaltai valcuotus plieno produktus, tačiau juose buvo patikimos informacijos apie nagrinėjamųjų šalių eksportuojančių plieno gamintojų kainodaros politiką. Be to, pranešimus spaudai reikėtų vertinti atsižvelgiant į kitus objektyvius faktus, nustatytus pirmesnėse konstatuojamosiose dalyse.
- (42) Todėl šie argumentai, susiję su importuotojų žinojimu apie dempingą, atmetami.

- (43) Pastabose dėl faktų atskleidimo kai kurie importuotojai teigė, kad žinojimo apie dempingą ir žalą klausimas turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į tai, kad atgaline data taikoma „išimties tvarka“, todėl tyrimą atliekančiai institucijai taikomi aukšti standartai, o metodas, taikomas „importuotojų žinojimui“ pagal pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalies c punktą, yra pernelyg platus. Todėl daroma išvada, kad pranešimo apie inicijavimą nepakanka tam, kad importuotojai žinotų apie dempingą ir jo daromą žalą arba jo mastą. Tačiau pranešime apie inicijavimą, apie kurį buvo plačiai pranešta plieno prekybos spaudoje, ir skundo nekonfidencialioje versijoje, kuri buvo nusiųsta žinomiems importuotojams ir (arba) naudotojams ir visoms suinteresuotosioms šalims nuo pirmos tyrimo dienos, vertinant kartu buvo aiškiai nurodytas (pateikiant išsamią informaciją) taikytas metodas, naudotas informacijos šaltinis ir nurodyti dideli tiek KLR, tiek Rusijos dempingo ir žalos lygiai. Dempingo apimtis buvo nurodyta CIF importo kainos procentine dalimi. Be to, Registracijos reglamento 5–11 konstatuojamosiose dalyse Komisija priminė visoms suinteresuotosioms šalims, kad ji turėjo pakankamai dempingo įrodymų apie įtariamo ar nustatyto dempingo ir žalos mastą. Todėl Komisija daro išvadą, kad importuotojai žinojo arba turėjo žinoti apie įtariamą ar nustatytą dempingą ir žalą. Tai, kad ne visi tyrimai baigiami antidempingo priemonių nustatymu, nereiškia, kad *prima facie* dempingo ir žalos įrodymai nebuvo pateikti importuotojams. Todėl Komisija yra įsitikinusi, kad su šiuo klausimų susijusių būtinų standartų laikytasi.
- (44) Rusijos eksportuojantys gamintojai ir vienas importuotojas teigė, kad Komisijos išvados pagal pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalies c punktą tikrai neatitiko Antidempingo susitarimo 10 straipsnio 6 dalies i punkto, kuriame nustatyta, kad importuotojas turėjo žinoti, jog eksportuotojas vykdo dempingą ir kad toks dempingas daro žalą. Be to, buvo teigiama, kad, pagal Komisijos aiškinimą, „žinojimo“ sąlyga yra įvykdyta kiekvieną kartą, kai paskelbiamas pranešimas dėl inicijavimo, o tai yra nepriimtina. Taip pat teigta, kad dempingo vertinimas yra sudėtingas procesas, kuriam reikia susipažinti su verslo paslaptimis, kurių negalima atskleisti.
- (45) Visų pirma reikia pažymėti, kad kiekvienas PPO narys turi teisę nustatyti antidempingo procedūras ir praktiką, tinkamą jo aplinkybėms, jei tai nepažeidžia PPO standartų. Komisijos nuomone, tyrimui pradėti ji taiko labai aukštus standartus ir, kaip minėta 43 konstatuojamojoje dalyje, remiantis turimais duomenimis dempingas ir žala labai išsamiai išnagrinėti, o suinteresuotosioms šalims leista susipažinti su duomenimis. Šie duomenys apima konkrečių bendrovių vidaus ir eksporto kainas, kurias importuotojai galėjo lengvai palyginti su kainomis, kuriomis jie perka iš nagrinėjamųjų šalių, siekiant nustatyti, ar taikytos dempingo kainos ir kokiu mastu. Taip pat pažymėtina, kad, kaip nurodyta 5 konstatuojamojoje dalyje, kai kurie atsakymai gauti iš susijusių importuotojų, kurie turėjo galimybę susipažinti su atitinkama informacija apie vidaus ir eksporto kainas. Taip pat reikia pažymėti, kad PPO teisė nenumato, kad importuotojai turėtų gebėti tiksliai apskaičiuoti dempingą, bet jie turėtų žinoti apie tokio dempingo mastą. Be to, buvo pateikta įvairių žalos rodiklių analizė kartu su išsamiu priverstinio kainų mažinimo ir priverstinio pardavimo mažesnėmis kainomis skaičiavimu ir nurodyta, kad toks importas dempingo kainomis darytų žalą.
- (46) Vienas importuotojas taip pat teigė, kad jo tiekėjai patikino, kad jie nevykdė dempingo, bet to nepagrindė. Todėl šis teiginys turi būti atmestas.
- (47) Rusijos eksportuojantys gamintojai nesutiko su išvadomis dėl dempingo ir nurodė, kad importuotojai sužinojo apie pagrindinio reglamento 18 straipsnio taikymą ir dempingo mastą tik 2016 m. vasario 12 d. Šiuo atžvilgiu pažymima, kad nurodytoje turimoje informacijoje, t. y. pranešime apie inicijavimą ir skundo nekonfidencialioje versijoje, kuri buvo nusiųsta importuotojams arba su kuria jie galėjo susipažinti, aiškiai nurodytas dempingo mastas, o nustačius laikinąsias priemones ši informacija tik patvirtinta. Todėl šis teiginys atmestamas.
- (48) Todėl Komisija patvirtina, kad šiuo konkrečiu atveju importuotojai tikrai turėjo įrodymų, kad Kinijos ir Rusijos eksportuotojai vykdė žalingą dempingą.

2.2. Dėl tolesnio žymaus importo apimtys augimo veikiausiai bus sumažintas galutinio antidempingo muito taisomasis poveikis

- (49) Pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalies d punkte nustatyta tokia sąlyga: „greta tiriamuoju laikotarpiu žalą sukėlusio importo lygio nustatytas dar ir žymus importo augimas“.

2.2.1. Tolesnis žymus importo apimties augimas

- (50) Remiantis Eurostato duomenimis ⁽¹⁾ (atliekant vertinimą turėti duomenys iki 2016 m. kovo mėn. imtinai) vidutinė mėnesio importo iš nagrinėjamųjų šalių apimtis per tiriamąjį laikotarpį buvo 118 912 tonos. Vidutinė mėnesio importo iš nagrinėjamųjų šalių apimtis per laikotarpį nuo pirmojo viso mėnesio po paskelbimo apie tyrimo inicijavimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* iki paskutinio viso mėnesio prieš nustatant laikinąsias priemones (2015 m. birželio mėn. – 2016 m. sausio mėn.) buvo 162 457 tonos, t. y. 37 % didesnė nei tiriamuoju laikotarpiu. Tuo pačiu laikotarpiu bendra importo apimtis sudarė 1 299 658 tonas (t. y. 721 386 tonos iš KLR ir 578 272 tonos iš Rusijos). Palyginus vidutinės mėnesio importo apimtis iš KLR ir Rusijos, nustatyta, kad vidutinės mėnesio importo apimtys iš KLR ir Rusijos atitinkamai padidėjo 48 % ir 25 %.
- (51) Atsižvelgiant į laikotarpį nuo pirmojo viso mėnesio po inicijavimo ir įskaitant tą mėnesį, kai buvo nustatytos laikinosios priemonės (2015 m. birželio mėn. – 2016 m. vasario mėn.) vidutinė mėnesio importo apimtis sudarė 150 673 tonas, t. y. 27 % daugiau nei vidutinė mėnesio apimtis per tiriamąjį laikotarpį. Mėnesio importo iš KLR apimtis padidėjo 34 %, o iš Rusijos – 19 %.
- (52) 22 importuotojų ir (arba) naudotojų, kurie pateikė informaciją apie importą laikotarpiu po inicijavimo (nuo 2015 m. birželio mėn. iki 2016 m. sausio mėn.), importas sudarė 46 % viso importo iš nagrinėjamųjų šalių. Remiantis gauta informacija nustatyta, kad apskritai šių bendradarbiaujančių importuotojų ir (arba) naudotojų nagrinėjamojo produkto atsargos 2015 m. pabaigoje, palyginti su 2014 m. pabaigos atsargomis, padidėjo 22 % Šis faktas ne tik patvirtina faktą, kad remiantis statistiniais duomenimis importo apimtis labai augo, bet ir rodo, kad buvo kaupiamos atsargos.
- (53) Atlikus abi analizes nustatyta, kad iš tiesų po inicijavimo žymiai padidėjo importo apimtis.
- (54) Keletas Rusijos eksportuojančių gamintojų nesutiko su išvada, kad importas žymiai padidėjo ir nurodė „svarbius teoretikus ir specialistus“, kurie mano, kad importo augimas turi būti tikrai didelis. Šiuo klausimu pirmiausia reikia pažymėti, kad nurodyta literatūra nėra įpareigojanti teisė ir kad ji nesuteikia jokios konkrečios informacijos apie tai, ką reikėtų laikyti tikrai didele arba žymia apimtimi, nes bet kuriuo atveju atliekama atskiro atvejo analizė.
- (55) Remdamasi tuo Komisija yra tikra, kad importo padidėjimas gali būti laikomi žymiu ir šis teiginys atmetamas.
- (56) Keli Rusijos eksportuojantys gamintojai ir vienas importuotojas teigė, kad vertindama „Eurofer“ registracijos prašymą Komisija nepakankamai atsižvelgė į Sąjungos taikomų sankcijų prekybai su Rusija laikiną poveikį. Dėl to pažymima, kad registracijos metu nagrinėjamajam produktui nebuvo taikomos jokios sankcijos, be to, tokios sankcijos nebuvo taikomos ir tiriamuoju laikotarpiu ar po jo, iki kol 2016 m. vasario 12 d. buvo nustatytos laikinosios priemonės. Todėl šis argumentas atmetamas.
- (57) Rusijos eksportuojantys gamintojai šį klausimą pakartojo savo pastabose dėl informacijos atskleidimo ir teigė, kad nors ir nebuvo „sankcijų“ nagrinėjamajam produktui, tačiau nagrinėjamajam produktui daromas netiesioginis poveikis dėl bendro Sąjungos pirkėjų nenoro pirkti prekes iš Rusijos. Šis argumentas nebuvo pagrįstas. Be to, akivaizdu, kad po tiriamojo laikotarpio nagrinėjamojo produkto importo plėtrai darė įtaką veiksniai, susiję su šiuo tyrimu, o ne tariamas „šalutinis poveikis“ dėl sankcijų, taikomų kitiems produktams. Prekės, kurioms taikomos sankcijos, yra aiškiai apibrėžtos ir todėl negalima daryti išvados, kad sankcijos darė didelį poveikį dideliems apimties pokyčių svyravimams po tyrimo laikotarpio.
- (58) Be to, tie patys Rusijos eksportuojantys gamintojai ir Rusijos valdžios institucijos tvirtino, kad vertinant tolesnį žymų importo apimties augimą „Eurofer“ argumentai buvo pagrįsti savavališkai pasirinktų laikotarpių palyginimu. Kita suinteresuotoji šalis teigė, kad dėl labai nepastovios plokščių šaltai valcuotų plieno produktų importo apimties kiekvieną mėnesį, pasirinkus bet koki nurodytą laikotarpį palyginimui su kitu laikotarpiu būtų gauti visiškai skirtingi rezultatai. Kitaip tariant „Eurofer“ registracijos prašyme pateikti duomenys nerodė, kad būtų buvęs žymus importo apimties augimas.

⁽¹⁾ Kaip ir pirminiame etape apskaičiuojant Sąjungos suvartojimą (žr. Įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/181 99 konstatuojamąją dalį), importo apimčiai nustatyti buvo išskaičiuotas visas importuotų produktų, kurių KN kodai yra „ex“, kiekis, nes nagrinėjamas produktas daugiausia priskiriamas pilniems KN kodams.

- (59) Skunde, po kurio buvo pradėta registracija, pasirinkti laikotarpiai palyginimui atlikti apėmė pakankamai ilgus laikotarpius tiek po tiriamojo laikotarpio, tiek sutampančius su tiriamuoju laikotarpiu. Be to, palyginamajai analizei dėl tolesnio žymaus importo apimties augimo atlikti įvairios suinteresuotosios šalys siūlė kitus laikotarpius ir visus juos įvertinus buvo gautos tokios pačios išvados (t. y. tolesnis žymus importo apimties augimas, palyginti su importo apimtimi tiriamuoju laikotarpiu). Todėl šis argumentas atmestas.
- (60) Keli Rusijos eksportuojantys gamintojai tvirtino, kad nebuvo tolesnio žymaus importo apimties augimo, ir pateikė 2016 m. sausio mėn., 2016 m. vasario mėn. ir 2016 m. kovo mėn. su jais susijusius duomenis. Komisijai neaišku, kodėl pastabose buvo pateikti tik su tam tikrais Rusijos eksportuojančiais gamintojais, o ne su visu importu iš Rusijos susiję duomenys.
- (61) Tiesa, kad 2016 m. sausio, vasario ir kovo mėn., t. y. po importo registravimo ir iš dalies vasario ir kovo mėn., įsigaliojus laikinosioms priemonėms, 50 konstatuojamojoje dalyje nurodytuose statistiniuose duomenyse užfiksuota mažesnė mėnesio importo apimtis. Šiuo atžvilgiu reikėtų atsižvelgti į toliau nurodytus aspektus. Pirmia, kaip nurodyta Registracijos reglamento 9 konstatuojamojoje dalyje, Komisija registracijos prašymą nagrinėjo remdamasi laikotarpiu iki 2015 m. rugsėjo mėn. ir jį įskaitant analize. Iš tos analizės buvo matyti, kad, *inter alia*, ir *prima facie* net ir po tyrimo inicijavimo importo apimtis žymiai išaugo, dėl to labai sumažėjo taisomasis antidempingo muito poveikis (Registracijos reglamento 5 konstatuojamoji dalis). Žymus augimas, kurio pagrindu buvo registruojamas importas, susijęs tik iš dalies su tuo pačiu importu, kurio pagrindu Komisija sprendžia, ar reikėtų rinkti muitą atgaline data. Primenama, kad vēlesnis laikotarpis – tai laikotarpis nuo pirmojo viso mėnesio po tyrimo inicijavimo, t. y. 2015 m. birželio mėn., iki paskutinio viso mėnesio iki laikinųjų priemonių nustatymo ir jį įskaitant, t. y. 2016 m. sausio mėn., arba įskaitant mėnesį, kurį buvo nustatytos laikinosios priemonės, t. y. 2016 m. vasario mėn. Per šį daug ilgesnį laikotarpį stebėtas tolesnis žymus importo apimties augimas, palyginti su tiriamuoju laikotarpiu. Tai, kad importo iš šalių apimtis 2016 m. sausio, vasario ir kovo mėnesiais buvo palyginti nedidelė, šios išvados nekeičia.
- (62) Antra, pati didžiausia importo iš nagrinėjamųjų šalių apimtis buvo nustatyta 2015 m. spalio mėn., t. y. po analizės dėl registracijos laikotarpio, taip pat labai didelė importo apimtis, palyginti su tiriamuoju laikotarpiu, nustatyta ir 2015 m. lapkričio mėn. Todėl eksportuojančio gamintojo nurodyta palyginti nedidelė importo apimtis po to, kai buvo pradėta registracija, turėtų būti vertinama ją susiejant su didžiausiu importo apimties padidėjimu prieš pačią registraciją, kuri galima paaiškinti tik netrukus prasidėsiančia registracija. Panašu, kad jei nebūtų prašyta vykdyti registracijos ir ji nebūtų pradėta, bendra importo apimtis būtų panašiai didelė, tačiau mėnesio vidurkis didėtų nuosekliau, nes nebūtų nustatyto staigaus padidėjimo 2015 m. spalio ir lapkričio mėnesiais. Analizuodama, ar įvykdytos 10 straipsnio 4 dalies d punkte nustatytos sąlygos, Komisija negali ignoruoti didelio importo apimties padidėjimo per šį laikotarpį po analizės dėl importo registracijos laikotarpio iki pačios faktinės registracijos.
- (63) Viena suinteresuotoji šalis teigė, kad nors palyginus importo duomenis 2014 m. gegužės mėn. – 2014 m. rugsėjo mėn. ir 2015 m. gegužės mėn. – 2015 m. rugsėjo mėn. matomas absoliutus importo padidėjimas, „Eurofer“ neatsižvelgė į nagrinėjamojo produkto importo cikliškumą ir Sąjungos suvartojimo pokyčius. Šis argumentas nebuvo pagrįstas įrodymais. Iš tiesų nagrinėjamajam produktui iš dalies būdinga tam tikra ekonominių aplinkybių samplaika, kuri gali būti nepastovi. Tačiau tai nereiškia, kad plokščių šaltai valcuotų plieno produktų importo pobūdis yra ciklinis. Šis argumentas atmestas.
- (64) Taip pat dėl Sąjungos suvartojimo raidos reikėtų pažymėti, kad, kaip paaiškinta laikinojo reglamento 103–106 konstatuojamosiose dalyse, uždariusis suvartojimas šiek tiek padidėjo 4 %, tačiau suvartojimas laisvojoje rinkoje sumažėjo 9 %. Kadangi importuojamas nagrinėjamasis produktas konkuruoja laisvojoje rinkoje, Komisija šio argumento nesuprato.
- (65) Kinijos geležies ir plieno asociacija (CISA) taip pat nesutiko su „Eurofer“ pasirinktais laikotarpiais. CISA tvirtino, kad nuo plieno produktų iš KLR importo užsakymo patvirtinimo iki faktinio importo praeina ne mažiau kaip keturi penki mėnesiai. Todėl 2015 m. gegužės – rugsėjo mėn. importuotas nagrinėjamasis produktas iš tiesų yra susijęs su sutartimis, sudarytomis iki tyrimo inicijavimo.
- (66) Pagal pagrindinį reglamentą be tiriamuoju laikotarpiu žalą dariusio importo lygio nustatytas ir tolesnis žymus importo augimas. Todėl šio klausimo vertinimas pagrįstas tipišku laikotarpiu nuo inicijavimo iki laikinųjų

priemonių ir tiriamuoju laikotarpiu. CISA argumentas dar labiau sustiprina išvadą, kad 2015 m. gegužės – rugsėjo mėn. laikotarpiu būta tolesnio žymaus importo apimties augimo, nes nepaisant dėl einamųjų sutarčių susidarantių laiko tarpų minėtu laikotarpiu vis tiek nustatytas tolesnis žymus importo apimties augimas. Todėl šis argumentas atmetas.

- (67) Kelios suinteresuotosios šalys nurodė, kad plokščių šaltai valcuotų plieno produktų atsargos nekaupiamos, nes tai produktas, kuris gaminamas pagal užsakymą.
- (68) Iš tiesų nagrinėjamojo produkto atsargos paprastai ilgam laikui nekaupiamos dėl šio produkto savybių. Pavyzdžiui, tam tikros oro sąlygos gali turėti žalingo poveikio produkto kokybei. Tačiau Komisija negavo įrodymų, kuriais būtų paneigta išvada, kad šiuo atveju po tyrimo inicijavimo iš tiesų buvo kaupiamos atsargos. Reikia pabrėžti, kad atsargų kaupimas paprastai nėra įprasta praktika – atsargos kaupiamos, kai susidaro specifinės aplinkybės ir (arba) atsiranda konkrečių lūkesčių rinkoje, pavyzdžiui, dėl būsimų aptariamo produkto kainų. Tai, kad produkto atsargos paprastai nėra kaupiamos, nereiškia, kad jos negali būti kaupiamos, jei susidaro tokios aplinkybės ar atsiranda lūkesčių. Remiantis nesusijusių ir susijusių importuotojų ir (arba) naudotojų po laikinųjų priemonių nustatymo pateiktais duomenimis nustatyta, kad 2015 m. pabaigoje atsargų buvo 22 % daugiau nei 2014 m. pabaigoje. Todėl neturint įrodymų, kuriais būtų paneigta išvada, kad tolesnis žymus importo apimties augimas gali būti atsargų kaupimo požymis, šis argumentas atmetas.
- (69) Pastabose dėl faktų atskleidimo suinteresuotosios šalys pakartojo, kad nagrinėjamojo produkto atsargos paprastai nekaupiamos, o išsigyjama pagal užsakymą. Pirmiausia, plokšti šaltai valcuoti plieno produktai negaminami išskirtinai tik pagal užsakymą ir netgi tų rūšių produktus, kurie gaminami pagal užsakymą, importuotojai ir (arba) naudotojai gali įsigyti didesniais kiekiais ir kaupti atsargas, jei numatoma, kad ateityje kainos padidės. Be to, šio tyrimo inicijavimas darė poveikį su importu susijusiam bendrovių elgesiui, nes, remiantis įrodymais, žymiai padidėjo įprastos kokybės paprastai importuojamų produktų atsargų kaupimas. Taip pat primenama, kad 22 importuotojų ir (arba) naudotojų, kurie pateikė informaciją apie importą laikotarpiu po inicijavimo, importas sudarė tik 46 % viso importo iš nagrinjamųjų šalių. Atsižvelgdama į tai, kad importuotojai ir (arba) naudotojai, kuriems tenka daugiau nei pusė importo, nepateikė Komisijai prašomos informacijos ir atsižvelgdama į didelę importo, patekusio į ES per keletą mėnesių po tyrimo inicijavimo, apimtį Komisija gali pasikliauti pakankamai tinkamu pagrindu ir daryti išvadą, kad iš tiesų buvo kaupiamos didelės atsargos ir kad pagal gautą ir naudotą informaciją atsargų kaupimo lygis įvertintas gana konservatyviai.
- (70) Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, Komisija priėjo prie išvados, kad po tiriamojo laikotarpio būta tolesnio žymaus importo apimties augimo.
- (71) Pastabose dėl faktų atskleidimo suinteresuotosios šalys teigė, kad nusistovėjusi Komisijos praktika yra palyginti importą tiriamuoju laikotarpiu su importu registracijos laikotarpiu; tai reikštų, kad importas nepadidėjo. Tos pačios suinteresuotosios šalys teigė, kad Komisija neįvykdė savo pareigos pateikti šio tariamo praktikos pokyčio motyvų.
- (72) Pirmiausia, Komisija pažymi, kad ji privalo laikytis ne ankstesnės praktikos (jei tokia praktika egzistuoja, *quod non*, žr. kitą konstatuojamąją dalį), o objektyvių Sutarčių ir antrinės teisės aktų reikalavimų. Bet kuriuo atveju, Komisija gali bet kuriuo metu, pavyzdžiui, esant konkrečioms tyrimo aplinkybėms, atitinkamai patobulinti arba išplėsti analizę, jei ji nurodo pagrįstas priežastis. Bendrame faktų atskleidimo dokumente Komisija pateikė išsamias ekonomines, teisines ir politikos priežastis, kuriomis pagrindžiamas šiuo atveju pasirinktas metodas (žr. 11–32 konstatuojamąsias dalis).
- (73) Antra, bet kuriuo atveju, kaip tariamus tokios praktikos įrodymus importuotojas gali nurodyti tik du ankstesnius atvejus (*fotovoltinės plokštės ir plokšti šaltai valcuoti nerūdijančio plieno produktai*) ir nė vienu atveju buvo nustatyti muitai atgaline data. Šiomis aplinkybėmis tai negali būti laikoma nusistovėjusia praktika. Be to, priešingai nei teigė šios suinteresuotosios šalys, Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2015/1429⁽¹⁾ nustatydamas, ar antidempingo muitas turėtų būti taikomas atgaline data, Komisija išanalizavo laikotarpius po tyrimo inicijavimo. Be to, tais atvejais bendra padėtis nebuvo panaši į aplinkybes šiuo atveju. Pavyzdžiui, nors per registracijos laikotarpį vidutinis mėnesio importo lygis buvo žemesnis nei ankstesniu laikotarpiu po tyrimo inicijavimo,

⁽¹⁾ 2015 m. rugpjūčio 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/1429, kuriuo importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos ir Taivano kilmės plokštiesiems šaltai valcuotiems nerūdijančio plieno produktams nustatomas galutinis antidempingo muitas (OL L 224, 2015 8 27, p. 10).

vertinant absoliučiais skaičiais nagrinėjamu atveju jis vis dar buvo labai aukštas. Atsižvelgiant į tai, kad tai yra pirmas atvejis, kai Komisija daro išvadą, kad atsižvelgiant į faktus, susijusius su nagrinėjamu atveju, muitai turėtų būti taikomi atgaline data, šiame tyrime buvo griežtai laikomasi 11–32 konstatuojamosiose dalyse išdėstytų principų. Todėl Komisija nusprendė ne tik išnagrinėti importo lygį registracijos laikotarpiu, tačiau taip pat atsižvelgė į importo lygį nuo tyrimo inicijavimo iki registracijos. Tai atitinka pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalies d punkto nuostatas, pagal kurias, kaip paaiškinta 21–25 konstatuojamosiose dalyse, Komisija įgaliojama išnagrinėti laikotarpį po tiriamojo laikotarpio, kuris, remiantis patirtimi, yra nuo tyrimo inicijavimo iki tada, kai ši registracija nustoja galioti. Todėl nustatytas analizės laikotarpis visiškai atitinka teisės aktus ir pagal jį galima visapusiškai įvertinti importo padidėjimą ir jo poveikį bei galimybes sumažinti priemonių taisomąjį poveikį.

- (74) Pastabose dėl faktų atskleidimo eksportuojantys Rusijos gamintojai ir Rusijos Federacijos ekonominės plėtros ministerija apskundė Komisijos metodą taikyti bendrą vertinimą (apimančią Kinijos ir Rusijos importą) siekiant įvykdyti pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalies reikalavimus. Tačiau pagrindiniu reglamentu nedraudžiama bendrai taikyti 10 straipsnio 4 dalies ir šiuo atveju bendro vertinimo sąlygos aiškiai taikomos. Be to, prirėkus Rusijos ir Kinijos importas išnagrinėtas atskirai, todėl taip pat buvo padaryta išvada, kad importas žymiai padidėjo (žr. 50 konstatuojamąją dalį), ir tai nerodė, kad Rusijos Federacijai turėjo būti taikomas kitoks metodas. Todėl teiginys atmestas.

2.2.2. Galutinio antidempingo maito taisomojo poveikio mažinimas

2.2.2.1. Apimtys ir rinkos dalys

- (75) Siekiant įvertinti žymiai padidėjusio importo poveikį taisomajam galutinio antidempingo maito poveikiui, „Eurofer“ ir 5 atrinktiems Sąjungos gamintojams nusiųsti klausimynai apie pardavimą po tiriamojo laikotarpio. Prašyta pateikti laikotarpio po tiriamojo laikotarpio, tiksliau 2015 m. balandžio mėn. – 2016 m. sausio mėn., duomenis (tuo metu, kai buvo siunčiami klausimynai dėl laikotarpio po tiriamojo laikotarpio, tai buvo pats naujusias laikotarpis).
- (76) Iš gautos informacijos matyti, kad Sąjungos suvartojimas laisvojoje rinkoje tuo laikotarpiu padidėjo 14 %, o Sąjungos gamintojų pardavimo apimtis buvo pakankamai stabili ir padidėjo tik 3 %. Todėl Sąjungos pramonės rinkos dalis sumažėjo dar 7 procentiniais punktais (nuo 71 % iki 64 %). Tai akivaizdus požymis, kad Sąjungos pramonei toliau daryta žala.
- (77) Dėl apimties reikėtų patikslinti, kad importo registracijos laikotarpis buvo įtrauktas į „tolesnio importo padidėjimo“ vertinimą ir kad, palyginti su prieš registraciją buvusiu lygiu, vertinant atskirai registracijos laikotarpiu importas sumažėjo, bet jo apimtys tebebuvo didelės.
- (78) Kelios šalys teigė, kad šis importo sumažėjimas per registracijos laikotarpį rodė, kad registracijos etapas buvo sėkmingas. Tačiau žymus importo lygis per registracijos laikotarpį (maždaug 165 000 tonų) aiškiai rodo, kad importuotojai ir (arba) naudotojai nebuvo atgrasyti registracijos etapu ir, kaip paaiškinta toliau, siekiant nesumažinti priemonių taisomojo poveikio būtina taikyti muitus atgaline data.

2.2.2.2. Kainos ir priverstinis kainų mažinimas

- (79) Palyginus vidutines mėnesio importo kainas pagal Eurostato duomenis nustatyta, kad per 11 mėnesių po tiriamojo laikotarpio vidutinės mėnesio importo iš KLR ir Rusijos kainos sumažėjo atitinkamai 13 % ir 12 %, palyginti su vidutinėmis mėnesio importo kainomis per tiriamąjį laikotarpį.

- (80) Iš tiesų tuo pačiu laikotarpiu taip pat mažėjo žaliavų kainos. Tačiau iš atliktos analizės matyti, kad žaliavų kainų mažėjimu galima paaiškinti ne didesnę nei 4 % pardavimo kainų sumažėjimą. Faktą, kad dėl šių gerokai mažesnių importo kainų mažinamas antidempingo maito taisomasis poveikis, patvirtina bendras vidutinių importo iš nagrinėjamųjų šalių kainų ir vidutinių Sąjungos pramonės pardavimo kainų palyginimas tiriamuoju laikotarpiu ir laikotarpiu po tiriamojo laikotarpio. Šiuo palyginimu nustatytas 7 % priverstinis kainų mažinimas tiriamuoju laikotarpiu, o laikotarpiu po tiriamojo laikotarpio priverstinis kainų mažinimas padidėjo iki 14 %
- (81) Be to, registracijos laikotarpiu importo kainos krito daugiau nei Sąjungos gamintojų. Vidutinė to laikotarpio importo iš Kinijos kaina ⁽¹⁾ buvo 408 EUR (19 % mažesnė nei vidutinė importo kaina per tiriamąjį laikotarpį ir 6 % mažesnė nei vidutinė importo kaina nuo inicijavimo iki registracijos ⁽²⁾), o Rusijos – 371 EUR (24 % mažesnė nei vidutinė importo kaina per tiriamąjį laikotarpį ir 15 % mažesnė nei vidutinė importo kaina laikotarpiu nuo inicijavimo iki registracijos). Abiejų šalių vidutinė importo kaina per registracijos laikotarpį buvo 386 EUR (22 % mažesnė už vidutinę importo kainą per tiriamąjį laikotarpį ir 11 % mažesnė už vidutinę importo kainą laikotarpiu nuo inicijavimo iki registracijos). Todėl priverstinis kainų mažinimas per registracijos laikotarpį toliau didėjo ir vidutiniškai sudarė beveik 20 %.
- (82) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija padarė išvadą, kad dėl tolesnio žymaus importo apimties augimo (atsižvelgiant į tokio importo vykdymo laikotarpį ir tokio importo apimtį) ir dėl jo toliau mažėjančių importo kainų veikiausiai būtų labai sumažintas galutinio antidempingo maito taisomasis poveikis.

2.2.2.3. Atsargų kaupimas

- (83) Kaip nurodyta 52 konstatuojamojoje dalyje, Komisija turėjo įrodymų dėl atsargų kaupimo po tyrimo inicijavimo. Atsižvelgdama į tai, kad produktai, kurių atsargos yra kaupiamos, veikiausiai pagaliau pateks į Sąjungos rinką, Komisija mano, kad toks atsargų kaupimas yra dar vienas požymis, kad dėl importo, kuris vykdomas net pradėjus registraciją, bus sumažintas maitų taisomasis poveikis.
- (84) Tam tikros suinteresuotosios šalys suabejojo argumentu dėl atsargų kaupimo ir teigė kad išvada dėl atsargų kaupimo nebuvo pagrįsta įrodymais. Tačiau akivaizdu, kad importas po tyrimo laikotarpio žymiai padidėjo, palyginti su lygiu prieš inicijavimą, o bendradarbiaujantys importuotojai ir (arba) naudotojai nurodė sukaupe daugiau atsargų. Be to, šaltojo valcavimo rinkai būdinga tai, kad importuoja tiek prekiautojai, tiek ir galutiniai naudotojai. Nepaisant to, kad per kelis mėnesius po šio tyrimo inicijavimo kainos mažėjo, prekiautojai ir naudotojai buvo skatinami padidinti vidutinius mėnesio importo lygius ir didinti atsargų lygį, ir tai buvo padaryta. Todėl akivaizdu, kad vyko atsargų kaupimas.
- (85) Viena importuotojų grupė teigė, kad ji pateikė įrodymų, kad jos atsargų lygis mažėjo, o išgijant produktus laikotarpiu po inicijavimo nebuvo siekiama kaupti. Ta pati suinteresuotoji šalis teigė, kad atsargų lygių palyginimo laikotarpiai nebuvo tinkami, nes 2014 m. pabaigoje atsargos buvo neįprastai mažos, atsižvelgiant į bankų nenorą finansuoti atsargas. Galiausiai ji tvirtino, kad Komisija neįrodė, kad tebėra susijusių prekių atsargų, ir nurodė maniusi, kad registracijos laikotarpiu nupirktos medžiagos bus parduotos iki laikinųjų priemonių nustatymo. Šiuo atžvilgiu pirmiausia reikia pažymėti, kad atskirų bendrovių, importuojančių nagrinėjamus produktus, atsargų lygis gali skirtis. Tačiau Komisijos vertinimas neturi apsiriboti tik atskiromis bendrovėmis, o turima informacija, įskaitant susijusių su importuotojų grupe, rodo, kad atsargų lygis padidėjo 22 % Antra, pažymima, kad šis tvirtinimas nebuvo pagrįstas patvirtinamaisiais dokumentais, kiek tai susiję su bankais ar atsargų apimtimi. Jei tvirtinimas dėl galimybės gauti finansavimą būtų teisingas, Komisija abejoja, kaip be galimybės gauti finansavimą importuotojai galėjo finansuoti labai išaugusį importą po tyrimo inicijavimo. Remiantis tuo, kas išdėstyta, šie teiginiai turėjo būti atmesti.

2.2.2.4. Išvada

- (86) Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, Komisija priėjo prie išvados, kad dėl žymaus importo apimties augimo po tiriamojo laikotarpio buvo labai sumažintas galutinio antidempingo maito taisomasis poveikis.

⁽¹⁾ Nesant tikslų statistinių duomenų ir siekiant užtikrinti sąžiningą palyginimą su kitais statistinių duomenų šaltiniais, statistiniai importo duomenys registracijos laikotarpiu buvo įvertinti remiantis 2015 m. gruodžio mėn. ir 2016 m. sausio mėn. importu.

⁽²⁾ Nesant tikslų statistinių duomenų ir siekiant užtikrinti sąžiningą palyginimą su kitais statistiniais duomenimis, statistiniai importo duomenys laikotarpiu nuo inicijavimo iki registracijos buvo įvertinti remiantis 2015 m. birželio–lapkričio mėn. importu.

2.3. Kitos pastabos

- (87) Keli Rusijos eksportuojantys gamintojai tvirtino, kad neatrodo, jog pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalis yra bendro vertinimo dėl pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalyje nustatytų sąlygų pagrindas. Jie taip pat tvirtino, kad, jų nuomone, nėra įvykdytos sąlygos nustatyti antidempingo muitus atgaline data, kiek tai susiję su plokščių šaltai valcuotų plieno produktų importu iš Rusijos. Be nuorodos pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalyje į bendrą vertinimą Komisija neturėtų teisinio pagrindo importui iš Rusijos nustatyti galutinius antidempingo muitus taikyti atgaline data. Šiuo atžvilgiu taip pat padaryta nuoroda į pagrindinį nediskriminavimo principą.
- (88) Reikia pakartoti, kad Komisija nesutinka su argumentu, kad neįvykdytos 10 straipsnio 4 dalyje nustatytos sąlygos. Šiuo atveju pabrėžiama, kad tiek vertinant nagrinėjamąsias šalis bendrai, tiek atskirai, 10 straipsnio 4 dalyje nustatytos sąlygos yra įvykdytos abiejų šalių atveju. Todėl šis argumentas atmestas.
- (89) Įvairios suinteresuotosios šalys tvirtino, kad dėl registracijos, importuotojai ir (arba) naudotojai patiria teisinį netikrumą ir kad tai turėjo neigiamo poveikio importuotojų ir (arba) naudotojų verslui. Taip pat buvo teigiama, kad atgaline data nustatyti antidempingo muitai už registruotus importuojamus produktus toliau didintų žalingą poveikį Sąjungos importuotojams ir (arba) naudotojams, kurie pagrįstai pasiklovi savo tiekėjais, darydami prielaidą, kad jie nevykdo dempingo. Taip pat teigta, kad atgaline data nustatytos priemonės darytų žalą importuotojams ir (arba) naudotojams, kiek tai susiję su sutartimis, sudarytomis iki tyrimo inicijavimo.
- (90) Dėl to Komisija pirmiausia pažymi, kad tyrimą atliekančios institucijos teisė registruoti importuojamus produktus, kai yra įvykdytos tam tikros sąlygos, yra nustatyta pagrindiniame reglamente, kuriuo remiantis buvo inicijuotas šis tyrimas, ir kad tokia institucija registraciją vykdo tik išskirtiniais atvejais, laikydamosi teisinių sąlygų, kaip griežtai nustatyta pagrindinio reglamento 14 straipsnio 5 dalyje. Kaip jau paaiškinta, Komisija mano, kad šiuo atveju sąlygos nustatyti registracijos reikalavimą yra akivaizdžiai įvykdytos. Antra, faktinė registracija pradėta tik po septynių mėnesių nuo šio tyrimo inicijavimo. Todėl ji yra susijusi su produktais, kurie buvo importuoti visiškai žinant apie vykdomą antidempingo tyrimą ir galimybę, kad po tyrimo bus nustatyti antidempingo muitai. Be to, Komisija pabrėžia, kad pagal pagrindinį reglamentą ir PPO Antidempingo susitarimą leidžiama antidempingo priemonės galiausiai taikyti atgaline data, jei įvykdomos tam tikros sąlygos.
- (91) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija neginčija, kad dėl importo registracijos gali būti tam tikro teisinio netikrumo importuotojams ir (arba) naudotojams, kadangi galutiniai muitai nėra automatiškai surenkami atgaline data, jei jie nustatomi. Komisija taip pat neprieštarauja, kad jei galiausiai atgaline data bus surenkami registruotam importui nustatyti muitai, tai gali turėti neigiamo poveikio šalims, kurios aptariamą prekę importavo per du registracijos mėnesius, po kurių buvo nustatyti laikinieji muitai. Tačiau Komisija primena, kad registracijos tikslas – išvengti muitų taisomojo poveikio mažinimo, kuris gali būti daromas, pavyzdžiui, dėl žymaus importo apimties augimo ir atsargų kaupimo iki registracijos ir po to importuojant didelį produkto kiekį, kai vykdoma registracija. Jei registracija yra neveiksminga, nes veiklos vykdytojai nepaiso registracijos forma jiems skirtu perspėjimu, reikia atgaline data taikyti muitus siekiant užtikrinti, kad muitų taisomasis poveikis nebūtų atidedamas dėl importo, kuris vykdomas po registracijos. Tikėtina, kad šiuo atveju kai kurie importuotojai ir (arba) naudotojai, suprantantys aiškų išpėjimą, kad atgaline data gali būti taikomi muitai, sustabdė importą, o kiti sutiko prisiimti su tuo susijusią riziką. Todėl Komisija yra įsitikinusi, kad ji nepažeidė teisinio tikrumo principo.
- (92) Be to, jeigu po registracijos nutraukiamas dempingas, importuotojai gali prašyti gražinti sumokėtus muitus.

2.4. Išvada dėl muitų surinkimo atgaline data

- (93) Pagal pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalį antidempingo muitai gali būti renkami atgaline data, jei importas buvo registruojamas pagal 14 straipsnio 5 dalį, ir Komisija susijusiems importuotojams suteikė galimybę pateikti pastabų dėl to, ar yra tenkinami pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalyje nustatyti kriterijai.

- (94) Išnagrinėjusi pateiktas pastabas Komisija daro išvadą, kad importuotojai ir (arba) naudotojai žinojo arba turėjo žinoti apie įtariamą dempingą ir žalą nuo pranešimo apie inicijavimą paskelbimo 2015 m. gegužės 14 d. Be importo, dėl kurio tiriamuoju laikotarpiu buvo daroma žala, po tyrimo inicijavimo buvo importuotas dar gerokai didesnis nagrinėjamojo produkto kiekis dar mažesnėmis nei tiriamojo laikotarpio kainomis. Šis didelis mažų kainų nagrinėjamojo produkto kiekis jau padarė tolesnį neigiamą poveikį kainoms ir Sąjungos pramonei tenkančiai Sąjungos rinkos daliai. Kadangi, be pirmiau aprašytos kainodaros politikos ir rinkos dalies raidos, importuojamas didelis produkto kiekis, be to, labai padidėjo atsargos, todėl dėl importo po registracijos veikiausiai labai sumažėtų galutinio antidempingo maito taisomasis poveikis.
- (95) Tuo remdamasi Komisija daro išvadą, kad pagrindinio reglamento 10 straipsnio 4 dalyje nurodytos taikymo atgaline data sąlygos įvykdytos. Todėl turėtų būti surenkamas nagrinėjamajam produktui, kuriam Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2015/2325 taikomas registracijos reikalavimas, nustatytas galutinis antidempingo maitas.
- (96) Pagal pagrindinio reglamento 10 straipsnio 3 dalį maito, kuris turi būti renkamas atgaline data, lygis turėtų būti nustatytas atsižvelgiant į laikinojo maito, nustatyto pagal Reglamentą (ES) 2016/181, lygį tiek, kiek jis yra mažesnis už galutinių maitų, nustatytų pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/1328 lygį.
- (97) Įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/1036 15 straipsnio 1 dalimi įsteigtas komitetas nuomonės nepateikė,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

1. Surenkamas importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos ir Rusijos Federacijos kilmės plokštiesiems valcuotiems produktams iš geležies arba nelegiruotojo plieno ar kito legiruotojo plieno, išskyrus nerūdijantįjį plieną, visų pločių, šaltai valcuotiems, neplakiruotiems, nepadengtiems arba neapvilktiems, po šaltojo valcavimo toliau neapdorotiems, kurių KN kodai šiuo metu yra ex 7209 15 00 (TARIC kodas 7209 15 00 90), 7209 16 90, 7209 17 90, 7209 18 91, ex 7209 18 99 (TARIC kodas 7209 18 99 90), ex 7209 25 00 (TARIC kodas 7209 25 00 90), 7209 26 90, 7209 27 90, 7209 28 90, 7211 23 30, ex 7211 23 80 (TARIC kodai 7211 23 80 19, 7211 23 80 95 ir 7211 23 80 99), ex 7211 29 00 (TARIC kodai 7211 29 00 19 ir 7211 29 00 99), 7225 50 80 ir 7226 92 00 ir kurie registruojami pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2015/2325, nustatytas galutinis antidempingo maitas.

Nagrinėjamojo produkto apibrėžčiai nepriskiriami šių rūšių produktai:

- plokšti valcuoti produktai iš geležies arba nelegiruotojo plieno, visų pločių, šaltai valcuoti, neplakiruoti, nepadengti arba neapvilkti, po šaltojo valcavimo toliau neapdoroti, suvynioti arba nesuvynioti į ritinius, visokio storio, elektrotechniniai,
- plokšti valcuoti produktai iš geležies arba nelegiruotojo plieno, visų pločių, šaltai valcuoti, neplakiruoti, nepadengti arba neapvilkti, suvynioti į ritinius, mažesnio kaip 0,35 mm storio, atkaitinti (vadinami juodąja skarda),
- plokšti valcuoti produktai iš kito legiruotojo plieno, visų pločių, iš silicinio elektrotechninio plieno ir
- plokšti valcuoti produktai iš legiruotojo plieno, po šaltojo valcavimo toliau neapdoroti, iš greitapjovio plieno.

2. Galutinio antidempingo maito, taikomo 1 dalyje aprašytam produktui, kurį pagamino toliau išvardytos bendrovės, neto kainai Sąjungos pasienyje prieš sumokant maitą normos yra tokios:

Šalis	Bendrovė	Galutinė maito norma (%)	Papildomas TARIC kodas
KLR	„Angang Steel Company Limited“, Anšanas	13,7	C097
	„Tianjin Angang Tiantie Cold Rolled Sheets Co. Ltd.“, Tiandzinas	13,7	C098
	Kitos priede išvardytos bendradarbiaujančios bendrovės	14,5	
	Visos kitos bendrovės	16	C999

Šalis	Bendrovė	Galutinė maito norma (%)	Papildomas TARIC kodas
Rusija	„Magnitogorsk Iron & Steel Works OJSC“, Magnitogorskas	18,7	C099
	„PAO Severstal“, Ćerepovecas	25,4	C100
	Visos kitos bendrovės	26,2	C999

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2016 m. liepos 29 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

PRIEDAS

Neatrinkti bendradarbiaujantys Kinijos eksportuojantys gamintojai:

Šalis	Pavadinimas	Papildomas TARIC kodas
KLR	Hebei Iron and Steel Co., Ltd., Shijiazhuang	C103
KLR	Handan Iron & Steel Group Han-Bao Co., Ltd., Handan	C104
KLR	Baoshan Iron & Steel Co., Ltd., Shanghai	C105
KLR	Shanghai Meishan Iron & Steel Co., Ltd., Nanjing	C106
KLR	BX Steel POSCO Cold Rolled Sheet Co., Ltd., Benxi	C107
KLR	Bengang Steel Plates Co., Ltd, Benxi	C108
KLR	WISCO International Economic & Trading Co. Ltd., Wuhan	C109
KLR	Maanshan Iron & Steel Co., Ltd., Maanshan	C110
KLR	Tianjin Rolling-one Steel Co., Ltd., Tianjin	C111
KLR	Zhangjiagang Yangtze River Cold Rolled Sheet Co., Ltd., Zhangjiagang	C112
KLR	Inner Mongolia Baotou Steel Union Co., Ltd., Baotou City	C113

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2016/1330**2016 m. rugpjūčio 2 d.****kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1235/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 įgyvendinimo taisyklės dėl ekologiškų produktų importo iš trečiųjų šalių****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo ir panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 ⁽¹⁾, ypač į jo 33 straipsnio 2 bei 3 dalis ir 38 straipsnio d punktą,

kadangi:

- (1) Komisijos reglamento (EB) Nr. 1235/2008 ⁽²⁾ III priede pateikiamas trečiųjų šalių, kurių ekologinės žemės ūkio produktų gamybos ir kontrolės priemonių sistemos pripažintos lygiavertėmis Reglamente (EB) Nr. 834/2007 nustatytoms sistemoms, sąrašas;
- (2) remiantis Australijos pateikta informacija, pasikeitė kontrolės įstaigos „Australian Certified Organic Pty. Ltd“ interneto adresas;
- (3) remiantis Kanados pateikta informacija, panaikintas vienos kontrolės įstaigos pripažinimas;
- (4) 2014 m. kontrolės įstaiga „SGS India Pvt. Ltd“ buvo išbraukta iš Reglamento (EB) Nr. 1235/2008 III priedo Indijai skirto įrašo, nes nesilaikė Indijos suteikto pripažinimo taikymo srities, susijusios su produktais, kuriuos galima importuoti. Atsižvelgiant į Indijos atliktos kontrolės rezultatus, ši kontrolės įstaiga gali būti vėl įtraukta į to reglamento III priedo Indijai skirtą įrašą;
- (5) Komisijai pateikta informacija apie pasikeitusį Indijos kontrolės įstaigos „IMO Control Private Limited“ interneto adresą;
- (6) remiantis Jungtinių Amerikos Valstijų pateikta informacija, panaikintas vienos kontrolės įstaigos pripažinimas, o kita kontrolės įstaiga įtraukta į Jungtinių Amerikos Valstijų pripažintų kontrolės įstaigų sąrašą;
- (7) Komisijai pateikta informacija apie pasikeitusį Naujosios Zelandijos kontrolės įstaigos „AsureQuality Limited“ interneto adresą;
- (8) dėl administracinės klaidos Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2015/2345 ⁽³⁾ iš III priedo buvo išbraukta įstaiga „Dolnara Organic Certificated Korea“. Šios įstaigos išbraukti niekada nebuvo siekiama, todėl ji turi būti vėl įtraukta į Korėjos Respublikos pripažintų kontrolės įstaigų sąrašą;
- (9) Reglamento (EB) Nr. 1235/2008 IV priede nustatytas lygiavertiškumo nustatymo tikslais sudarytas kontrolės įstaigų ir institucijų, kurios yra kompetentingos vykdyti kontrolę ir išduoti sertifikatus trečiojoje šalyje, sąrašas;

⁽¹⁾ O L L 189, 2007 7 20, p. 1.⁽²⁾ 2008 m. gruodžio 8 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1235/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 įgyvendinimo taisyklės dėl ekologiškų produktų importo iš trečiųjų šalių (O L L 334, 2008 12 12, p. 25).⁽³⁾ 2015 m. gruodžio 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/2345, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1235/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 įgyvendinimo taisyklės dėl ekologiškų produktų importo iš trečiųjų šalių (O L L 330, 2015 12 16, p. 29).

- (10) „Egyptian Center of Organic Agriculture (ECO A)“, „Istituto Certificazione Etica e Ambientale“, „Letis S.A.“, „Oregon Tilth“ ir „Organic Standard“ Komisijai pranešė apie tai, kad pasikeitė jų adresai;
- (11) Reglamento (EB) Nr. 834/2007 33 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad neimportuotų pagal 32 straipsnį produktų ir neimportuotų iš pagal 33 straipsnio 2 dalį pripažintos trečiosios šalies produktų atveju Komisija gali pripažinti kontrolės įstaigas, kompetingas vykdyti produktų, kuriems suteikiamos lygiavertės garantijos, importo kontrolę. Reglamento (EB) Nr. 1235/2008 10 straipsnio 2 dalies b punkte ir 3 dalyje nustatyta, kad kontrolės institucija arba įstaiga negali būti pripažinta produkto, kurio kilmės šalis yra trečioji šalis, įtraukta į to reglamento III priedo sąrašą, ir priklausančio produktų kategorijai, kuriai ta trečioji šalis yra pripažinta, atveju;
- (12) nors Australija yra trečioji šalis, pripažinta pagal Reglamento (EB) Nr. 834/2007 33 straipsnio 2 dalį, ir Reglamento (EB) Nr. 1235/2008 III priede prie jos nurodyti F kategorijos produktai, paaiškėjo, kad šių nuostatų nebuvo tinkamai laikytasi pripažįstant „Australian Certified Organic“, kuri pripažinta Reglamento (EB) Nr. 1235/2008 IV priede dėl produktų, kurių kilmės šalis – Australija ir kurie priklauso F kategorijai. Todėl šis pripažinimas turėtų būti atšauktas;
- (13) „AsureQuality Limited“ informavo Komisiją, kad nutraukė sertifikavimo veiklą visose trečiojoje šalyse, kurioms ji buvo pripažinta, ir turėtų būti išbraukta iš Reglamento (EB) Nr. 1235/2008 IV priedo;
- (14) Komisija gavo ir išnagrino „Bio.inspecta AG“ prašymą iš dalies pakeisti jos specifikacijas. Remdamasi pateikta informacija Komisija padarė išvadą, kad tikslinga į su A ir D kategorijų produktais susijusio jos pripažinimo geografinę sritį įtraukti Dramblio Kaulo Krantą;
- (15) Komisija gavo ir išnagrino „CCPB Srl“ prašymą iš dalies pakeisti jos specifikacijas. Išnagrinęs pateiktą informaciją prieita prie išvados, kad tikslinga išplėsti jos pripažinimo sritį, į D kategorijos produktus įtraukiant vyną;
- (16) Komisija gavo ir išnagrino „Certisys“ prašymą iš dalies pakeisti jos specifikacijas. Remdamasi pateikta informacija Komisija padarė išvadą, kad tikslinga į su A ir D kategorijų produktais susijusio jos pripažinimo geografinę sritį įtraukti Burundį, Kamerūną, Ruandą, Tanzaniją ir Ugandą;
- (17) be to, „Certisys“ pranešė Komisijai, kad nutraukė sertifikavimo veiklą Vietname ir turėtų būti išbraukta iš Reglamento (EB) Nr. 1235/2008 IV priede pateikto šiai šaliai skirto sąrašo;
- (18) Komisija gavo ir išnagrino „Control Union Certifications“ prašymą iš dalies pakeisti jos specifikacijas. Remdamasi pateikta informacija Komisija padarė išvadą, kad tikslinga į su B, C, D, E ir F kategorijų produktais susijusio jos pripažinimo geografinę sritį įtraukti Bangladešą, su A ir D kategorijų produktais – Žaliaji Kyšulį, o su A, C ir D kategorijų produktais – Maldyvus;
- (19) Komisija gavo ir išnagrino „Ecocert SA“ prašymą iš dalies pakeisti jos specifikacijas. Remdamasi pateikta informacija Komisija padarė išvadą, kad tikslinga į su A kategorijos produktais susijusio jos pripažinimo geografinę sritį įtraukti Lichtenšteiną, su A ir D kategorijų produktais – Albaniją, Bahamas, Baltarusiją, Gambiją, Jordaniją, Juodkalniją, Lesotą, Libaną, Okupuotąją Palestinos Teritoriją, Omaną ir Prancūzijos Polineziją, su A, D ir E kategorijų produktais – Bangladešą, su A, B ir F kategorijų produktais – Čilę, su B kategorijos produktais – Etiopiją, su B ir E kategorijų produktais – Namibiją, su D kategorijos produktais – Botsvaną, o su E kategorijos produktais – Jungtinius Arabų Emyratus ir Zambiją;
- (20) be to, „Ecocert SA“ informavo Komisiją, kad ji įgijo kelis IMO grupės subjektus, tarp kurių – „IMO-Control Sertifikasyon Tic. Ltd Şti.“. Ji taip pat nurodė, kad šis subjektas susijungė su Turkijoje veikiančia „Ecocert SA“ patronuojama bendrove „Ecocert denetim VE belgelendirme Őti. Ltd.“. Po susijungimo sukurta bendrovė „ECOCERT IMO Denetim ve Belgelendirme Ltd. Őti“ perims „IMO-Control Sertifikasyon Tic. Ltd Őti“ veiklą. Todėl „IMO-Control Sertifikasyon Tic. Ltd Őti“ turėtų būti išbraukta iš Reglamento (EB) Nr. 1235/2008 IV priedo, o vietoj jos reikėtų įtraukti „ECOCERT IMO Denetim ve Belgelendirme Ltd. Őti“ ir padaryti reikalingus adreso bei interneto adreso pakeitimus;

- (21) „IBD Certifications Ltd.“ pranešė Komisijai, kad ji yra oficialiai įregistruota pavadinimu „IBD Certificações Ltda.“;
- (22) Komisija gavo ir išnagrinėjo „IMO Control Latinoamérica Ltda.“ prašymą iš dalies pakeisti jos specifikacijas. Remdamasi pateikta informacija Komisija padarė išvadą, kad tikslinga į su A ir D kategorijų produktais susijusio jos pripažinimo geografinę sritį įtraukti Braziliją, Čilę, Kubą, Trinidadą ir Tobagą ir Urugvajų. Be to, „IMO Control Latinoamérica Ltda.“ pranešė, kad jos pavadinimas pakeistas į „IMOCert Latinoamérica Ltda.“ ir kad pasikeitė jos interneto adresas;
- (23) Komisija gavo ir išnagrinėjo „IMO Control Private Limited“ prašymą iš dalies pakeisti jos specifikacijas. Remdamasi pateikta informacija Komisija padarė išvadą, kad tikslinga į su A ir D kategorijų produktais susijusio jos pripažinimo geografinę sritį įtraukti Laosą, Maldyvus ir Papua Naująją Gvinėją;
- (24) „IMOSwiss AG“ informavo Komisiją, kad nutraukė sertifikavimo veiklą Ukrainoje ir todėl turėtų būti išbraukta iš Reglamento (EB) Nr. 1235/2008 IV priede pateikto šiai šaliai skirto sąrašo;
- (25) „International Certification Services, Inc.“ informavo Komisiją, kad nutraukė sertifikavimo veiklą visose trečiojoje šalyse, kurioms ji buvo pripažinta, ir turėtų būti išbraukta iš Reglamento (EB) Nr. 1235/2008 IV priedo;
- (26) Komisija gavo ir išnagrinėjo „OneCert International PVT Ltd“ prašymą iš dalies pakeisti jos specifikacijas. Remdamasi pateikta informacija Komisija padarė išvadą, kad tikslinga į su A ir D kategorijų produktais susijusio jos pripažinimo geografinę sritį įtraukti Etiopiją, Mozambiką, Tanzaniją ir Šri Lanką, o su D kategorijos produktais – Singapūrą;
- (27) Komisija gavo ir išnagrinėjo „Organización Internacional Agropecuaria“ prašymą iš dalies pakeisti jos specifikacijas. Remdamasi pateikta informacija Komisija padarė išvadą, kad tikslinga į su C kategorijos produktais susijusio jos pripažinimo geografinę sritį įtraukti Čilę;
- (28) „Quality Assurance International“ informavo Komisiją, kad nutraukė sertifikavimo veiklą Paragvajuje ir turėtų būti išbraukta iš Reglamento (EB) Nr. 1235/2008 IV priede pateikto šiai šaliai skirto sąrašo;
- (29) pagal Reglamento (EB) Nr. 1235/2008 12 straipsnio 1 dalies c punktą Komisija, remdamasi gauta informacija arba atsižvelgdama į tai, kad prašomos informacijos negauta, bet kuriuo metu gali iš dalies pakeisti į to reglamento IV priedą įtrauktos kontrolės įstaigos specifikacijas arba išbraukti kontrolės įstaigą iš sąrašo. Remiantis šia nuostata reikėtų iš dalies pakeisti kontrolės įstaigos, dėl kurios, išnagrinęs visą gautą informaciją, padaryta išvada, kad ji nebeatitinka susijusių reikalavimų, specifikaciją;
- (30) į Reglamento (EB) Nr. 1235/2008 IV priedą įtraukta „Uganda Organic Certification Ltd“ 2016 m. kovo 18 d. pateikė savo metinę ataskaitą pagal to paties reglamento 12 straipsnio 1 dalies b punktą. Akreditavimo įstaiga IOAS metinėje ataskaitoje pranešė, kad sustabdė „Uganda Organic Certification Ltd“ akreditavimą. Komisija paragino kontrolės įstaigą pateikti galiojantį akreditacijos sertifikatą kartu su teigiama vertinimo ataskaita laikantis Reglamento (EB) Nr. 834/2007 reikalavimų, tačiau įstaiga per nustatytą terminą neatsakė. Todėl „Uganda Organic Certification Ltd“ įtraukimas į Reglamento (EB) Nr. 1235/2008 IV priedą turėtų būti sustabdytas tol, kol nebus pateikta tinkamos informacijos;
- (31) siekiant aiškumo ir visų pirma siekiant užtikrinti, kad trečiosios šalys, kurių kontrolės įstaigos arba kontrolės institucijos, išvardytos Reglamento (EB) Nr. 1235/2008 IV priede, būtų nurodytos vienoda tvarka visomis kalbomis, reikėtų paruošti naują šalių pavadinimų sąrašą pagal kodus ir pakeisti visą priedą;
- (32) todėl Reglamento (EB) Nr. 1235/2008 III ir IV priedus reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti;
- (33) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Ekologinės gamybos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1235/2008 iš dalies keičiamas taip:

- 1) III priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento I priedą;
- 2) IV priedas pakeičiamas šio reglamento II priedo tekstu.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2016 m. rugpjūčio 2 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

I PRIEDAS

Reglamento (EB) Nr. 1235/2008 III priedas iš dalies keičiamas taip:

- 1) su Australija susijusio įrašo 5 punkte kontrolės įstaigos „Australian Certified Organic Pty. Ltd“ interneto adresas pakeičiamas į „www.aco.net.au“;
- 2) iš su Kanada susijusio įrašo 5 punkto išbraukiama su kodu CA-ORG-001 susijusi eilutė;
- 3) su Indija susijusio įrašo 5 punktas iš dalies keičiamas taip:
  - a) su kodu IN-ORG-007 susijusi eilutė pakeičiama taip:

„IN-ORG-007	„IMO Control Private Limited“	www.imocontrol.in“
-------------	-------------------------------	--------------------

- b) po su kodu IN-ORG-012 susijusios eilutės įrašoma ši eilutė:

„IN-ORG-013	„SGS India Pvt. Ltd“	www.sgsgroup.in“
-------------	----------------------	------------------

- 4) su JAV susijusio įrašo 5 punktas iš dalies keičiamas taip:

- a) su kodu US-ORG-032 susijusi eilutė išbraukiama;
  - b) įrašoma ši eilutė:

„US-ORG-061	„Basin and Range Organics (BARO)“	www.basinandrangeorganics.org“
-------------	-----------------------------------	--------------------------------

- 5) su Naująja Zelandija susijusio įrašo 5 punkte kontrolės įstaigos „AsureQuality Limited“ interneto adresas pakeičiamas į „http://www.asurequality.com“;
- 6) su Korėjos Respublika susijusio įrašo 5 punktas iš dalies keičiamas taip:
  - a) įrašoma ši eilutė:

„KR-ORG-002	„Doalnara Organic Certificated Korea“	www.doalnara.or.kr“
-------------	---------------------------------------	---------------------

II PRIEDAS

„IV PRIEDAS

LYGIAVERTIŠKUMO NUSTATYMO TIKSLAIS SUDARYTAS KONTROLĖS ĮSTAIGŲ IR KONTROLĖS INSTITUCIJŲ SĄRAŠAS BEI SUSIJUSIOS SPECIFIKACIJOS, NURODYTOS 10 STRAIPSNYJE

Šiame priede produktų kategorijoms priskiriami šie kodai:

- A – neperdirbti augalininkystės produktai.
- B – gyvi gyvūnai ar neperdirbti gyvūniniai produktai.
- C – akvakultūros produktai ir jūros dumbliai.
- D – maistui skirti perdirbti žemės ūkio produktai (*).
- E – pašarui skirti perdirbti žemės ūkio produktai (*).
- F – augalinė dauginamoji medžiaga ir auginimui skirtos sėklos.

Jei nenurodyta kitaip, 10 straipsnio 2 dalies e punkte minimą interneto svetainę, kurioje galima rasti ūkio subjektų, kuriems taikoma kontrolės sistema, sąrašą, informacijos centro, kuriame iš karto galima gauti informacijos apie ūkio subjekto sertifikavimo statusą, duomenis, susijusias produktų kategorijas, taip pat informacijos apie ūkio subjektus ir produktus, kurie buvo išbraukti iš sąrašo arba kurių sertifikatas buvo panaikintas, galima rasti 2 punkte nurodytu kiekvienos kontrolės įstaigos ar kontrolės institucijos interneto adresu.

„Abcert AG“

- Adresas: Martinstraße 42-44, 73728 Esslingen am Neckar, Vokietija
- Interneto adresas: <http://www.abcert.de>.
- Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AL-BIO-137	Albanija	x	—	—	x	—	—
AM-BIO-137	Armėnija	x	—	—	x	—	—
AZ-BIO-137	Azerbaidžanas	x	—	—	x	—	—
BA-BIO-137	Bosnija ir Hercegovina	x	—	—	x	—	—
BY-BIO-137	Baltarusija	x	—	—	x	—	—
GE-BIO-137	Gruzija	x	—	—	x	—	—
IR-BIO-137	Iranas	x	—	—	x	—	—
KG-BIO-137	Kirgizija	x	—	—	x	—	—
KZ-BIO-137	Kazachstanas	x	—	—	—	—	—
MD-BIO-137	Moldova	x	x	—	—	—	—

(*) Ingredientai turi būti patvirtinti pagal Reglamento (EB) Nr. 834/2007 33 straipsnio 3 dalį pripažintos kontrolės įstaigos ar kontrolės institucijos arba pagaminti ir patvirtinti pagal to reglamento 33 straipsnio 2 dalį pripažintos trečiosios šalies taikomas nuostatas, arba pagaminti ir patvirtinti Sąjungoje pagal tą reglamentą.

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
ME-BIO-137	Juodkalnija	x	—	—	x	—	—
MK-BIO-137	Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija	x	—	—	x	—	—
RS-BIO-137	Serbija	x	—	—	x	—	—
RU-BIO-137	Rusija	x	x	—	x	—	—
TJ-BIO-137	Tadžikistanas	x	—	—	x	—	—
TM-BIO-137	Turkmėnistanas	x	—	—	x	—	—
UA-BIO-137	Ukraina	x	—	—	x	—	—
UZ-BIO-137	Uzbekistanas	x	—	—	x	—	—
XK-BIO-137	Kosovas *	x	—	—	x	—	—

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

- Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos
- Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Agreco R.F. Göderz GmbH“

- Adresas: Mündener Straße 19, 37218 Witzzenhausen, Vokietija
- Interneto adresas <http://agrecogmbh.de>.
- Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AZ-BIO-151	Azerbaidžanas	x	—	—	x	—	—
BA-BIO-151	Bosnija ir Hercegovina	x	—	—	x	—	—
BF-BIO-151	Burkina Fosas	x	—	—	x	—	—
BO-BIO-151	Bolivija	x	—	—	x	—	—
CM-BIO-151	Kamerūnas	x	—	—	x	—	—
CO-BIO-151	Kolumbija	x	—	—	x	—	—
CU-BIO-151	Kuba	x	—	—	x	—	—
CV-BIO-151	Žalioji Kyšulys	x	—	—	—	—	—
DO-BIO-151	Dominikos Respublika	x	—	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
EC-BIO-151	Ekvadoras	x	—	—	x	—	—
EG-BIO-151	Egiptas	x	—	—	x	—	—
ET-BIO-151	Etiopija	x	—	—	x	—	—
FJ-BIO-151	Fidžis	x	—	—	—	—	—
GE-BIO-151	Gruzija	x	—	—	x	—	—
GH-BIO-151	Gana	x	—	—	x	—	—
GT-BIO-151	Gvatemala	x	—	—	x	—	—
HN-BIO-151	Hondūras	x	—	—	x	—	—
ID-BIO-151	Indonezija	x	—	—	x	—	—
IR-BIO-151	Iranas	x	—	—	—	—	—
KE-BIO-151	Kenija	x	—	—	x	—	—
KG-BIO-151	Kirgizija	x	—	—	x	—	—
KH-BIO-151	Kambodža	x	—	—	—	—	—
KZ-BIO-151	Kazachstanas	x	—	—	x	—	—
LK-BIO-151	Šri Lanka	x	—	—	x	—	—
MA-BIO-151	Marokas	x	—	—	x	—	—
MD-BIO-151	Moldova	x	—	—	x	—	—
ME-BIO-151	Juodkalnija	x	—	—	x	—	—
MG-BIO-151	Madagaskaras	x	—	—	x	—	—
MK-BIO-151	Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija	x	—	—	—	—	—
ML-BIO-151	Malis	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-151	Meksika	—	—	—	x	—	—
NG-BIO-151	Nigerija	x	—	—	x	—	—
NI-BIO-151	Nikaragva	x	—	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
NP-BIO-151	Nepalas	x	—	—	x	—	—
PE-BIO-151	Peru	x	—	—	x	—	—
PG-BIO-151	Papua Naujoji Gvinėja	x	—	—	x	—	—
PH-BIO-151	Filipinai	x	—	—	x	—	—
PY-BIO-151	Paragvajus	x	—	—	x	—	—
RS-BIO-151	Serbija	x	—	—	x	—	—
RU-BIO-151	Rusija	x	—	—	x	—	—
SB-BIO-151	Salamono Salos	x	—	—	—	—	—
SN-BIO-151	Senegalas	x	—	—	x	—	—
SR-BIO-151	Surinamas	x	—	—	x	—	—
SV-BIO-151	Salvadoras	x	—	—	—	—	—
TG-BIO-151	Togas	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-151	Tailandas	x	—	—	x	—	—
TM-BIO-151	Turkmenistanas	x	—	—	x	—	—
TO-BIO-151	Tonga	x	—	—	—	—	—
TV-BIO-151	Tuvalu	x	—	—	x	—	—
TZ-BIO-151	Tanzanija	x	—	—	x	—	—
UA-BIO-151	Ukraina	x	—	—	x	—	—
UG-BIO-151	Uganda	x	—	—	x	—	—
UY-BIO-151	Urugvajus	—	—	—	x	—	—
UZ-BIO-151	Uzbekistanas	x	—	—	x	—	—
VE-BIO-151	Venesuela	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-151	Vietnamas	x	—	—	x	—	—
WS-BIO-151	Samoa	x	—	—	—	—	—
ZA-BIO-151	Pietų Afrika	x	—	—	x	—	—

4. Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.

5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Albinspekt“

1. Adresas: Sheshi Hari Trumen, Nd. 1, Hy. 25, Ap. 10, 1016 Tirana, Albanija
2. Interneto adresas: <http://www.albinspekt.com>.
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AL-BIO-139	Albanija	x	x	—	x	—	—
XK-BIO-139	Kosovas *	x	x	—	x	—	—

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

4. Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„ARGENCERT SA“

1. Adresas: Bernardo de Irigoyen 972 4 piso 'B', C1072AAT Buenos Aires, Argentina
2. Interneto adresas: www.argencert.com.ar
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AR-BIO-138	Argentina	—	—	—	x	—	—
CL-BIO-138	Čilė	x	—	—	x	—	—
PY-BIO-138	Paragvajus	x	—	—	x	—	—
UY-BIO-138	Urugvajus	x	—	—	x	—	—

4. Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai ir produktai, įtraukti į III priedą.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Australian Certified Organic“

1. Adresas: PO Box 810 — 18 Eton St, Nundah, QLD 4012, Australija
2. Interneto adresas: <http://www.aco.net.au>
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AU-BIO-107	Australija	—	x	—	x	—	—
CK-BIO-107	Kuko Salos	x	—	—	x	—	—
CN-BIO-107	Kinija	x	x	—	x	—	—
FJ-BIO-107	Fidžis	x	—	—	x	—	—
FK-BIO-107	Folklando Salos	—	x	—	—	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
HK-BIO-107	Honkongas	x	—	—	x	—	—
ID-BIO-107	Indonezija	x	—	—	x	—	—
MG-BIO-107	Madagaskaras	x	—	—	x	—	—
MM-BIO-107	Mianmaras / Birma	x	—	—	x	—	—
MY-BIO-107	Malaizija	x	—	—	x	—	—
PG-BIO-107	Papua Naujoji Gvinėja	x	—	—	x	—	—
SG-BIO-107	Singapūras	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-107	Tailandas	x	—	—	x	—	—
TO-BIO-107	Tonga	x	—	—	x	—	—
TW-BIO-107	Taivanas	x	—	—	x	—	—
VU-BIO-107	Vanuatu	x	x	—	x	—	—

- Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai ir produktai, įtraukti į III priedą.
- Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Balkan Biocert Skopje“

- Adresas: 2/9, Frederik Sopen Str., 1000 Skopje, buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija
- Interneto adresas: <http://www.balkanbiocert.mk>
- Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
MK-BIO-157	Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija	x	x	—	x	—	—

- Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
- Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Bioagricert S.r.l.“

- Adresas: Via dei Macabracchia 8, Casalecchio di Reno, 40033 Bologna, Italija
- Interneto adresas: <http://www.biogro.co.nz>
- Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
BR-BIO-132	Brazilija	x	—	—	x	—	—
CN-BIO-132	Kinija	x	—	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
EC-BIO-132	Ekvadoras	x	—	—	x	—	—
IN-BIO-132	Indija	—	—	—	x	—	—
IR-BIO-132	Iranas	x	—	—	x	—	—
KH-BIO-132	Kambodža	x	—	—	x	—	—
KR-BIO-132	Korėjos Respublika	x	—	—	—	—	—
LA-BIO-132	Laosas	x	—	—	x	—	—
MA-BIO-132	Marokas	x	—	—	x	—	—
MM-BIO-132	Mianmaras / Birma	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-132	Meksika	x	x	—	x	—	—
NP-BIO-132	Nepalas	x	—	—	x	—	—
PF-BIO-132	Prancūzijos Polinezija	x	—	—	x	—	—
RS-BIO-132	Serbija	x	x	—	—	—	—
SM-BIO-132	San Marinas	—	—	—	x	—	—
TG-BIO-132	Togas	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-132	Tailandas	x	x	—	x	—	—
TR-BIO-132	Turkija	x	—	—	x	—	—
UA-BIO-132	Ukraina	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-132	Vietnamas	x	—	—	x	—	—

4. Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.

5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„BioGro New Zealand Limited“

1. Adresas: P.O. Box 9693 Marion Square, Wellington 6141, Naujoji Zelandija

2. Interneto adresas: <http://www.biogro.co.nz>.

3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
FJ-BIO-130	Fidžis	x	—	—	x	—	—
MY-BIO-130	Malaizija	—	—	—	x	—	—
NU-BIO-130	Niujė	x	—	—	x	—	—
VU-BIO-130	Vanuatu	x	—	—	x	—	—
WS-BIO-130	Samoa	x	—	—	x	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynas.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Bio.inspecta AG“

1. Adresas: Ackerstrasse, 5070 Frick, Šveicarija
2. Interneto adresas: <http://www.bio-inspecta.ch>.
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AE-BIO-161	Jungtiniai Arabų Emyratai	x	—	—	x	—	—
AL-BIO-161	Albanija	x	—	—	x	—	—
AM-BIO-161	Armėnija	x	—	—	x	—	—
AZ-BIO-161	Azerbaidžanas	x	—	—	x	—	—
BA-BIO-161	Bosnija ir Hercegovina	x	—	—	x	—	—
BF-BIO-161	Burkina Fosas	x	—	—	—	—	—
BJ-BIO-161	Beninas	x	—	—	—	—	—
BR-BIO-161	Brazilija	x	—	—	x	—	—
CI-BIO-161	Dramblio Kaulo Krantas	x	—	—	x	—	—
CU-BIO-161	Kuba	x	—	—	x	—	—
DO-BIO-161	Dominikos Respublika	x	—	—	x	—	—
ET-BIO-161	Etiopija	x	—	—	x	—	—
GE-BIO-161	Gruzija	x	—	—	x	—	—
GH-BIO-161	Gana	x	—	—	x	—	—
ID-BIO-161	Indonezija	x	—	—	x	—	—
IR-BIO-161	Iranas	x	—	—	x	—	—
KE-BIO-161	Kenija	x	—	—	x	—	—
KG-BIO-161	Kirgizija	x	—	—	x	—	—
KR-BIO-161	Korėjos Respublika	x	—	—	—	—	—
KZ-BIO-161	Kazachstanas	x	—	—	x	—	—
LB-BIO-161	Lībanas	x	—	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
MA-BIO-161	Marokas	x	—	—	x	—	—
MD-BIO-161	Moldova	x	—	—	x	—	—
PH-BIO-161	Filipinai	x	—	—	x	—	—
RU-BIO-161	Rusija	x	—	—	x	—	—
SN-BIO-161	Senegalas	x	—	—	x	—	—
TJ-BIO-161	Tadžikistanas	x	—	—	x	—	—
TR-BIO-161	Turkija	x	—	—	x	—	—
TZ-BIO-161	Tanzanija	x	—	—	x	—	—
UA-BIO-161	Ukraina	x	—	—	x	—	—
UZ-BIO-161	Uzbekistanas	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-161	Vietnamas	x	—	—	x	—	—
XK-BIO-161	Kosovas *	x	—	—	x	—	—
ZA-BIO-161	Pietų Afrika	x	—	—	x	—	—

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

4. Išimtis: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Bio Latina Certificadora“

1. Adresas: Jr. Domingo Millán 852, Jesús Maria, Lima 11, Lima, Peru
2. Interneto adresas: <http://www.biolatina.com>.
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
BO-BIO-118	Bolivija	x	x	—	x	—	—
CO-BIO-118	Kolumbija	x	—	—	x	—	—
GT-BIO-118	Gvatemala	x	—	—	x	—	—
HN-BIO-118	Hondūras	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-118	Meksika	x	—	—	x	—	—
NI-BIO-118	Nikaragva	x	x	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
PA-BIO-118	Panama	x	—	—	x	—	—
PE-BIO-118	Peru	x	x	—	x	—	—
SV-BIO-118	Salvadoras	x	—	—	x	—	—
VE-BIO-118	Venesuela	x	—	—	x	—	—

- Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
- Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Bolicert Ltd.“

- Adresas: Street Colon 756, floor 2, office 2A, Edif. Valdivia Casilla 13030, La Paz, Bolivija
- Interneto adresas: <http://www.bolicert.org>.
- Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
BO-BIO-126	Bolivija	x	—	—	x	—	—

- Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
- Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Bureau Veritas Certification France SAS“

- Adresas: Immeuble Le Guillaumet, 60 avenue du Général de Gaulle, 92046 Paris La Défense Cedex, Prancūzija
- Interneto adresas: <http://www.qualite-france.com>
- Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
MA-BIO-165	Marokas	x	—	—	x	—	—
MC-BIO-165	Monakas	x	—	—	x	—	—
MG-BIO-165	Madagaskaras	x	—	x	x	—	—
MU-BIO-165	Mauricijus	x	—	—	x	x	—
NI-BIO-165	Nikaragva	x	—	x	x	—	—

- Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai.
- Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Caucacert Ltd“

1. Adresas: 2, Marshal Gelovani Street, 5th floor, Suite 410, Tbilisi 0159, Gruzija
2. Interneto adresas: <http://www.caucacert.ge>.
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
GE-BIO-117	Gruzija	x	x	—	x	—	x

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„CCOF Certification Services“

1. Adresas: 2155 Delaware Avenue, Suite 150, Santa Cruz, CA 95060, JAV
2. Interneto adresas: <http://www.ccof.org>.
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
MX-BIO-105	Meksika	x	—	—	x	—	x

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„CCPB Srl“

1. Adresas: Viale Masini 36, 40126 Bologna, Italija
2. Interneto adresas: <http://www.ccpb.it>.
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
CN-BIO-102	Kinija	x	—	—	x	—	—
EG-BIO-102	Egiptas	x	x	—	x	—	—
IQ-BIO-102	Irakas	x	—	—	x	—	—
LB-BIO-102	Libanas	x	x	—	x	—	—
MA-BIO-102	Marokas	x	x	—	x	—	—
ML-BIO-102	Malis	x	—	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
PH-BIO-102	Filipinai	x	—	—	x	—	—
SM-BIO-102	San Marinas	x	x	—	x	—	—
SY-BIO-102	Sirija	x	—	—	x	—	—
TN-BIO-102	Tunisas	—	x	—	—	—	—
TR-BIO-102	Turkija	x	x	—	x	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„CERES Certification of Environmental Standards GmbH“

1. Adresas: Vorderhaslach 1, 91230 Happurg, Vokietija
2. Interneto adresas: <http://www.ceres-cert.com>.
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AE-BIO-140	Jungtiniai Arabų Emyratai	—	—	—	x	—	—
AL-BIO-140	Albanija	x	x	—	x	—	—
AZ-BIO-140	Azerbaidžanas	x	—	—	x	—	—
BF-BIO-140	Burkina Fesas	x	—	—	x	—	—
BJ-BIO-140	Beninas	x	—	—	x	—	—
BO-BIO-140	Bolivija	x	x	—	x	—	—
BR-BIO-140	Brazilija	x	x	—	x	—	—
BT-BIO-140	Butanas	x	—	—	x	—	—
CD-BIO-140	Kongo Demokratinė Respublika	x	—	—	x	—	—
CL-BIO-140	Čilė	x	x	—	x	—	—
CM-BIO-140	Kamerūnas	x	x	—	x	—	—
CN-BIO-140	Kinija	x	x	x	x	—	x
CO-BIO-140	Kolumbija	x	x	—	x	—	—
DO-BIO-140	Dominikos Respublika	x	x	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
EC-BIO-140	Ekvadoras	x	x	—	x	—	—
EG-BIO-140	Egiptas	x	x	—	x	—	—
ET-BIO-140	Etiopija	x	x	—	x	—	—
GD-BIO-140	Grenada	x	x	—	x	—	—
GH-BIO-140	Gana	x	—	—	—	—	—
GT-BIO-140	Gvatemala	x	—	—	x	—	—
HN-BIO-140	Hondūras	x	—	—	x	—	—
ID-BIO-140	Indonezija	x	x	—	x	—	—
IR-BIO-140	Iranas	x	—	—	x	—	—
JM-BIO-140	Jamaika	x	x	—	x	—	—
KE-BIO-140	Kenija	x	x	—	x	—	—
KG-BIO-140	Kirgizija	x	—	—	x	—	—
KH-BIO-140	Kambodža	x	—	—	x	—	—
KZ-BIO-140	Kazachstanas	x	—	—	x	—	—
LA-BIO-140	Laosas	x	—	—	x	—	—
LC-BIO-140	Sent Lusija	x	x	—	x	—	—
MA-BIO-140	Marokas	x	x	—	x	—	—
MD-BIO-140	Moldova	x	x	—	x	—	—
ME-BIO-140	Juodkalnija	x	—	—	x	—	—
MG-BIO-140	Madagaskaras	x	—	—	x	—	—
MK-BIO-140	Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija	x	x	—	x	—	x
ML-BIO-140	Malis	x	—	—	x	—	—
MM-BIO-140	Mianmaras / Birma	x	x	—	x	—	—
MX-BIO-140	Meksika	x	x	—	x	—	—
MY-BIO-140	Malaizija	x	—	—	x	—	—
MZ-BIO-140	Mozambikas	x	—	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
NA-BIO-140	Namibija	x	—	—	x	—	—
NG-BIO-140	Nigerija	x	x	—	x	—	—
NI-BIO-140	Nikaragva	x	—	—	x	—	—
NP-BIO-140	Nepalas	x	—	—	x	—	—
PA-BIO-140	Panama	x	—	—	x	—	—
PE-BIO-140	Peru	x	x	—	x	—	—
PG-BIO-140	Papua Naujoji Gvinėja	x	x	—	x	—	—
PH-BIO-140	Filipinai	x	x	—	x	—	—
PK-BIO-140	Pakistanas	x	—	—	x	—	—
PS-BIO-140	Okupuotoji Palestinos Teritorija	x	—	—	x	—	—
PY-BIO-140	Paragvajus	x	x	—	x	—	—
RS-BIO-140	Serbija	x	x	—	x	—	x
RU-BIO-140	Rusija	x	x	—	x	—	—
RW-BIO-140	Ruanda	x	x	—	x	—	—
SA-BIO-140	Saudo Arabija	x	x	—	x	—	—
SG-BIO-140	Singapūras	x	x	—	x	—	—
SN-BIO-140	Senegalas	x	—	—	x	—	—
SV-BIO-140	Salvadoras	x	—	—	x	—	—
TG-BIO-140	Togas	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-140	Tailandas	x	x	—	x	—	—
TL-BIO-140	Rytų Timoras	x	—	—	x	—	—
TR-BIO-140	Turkija	x	x	—	x	—	—
TW-BIO-140	Taivanas	x	x	x	x	—	—
TZ-BIO-140	Tanzanija	x	x	—	x	—	—
UA-BIO-140	Ukraina	x	x	—	x	—	—
UG-BIO-140	Uganda	x	x	—	x	—	—
UY-BIO-140	Urugvajus	x	x	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
UZ-BIO-140	Uzbekistanas	x	x	—	x	—	—
VE-BIO-140	Venesuela	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-140	Vietnamas	x	x	—	x	—	—
WS- BIO-140	Samoa	x	—	—	x	—	—
ZA-BIO-140	Pietų Afrika	x	x	—	x	—	—
ZW-BIO-140	Zimbabvė	x	—	—	x	—	—

- Išimtytys: pertvarkymo laikotarpio produktai.
- Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Certificadora Mexicana de productos y procesos ecológicos S.C.“

- Adresas: Calle 16 de septiembre No 204, Ejido Guadalupe Victoria, Oaxaca, Meksika, C.P. 68026
- Interneto adresas: <http://www.certimexsc.com>.
- Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
CO-BIO-104	Kolumbija	x	—	—	x	—	—
DO-BIO-104	Dominikos Respublika	x	—	—	—	—	—
GT-BIO-104	Gvatemala	x	—	—	—	—	—
MX-BIO-104	Meksika	x	x	—	x	—	—
SV-BIO-104	Salvadoras	x	—	—	—	—	—

- Išimtytys: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos
- Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Certisys“

- Adresas: Rue Joseph Bouché 57/3, 5310 Bolinne, Belgija
- Interneto adresas: <http://www.certisys.eu>.
- Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
BF-BIO-128	Burkina Fosas	x	—	—	x	—	—
BI-BIO-128	Burundis	x	—	—	x	—	—
BJ-BIO-128	Beninas	x	—	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
CI-BIO-128	Dramblio Kaulo Krantas	x	—	—	x	—	—
CM-BIO-128	Kamerūnas	x	—	—	x	—	—
GH-BIO-128	Gana	x	—	—	x	—	—
ML-BIO-128	Malis	x	—	—	x	—	—
RW-BIO-128	Ruanda	x	—	—	x	—	—
SN-BIO-128	Senegalas	x	—	—	x	—	—
TG-BIO-128	Togas	x	—	—	x	—	—
TZ-BIO-128	Tanzanija	x	—	—	x	—	—
UG-BIO-128	Uganda	x	—	—	x	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos

5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Company of Organic Agriculture in Palestine (*)“

1. Adresas: Alsafa building- first floor Al-Masaeif, Ramallah, Palestina (*)

2. Interneto adresas: <http://coap.org.ps>

3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
PS-BIO-163	Okupuotoji Palestinos Teritorija	x	—	—	x	—	—

(*) Šis pavadinimas neturi būti aiškinamas kaip Palestinos Valstybės pripažinimas ir jis nekeičia valstybių narių skirtingų pozicijų dėl šio klausimo.

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos

5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Control Union Certifications“

1. Adresas: Meeuwenlaan 4-6, 8011 BZ Zwolle, Nyderlandai

2. Interneto adresas: <http://certification.controlunion.com>.

3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AE-BIO-149	Jungtiniai Arabų Emyratai	x	x	x	x	x	x
AF-BIO-149	Afganistanas	x	x	x	x	x	x

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AL-BIO-149	Albanija	x	x	x	x	x	x
AM-BIO-149	Armėnija	x	x	x	x	x	x
AZ-BIO-149	Azerbaidžanas	x	x	x	x	x	x
BD-BIO-149	Bangladešas	—	x	x	x	x	x
BF-BIO-149	Burkina Fosas	x	x	x	x	x	x
BJ-BIO-149	Beninas	x	—	—	x	—	x
BM-BIO-149	Bermuda	x	x	x	x	x	x
BO-BIO-149	Bolivija	x	x	—	x	—	—
BR-BIO-149	Brazilija	x	x	x	x	x	x
BT-BIO-149	Butanas	x	x	x	x	x	x
BW-BIO-149	Botsvana	x	—	—	x	—	x
CA-BIO-149	Kanada	—	—	x	—	—	—
CH-BIO-149	Šveicarija	—	—	x	—	—	—
CI-BIO-149	Dramblio Kaulo Krantas	x	x	x	x	x	x
CL-BIO-149	Čilė	x	x	—	x	—	—
CM-BIO-149	Kamerūnas	x	—	—	x	—	x
CN-BIO-149	Kinija	x	x	x	x	x	x
CO-BIO-149	Kolumbija	x	x	x	x	x	x
CR-BIO-149	Kosta Rika	—	x	x	—	x	—
CU-BIO-149	Kuba	x	—	—	x	—	x
CV-BIO-149	Žalioji Kyšulys	x	—	—	x	—	—
CW-BIO-149	Kiurasao	x	—	—	x	—	x
DO-BIO-149	Dominikos Respublika	x	x	x	x	x	x
DZ-BIO-149	Alžyras	x	—	x	x	—	—
EC-BIO-149	Ekvadoras	x	x	x	x	x	x
EG-BIO-149	Egiptas	x	x	x	x	x	x
ET-BIO-149	Etiopija	x	x	x	x	x	x

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
GH-BIO-149	Gana	x	x	x	x	x	x
GM-BIO-149	Gambija	x	x	—	x	—	—
GN-BIO-149	Gvinėja	x	x	x	x	x	x
GT-BIO-149	Gvatemala	x	x	—	x	—	—
HK-BIO-149	Honkongas	x	x	x	x	x	x
HN-BIO-149	Hondūras	x	x	x	x	x	x
HT-BIO-149	Haitis	x	—	—	x	—	x
ID-BIO-149	Indonezija	x	x	x	x	x	x
IL-BIO-149	Izraelis (*)	—	x	x	—	x	—
IN-BIO-149	Indija	—	x	x	x	x	—
IQ-BIO-149	Irakas	x	x	x	x	—	x
IR-BIO-149	Iranas	x	x	x	x	x	x
JP-BIO-149	Japonija	—	x	x	—	x	—
KE-BIO-149	Kenija	x	—	—	x	—	x
KG-BIO-149	Kirgizija	x	x	x	x	x	x
KH-BIO-149	Kambodža	x	x	x	x	x	x
KR-BIO-149	Korėjos Respublika	x	x	x	—	x	x
KZ-BIO-149	Kazachstanas	x	x	x	x	x	x
LA-BIO-149	Laosas	x	x	x	x	x	x
LK-BIO-149	Šri Lanka	x	x	x	x	x	x
LS-BIO-149	Lesotas	x	—	—	x	—	x
MA-BIO-149	Marokas	x	—	—	x	—	x
MD-BIO-149	Moldova	x	x	x	x	x	x
MK-BIO-149	Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija	x	x	x	x	x	x
ML-BIO-149	Malis	x	x	x	x	x	x
MM-BIO-149	Mianmaras / Birma	x	x	x	x	x	x
MN-BIO-149	Mongolija	x	—	—	x	—	x

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
MU-BIO-149	Mauricijus	x	x	x	x	x	x
MV-BIO-149	Maldyvai	x	—	x	x	—	—
MW-BIO-149	Malavis	x	—	—	x	—	x
MX-BIO-149	Meksika	x	x	x	x	x	x
MY-BIO-149	Malaizija	x	x	x	x	x	x
MZ-BIO-149	Mozambikas	x	x	x	x	x	x
NA-BIO-149	Namibija	x	—	—	x	—	x
NG-BIO-149	Nigerija	x	x	x	x	x	x
NI-BIO-149	Nikaragva	x	x	—	x	—	—
NP-BIO-149	Nepalas	x	x	x	x	x	x
PA-BIO-149	Panama	x	x	x	x	x	x
PE-BIO-149	Peru	x	x	x	x	x	x
PH-BIO-149	Filipinai	x	x	x	x	x	x
PK-BIO-149	Pakistanas	x	x	x	x	x	x
PS-BIO-149	Okupuotoji Palestinos Teritorija	x	x	x	x	x	x
PY-BIO-149	Paragvajus	x	x	x	x	x	x
RS-BIO-149	Serbija	x	x	x	x	x	x
RU-BIO-149	Rusija	x	x	x	x	x	x
RW-BIO-149	Ruanda	x	x	x	x	x	x
SD-BIO-149	Sudanas	x	x	—	x	—	—
SG-BIO-149	Singapūras	x	x	x	x	x	x
SL-BIO-149	Siera Leonė	x	x	x	x	x	x
SN-BIO-149	Senegalas	x	—	—	x	—	x
SR-BIO-149	Surinamas	x	—	—	x	—	x
SV-BIO-149	Salvadoras	x	x	—	x	—	—
SY-BIO-149	Sirija	x	x	x	x	x	x

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
SZ-BIO-149	Svazilandas	x	—	—	x	—	x
TG-BIO-149	Togas	x	—	—	x	—	x
TH-BIO-149	Tailandas	x	x	x	x	x	x
TL-BIO-149	Rytų Timoras	x	x	x	x	x	x
TR-BIO-149	Turkija	x	x	x	x	x	x
TW-BIO-149	Taivanas	x	—	—	x	—	x
TZ-BIO-149	Tanzanija	x	x	x	x	x	x
UA-BIO-149	Ukraina	x	x	x	x	x	x
UG-BIO-149	Uganda	x	x	x	x	x	x
US-BIO-149	Jungtinės Amerikos Valstijos	—	—	x	—	—	—
UY-BIO-149	Urugvajus	x	x	x	x	x	x
UZ-BIO-149	Uzbekistanas	x	x	x	x	x	x
VN-BIO-149	Vietnamas	x	x	x	x	x	x
ZA-BIO-149	Pietų Afrika	x	x	x	x	x	x
ZM-BIO-149	Zambija	x	x	x	x	x	x
ZW-BIO-149	Zimbabvė	x	—	—	x	—	x

(*) Produktai, kurių kilmės vieta yra nuo 1967 m. birželio mėn. Izraelio okupuotos teritorijos, negali būti sertifikuojami kaip ekologiški.

- Išimtytys: pertvarkymo laikotarpio produktai.
- Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Ecocert SA“

- Adresas: BP 47, 32600 L'Isle-Jourdain, Prancūzija
- Interneto adresas: <http://www.ecocert.com>.
- Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AD-BIO-154	Andora	x	—	—	x	—	—
AE-BIO-154	Jungtiniai Arabų Emyratai	x	—	—	x	x	—
AF-BIO-154	Afganistanas	x	x	—	x	—	—
AL-BIO-154	Albanija	x	—	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AM-BIO-154	Armėnija	x	—	—	x	—	—
AZ-BIO-154	Azerbaidžanas	x	—	—	x	—	—
BA-BIO-154	Bosnija ir Hercegovina	x	—	—	x	—	—
BD-BIO-154	Bangladešas	x	—	—	x	x	—
BF-BIO-154	Burkina Faso	x	x	—	x	x	x
BH-BIO-154	Bahreinas	—	—	—	x	—	—
BI-BIO-154	Burundis	x	—	—	x	—	—
BJ-BIO-154	Beninas	x	x	—	x	—	—
BN-BIO-154	Brunėjus	—	—	x	—	—	—
BR-BIO-154	Brazilija	x	x	—	x	x	x
BS-BIO-154	Bahamos	x	—	—	x	—	—
BW-BIO-154	Botsvana	x	—	—	x	—	—
BY-BIO-154	Baltarusija	x	—	—	x	—	—
BZ-BIO-154	Belizas	x	—	—	x	—	—
CD-BIO-154	Kongo Demokratinė Respublika	x	—	—	x	—	—
CF-BIO-154	Centrinės Afrikos Respublika	x	—	—	x	—	—
CG-BIO-154	Kongas (Brazavilis)	x	—	—	x	—	—
CI-BIO-154	Drambio Kaulo Krantas	x	x	—	x	—	—
CL-BIO-154	Čilė	x	x	—	x	—	x
CM-BIO-154	Kamerūnas	x	x	—	x	—	—
CN-BIO-154	Kinija	x	x	x	x	x	x
CO-BIO-154	Kolumbija	x	x	—	x	x	x
CU-BIO-154	Kuba	x	—	—	x	x	—
CV-BIO-154	Žalasis Kyšulys	x	—	—	x	—	—
DO-BIO-154	Dominikos Respublika	x	—	—	x	—	—
DZ-BIO-154	Alžyras	x	—	—	x	—	—
EC-BIO-154	Ekvadoras	x	x	x	x	x	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
ET-BIO-154	Etiopija	x	x	—	x	—	—
FJ-BIO-154	Fidžis	x	—	—	x	—	—
GE-BIO-154	Gruzija	x	—	—	x	—	—
GH-BIO-154	Gana	x	—	—	x	—	—
GM-BIO-154	Gambija	x	—	—	x	—	—
GN-BIO-154	Gvinėja	x	—	—	x	—	—
GQ-BIO-154	Pusiaujo Gvinėja	x	—	—	x	—	—
GT-BIO-154	Gvatemala	x	—	—	x	—	—
GW-BIO-154	Bisau Gvinėja	x	—	—	x	—	—
GY-BIO-154	Gajana	x	—	—	x	—	—
HK-BIO-154	Honkongas	x	—	—	x	—	—
HN-BIO-154	Hondūras	x	—	—	x	—	—
HT-BIO-154	Haitis	x	—	—	x	—	—
ID-BIO-154	Indonezija	x	x	—	x	—	—
IN-BIO-154	Indija	—	—	x	x	x	—
IR-BIO-154	Iranas	x	—	—	x	—	—
JO-BIO-154	Jordanija	x	—	—	x	—	—
JP-BIO-154	Japonija	—	—	x	x	—	—
KE-BIO-154	Kenija	x	x	—	x	x	—
KG-BIO-154	Kirgizija	x	—	—	x	x	—
KH-BIO-154	Kambodža	x	—	—	x	—	—
KM-BIO-154	Komorai	x	—	—	x	—	—
KR-BIO-154	Korėjos Respublika	x	—	x	—	—	—
KW-BIO-154	Kuveitas	x	—	—	x	—	—
KZ-BIO-154	Kazachstanas	x	—	—	x	x	—
LA-BIO-154	Laosas	x	—	—	x	—	—
LI-BIO-154	Lichtenšteinas	x	—	—	—	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
LK-BIO-154	Šri Lanka	x	—	—	x	—	—
LR-BIO-154	Liberija	x	—	—	x	—	—
LS-BIO-154	Lesotas	x	—	—	x	—	—
MA-BIO-154	Marokas	x	x	x	x	x	x
MC-BIO-154	Monakas	x	x	—	x	x	—
MD-BIO-154	Moldova	x	—	—	x	—	—
ME-BIO-154	Juodkalnija	x	—	—	x	—	—
MG-BIO-154	Madagaskaras	x	x	x	x	x	x
MK-BIO-154	Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija	x	—	—	x	—	x
ML-BIO-154	Malis	x	—	—	x	—	—
MM-BIO-154	Mianmaras / Birma	x	—	—	x	—	—
MN-BIO-154	Mongolija	x	—	—	x	—	—
MR-BIO-154	Mauritanija	x	—	—	x	—	—
MU-BIO-154	Mauricijus	x	—	—	x	—	—
MW-BIO-154	Malavis	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-154	Meksika	x	x	—	x	x	x
MY-BIO-154	Malaizija	x	x	—	x	—	—
MZ-BIO-154	Mozambikas	x	—	x	x	—	—
NA-BIO-154	Namibija	x	x	—	x	x	—
NE-BIO-154	Nigeris	x	—	—	x	—	—
NG-BIO-154	Nigerija	x	—	—	x	—	—
NI-BIO-154	Nikaragva	x	—	—	x	—	—
NP-BIO-154	Nepalas	x	—	—	x	—	—
OM-BIO-154	Omanas	x	—	—	x	—	—
PA-BIO-154	Panama	x	—	—	x	—	—
PE-BIO-154	Peru	x	x	—	x	x	x

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
PF-BIO-154	Prancūzijos Polinezija	x	—	—	x	—	—
PH-BIO-154	Filipinai	x	x	—	x	x	x
PK-BIO-154	Pakistanas	x	—	—	x	—	x
PS-BIO-154	Okupuotoji Palestinos Teritorija	x	—	—	x	—	—
PY-BIO-154	Paragvajus	x	x	—	x	x	—
RS-BIO-154	Serbija	x	x	—	x	—	x
RU-BIO-154	Rusija	x	—	—	x	x	—
RW-BIO-154	Ruanda	x	—	—	x	—	—
SA-BIO-154	Saudo Arabija	x	—	—	x	x	x
SC-BIO-154	Seišeliai	x	—	—	x	—	—
SD-BIO-154	Sudanas	x	—	—	x	—	—
SG-BIO-154	Singapūras	x	—	—	x	—	—
SL-BIO-154	Siera Leonė	x	x	—	x	—	—
SN-BIO-154	Senegalas	x	—	—	x	—	—
SO-BIO-154	Somalis	x	—	—	x	—	—
SR-BIO-154	Surinamas	x	—	—	x	—	—
ST-BIO-154	San Tomė ir Prinsipė	x	—	—	x	—	—
SV-BIO-154	Salvadoras	x	—	—	x	—	—
SY-BIO-154	Sirija	x	—	—	x	x	—
SZ-BIO-154	Svazilandas	x	—	—	x	—	—
TD-BIO-154	Čadas	x	—	—	x	—	—
TG-BIO-154	Togas	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-154	Tailandas	x	x	x	x	x	x
TJ-BIO-154	Tadžikistanas	x	—	—	x	—	—
TL-BIO-154	Rytų Timoras	x	—	—	x	—	—
TM-BIO-154	Turkmėnistanas	x	—	—	x	x	—
TN-BIO-154	Tunisas	—	x	x	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
TR-BIO-154	Turkija	x	x	x	x	x	x
TW-BIO-154	Taivanas	x	—	—	x	—	—
TZ-BIO-154	Tanzanija	x	—	—	x	—	—
UA-BIO-154	Ukraina	x	x	—	x	x	—
UG-BIO-154	Uganda	x	x	—	x	x	—
US-BIO-154	Jungtinės Amerikos Valstijos	—	—	x	—	—	—
UY-BIO-154	Urugvajus	x	x	—	x	x	—
UZ-BIO-154	Uzbekistanas	x	—	—	x	x	—
VE-BIO-154	Venesuela	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-154	Vietnamas	x	x	—	x	—	—
VU-BIO-154	Vanuatu	x	—	—	x	—	x
WS-BIO-154	Samoa	x	—	—	x	—	—
ZA-BIO-154	Pietų Afrika	x	x	—	x	x	x
ZM-BIO-154	Zambija	x	x	—	x	x	—
ZW-BIO-154	Zimbabvė	x	—	—	x	—	x

4. Išimtyms: pertvarkymo laikotarpio produktai ir produktai, įtraukti į III priedą.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„ECOCERT IMO Denetim ve Belgelendirme Ltd. Şti“

1. Adesas: 2132/2 sk. No:3 D:50 Bayraklı/İZMİR, Turkija
2. Interneto adresas: <http://www.ecocert.com.tr>
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AE-BIO-158	Jungtiniai Arabų Emyratai	—	—	—	—	x	—
AF-BIO-158	Afganistanas	x	—	—	x	—	—
AZ-BIO-158	Azerbaidžanas	x	—	—	x	—	—
GE-BIO-158	Gruzija	x	—	—	—	—	—
KG-BIO-158	Kirgizija	x	—	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
KZ-BIO-158	Kazachstanas	x	—	—	—	x	—
RU-BIO-158	Rusija	x	—	—	—	x	—
TJ-BIO-158	Tadžikistanas	x	—	—	x	—	—
TM-BIO-158	Turkmėnistanas	x	—	—	x	—	—
TR-BIO-158	Turkija	x	x	—	x	x	—
UA-BIO-158	Ukraina	x	—	—	x	x	—
UZ-BIO-158	Uzbekistanas	x	—	—	x	—	—

- Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
- Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Ecoglobe“

- Adresas: 1, Aram Khachatryan Street, apt. 66, 0033 Yerevan, Armėnija
- Interneto adresas: <http://www.ecoglobe.am>.
- Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AF-BIO-112	Afganistanas	x	x	—	x	—	—
AM-BIO-112	Armėnija	x	x	—	x	—	—
BY-BIO-112	Baltarusija	x	x	—	x	—	—
IR-BIO-112	Iranas	x	x	—	x	—	—
KG-BIO-112	Kirgizija	x	x	—	x	—	—
KZ-BIO-112	Kazachstanas	x	x	—	x	—	—
PK-BIO-112	Pakistanas	x	x	—	x	—	—
RU-BIO-112	Rusija	x	x	—	x	—	—
TJ-BIO-112	Tadžikistanas	x	x	—	x	—	—
TM-BIO-112	Turkmėnistanas	x	x	—	x	—	—
UA-BIO-112	Ukraina	x	x	—	x	—	—
UZ-BIO-112	Uzbekistanas	x	x	—	x	—	—

4. Išimtytys: pertvarkymo laikotarpio produktai.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Egyptian Center Of Organic Agriculture (ECO)“

1. Adresas: 15 Nady El-Seid Street, Dokki, Cairo, Egiptas
2. Interneto adresas: <http://www.ecoa.com.eg/>
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
EG-BIO-164	Egiptas	x	—	—	x	—	—

4. Išimtytys: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Florida Certified Organic Growers and Consumers, Inc. (FOG), DBA as Quality Certification Services (QCS)“

1. Adresas: P.O. Box 12311, Gainesville FL, 32604 JAV
2. Interneto adresas: <http://www.qcsinfo.org.>
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
BS-BIO-144	Bahamos	x	—	—	x	—	x
CN-BIO-144	Kinija	x	—	x	x	—	x
DO-BIO-144	Dominikos Respublika	x	—	x	x	—	x
EC-BIO-144	Ekvadoras	x	—	x	—	x	x
GT-BIO-144	Gvatemala	x	—	—	x	—	—
HN-BIO-144	Hondūras	x	—	x	x	x	—
MX-BIO-144	Meksika	x	—	—	x	—	x
MY-BIO-144	Malaizija	x	—	—	x	—	x
NI-BIO-144	Nikaragva	x	—	x	x	—	x
PE-BIO-144	Peru	x	—	—	x	—	x
PH-BIO-144	Filipinai	x	—	x	x	—	x
SV-BIO-144	Salvadoras	x	—	x	x	—	x
TR-BIO-144	Turkija	x	—	—	x	—	x
TW-BIO-144	Taivanas	x	—	x	x	—	x
ZA-BIO-144	Pietų Afrika	x	—	—	x	—	x

4. Išimtis: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„IBD Certifications Ltda.“

1. Adresas: Rua Amando de Barros 2275, Centro, CEP: 18.602.150, Botucatu SP, Brazilija
2. Interneto adresas: <http://www.ibd.com.br>.
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
BR-BIO-122	Brazilija	x	x	x	x	x	—
CN-BIO-122	Kinija	x	—	—	x	x	—
MX-BIO-122	Meksika	—	x	—	x	—	—

4. Išimtis: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„IMOCert Latinoamérica Ltda.“

1. Adresas: Calle Pasoskanki 2134, Cochabamba, Bolivija
2. Interneto adresas: <http://www.imocert.bio>
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
BO-BIO-123	Bolivija	x	—	—	x	—	—
BR-BIO-123	Brazilija	x	—	—	x	—	—
BZ-BIO-123	Belizas	x	—	—	x	—	—
CL-BIO-123	Čilė	x	—	—	x	—	—
CO-BIO-123	Kolumbija	x	—	—	x	—	—
CU-BIO-123	Kuba	x	—	—	x	—	—
DO-BIO-123	Dominikos Respublika	x	—	—	x	—	—
EC-BIO-123	Ekvadoras	x	—	—	x	—	—
GT-BIO-123	Gvatemala	x	—	—	x	—	—
HT-BIO-123	Haitis	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-123	Meksika	x	—	—	x	—	—
NI-BIO-123	Nikaragva	x	—	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
PA-BIO-123	Panama	x	—	—	x	—	—
PE-BIO-123	Peru	x	—	—	x	—	—
PY-BIO-123	Paragvajus	x	—	—	x	—	—
SR-BIO-123	Surinamas	x	—	—	x	—	—
SV-BIO-123	Salvadoras	x	—	—	x	—	—
TT-BIO-123	Trinidadas ir Tobagas	x	—	—	x	—	—
UY-BIO-123	Urugvajus	x	—	—	x	—	—
VE-BIO-123	Venesuela	x	—	—	x	—	—

- Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
- Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„IMO Control Private Limited“

- Adresas: No.3627, 1st Floor, 7th Cross, 13th „G“ Main, H.A.L. 2nd Stage, Bangalore 560008, Indija
- Interneto adresas: www.imocontrol.in
- Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AF-BIO-147	Afganistanas	x	—	—	x	—	—
BD-BIO-147	Bangladešas	x	—	—	x	—	—
BT-BIO-147	Butanas	x	—	—	x	—	—
ID-BIO-147	Indonezija	x	—	—	x	—	—
IN-BIO-147	Indija	—	—	—	x	—	—
IR-BIO-147	Iranas	x	—	—	x	—	—
LA-BIO-147	Laosas	x	—	—	x	—	—
LK-BIO-147	Šri Lanka	x	—	—	x	—	—
MV-BIO-147	Maldyvai	x	—	—	x	—	—
MY-BIO-147	Malaizija	x	—	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
NP-BIO-147	Nepalas	x	—	—	x	—	—
PG-BIO-147	Papua Naujoji Gvinėja	x	—	—	x	—	—
PH-BIO-147	Filipinai	x	—	—	x	—	—
PK-BIO-147	Pakistanas	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-147	Tailandas	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-147	Vietnamas	x	—	—	x	—	—

4. Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„IMOswiss AG“

1. Adresas: Weststrasse 1, 8570 Weinfelden, Šveicarija
2. Interneto adresas: <http://www.imo.ch>.
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AE-BIO-143	Jungtiniai Arabų Emyratai	—	—	—	x	—	—
AF-BIO-143	Afganistanas	x	x	—	x	—	—
AL-BIO-143	Albanija	x	—	—	x	—	—
AM-BIO-143	Armėnija	x	—	—	x	—	—
AZ-BIO-143	Azerbaidžanas	x	—	—	x	—	—
BA-BIO-143	Bosnija ir Hercegovina	x	—	—	x	—	—
BD-BIO-143	Bangladešas	x	—	x	x	—	—
BF-BIO-143	Burkina Fosas	x	—	—	—	—	—
BO-BIO-143	Bolivija	x	—	—	x	—	—
BS-BIO-143	Bahamos	—	—	—	x	—	—
CD-BIO-143	Kongo Demokratinė Respublika	x	—	—	x	—	—
CI-BIO-143	Dramblio Kaulo Krantas	x	—	—	x	—	—
CL-BIO-143	Čilė	x	x	x	x	—	x
CM-BIO-143	Kamerūnas	x	—	—	—	—	—
CO-BIO-143	Kolumbija	x	—	—	x	—	—
DO-BIO-143	Dominikos Respublika	x	—	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
EC-BIO-143	Ekvadoras	x	—	x	—	—	—
ET-BIO-143	Etiopija	x	x	—	x	—	—
GE-BIO-143	Gruzija	x	—	—	x	—	—
GH-BIO-143	Gana	x	—	—	x	—	—
GM-BIO-143	Gambija	x	—	—	x	—	—
GT-BIO-143	Gvatemala	x	—	—	x	—	—
HN-BIO-143	Hondūras	—	—	—	x	—	—
HT-BIO-143	Haitis	x	—	—	x	—	—
ID-BIO-143	Indonezija	x	—	—	x	—	—
IN-BIO-143	Indija	—	—	x	x	—	—
IR-BIO-143	Iranas	x	—	—	x	—	—
JO-BIO-143	Jordanija	x	—	—	x	—	—
JP-BIO-143	Japonija	—	—	—	x	—	—
KE-BIO-143	Kenija	x	—	—	x	—	—
KG-BIO-143	Kirgizija	x	—	—	x	—	—
KH-BIO-143	Kambodža	x	—	—	x	—	—
KZ-BIO-143	Kazachstanas	x	—	—	x	—	—
LA-BIO-143	Laosas	x	—	—	x	—	—
LI-BIO-143	Lichtenšteinas	x	—	—	—	—	—
LK-BIO-143	Šri Lanka	x	—	—	x	—	—
MA-BIO-143	Marokas	x	—	—	x	—	—
ML-BIO-143	Malis	x	—	—	—	—	—
MM-BIO-143	Mianmaras / Birma	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-143	Meksika	x	—	—	x	—	—
MY-BIO-143	Malaizija	x	—	—	x	—	—
NA-BIO-143	Namibija	x	—	—	x	—	—
NE-BIO-143	Nigeris	x	—	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
NG-BIO-143	Nigerija	x	—	—	x	—	—
NI-BIO-143	Nikaragva	x	—	—	x	—	—
NP-BIO-143	Nepalas	x	—	—	x	—	—
OM-BIO-143	Omanas	x	—	—	x	—	—
PE-BIO-143	Peru	x	—	x	x	—	—
PH-BIO-143	Filipinai	x	—	—	x	—	—
PK-BIO-143	Pakistanas	x	—	—	x	—	—
PS-BIO-143	Okupuotoji Palestinos Teritorija	x	—	—	x	—	—
PY-BIO-143	Paragvajus	x	—	—	x	—	—
RU-BIO-143	Rusija	x	—	—	x	—	x
RW-BIO-143	Ruanda	x	—	—	x	—	—
SA-BIO-143	Saudo Arabija	x	—	—	x	—	—
SD-BIO-143	Sudanas	x	—	—	x	—	—
SG-BIO-143	Singapūras	—	—	—	x	—	—
SL-BIO-143	Siera Leonė	x	—	—	x	—	—
SR-BIO-143	Surinamas	x	—	—	x	—	—
SV-BIO-143	Salvadoras	x	—	—	x	—	—
SY-BIO-143	Sirija	x	—	—	—	—	—
TG-BIO-143	Togas	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-143	Tailandas	x	—	—	x	—	—
TJ-BIO-143	Tadžikistanas	x	—	—	x	—	—
TW-BIO-143	Taivanas	x	—	—	x	—	—
TZ-BIO-143	Tanzanija	x	—	—	x	—	—
UG-BIO-143	Uganda	x	—	—	x	—	x
UZ-BIO-143	Uzbekistanas	x	—	—	x	—	x
VE-BIO-143	Venesuela	x	—	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
VN-BIO-143	Vietnamas	x	—	x	x	—	—
ZA-BIO-143	Pietų Afrika	x	—	—	x	—	—

- Išimtyms: pertvarkymo laikotarpio produktai ir produktai, įtraukti į III priedą.
- Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Indocert“

- Adresas: Thottumugham post, Aluva, Ernakulam, Kerala, Indija
- Interneto adresas: <http://www.indocert.org>.
- Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
IN-BIO-148	Indija	—	—	—	x	x	—
KH-BIO-148	Kambodža	x	—	—	—	—	—
LK-BIO-148	Šri Lanka	x	—	—	—	—	—

- Išimtyms: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
- Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Istituto Certificazione Etica e Ambientale“

- Adresas: Via Giovanni Brugnoli, 15, 40122 Bologna, Italija
- Interneto adresas: <http://www.icea.info>.
- Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AE-BIO-115	Jungtiniai Arabų Emyratai	x	x	—	x	—	—
AL-BIO-115	Albanija	x	—	—	x	—	—
AM-BIO-115	Armėnija	—	x	—	x	—	—
CI-BIO-115	Dramblio Kaulo Krantas	x	—	—	x	—	—
EC-BIO-115	Ekvadoras	x	—	—	x	—	—
ET-BIO-115	Etiopija	x	—	—	—	—	—
IR-BIO-115	Iranas	x	—	—	x	—	—
JP-BIO-115	Japonija	—	—	—	x	—	—
KZ-BIO-115	Kazachstanas	x	—	—	—	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
LB-BIO-115	Libanas	—	—	—	x	—	—
LK-BIO-115	Šri Lanka	x	—	—	x	—	—
MD-BIO-115	Moldova	x	—	—	x	—	—
MG-BIO-115	Madagaskaras	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-115	Meksika	x	x	—	x	—	—
MY-BIO-115	Malaizija	—	—	—	x	—	—
RU-BIO-115	Rusija	x	x	—	x	—	—
SM-BIO-115	San Marinas	—	—	—	x	—	—
SN-BIO-115	Senegalas	x	—	—	x	—	—
SY-BIO-115	Sirija	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-115	Tailandas	—	—	—	x	—	—
TR-BIO-115	Turkija	x	—	—	x	—	—
UA-BIO-115	Ukraina	x	—	—	x	—	—
UY-BIO-115	Urugvajus	x	—	—	x	—	—
UZ-BIO-115	Uzbekistanas	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-115	Vietnamas	—	—	—	x	—	—

4. Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai, vynas ir produktai, įtraukti į III priedą.

5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Japan Organic and Natural Foods Association“

1. Adresas: Takegashi Bldg. 3rd Fl., 3-5-3 Kyobashi, Chuo-ku, Tokyo, Japonija

2. Interneto adresas: <http://jona-japan.org>.

3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
CN-BIO-145	Kinija	x	—	—	x	—	—
JP-BIO-145	Japonija	—	—	—	x	—	—
TW-BIO-145	Taivanas	x	—	—	x	—	—

4. Išimtyms: pertvarkymo laikotarpio produktai, vynas ir produktai, įtraukti į III priedą.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Kiwa BCS Öko-Garantie GmbH“

1. Adresas: Marienortgraben 3-5, 90402 Nürnberg, Vokietija
2. Interneto adresas: <http://www.bcs-oeko.com>.
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AE-BIO-141	Jungtiniai Arabų Emyratai	x	x	—	x	x	—
AL-BIO-141	Albanija	x	—	—	x	—	—
AM-BIO-141	Armėnija	x	—	—	x	—	—
AO-BIO-141	Angola	x	—	—	x	—	—
AZ-BIO-141	Azerbaidžanas	x	—	—	x	—	—
BD-BIO-141	Bangladešas	x	—	—	x	—	x
BJ-BIO-141	Beninas	x	—	—	x	—	—
BO-BIO-141	Bolivija	x	—	—	x	—	—
BR-BIO-141	Brazilija	x	x	—	x	x	—
BT-BIO-141	Butanas	x	—	—	x	—	x
BW-BIO-141	Botsvana	x	—	—	x	—	—
BY-BIO-141	Baltarusija	x	—	—	x	x	—
CI-BIO-141	Drambio Kaulo Krantas	x	—	—	x	x	—
CL-BIO-141	Čilė	x	x	x	x	—	x
CN-BIO-141	Kinija	x	x	x	x	x	x
CO-BIO-141	Kolumbija	x	x	—	x	—	x
CR-BIO-141	Kosta Rika	—	—	x	—	—	—
CU-BIO-141	Kuba	x	x	—	x	—	—
DO-BIO-141	Dominikos Respublika	x	—	—	x	—	—
DZ-BIO-141	Alžyras	x	—	—	x	—	—
EC-BIO-141	Ekvadoras	x	x	x	x	x	—
EG-BIO-141	Egiptas	x	—	—	x	—	—
ET-BIO-141	Etiopija	x	x	—	x	x	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
FJ-BIO-141	Fidžis	x	—	—	x	—	x
GE-BIO-141	Gruzija	x	—	—	x	x	—
GH-BIO-141	Gana	x	—	—	x	—	—
GM-BIO-141	Gambija	x	—	—	x	—	—
GT-BIO-141	Gvatemala	x	x	—	x	x	—
GW-BIO-141	Bisau Gvinėja	x	—	—	x	—	x
HK-BIO-141	Honkongas	x	—	—	x	—	—
HN-BIO-141	Hondūras	x	—	—	x	x	—
HT-BIO-141	Haitis	x	—	—	x	—	—
ID-BIO-141	Indonezija	x	—	—	x	—	—
IN-BIO-141	Indija	—	—	—	x	—	—
IR-BIO-141	Iranas	x	x	—	x	—	—
JP-BIO-141	Japonija	—	—	—	x	—	—
KE-BIO-141	Kenija	x	x	—	x	x	—
KG-BIO-141	Kirgizija	x	x	—	x	x	—
KH-BIO-141	Kambodža	x	—	—	x	—	—
KR-BIO-141	Korėjos Respublika	x	—	x	—	x	—
KZ-BIO-141	Kazachstanas	x	—	—	x	x	—
LA-BIO-141	Laosas	x	—	—	x	—	—
LK-BIO-141	Šri Lanka	x	—	—	x	—	—
LR-BIO-141	Liberija	x	—	—	x	—	—
LS-BIO-141	Lesotas	x	—	—	x	—	—
MA-BIO-141	Marokas	x	—	—	x	—	—
MD-BIO-141	Moldova	x	—	—	x	—	—
ME-BIO-141	Juodkalnija	x	—	—	x	—	—
MK-BIO-141	Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija	x	—	—	x	—	—
MM-BIO-141	Mianmaras / Birma	x	—	x	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
MN-BIO-141	Mongolija	x	x	—	x	x	—
MW-BIO-141	Malavis	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-141	Meksika	x	x	—	x	x	—
MY-BIO-141	Malaizija	x	—	—	x	—	—
MZ-BIO-141	Mozambikas	x	—	—	x	—	—
NA-BIO-141	Namibija	x	—	—	x	—	—
NI-BIO-141	Nikaragva	x	x	—	x	x	—
NP-BIO-141	Nepalas	x	—	—	x	—	x
OM-BIO-141	Omanas	x	—	—	x	x	—
PA-BIO-141	Panama	x	—	—	x	—	—
PE-BIO-141	Peru	x	x	—	x	x	—
PF-BIO-141	Prancūzijos Polinezija	x	—	—	x	—	—
PG-BIO-141	Papua Naujoji Gvinėja	x	—	—	x	—	x
PH-BIO-141	Filipinai	x	—	x	x	—	—
PK-BIO-141	Pakistanas	x	—	—	x	—	—
PY-BIO-141	Paragvajus	x	x	—	x	x	—
RS-BIO-141	Serbija	x	—	—	x	—	—
RU-BIO-141	Rusija	x	x	—	x	x	—
SA-BIO-141	Saudo Arabija	x	x	—	x	x	—
SD-BIO-141	Sudanas	x	—	—	x	—	—
SG-BIO-141	Singapūras	x	—	—	x	—	x
SN-BIO-141	Senegalas	x	—	—	x	—	—
SV-BIO-141	Salvadoras	x	x	—	x	x	—
SZ-BIO-141	Svazilandas	x	—	—	x	—	—
TD-BIO-141	Čadas	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-141	Tailandas	x	—	x	x	x	—
TJ-BIO-141	Tadžikistanas	x	—	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
TM-BIO-141	Turkmėnistanas	x	—	—	x	—	—
TR-BIO-141	Turkija	x	x	—	x	x	—
TW-BIO-141	Taivanas	x	—	x	x	—	—
TZ-BIO-141	Tanzanija	x	—	—	x	—	—
UA-BIO-141	Ukraina	x	—	—	x	x	—
UG-BIO-141	Uganda	x	—	—	x	—	—
UY-BIO-141	Urugvajus	x	x	—	x	x	—
UZ-BIO-141	Uzbekistanas	x	—	—	x	—	—
VE-BIO-141	Venesuela	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-141	Vietnamas	x	x	x	x	—	—
XK-BIO-141	Kosovas *	x	—	—	x	x	—
ZA-BIO-141	Pietų Afrika	x	x	—	x	x	x

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

- Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai ir produktai, įtraukti į III priedą.
- Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„LACON GmbH“

- Adresas: Moltkestrasse 4, 77654 Offenburg, Vokietija
- Interneto adresas: <http://www.lacon-institut.com>.
- Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AE-BIO-134	Jungtiniai Arabų Emyratai	x	—	—	x	—	—
AZ-BIO-134	Azerbaidžanas	x	—	—	x	—	—
BD-BIO-134	Bangladešas	x	—	—	x	—	—
BF-BIO-134	Burkina Fosas	x	x	—	x	—	—
BR-BIO-134	Brazilija	x	x	—	x	—	—
BT-BIO-134	Butanas	x	—	—	x	—	—
GH-BIO-134	Gana	x	—	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
ID-BIO-134	Indonezija	x	—	—	x	—	—
IN-BIO-134	Indija	—	x	—	x	—	—
KZ-BIO-134	Kazachstanas	x	—	—	—	—	—
LK-BIO-134	Šri Lanka	x	—	—	x	—	—
MA-BIO-134	Marokas	x	x	—	x	—	—
MG-BIO-134	Madagaskaras	x	x	—	x	—	—
ML-BIO-134	Malis	x	—	—	x	—	—
MU-BIO-134	Mauricijus	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-134	Meksika	x	x	—	—	—	—
NA-BIO-134	Namibija	x	—	—	x	—	—
NG-BIO-134	Nigerija	x	—	—	x	—	—
NP-BIO-134	Nepalas	x	—	—	x	—	—
RS-BIO-134	Serbija	x	x	—	x	—	—
RU-BIO-134	Rusija	x	—	—	—	—	—
SN-BIO-134	Senegalas	x	x	—	x	—	—
TG-BIO-134	Togas	x	—	—	x	—	—
TR-BIO-134	Turkija	x	—	—	x	—	—
TZ-BIO-134	Tanzanija	x	x	—	x	—	—
UA-BIO-134	Ukraina	x	—	—	—	—	—
UG-BIO-134	Uganda	x	—	—	x	—	—
ZA-BIO-134	Pietų Afrika	x	—	—	x	—	—

4. Išimtyt: pertvarkymo laikotarpio produktai.

5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Letis S.A.“

1. Adresas: San Lorenzo 2261, S2000KPA, Rosario, Santa Fe, Argentina

2. Interneto adresas: <http://www.letis.org>.

3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AR-BIO-135	Argentina	—	—	x	x	—	—
BO-BIO-135	Bolivija	x	—	—	x	—	—
EC-BIO-135	Ekvadoras	x	—	—	x	—	—
KY-BIO-135	Kaimanų Salos	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-135	Meksika	x	—	—	—	—	—
PE-BIO-135	Peru	x	—	x	—	—	—
PY-BIO-135	Paragvajus	x	—	—	x	—	—
UY-BIO-135	Urugvajus	x	—	—	—	—	—

4. Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai ir produktai, įtraukti į III priedą.

5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Mayacert“

1. Adresas: 18 calle 7-25 zona 11, Colonia Mariscal, 01011 Guatemala City, Gvatemala

2. Interneto adresas: <http://www.mayacert.com>

3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
CO-BIO-169	Kolumbija	—	—	—	x	—	—
DO-BIO-169	Dominikos Respublika	—	—	—	x	—	—
GT-BIO-169	Gvatemala	x	—	—	x	—	—
HN-BIO-169	Hondūras	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-169	Meksika	x	x	—	x	—	—
NI-BIO-169	Nikaragva	x	—	—	x	—	—
SV-BIO-169	Salvadoras	—	—	—	x	—	—

4. Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.

5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„NASAA Certified Organic Pty Ltd“

1. Adresas: Unit 7/3 Mount Barker Road, Stirling SA 5152, Australija

2. Interneto adresas: <http://www.nasaa.com.au>

3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AU-BIO-119	Australija	—	—	—	x	—	—
CN-BIO-119	Kinija	x	—	—	x	—	—
ID-BIO-119	Indonezija	x	—	—	x	—	—
LK-BIO-119	Šri Lanka	x	—	—	x	—	—
MY-BIO-119	Malaizija	x	—	—	x	—	—
NP-BIO-119	Nepalas	x	—	—	x	—	—
PG-BIO-119	Papua Naujoji Gvinėja	x	—	—	x	—	—
SB-BIO-119	Salamono Salos	x	—	—	x	—	—
SG-BIO-119	Singapūras	x	—	—	x	—	—
TL-BIO-119	Rytų Timoras	x	—	—	x	—	—
TO-BIO-119	Tonga	x	—	—	x	—	—
WS-BIO-119	Samoa	x	—	—	x	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai ir produktai, įtraukti į III priedą.

5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„ÖkoP Zertifizierungs GmbH“

1. Adresas: Schlesische Straße 17d, 94315 Straubing, Vokietija

2. Interneto adresas: <http://www.oekop.de>.

3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
RS-BIO-133	Serbija	x	—	—	x	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.

5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„OneCert International PVT Ltd.“

1. Adresas: H-08, Mansarovar Industrial Area, Mansarovar, Jaipur-302020, Rajasthan, Indija

2. Interneto adresas: <http://www.onecert.com>.

3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AE-BIO-152	Jungtiniai Arabų Emyratai	—	—	—	x	—	—
ET-BIO-152	Etiopija	x	—	—	x	—	—
IN-BIO-152	Indija	—	—	—	x	—	—
LK-BIO-152	Šri Lanka	x	—	—	x	—	—
MZ-BIO-152	Mozambikas	x	—	—	x	—	—
NP-BIO-152	Nepalas	x	—	—	x	—	—
SG-BIO-152	Singapūras	—	—	—	x	—	—
TH-BIO-152	Tailandas	x	—	—	x	—	—
TZ-BIO-152	Tanzanija	x	—	—	x	—	—
UG-BIO-152	Uganda	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-152	Vietnamas	x	—	—	x	—	—
WS-BIO-152	Samoa	x	—	—	x	—	—

4. Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.

5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Oregon Tilth“1. Adresas: 2525 SE 3rd Street, Corvallis, OR 97333, JAV2. Interneto adresas: <http://tilth.org>.

3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
BO-BIO-116	Bolivija	x	—	—	—	—	—
CL-BIO-116	Čilė	x	—	—	x	—	—
CN-BIO-116	Kinija	—	—	—	x	—	—
HN-BIO-116	Hondūras	—	—	—	x	—	—
MX-BIO-116	Meksika	x	—	—	x	—	—
PA-BIO-116	Panama	x	—	—	x	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Organic agriculture certification Thailand“

1. Adresas: 619/43 Kiatngamwong Building, Ngamwongwan Rd., Tambon Bangkhen, Muang District, Nonthaburi 11000, Tailandas
2. Interneto adresas: <http://www.actorganic-cert.or.th>.
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
ID-BIO-121	Indonezija	x	—	—	x	—	—
LA-BIO-121	Laosas	x	—	—	x	—	—
MM-BIO-121	Mianmaras / Birma	—	—	—	x	—	—
MY-BIO-121	Malaizija	—	—	—	x	—	—
NP-BIO-121	Nepalas	—	—	—	x	—	—
TH-BIO-121	Tailandas	x	—	—	x	—	—
VN-BIO-121	Vietnamas	x	—	—	x	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Organic Certifiers“

1. Adresas: 6500 Casitas Pass Road, Ventura, CA 93001, JAV
2. Interneto adresas: <http://www.organiccertifiers.com>.
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
KR-BIO-106	Korėjos Respublika	x	—	—	—	—	—
MX-BIO-106	Meksika	x	—	—	—	—	—
PH-BIO-106	Filipinai	x	—	—	x	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Organic Control System“

1. Adresas: Trg cara Jovana Nenada 15, 24000 Subotica, Serbija
2. Interneto adresas: www.organica.rs
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
ME-BIO-162	Juodkalnija	x	—	—	x	—	—
RS-BIO-162	Serbija	x	—	—	x	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynas.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Organic crop improvement association“

1. Adresas: 1340 North Cotner Boulevard, Lincoln, NE 68505–1838, JAV
2. Interneto adresas: <http://www.ocia.org>.
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
GT-BIO-120	Gvatemala	x	x	—	x	—	—
JP-BIO-120	Japonija	—	x	—	x	—	—
MX-BIO-120	Meksika	x	x	—	x	—	—
NI-BIO-120	Nikaragva	x	x	—	x	—	—
PE-BIO-120	Peru	x	x	—	x	—	—
SV-BIO-120	Salvadoras	x	x	—	x	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai, vynas ir produktai, įtraukti į III priedą.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Organic Standard“

1. Adresas: 38-B Velyka Vasylkivska St, office 20, Kyiv city, 01004 Ukraina
2. Interneto adresas: <http://www.organicstandard.com.ua>.
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AM-BIO-108	Armėnija	x	—	—	x	—	—
AZ-BIO-108	Azerbaidžanas	x	—	—	x	—	—

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
BY-BIO-108	Baltarusija	x	x	x	x	x	x
GE-BIO-108	Gruzija	x	x	—	x	—	—
KG-BIO-108	Kirgizija	x	—	—	x	—	—
KZ-BIO-108	Kazachstanas	x	—	—	x	x	—
MD-BIO-108	Moldova	x	—	—	x	—	—
RU-BIO-108	Rusija	x	—	—	x	x	—
TJ-BIO-108	Tadžikistanas	x	—	—	x	—	—
UA-BIO-108	Ukraina	x	x	x	x	x	x
UZ-BIO-108	Uzbekistanas	x	—	—	x	—	—

- Išimtytys: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
- Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Organización Internacional Agropecuaria“

- Adresas: Av. Santa Fe 830, B1641ABN, Acassuso, Buenos Aires, Argentina
- Interneto adresas: <http://www.oia.com.ar>.
- Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AR-BIO-110	Argentina	—	—	x	x	—	—
BO-BIO-110	Bolivija	x	—	—	x	—	—
BR-BIO-110	Brazilija	x	—	x	x	—	—
CL-BIO-110	Čilė	x	—	x	x	—	—
EC-BIO-110	Ekvadoras	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-110	Meksika	x	—	—	x	—	—
PA-BIO-110	Panama	x	—	—	x	—	—
PE-BIO-110	Peru	x	—	—	x	—	—
PY-BIO-110	Paragvajus	x	—	—	x	—	—
UY-BIO-110	Urugvajus	x	x	x	x	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai ir produktai, įtraukti į III priedą.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Organska Kontrola“

1. Adresas: Dzemala bijedića br.2, 71000 Sarajevo, Bosnija ir Hercegovina
2. Interneto adresas: <http://www.organskakontrola.ba>.
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
BA-BIO-101	Bosnija ir Hercegovina	x	—	—	x	—	—
ME-BIO-101	Juodkalnija	x	—	—	x	—	—
RS-BIO-101	Serbija	x	—	—	x	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„ORSER“

1. Adresas: Paris Caddesi No: 6/15, Ankara 06540, Turkija
2. Interneto adresas: <http://orser.com.tr>
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
TR-BIO-166	Turkija	x	—	—	x	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Overseas Merchandising Inspection Co., Ltd.“

1. Adresas: 15-6 Nihonbashi Kabuto-cho, Chuo-ku, Tokyo 103-0026, Japonija
2. Interneto adresas: <http://www.omicnet.com/omicnet/services-en/organic-certification-en.html>
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
JP-BIO-167	Japonija	—	—	—	x	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai, vynos ir produktai, įtraukti į III priedą.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„QC&I GmbH“

1. Adresas: Tiergartenstraße 32, 54595 Prüm, Vokietija
2. Interneto adresas: <http://www.qci.de>.
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
AZ-BIO-153	Azerbaidžanas	x	—	—	x	—	—
BZ-BIO-153	Belizas	x	—	—	x	—	—
LK-BIO-153	Šri Lanka	x	—	—	x	—	—
MA-BIO-153	Marokas	x	—	x	x	—	—
TH-BIO-153	Tailandas	x	—	—	x	—	—
UA-BIO-153	Ukraina	x	—	—	x	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Quality Assurance International“

1. Adresas: 9191 Towne Centre Drive, Suite 200, San Diego, CA 92122, JAV
2. Interneto adresas: <http://www.qai-inc.com>.
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
MX-BIO-113	Meksika	x	—	—	x	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Quality Partner“

1. Adresas: Rue Hayeneux, 62, 4040 Herstal, Belgija
2. Interneto adresas: <http://www.quality-partner.be>
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
ID-BIO-168	Indonezija	—	—	x	x	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai, dumbliai ir vynos
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Soil Association Certification Limited“

1. Adresas: South Plaza, Marlborough Street, Bristol, BS1 3NX, Jungtinė Karalystė
2. Interneto adresas: <http://www.soilassociation.org/certification>.
3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
BS-BIO-142	Bahamos	x	—	—	x	—	—
BZ-BIO-142	Belizas	x	—	—	x	—	—
CM-BIO-142	Kamerūnas	—	x	—	x	—	—
CO-BIO-142	Kolumbija	—	—	—	x	—	—
DZ-BIO-142	Alžyras	x	—	—	x	—	—
EG-BIO-142	Egiptas	x	—	—	x	—	—
GH-BIO-142	Gana	x	—	—	x	—	—
HK-BIO-142	Honkongas	x	—	—	x	—	—
IR-BIO-142	Iranas	x	—	—	x	—	—
KE-BIO-142	Kenija	x	—	—	x	—	—
MW-BIO-142	Malavis	x	—	—	x	—	—
SG-BIO-142	Singapūras	x	—	—	x	—	—
TH-BIO-142	Tailandas	x	—	—	x	—	—
UG-BIO-142	Uganda	x	—	—	x	—	—
VE-BIO-142	Venesuela	x	—	—	—	—	—
VN-BIO-142	Vietnamas	x	—	—	x	—	—
WS-BIO-142	Samoa	x	—	—	x	—	—
ZA-BIO-142	Pietų Afrika	x	x	—	x	—	—

4. Išimty: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynas.
5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„Suolo e Salute srl“

1. Adresas: Via Paolo Borsellino 12, 61032 Fano (PU), Italija
2. Interneto adresas: <http://www.suoloesalute.it>.

3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
SM-BIO-150	San Marinas	x	—	—	—	—	—
SN-BIO-150	Senegalas	x	—	—	—	—	—
UA-BIO-150	Ukraina	x	—	—	—	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai.

5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.

„TÜV Nord Integra“

1. Adresas: Statiestraat 164, 2600 Berchem (Antwerp), Belgija

2. Interneto adresas: <http://www.tuv-nord-integra.com>

3. Kodai, trečiosios šalys ir atitinkamos produktų kategorijos:

Kodas	Trečioji šalis	Produktų kategorija					
		A	B	C	D	E	F
BF-BIO-160	Burkina Fosas	x	—	—	x	—	—
CI-BIO-160	Dramblio Kaulo Krantas	x	—	—	x	—	—
CM-BIO-160	Kamerūnas	x	—	—	x	—	—
CW-BIO-160	Kiurasao	x	—	—	x	—	—
EG-BIO-160	Egiptas	x	—	—	x	—	—
JO-BIO-160	Jordanija	x	—	—	x	—	—
MA-BIO-160	Marokas	x	—	—	x	—	—
MG-BIO-160	Madagaskaras	x	—	—	x	—	—
ML-BIO-160	Malis	x	—	—	x	—	—
SN-BIO-160	Senegalas	x	—	—	x	—	—

4. Išimtys: pertvarkymo laikotarpio produktai ir vynos

5. Įtraukimo į sąrašą laikotarpis: iki 2018 m. birželio 30 d.“

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2016/1331**2016 m. rugpjūčio 3 d.****kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾,atsižvelgdama į 2011 m. birželio 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 543/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 taikymo vaisių bei daržovių ir perdirbtų vaisių bei daržovių sektoriuose taisyklės ⁽²⁾, ypač į jo 136 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 543/2011, atsižvelgiant į daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raunde rezultatus, nustatomi kriterijai, pagal kuriuos Komisija nustato standartinės importo iš trečiųjų šalių vertes produktams ir laikotarpiams, nurodytiems jo XVI priedo A dalyje;
- (2) remiantis Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 136 straipsnio 1 dalimi, standartinė importo vertė apskaičiuojama kiekvieną darbo dieną atsižvelgiant į kintančius kasdienes duomenis. Todėl šis reglamentas turėtų įsigalioti jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 136 straipsnyje minimos standartinės importo vertės yra nustatytos šio reglamento priede.

*2 straipsnis*Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2016 m. rugpjūčio 3 d.

*Komisijos vardu**Pirmininko pavedimu*

Jerzy PLEWA

*Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato generalinis
direktorius*⁽¹⁾ O L L 347, 2013 12 20, p. 671.⁽²⁾ O L L 157, 2011 6 15, p. 1.

PRIEDAS

Standartinės importo vertės, skirtos kai kurių vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti

(EUR/100 kg)			
KN kodas	Trečiosios šalies kodas ⁽¹⁾	Standartinė importo vertė	
0702 00 00	MA	175,1	
	ZZ	175,1	
0709 93 10	TR	136,4	
	ZZ	136,4	
0805 50 10	AR	170,3	
	CL	187,2	
	MA	157,0	
	TR	153,3	
	UY	185,1	
	ZA	180,4	
	ZZ	172,2	
	0806 10 10	BR	163,2
	EG	214,6	
	MA	179,4	
	MX	378,3	
	TR	153,5	
	US	233,8	
	ZZ	220,5	
0808 10 80	AR	114,2	
	BR	102,1	
	CL	140,4	
	CN	137,7	
	NZ	128,1	
	PE	106,8	
	US	80,4	
	UY	99,9	
	ZA	102,1	
	ZZ	112,4	
	0808 30 90	AR	105,9
		CL	119,7
NZ		141,8	
TR		159,8	
ZA		125,4	
ZZ		130,5	
0809 29 00		CA	331,3
	TR	262,8	
	US	485,5	
	ZZ	359,9	

(EUR/100 kg)

KN kodas	Trečiosios šalies kodas ⁽¹⁾	Standartinė importo vertė
0809 30 10, 0809 30 90	TR	166,5
	ZZ	166,5

⁽¹⁾ Šalių nomenklatūra nustatyta 2012 m. lapkričio 27 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1106/2012, kuriuo dėl šalių ir teritorijų nomenklatūros atnaujinimo įgyvendinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 471/2009 dėl Bendrijos statistikos, susijusios su išorės prekyba su ES nepriklausančiomis šalimis (OL L 328, 2012 11 28, p. 7). Kodas „ZZ“ atitinka „kitas šalis“.

SPRENDIMAI

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2016/1332

2016 m. liepos 28 d.

kuriuo nustatomi ekologiniai kriterijai, taikomi suteikiant ES ekologinį ženklą baldams

(pranešta dokumentu Nr. C(2016) 4778)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 66/2010 dėl ES ekologinio ženklo ⁽¹⁾, ypač į jo 6 straipsnio 7 dalį ir 8 straipsnio 2 dalį,

pasikonsultavusi su Europos Sąjungos ekologinio ženklinimo valdyba,

kadangi:

- (1) pagal Reglamentą (EB) Nr. 66/2010 ES ekologinis ženklas gali būti suteikiamas gaminiams, kurie per visą būvio ciklą daro mažesnę poveikį aplinkai;
- (2) Reglamente (EB) Nr. 66/2010 numatyta, kad kiekvienai produktų grupei turi būti nustatyti konkretūs ES ekologinio ženklo suteikimo kriterijai;
- (3) Komisijos sprendimu 2009/894/EB ⁽²⁾ nustatyti mediniams baldams taikomi ekologiniai kriterijai ir susiję vertinimo bei patikros reikalavimai, kurie galioja iki 2016 m. gruodžio 31 d.;
- (4) siekiant geriau atspindėti baldų asortimentą rinkoje bei dabartinę šių gaminių padėtį ir atsižvelgti į paskutinių kelerių metų naujoves, tikslinga gaminių grupės apimtį išplėsti, į ją įtraukiant nemedinius baldus, ir nustatyti persvarstytų ekologinių kriterijų rinkinį;
- (5) persvarstytais ekologiniais kriterijais siekiama, kad būtų naudojamos tausesniu būdu pagamintos medžiagos (remiantis būvio ciklo analizės metodu), ribojamas pavojingų junginių naudojimas, pavojingų likučių kiekiai ir baldų poveikis patalpų oro taršai, taip pat populiarinami patvarūs aukštos kokybės gaminiai, kuriuos lengva taisyti ir išardyti. Atsižvelgiant į šios gaminių grupės inovacijų ciklą, persvarstyti kriterijai kartu su vertinimo bei patikros reikalavimais turėtų galioti šešerius metus nuo šio sprendimo priėmimo dienos;
- (6) todėl Sprendimas 2009/894/EB turėtų būti pakeistas;
- (7) gamintojams, kurių gaminiams medinių baldų ES ekologinis ženklas suteiktas remiantis Sprendime 2009/894/EB nustatytais ekologiniais kriterijais, tikslinga nustatyti pereinamąjį laikotarpį ir taip suteikti jiems pakankamai laiko pritaikyti savo gaminius, kad šie atitiktų persvarstytus ekologinius kriterijus ir reikalavimus. Be to, gamintojams reikėtų leisti pakankamai ilgą laiką teikti paraiškas, parengtas pagal Sprendime 2009/894/EB nustatytus ekologinius kriterijus;

⁽¹⁾ OL L 27, 2010 1 30, p. 1.

⁽²⁾ 2009 m. lapkričio 30 d. Komisijos sprendimas 2009/894/EB, kuriuo nustatomi ekologiniai kriterijai, taikomi suteikiant Bendrijos ekologinį ženklą mediniams baldams (OL L 320, 2009 12 5, p. 23).

- (8) šiame sprendime numatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (EB) Nr. 66/2010 16 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Gaminių grupė „Baldai“ apima atskirai pastatomus arba įmontuojamus vienetus, skirtus naudoti viduje arba lauke, kurių pagrindinė funkcija – būti naudojamiems daiktams laikyti, padėti ar kabinti ir (arba) suteikti paviršių, ant kurio naudotojai galėtų ilsėtis, sėdėti, valgyti, mokytis ar dirbti. Prie šios grupės taip pat priskiriami buitėje ir ne buitėje naudojami namų ir viešųjų pastatų baldai. Į šią grupę įtraukiami lovų rėmai, kojos, pagrindai ir galvūgaliai.

2. Prie gaminių grupės nepriskiriami šie gaminiai:

- a) lovų čiužiniai, kuriems taikomi Komisijos sprendime 2014/391/ES ⁽¹⁾ nustatyti kriterijai;
- b) gaminiai, kurių pagrindinė funkcija nėra būti naudojamiems taip, kaip nustatyta 1 dalyje, įskaitant gatvių žibintus, turėklus, tvoras, kopėčias, laikrodžius, vaikų žaidimų aikštelių įrangą, pastatomuosius arba pakabinamuosius veidrodžius, apsauginius elektros kabelių vamzdžius, kelio stulpelius ir statybinius gaminius, pvz., laiptus, duris, langus, grindų dangas ir apkalas;
- c) naudotieji, pakartotiniai apdailinti, atnaujintieji ar perrinktieji baldai;
- d) baldai, įrengti viešojo ar privačiojo transporto priemonėse;
- e) baldai, kurių sudėtyje yra daugiau negu 5 % (pagal masę) medžiagų, neištrauktų į šį sąrašą: masyvinės medienos, medienos skydų, kamštienos, bambuko, rotango, plastiko, metalų, odos, dengtųjų medžiagų, tekstilės, stiklo ir kamšalo / užpildo medžiagų.

2 straipsnis

Šiame sprendime vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) anilininio dažymo oda – oda, kurios natūralus valktis aiškiai ir visiškai matomas, o paviršius padengtas nedažyta 0,01 mm arba mažesnio storio apdaila, kaip apibrėžta EN 15987;
- b) pusiau anilininio dažymo oda – oda, padengta apdaila, kurios sudėtyje yra nedidelis pigmento kiekis, kad natūralus valktis būtų aiškiai matomas, kaip apibrėžta EN 15987;
- c) dažyta ir dažyta skeltinė oda – oda arba skeltinė oda, kurios natūralus valktis arba paviršius visiškai paslėpti po apdaila, kurios sudėtyje yra pigmentų, kaip apibrėžta EN 15987;
- d) lakinė ir lakinė skeltinė oda – oda arba skeltinė oda, paprastai turinti veidrodinį blizgesį, gaunamą odą padengus spalvotą ar bespalvių lakų arba sintetinių dervų sluoksniu, kurio storis neviršija vienos trečiosios bendro gaminio storio, kaip apibrėžta EN 15987;
- e) dengtoji ir dengtoji skeltinė oda – oda arba skeltinė oda, kurios išorinės pusės paviršiaus danga neviršija vienos trečiosios bendro gaminio storio, bet yra storesnė kaip 0,15 mm, kaip apibrėžta EN 15987;
- f) lakusis organinis junginys (LOJ) – bet kuris organinis junginys, kurio pradinė virimo temperatūra, išmatuota esant standartiniam 101,3 kPa slėgiui, yra mažesnė ar lygi 250 °C, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/42/EB ⁽²⁾, ir kuris kapiliarinėje kolonėlėje išplaunamas iki (įmtinai) tetradekano (C₁₄H₃₀);

⁽¹⁾ 2014 m. birželio 23 d. Komisijos sprendimas 2014/391/ES, kuriuo nustatomi ekologiniai kriterijai, taikomi suteikiant ES ekologinį ženklą lovų čiužiniams (OL L 184, 2014 6 25, p. 18).

⁽²⁾ 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/42/EB dėl lakiųjų organinių junginių, susidarancių naudojant organinius tirpiklius tam tikruose dažuose, lakuose ir transporto priemonių pakartotinės apdailos produktuose, išmetamų kiekių ribojimo ir iš dalies keičianti Direktyvą 1999/13/EB (OL L 143, 2004 4 30, p. 87).

- g) pusiau lakus organinis junginys (PLO) – bet kuris organinis junginys, kurio virimo temperatūra, išmatuota esant standartiniam 101,3 kPa slėgiui, yra didesnė kaip 250 °C ir mažesnė kaip 370 °C ir kuris kapiliarinėje kolonėlėje išplaunamas esant sulaikymo intervalui nuo n-tetradekano (C₁₄H₃₀) iki (įmtinai) n-dokozano (C₂₂H₄₆);
- h) perdirbtas turinys – mase išreikšta perdirbtos medžiagos proporcija produkte arba pakuotėje; perdirbamu turiniu gali būti laikomos tik medžiagos prieš vartojimą arba po vartojimo, kaip apibrėžta ISO 14021;
- i) medžiaga prieš vartojimą – medžiaga, nukreipta iš atliekų srauto gamybos proceso metu; tai neapima tokio medžiagų pakartotinio panaudojimo, kaip perdarymas, smulkinimas, arba procese gautų atliekų surinkimas, kai medžiagas galima panaudoti tam pačiam procesui, kurio metu jos buvo generuotos, kaip apibrėžta ISO 14021; prie šių medžiagų taip pat nepriskiriamos ruošiant ir pjaustant medieną susidarancios medienos atliekos, skiedros ir plaušai;
- j) medžiaga po vartojimo – medžiaga, kurią generuoja namų ūkiai arba komercinė, pramoninė ir įstaigų infrastruktūra, veikdami kaip galutiniai produkto, kuris ilgiau nebegali būti naudojamas pagal paskirtį, vartotojai; tai apima medžiagos grąžinimą iš paskirstymo grandinės, kaip apibrėžta ISO 14021;
- k) antriniam naudojimui tinkama medžiaga – medžiaga, kuri priešingu atveju būtų buvusi pašalinta kaip atlieka arba sunaudota energijos gavybai (iš atliekų), tačiau buvo surinkta ir kaip medžiagos įvedinys, užuot naudojus naują pirminę medžiagą, panaudota kaip (antriniam) naudojimui tinkama medžiaga perdirbimo arba gamybos procese, kaip apibrėžta ISO 14021;
- l) perdirbta medžiaga – medžiaga, pakartotinai apdirbta iš atliekų naudojimui tinkamos medžiagos gamyklinio proceso būdu ir tapusi galutiniu produktu arba produkto komponentu, kaip apibrėžta ISO 14021; prie šios medžiagos nepriskiriamos ruošiant ir pjaustant medieną susidarancios medienos atliekos, skiedros ir plaušai;
- m) medienos skydai – skydai iš medienos plaušų, pagaminti taikant vieną iš kelių skirtingų technologijų, į kurias gali įeiti kaitinimas, presavimas ir rišamųjų dervų arba klijų pridėjimas;
- n) orientuotų skiedrantų plokštė – daugiasluoksni plokštė, pagaminta iš medienos skiedrantų su rišikliu, kaip apibrėžta EN 300; Išoriniame sluoksnyje skiedranta yra orientuota ir lygiagrečios plokštės ilgiui arba pločiui. Vidiniame sluoksnyje ar sluoksniuose skiedranta gali būti išsidėsčiusios atsitiktinai arba orientuotos, dažniausiai statmenai išorinių sluoksnių skiedrantoms.
- o) smulkinių plokštė – lakštinė medžiaga, gaminama presuojant ir šildant sumaišytus su klijais medienos smulkinis (medienos drožles, skiedras, frezavimo drožles, pjuvenas ir pan.) ir (arba) kitas smulkinių pavidalo lignoceliuliozines medžiagas (linų spalius, kanapių spalius, cukranendrių gabalėlius ir pan.), kaip apibrėžta EN 309;
- p) sluoksniuotoji mediena – medienos skydai, susidedantys iš sluoksnainių rinkinio, suklijuoto pluošto kryptimi; gretimų sluoksnainių pluošto kryptys dažniausiai yra statmenos, kaip apibrėžta EN 313. Sluoksniuotoji mediena gali būti skirstoma į įvairias pakategores, kurios priklauso nuo jos struktūros (pvz., fanera, vidminė sluoksniuotoji mediena, simetrinė sluoksniuotoji mediena) arba pagrindinės galutinės paskirties (pvz., jūrinė sluoksniuotoji mediena);
- q) plaušų plokštės – įvairių tipų plokštės, apibrėžtos EN 316 ir EN 622, kurias pagal fizines savybes ir gamybos procesą galima suskirstyti į kietųjų, vidutinio kietumo, minkštųjų ir sausuoju būdu pagamintų plaušų plokščių pakategores;
- r) lengvai biologiškai skaidi medžiaga – cheminė medžiaga, kuriai būdinga tai, kad 70 % ištirpusios organinės anglies suskyla per 28 paras arba deguonies išsikvojimas ar anglies dioksido susidarymas per 28 paras siekia 60 % teorinės didžiausiosios vertės, taikant vieną iš šių bandymo metodų: OECD 301 A, ISO 7827, OECD 301 B, ISO 9439, OECD 301 C, OECD 301 D, ISO 10708, OECD 301 E, OECD 301 F, ISO 9408;
- s) natūraliai biologiškai skaidi medžiaga – cheminė medžiaga, kuriai būdinga tai, kad 70 % ištirpusios organinės anglies suskyla per 28 paras arba deguonies išsikvojimas ar anglies dioksido susidarymas per 28 paras siekia 60 % teorinės didžiausiosios vertės, taikant vieną iš šių bandymo metodų: ISO 14593, OECD 302 A, ISO 9887, OECD 302 B, ISO 9888, OECD 302 C;
- t) apdailos veiksmi – metodai, kuriuos taikant medžiagos paviršius padengiamas paviršiniu sluoksniu arba danga. Taikant šiuos metodus gali būti naudojami dažai, marginiai, lakai, fanera, sluoksniuočiai, impregnuoti popieriai ir apdailos folija;

- u) biocidinis produktas – pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 528/2012 ⁽¹⁾ pateiktą apibrėžtį tai:
- medžiaga arba mišinys vartotojui teikiama forma, kurie sudaryti tik iš vienos ar daugiau veikliųjų medžiagų, kurių sudėtyje yra viena ar daugiau veikliųjų medžiagų arba iš kurių jos susidaro ir kurių paskirtis: naikinti, sulaikyti, padaryti nekenksmingus bet kokius kenksminguosius organizmus, užkirsti kelią jų poveikiui arba juos kontroliuoti bet kokiais, išskyrus tik fizinius ar mechaninius, būdais,
  - medžiaga arba mišinys, pagamintas iš medžiagų arba mišinių, kurie pagal pirmą įtrauką nėra biocidiniai produktai, naudojami siekiant naikinti, sulaikyti, padaryti nekenksmingus bet kokius kenksminguosius organizmus, užkirsti kelią jų poveikiui arba juos kontroliuoti bet kokiais, išskyrus tik fizinius ar mechaninius, būdais,
  - apdorotas gaminys, kuris visų pirma atlieka biocidinę funkciją;
- v) medienos konservantai – biocidiniai produktai, kurie skirti medienos (t. y. į lentpjūvę atvežtų rąstų, skirtų medienos ir jos gaminių komerciniam ir bet kokiam tolesniam naudojimui) ar jos gaminių paviršiumi apdoroti (pvz., purškiant, tepant) arba įmirkomojo apdorojimo procedūroms (pvz., atliekamoms taikant vakuumo ir slėgio, dvigubojo vakuumo technologijas) arba kurie naudojami ne mediniams substratams (pvz., mūrams ir pastatų pamatams) apdoroti vien tik tam, kad šalia esanti mediena ar jos gaminiai būtų apsaugoti nuo juos ardančių organizmų (pvz., paviršinio trūnijančio puvinio ir termitų); ši apibrėžtis parengta remiantis apibrėžtimi, dėl kurios susitarta Europos standartizacijos komitete (šaltinis – CEN/TC 38 „Medienos ir medienos gaminių ilgaamžiškumas“);
- w) E1 – ES valstybių narių priimta medienos skydų, kurių sudėtyje yra formaldehido, klasė, grindžiama išsiskiriančiu formaldehido teršalų kiekiu. Pagal EN 13986 B priede pateiktą apibrėžtį medienos skydai priskiriami prie E1 klasės, jei iš jų išsiskiriančių teršalų kiekis yra lygus ne didesnei kaip 0,1 ppm (0,124 mg/m³) nuostavijai formaldehido koncentracijai, susidariusiai po 28 dienų bandymo kameroje, atlikto pagal EN 717-1, arba jei nustatoma, kad visiškai sausoje plokštėje formaldehido kiekis neviršija 8 mg/100 g, kai matuojama pagal EN 120, arba jei formaldehido išsiskiria ne daugiau kaip 3,5 mg/m² · h, kai matuojama taikant EN 717-2 metodą, ar 5,0 mg/m² · h tris dienas po pagaminimo, kai matuojama taikant tą patį metodą;
- x) dengtosios medžiagos – medžiagos, kurių vieną arba abu paviršius dengia prigludęs atskiras vientisas guminės ir (arba) plastikinės medžiagos sluoksnis, kaip apibrėžta EN 13360, ir prie kurių priskiriamos apmušalinės medžiagos, paprastai vadinamas dirbtine oda;
- y) tekstilė – natūralūs, sintetiniai ir dirbtiniai celiuliozės pluoštai;
- z) natūralūs pluoštai – medvilnės ir kiti natūralūs celiuliozės sėklinės kilmės pluoštai, linų ir kiti karnienos pluoštai, vilnos ir kiti keratino pluoštai;
- (aa) sintetiniai pluoštai – akrilo, elastano, poliamido, poliesterio ir polipropileno pluoštai;
- (bb) dirbtiniai celiuliozės pluoštai – lajocelio, modalo ir viskozės pluoštai;
- (cc) Apmušalai – medžiagos, naudojamos sėdimiesiems, gulimiesiems ar kitiems baldams padengti, prikimšti ir užpildyti, prie kurių gali būti priskiriamos dengiamosios medžiagos, pavyzdžiui, oda, dengtosios medžiagos ir tekstilė, taip pat kamšalų medžiagos, pavyzdžiui, lankščios akytosios polimerinės medžiagos, pagamintos naudojant kaučiuko lateksą ir poliuretaną;
- (dd) cheminė medžiaga – natūralus arba gamybos proceso metu gautas cheminis elementas ir cheminių elementų junginys, įskaitant priedus, reikalingus jo stabilumui išlaikyti, ir priemaišas, atsirandančias gaminant, išskyrus tirpiklius, kurie gali būti atskirti nedarant poveikio medžiagos stabilumui ar nepakeičiant jos sudėties, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1907/2006 ⁽²⁾ 3 straipsnio 1 dalyje;
- (ee) cheminis mišinys – dviejų ar daugiau cheminių medžiagų mišinys ar tirpalas, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 1907/2006 3 straipsnio 2 dalyje;

⁽¹⁾ 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo (OL L 167, 2012 6 27, p. 1).

⁽²⁾ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EEB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

- (ff) sudedamosios dalys – kietos atskiros dalys, kurių pavidalo ir formos prieš surenkant visiškai funkcionalų galutinį gaminį nereikia keisti, nors jų padėtis naudojant tą gaminį gali kisti, ir prie kurių priskiriami lankstai, varžtai, rėmai, stalčiai, ratai ir lentynos;
- (gg) sudedamosios medžiagos – medžiagos, kurių pavidalas ir forma prieš surenkant arba naudojant baldą gali kisti ir prie kurių priskiriama tekstilė, oda, dengtosios medžiagos ir apmušalams naudojamos poliuretano putos. Sudedamąją medžiaga gali būti laikoma tiekama mediena, skirta supjaustyti ir apdoroti.

3 straipsnis

Kad pagal Reglamentą (EB) Nr. 66/2010 gaminiui būtų suteiktas ES ekologinis ženklas, jis turi būti priskiriamas prie šio sprendimo 1 straipsnyje apibrėžtos gaminių grupės „Baldai“ ir atitikti šio sprendimo priede nustatytus ekologinius kriterijus ir su jais susijusius vertinimo bei patikros reikalavimus.

4 straipsnis

Gaminių grupei „Baldai“ taikomi ekologiniai kriterijai ir su jais susiję vertinimo bei patikros reikalavimai galioja šešerius metų nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

5 straipsnis

Administravimo tikslais gaminių grupei „Baldai“ suteikiamas kodas „049“.

6 straipsnis

Sprendimas 2009/894/EB panaikinamas.

7 straipsnis

1. Nukrypstant nuo 6 straipsnio, paraiškos suteikti ES ekologinį ženklą gaminiams, priskiriamiems prie gaminių grupės „Mediniai baldai“, pateiktos iki šio sprendimo priėmimo dienos, vertinamos pagal Sprendime 2009/894/EB nustatytus reikalavimus.

2. Per du mėnesius nuo šio sprendimo priėmimo dienos pateiktos paraiškos suteikti ES ekologinį ženklą gaminiams, priskiriamiems prie gaminių grupės „Mediniai baldai“, gali būti parengtos pagal Sprendime 2009/894/EB arba šiame sprendime nustatytus kriterijus.

Paraiškos vertinamos pagal kriterijus, kuriais remiantis jos parengtos.

3. Pagal Sprendime 2009/894/EB nustatytus kriterijus suteiktos ES ekologinio ženklo licencijos gali būti naudojamos 12 mėnesių nuo šio sprendimo priėmimo datos.

8 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2016 m. liepos 28 d.

Komisijos vardu
Karmenu VELLA
Komisijos narys

_____

PRIEDAS

BENDROSIOS NUOSTATOS**ES EKOLOGINIO ŽENKLO SUTEIKIMO KRITERIJAI**

ES ekologinio ženklo suteikimo baldams kriterijai

1. Gaminio aprašas
2. Pavojingosioms medžiagoms ir mišiniams taikomi bendrieji reikalavimai
3. Mediena, kamštiena, bambukas ir rotangas
4. Plastikai
5. Metalai
6. Apmušalinės dengiamosios medžiagos
7. Apmušalinės kamšalų medžiagos
8. Stiklas. Sunkiųjų metalų naudojimas
9. Galutiniam gaminiui taikomi reikalavimai
10. Informacija vartotojams
11. ES ekologinio ženklo etiketėje pateikiama informacija

VERTINIMO IR PATIKROS REIKALAVIMAI

Kiekvieno kriterijaus apraše nurodyti konkretūs vertinimo ir patikros reikalavimai.

Jei reikalaujama, kad pareiškėjas pateiktų deklaracijas, dokumentus, tyrimų rezultatus, bandymų ataskaitas arba kitus duomenis, kurie įrodytų atitiktį kriterijams, vadinasi, juos gali pateikti atitinkamai pareiškėjas ir (arba) jo tiekėjas (-ai), ir (arba) jų tiekėjai ir pan.

Kompetentingos institucijos pirmiausia pripažįsta patvirtinimus, kuriuos išdavė įstaigos, akredituotos pagal atitinkamą darnųjį bandymų ir kalibravimo laboratorijų standartą, ir patikras, kurias atliko įstaigos, akredituotos pagal atitinkamą gaminių, procesų ir paslaugų sertifikavimo įstaigų darnųjį standartą.

Tam tikrais atvejais leidžiama taikyti ir kitus, nei kiekvieno kriterijaus apraše nurodytus, bandymo metodus, tačiau jų lygiavertiškumą turi patvirtinti paraišką nagrinėjanti kompetentinga institucija.

Prireikus kompetentingos institucijos gali reikalauti patvirtinamųjų dokumentų ir atlikti nepriklausomas patikras.

Būtina sąlyga – gaminys turi atitikti visus jam nustatytus šalies (šalių), kurioje (kuriose) gaminį ketinama pateikti rinkai, teisinius reikalavimus. Pareiškėjas turi pateikti deklaraciją, kad gaminys atitinka šį reikalavimą.

ES ekologinio ženklo kriterijais apibrėžiami geriausiais aplinkosauginio veiksmingumo savybėmis pasižymintys baldų rinkos gaminiai. Kad būtų galima lengviau atlikti vertinimą, kriterijai nustatomi atsižvelgiant į medžiagas, nes daugelio baldų sudėtyje bus tik viena arba dvi iš pirmiau išvardytų medžiagų.

Cheminių produktų naudojimas ir teršalų išmetimas neatsiejami nuo gamybos proceso, tačiau pavojingosios medžiagos, kai įmanoma, nenaudojamos arba naudojamos tik tiek, kiek būtina reikiamam funkcionalumui užtikrinti, kartu laikantis griežtų baldų kokybės ir saugos standartų. Šiuo tikslu išskirtinėmis aplinkybėmis ir tik tada, kai rinkoje nėra kitų tinkamų pasirinkimo galimybių, konkrečioms cheminėms medžiagoms ir (arba) jų grupėms taikomos išimties sąlygos, siekiant, kad neigiamas poveikis aplinkai nebūtų perkeltas į kitus būvio ciklo etapus arba nevirstų kitu neigiamu poveikiu.

1 kriterijus. Gaminio aprašas

Kompetentingai institucijai pateikiami techniniai brėžiniai, kuriuose būtų pavaizduota baldo sudedamųjų dalių / medžiagų bei papildomų sudedamųjų dalių / medžiagų, kurios sudaro galutinį gaminį, sąranka ir nurodyti jo matmenys, taip pat pateikiamas gaminio medžiagų aprašas, kuriame būtų nurodytas bendras gaminio svoris ir tai, kaip jis paskirstomas šioms įvairioms medžiagoms: masyvinei medienai, medienos skydams, kamštienai, bambukui, rotangui, plastikams, metalams, odai, dengtosioms medžiagoms, tekstilei, stiklui ir kamšalų / užpildų medžiagoms.

Prie pirmiau nurodytų kategorijų nepriskiriamos likusios medžiagos nurodomos kaip „kitos“ medžiagos.

Bendras „kitų“ medžiagų kiekis turi sudaryti ne daugiau kaip 5 % bendro gaminio svorio.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas kompetentingai institucijai pateikia šiuos dokumentus:

- i) techninius brėžinius, kuriuose būtų pavaizduotos įvairios baldo sudedamosios dalys / medžiagos bei papildomos sudedamosios dalys / medžiagos;
- ii) bendrą medžiagų sąrašą, kuriame būtų nurodytas bendras gaminio vieneto svoris ir tai, kaip jis paskirstomas masyvinei medienai, medienos skydams, kamštienai, bambukui, rotangui, plastikams, metalams, odai, tekstilei, dengtosioms medžiagoms, stiklui, kamšalų / užpildų ir „kitoms“ medžiagoms. Skirtingų medžiagų svoris išreiškiamas gramais arba kilogramais ir bendro produkto vieneto svorio procentine dalimi.

2 kriterijus. Pavojingosios medžiagos ir mišiniam taikomi bendrieji reikalavimai

Cheminių medžiagų, kurios pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 59 straipsnio 1 dalį nustatomos kaip labai didelį susirūpinimą keliančios cheminės medžiagos, arba cheminių medžiagų ir cheminių mišinių, kurie pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 ⁽¹⁾ atitinka klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo nurodant 1 lentelėje išvardytus pavojus kriterijus, kiekis gaminyje ir bet kuriose jo sudedamosiose dalyse / medžiagose ribojamas pagal 2.1, 2.2a ir 2.2b kriterijus.

Šio kriterijaus taikymo tikslais 1 lentelėje pateikiamos pagal joms būdingas pavojingas savybes į grupes suskirstytos cheminės medžiagos, įtrauktos į labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų kandidatinių sąrašą, ir cheminės medžiagos, klasifikuojamos pagal Klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo reglamente nustatytą pavojingumo klasifikaciją.

1 lentelė

Pavojų, dėl kurių cheminėms medžiagoms taikomi apribojimai, grupės

---

1 grupės pavojai. Labai didelį susirūpinimą keliančios cheminės medžiagos ir pagal Klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo reglamentą klasifikuojamos cheminės medžiagos

Pavojai, dėl kurių cheminė medžiaga arba cheminis mišinys priskiriami prie 1 grupės

Cheminės medžiagos, įtrauktos į labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų kandidatinių sąrašą

1A arba 1B kategorijos kancerogeniškumas, mutageniškumas ir (arba) toksiškumas reprodukcijai: H340, H350, H350i, H360, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df

---

⁽¹⁾ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1).

---

2 grupės pavojai. Pagal Klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo reglamentą klasifikuojamos cheminės medžiagos

Pavojai, dėl kurių cheminė medžiaga arba cheminis mišinys priskiriami prie 2 grupės

2 kategorijos kancerogeniškumas, mutageniškumas ar toksiškumas reprodukcijai: H341, H351, H361f, H361d, H361fd, H362

1 kategorijos toksiškumas vandens organizmams: H400, H410

1 ir 2 kategorijų ūmus toksiškumas: H300, H310, H330

1 kategorijos plaučių pakenkimas prarijus: H304

1 kategorijos specifinis toksiškumas konkrečiam organui: H370, H372

1 kategorijos odą jautrinanti cheminė medžiaga: H317

---

3 grupės pavojai. Pagal Klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo reglamentą klasifikuojamos cheminės medžiagos

Pavojai, dėl kurių cheminė medžiaga arba cheminis mišinys priskiriami prie 3 grupės

2, 3 ir 4 kategorijos toksiškumas vandens organizmams: H411, H412, H413

3 kategorijos ūmus toksiškumas: H301, H311, H331, EUH070

2 kategorijos specifinis toksiškumas konkrečiam organui: H371, H373

2.1. Labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų ribojimas

Labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų koncentracija gaminyje ir bet kurioje jo sudedamojoje dalyje / medžiagoje neturi viršyti 0,10 % masės.

Cheminėms medžiagoms, kurios įtrauktos į labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų kandidatinių sąrašą ir kurių koncentracija gaminyje arba bet kurioje jo sudedamojoje dalyje / medžiagoje yra didesnė nei 0,10 % masės, išimčių nedaroma.

Tekstilė, kuriai remiantis Komisijos sprendime 2014/350/ES ⁽¹⁾ nustatytais ekologiniais kriterijais suteiktas ES ekologinis ženklas, laikoma atitinkanti 2.1 kriterijų.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas parengia deklaracijas, kuriose nurodo, kad gaminyje ir jo sudedamosiose dalyse / medžiagose esančių labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų kiekis yra mažesnis už nustatytą ribinę koncentracijos vertę. Deklaracijos rengiamos remiantis naujausiu Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA) paskelbtu kandidatiniu sąrašu ⁽²⁾.

Tekstilės, kuriai pagal Sprendimą 2014/350/ES suteiktas ES ekologinis ženklas, atitikčiai įrodyti turi būti pateikiama ES ekologinio ženklo sertifikato kopija.

2.2. Pagal Klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo reglamentą klasifikuojamų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių, naudojamų baldams, ribojimas

Atsižvelgiant į baldo gamybos etapą, reikalavimai skirstomi į dvi dalis. A dalis taikoma cheminėms medžiagoms ir cheminiams mišiniams, kuriuos baldų gamintojas naudoja tiesiogiai atlikdamas bet kuriuos apdailos ar surinkimo veiksmus. B dalis taikoma cheminėms medžiagoms ir cheminiams mišiniams, naudojamiems gaminant tiekiamas sudedamąsias dalis / medžiagas.

Tekstilė, kuriai remiantis Sprendime 2014/350/ES nustatytais ekologiniais kriterijais suteiktas ES ekologinis ženklas, laikoma atitinkanti 2.2a ir 2.2b kriterijus.

2.2a. Baldų gamintojo naudojamos cheminės medžiagos ir cheminiai mišiniai

Jokie baldų gamintojo tiesiogiai naudojami klėjai, lakai, dažai, gruntai, lazuriniai lakai medienai, biocidiniai produktai (pvz., medienos konservantai), antipirenai, užpildai, vaškai, alyvos, sandūrų hermetikai, sandarikliai, dažikliai, dervos ar tepamosios alyvos neturi būti klasifikuojami juos priskiriant 1 lentelėje nurodytoms Klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo reglamente nustatytoms pavojaus grupėms, išskyrus atvejus, kai jų naudojimui taikoma konkreči 2 lentelėje nurodyta išimtis.

2.2b. Nustatytų sudedamųjų dalių / medžiagų tiekėjų naudojamos cheminės medžiagos ir cheminiai mišiniai

Šis kriterijus netaikomas tiekėjų tiekiamoms atskiroms sudedamosioms dalims/medžiagoms, i) kurios sveria mažiau kaip 25 g ir ii) kurių naudotojai, įprastai naudojantys gaminį, tiesiogiai neliečia.

⁽¹⁾ 2014 m. birželio 5 d. Komisijos sprendimas 2014/350/ES, kuriuo nustatomi ekologiniai kriterijai, taikomi suteikiant ES ekologinį ženklą tekstilės gaminiams (OL L 174, 2014 6 13, p. 45).

⁽²⁾ ECHA, Kandidatinis labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų autorizacijos sąrašas: <http://www.echa.europa.eu/candidate-list-table>.

Jokios tiekėjų naudojamos cheminės medžiagos ar cheminiai mišiniai, patenkantys į toliau apibrėžtą taikymo sritį, neturi būti klasifikuojami juos priskiriant 1 lentelėje nurodytoms Klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo reglamente nustatytoms pavojaus grupėms, išskyrus atvejus, kai jų naudojimui taikoma konkreči 2 lentelėje nurodyta išimtis.

- Masyvinei medienai ir medienos skydams naudojami klėjai, lakai, dažai, lazuriniai lakai medienai, biocidiniai produktai (pvz., medienos konservantai), gruntai, antipirenai, užpildai, vašakai, alyvos, sandūrų hermetikai, sandarikliai ir dervos.
- Plastikams kaip priedai naudojami pigmentai, plastifikatoriai, biocidiniai produktai ir antipirenai.
- Metalų paviršiams dengti skirti dažai, gruntai ar lakai.
- Tekstilei, odai ir dengtajai apmušalinei medžiagai naudojami dažikliai, lakai, optiniai balikliai, stabilizatoriai, pagalbinių junginiai, antipirenai, plastifikatoriai, biocidiniai produktai arba hidrofobinė, oleofobinė ir teplumą mažinanti danga.
- Apmušalinėms kamšalų medžiagoms naudojami biocidiniai produktai, antipirenai arba plastifikatoriai.

2 lentelė

1 lentelėje nurodytų dėl pavojų taikomų naudojimo apribojimų išimtys ir taikomos sąlygos

Cheminės medžiagos / cheminio mišinio tipas	Taikymas	Klasifikacija (-os), kuriai (-ioms) taikoma išimtis	Išimties sąlygos
a) Biocidiniai produktai (pvz., medienos konservantai)	Galutiniam gaminiui naudotinių baldų sudedamųjų dalių ir (arba) apmušalinių medžiagų apdorojimas	Visi 1 lentelėje nurodyti 2 ir 3 grupių pavojai, išskyrus su kancerogeniškumu, mutageniškumu ar toksiškumu reprodukcijai susijusius pavojus	<p>Tik jei biocidinio produkto sudėtyje esanti veiklioji cheminė medžiaga yra patvirtinta arba patvirtinimas svarstomas pagal Reglamentą (ES) Nr. 528/2012, bet sprendimas dar nepriimtas, arba ji yra įtraukta į to reglamento I priedą ir atitinkamai skirta naudoti šiomis sąlygomis:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) supakuotų produktų konservantams, esantiems dangų, naudojamų vidaus ar lauko baldų sudedamosioms dalims / medžiagoms, sudėtyje; ii) sausos plėvelės konservantams, esantiems dangų, naudojamų tik lauko baldams, sudėtyje; iii) lauko baldams naudotini medienai konservuoti, bet tik tais atvejais, kai pirminė mediena neatitinka EN 350 nustatytą 1 arba 2 ilgalaikiškumo klasės reikalavimų; iv) lauko baldams naudojamiems tekstilės audiniams arba dengtosioms medžiagoms. <p>Patikra.</p> <p>Pareiškėjas deklaruoja, kurios biocidinio produkto sudėtyje esančios veikliosios cheminės medžiagos (jei tokių yra) naudotos gaminant įvairias baldų sudedamąsias dalis / medžiagas, ir kartu atitinkamai pateikia tiekėjų deklaracijas, aktualius saugos duomenų lapus, CAS numerius ir bandymų pagal EN 350 rezultatus.</p>

Cheminės medžiagos / cheminio mišinio tipas	Taikymas	Klasifikacija (-os), kurai (-ioms) taikoma išimtis	Išimties sąlygos
b) Antipirenai	Tekstilė, oda, dengtosios medžiagos, naudojamos kaip baldus dengiančios apmušalines medžiagas ir kamšalų medžiagos	H317, H373, H411, H412, H413	Gaminys turi būti skirtas naudoti tais atvejais, kai reikalaujama laikytis ISO, EN, valstybių narių arba viešojo sektoriaus viešųjų pirkimų standartuose ir taisyklėse nustatytų gaisrinės saugos reikalavimų.
c) Antipirenai/stibio trioksidas (ATO)		H351	ATO naudojimas leidžiamas tik tais atvejais, kai tenkinamos visos toliau nurodytos sąlygos. i) Gaminys turi būti skirtas naudoti tais atvejais, kai reikalaujama laikytis ISO, EN, valstybių narių arba viešojo sektoriaus viešųjų pirkimų standartuose ir taisyklėse nustatytų gaisrinės saugos reikalavimų. ii) ATO naudojamas kaip sinergiklis su tekstile arba dengtosiomis medžiagomis. iii) Ribinė išlakų darbo vietoje, kurioje tekstilės gaminys apdorojamas antipirenu, vertė aštuonias profesinio poveikio valandas – 0,50 mg/m ³ .
d) Nikelis	Metalinės sudedamosios dalys	H317, H351, H372	Leidžiamas naudoti tik nerūdijančio plieno arba nikeliumi dengtose sudedamosiose dalyse ir tik tada, kai pagal EN 1811 per savaitę išsiskiria mažesnis kaip 0,5 µg/cm ² nikelio kiekis.
e) Chromo junginiai		H317, H411	Išimtis taikoma tik chromo III junginiams, naudojamiems atliekant galvaninio dengimo veiksmus (pvz., chromo III chloridui).
f) Cinko junginiai		H300, H310, H330, H400, H410	Išimtis taikoma tik cinko junginiams, naudojamiems atliekant galvaninio dengimo arba karštojo cinkavimo veiksmus (pvz., cinko oksidui, cinko chloridui ir cinko cianidui).
g) Dažikliai, skirti dažymui ir nepigmentiniam marginimui	Tekstilė, oda ir dengtosios medžiagos, naudojamos kaip baldus dengiančios apmušalines medžiagas	H301, H311, H317, H331	Išimtis taikoma, kai siekiant sumažinti poveikį darbuotojams, dažyklėse ir marginimo įrenginiuose naudojami nedulkantys dažikliai arba jie dozuojami ir išduodami automatiškai.

Cheminės medžiagos / cheminio mišinio tipas	Taikymas	Klasifikacija (-os), kuriai (-ioms) taikoma išimtis	Išimties sąlygos
		H411, H412, H413	<p>Dažymo procesai, kuriuose naudojami aktyvieji, tiesioginiai, kubiniai arba sieriniai dažikliai, kuriems priskiriami šie pavojingumo kodai, turi atitikti bent vieną iš šių sąlygų:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) naudojami didelės traukos dažikliai, ii) užtikrinama, kad brokas sudarytų mažiau nei 3,0 %, iii) naudojamos spalvų derinimo priemonės, iv) įdiegtos dažymo proceso standartinės veiklos procedūros, v) apdorojant nuotekas pašalinama spalva (*). <p>Tirpalų dažymui ir (arba) skaitmeniniam marginimui šios sąlygos netaikomos.</p>
h) Optiniai balikliai	Tekstilė, oda ir dengtosios medžiagos, naudojamos kaip baldus dengiančios apmušalines medžiagas	H411, H412, H413	<p>Optiniai balikliai gali būti naudojami tik šiais atvejais:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) marginant balta spalva, ii) kaip priedai gaminant akrilą, poliamidą arba poliesterį, kuriuose yra perdirbto turinio.
i) Hidrofobinė, oleofobinė ir teplumą mažinanti danga	Naudojama apdorojant bet kokių baldų sudedamųjų dalių / medžiagų paviršių	H413	<p>Tokia danga ir jos skilimo produktai turi tenkinti vieną iš šių sąlygų:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) būti lengvai ir (arba) natūraliai biologiškai skaidūs arba ii) turėti mažą potencialą biologiškai kauptis (oktanolio ir vandens pasiskirstymo koeficientas $\log K_{ow} \leq 3,2$ arba biologinio kaupimo koeficientas (BCF) < 100) vandens aplinkoje, įskaitant vandens telkinių dugno nuosėdas.
j) Stabilizatoriai ir lakai	Naudojami gaminant dengtąsias medžiagas	H411, H412, H413	<p>Siekiant sumažinti poveikį darbuotojams, turi būti taikomas automatinis dozavimas ir (arba) naudojamos asmeninės apsaugos priemonės. Bent 95 % šių priedų turi būti būdinga tai, kad naudojant OECD 303A/B ir (arba) ISO 11733 nustatytus bandymų metodus per 28 dienas suskyla bent 80 % ištirpusios organinės anglies.</p>
k) Pagalbinės priemonės (įskaitant nešiklius, lyginimo priemones, dispergentus, paviršinio aktyvumo medžiagas, tirštiklius ir rišiklius)	Naudojamos apdorojant baldus dengiančias apmušalines medžiagas (tekstilę, odą arba dengtąsias medžiagas)	H301, H311, H317, H331, H371, H373, H411, H412, H413, EUH070	<p>Receptūra sudaroma naudojant automatinio dozavimo sistemas, o procesai turi atitikti standartines veiklos procedūras.</p> <p>Cheminų medžiagų, kurioms priskiriami pavojingumo kodai H311 arba H331, koncentracija ant medžiagos neturi sudaryti daugiau kaip 1,0 % masės.</p>

Cheminės medžiagos / cheminio mišinio tipas	Taikymas	Klasifikacija (-os), kuriai (-ioms) taikoma išimtis	Išimties sąlygos
l) Dažai, lakai, dervos ir klijai	Visos baldų sudedamosios dalys / medžiagos	H304, H317, H412, H413, H371, H373	Turi būti pateikiamas cheminio mišinio saugos duomenų lapas, kuriame būtų aiškiai nurodytos naudojant tokį mišinį naudotinos tinkamos asmeninės apsaugos priemonės ir jo laikymo, tvarkymo, naudojimo ir šalinimo procedūros, taip pat turi būti pateikiama atitiktą toms priemonėms pagrindžianti deklaracija.
		H350	Taikoma tik formaldehido pagrindu pagamintoms dervoms, jei jų mišiniuose (dervose, klijuose ir kietikliuose) laisvojo formaldehido kiekis neviršija 0,2 % masės, kaip nustatyta ISO 11402 arba lygiavertčiame metode.
m) Tepamosios alyvos	Sudedamosioms dalims, kurios įprastai naudojant gaminių nuolat juda	Visi 1 lentelėje nurodyti 2 grupės pavojai, išskyrus su kancerogeniškumu, mutageniškumu ar toksiškumu reprodukcijai susijusius pavojus, ir visi 3 grupės pavojai	Tepimo priemonės leidžiama naudoti tik jei atlikus Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos arba Tarptautinės standartizacijos organizacijos nustatytus atitinkamus bandymus gali būti įrodyta, kad jos yra lengvai arba natūraliai biologiškai skaidžios vandens aplinkoje, įskaitant vandens telkinių dugno nuosėdas.

(*) Laikoma, kad valant nuotekas šalinama spalva, jei dažyklos nuotekų rodikliai atitinka šiuos spektro koeficientus: i) 7 m^{-1} esant 436 nm , 5 m^{-1} esant 525 nm ir 3 m^{-1} esant 620 nm .

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktą 2.2a ir 2.2b kriterijams deklaraciją, o prie jos atitinkamai atvejais prideda tiekėjų deklaracijas. Kartu su deklaracijomis pateikiami naudotų atitinkamų cheminių mišinių arba cheminių medžiagų sąrašai ir informacija apie tai, ar tie mišiniai ar medžiagos priskiriami arba nepriskiriami prie pavojaus grupių.

Pranešant, ar cheminė medžiaga arba cheminis mišinys priskiriamas arba nepriskiriamas prie pavojaus grupių, kartu pateikiama su kiekvienu iš jų susijusi toliau nurodyta informacija:

- i) CAS, EC ar sąrašo numeris (jei turima – taip pat ir cheminių mišinių);
- ii) naudojamos cheminės medžiagos arba cheminio mišinio fizinė forma ir būvis;
- iii) cheminės medžiagos klasifikavimas pagal Klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo reglamente nustatytą darniąją pavojingumo klasifikaciją;
- iv) savarankiško klasifikavimo įrašai ECHA REACH užregistruotų cheminių medžiagų duomenų bazėje ⁽¹⁾ (jei darniosios klasifikacijos nėra);
- v) cheminių mišinių klasifikavimas pagal Klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo reglamente nustatytus kriterijus.

Nagrinėjant REACH užregistruotų cheminių medžiagų duomenų bazės savarankiško klasifikavimo įrašus, pirmenybė teikiama bendrai teikiant informaciją sudarytiems įrašams.

Jei REACH užregistruotų cheminių medžiagų duomenų bazės klasifikacijoje nurodyta „duomenų nėra“ ar „negalutinis“ arba jei medžiaga pagal REACH sistemą dar neužregistruota, pateikiami Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 VII priedo reikalavimus atitinkantys toksikologiniai duomenys, kurių pagal Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 I priedą ir ECHA pagalbines gaires pakanka galutiniam savarankiškam klasifikavimui patvirtinti. Jei duomenų bazėje nurodyta „duomenų nėra“ ar „negalutinis“, tikrinami savarankiško klasifikavimo įrašai, o priimtinais laikomi šie informacijos šaltiniai:

- i) toksikologiniai tyrimai ir pavojaus vertinimai, kuriuos atliko kitos tos pačios kaip ECHA srities reguliavimo agentūros ⁽²⁾, valstybių narių reguliavimo įstaigos arba tarpvyriausybės organizacijos;

⁽¹⁾ ECHA, REACH užregistruotų cheminių medžiagų duomenų bazė <http://www.echa.europa.eu/information-on-chemicals/registered-substances>.

⁽²⁾ ECHA. Bendradarbiavimas su kitomis tos pačios srities reguliavimo agentūromis, <http://echa.europa.eu/about-us/partners-and-networks/international-cooperation/cooperation-with-peer-regulatory-agencies>.

- ii) pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 II priedą visiškai užpildytas saugos duomenų lapas;
- iii) dokumentais patvirtinta toksikologijos specialisto nuomonė. Ji būti grindžiama mokslinės literatūros apžvalga ir turimais bandymų duomenimis, prireikus pagrindžiamais naujų bandymų, kuriuos pagal ECHA patvirtintus bandymo metodus atlieka nepriklausomos laboratorijos, rezultatais;
- iv) akredituotos atitikties vertinimo įstaigos, kuri pagal Pasauliniu mastu suderintą cheminių medžiagų klasifikavimo ir ženklavimo sistemą arba Klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo reglamente nustatytas pavojingumo klasifikavimo sistemas atlieka cheminių medžiagų pavojingumo vertinimą, išduota pažyma, prireikus pagrįsta ekspertų nuomone.

Pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XI priedą informacija apie cheminių medžiagų arba cheminių mišinių pavojingas savybes gali būti gaunama kitomis priemonėmis nei bandymai, pvz., naudojant alternatyvius, kaip antai *in vitro*, metodus, kiekybinius struktūros ir aktyvumo santykio modelius arba grupavimo ar analogijos metodą.

Dėl 2 lentelėje išvardytų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių, kuriems taikoma išimtis, pareiškėjas pateikia įrodymą, kad laikomasi visų išimties taikymo sąlygų.

Laikoma, kad tekstilės medžiagos, kurioms pagal Sprendimą 2014/350/ES suteiktas ES ekologinis ženklas, atitinka 2.2a ir 2.2b kriterijus, tačiau būtina pateikti ES ekologinio ženklo sertifikato kopiją.

3 kriterijus. Mediena, kamštiena, bambukas ir rotangas

Terminas „mediena“ taikomas ne tik masyvinei medienai, bet ir skiedroms bei medienos plaušams. Jei kriterijai taikomi tik medienos skydams, tai nurodoma tų kriterijų pavadinimuose

Plastikinės folijos, pagamintos naudojant vinilchlorido monomerą, nenaudojamos jokiai baldo daliai.

3.1. Darnaus miškų ūkio mediena, kamštiena, bambukas ir rotangas

Šis kriterijus taikomas tik jei mediena arba jos skydai sudaro daugiau kaip 5 % galutinio gaminio (be pakuotės) svorio masės.

Visa mediena, kamštiena, bambukas ir rotangas turi turėti galiojančius kilmės patvirtinimo sertifikatus, išduotus pagal nepriklausomą trečiųjų šalių sertifikavimo sistemą, kurią taiko, pvz., Miškų valdymo taryba (FSC), arba pagal Miškų sertifikavimo schemų pripažinimo programą (PEFC) ar lygiavertę sistemą.

Visa pirminė mediena, kamštiena, bambukas ir rotangas neturi būti gauti iš genetiškai modifikuotų rūšių augalų ir turi turėti galiojančius tvarios miškotvarkos sertifikatus, išduotus pagal nepriklausomą trečiųjų šalių sertifikavimo sistemą, pvz., FSC, PEFC arba lygiavertę sistemą.

Jei pagal sertifikavimo sistemą gaminyje arba gamybos linijoje leidžiama maišyti nesertifikuotą medžiagą su sertifikuota ir (arba) perdirbta medžiaga, ne mažiau kaip 70 % medienos, kamštienos, bambuko arba rotango medžiagos (atsižvelgiant į tai, kokia medžiaga naudojama) turi sudaryti tvari sertifikuota pirminė ir (arba) perdirbta medžiaga.

Nesertifikuotai medžiagai taikoma patikros sistema, kuria užtikrinama, kad ji būtų gauta iš teisėto šaltinio ir atitiktų visus kitus nesertifikuotai medžiagai taikomus sertifikavimo sistemos reikalavimus.

Tvarios miškotvarkos ir (arba) kilmės patvirtinimo sertifikatus išduodančios sertifikavimo įstaigos akredituojamos arba pripažįstamos pagal tą sertifikavimo sistemą.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas arba medžiagų tiekėjas (atsižvelgiant į tai, kuriam taikoma) pateikia atitikties deklaraciją, prie kurios prideda galiojantį (-čius), nepriklausomai išduotą (-us) visos gaminiui arba gamybos linijoje naudojamos medienos, kamštienos, bambuko arba rotango medžiagos kilmės patvirtinimo sertifikatą (-us) ir įrodymą, kad bent 70 % medžiagos gauta iš miškų arba vietovių, valdomų pagal tvarios miškotvarkos principus, ir (arba) iš perdirbtų medžiagų šaltinių, atitinkančių nepriklausomos kilmės patvirtinimo sistemos reikalavimus. Kaip nepriklausomos trečiųjų šalių sertifikavimo sistemos pripažįstamos FSC, PEFC arba lygiavertės sistemos. Jei pagal sistemą konkrečiai nereikalaujama, kad visa pirminė medžiaga būtų gauta iš genetiškai nemonifikuotų rūšių augalų, šio reikalavimo laikymuisi patvirtinti pateikiami papildomi to įrodymai.

Jeigu gaminiui arba gamybos linijoje naudojama nesertifikuota grynoji medžiaga, pateikiami įrodymai, kad nesertifikuotos pirminės medžiagos dalis sudaro ne daugiau kaip 30 % ir kad jai taikoma patikros sistema, kuria užtikrinama, kad medžiaga būtų gauta iš teisėto šaltinio ir atitiktų visus kitus nesertifikuotai medžiagai taikomus sertifikavimo sistemos reikalavimus.

3.2. Ribojamos cheminės medžiagos

Be 2-ojo kriterijaus apraše nustatytų pavojingosioms medžiagoms taikomų bendrųjų sąlygų, visoms baldų sudedamosioms dalims, pagamintoms iš medienos, kamštienos, bambuko ar rotango, arba tik medienos skydams (jei šis terminas vartojamas kriterijaus pavadinime) konkrečiai taikomos toliau nurodytos sąlygos.

3.2a. Medienos skydams naudojamos perdirbtos medienos teršalai

Visi medienos skydams gaminti naudojami perdirbti medienos plaušai arba skiedros tikrinami pagal Europos plokščių gamintojų federacijos (angl. *European Panel Federation*, EPF) taikomą perdirbtos medienos tiekimo sąlygų standartą ⁽¹⁾ ir atitinka 3 lentelėje nurodytas teršalų ribines vertes.

3 lentelė

Perdirbtos medienos teršalų ribinės vertės

Teršalas	Ribinės vertės (mg iš kilogramo perdirbtos medienos)	Teršalas	Ribinės vertės (mg iš kilogramo perdirbtos medienos)
Arsenas (As)	25	Gyvsidabris (Hg)	25
Kadmis (Cd)	50	Fluoras (F)	100
Chromas (Cr)	25	Chloras (Cl)	1 000
Varis (Cu)	40	Pentachlorfenolis (PCP)	5
Švinas (Pb)	90	Kreozotas (benz(a)pirenas)	0,5

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia arba:

- i) medienos skydų gamintojo deklaraciją, kad skydas pagamintas be perdirbtų medienos plaušų, arba
- ii) medienos skydų gamintojo deklaraciją, kad visų naudotų perdirbtų medienos plaušų reprezentatyvieji bandiniai ištirti pagal 2002 m. „Europos plokščių gamintojų federacijos Perdirbtos medienos tiekimo sąlygų standartą“, taip pat pateikia atitinkamas bandymų ataskaitas, iš kurių būtų matyti, kad perdirbti medienos bandiniai atitinka 3 lentelėje nurodytas ribines vertes, arba
- iii) medienos skydų gamintojo deklaraciją, kad visų naudotų perdirbtų medienos plaušų reprezentatyvieji bandiniai ištirti pagal kitus standartus, kurie lygiavėčiai 2002 m. „Europos plokščių gamintojų federacijos Perdirbtos medienos tiekimo sąlygų standartui“ ir kuriuose nustatytos tokios pačios arba griežtesnės ribinės vertės, taip pat pateikia atitinkamas bandymų ataskaitas, iš kurių būtų matyti, kad perdirbtos medienos bandiniai atitinka 3 lentelėje nurodytas ribines vertes.

3.2b. Sunkieji metalai dažuose, gruntuose ir lakuose

Medienai arba medienos medžiagoms dengti skirtuose dažuose, gruntuose arba lakuose esančiose cheminėse medžiagose, pagamintose naudojant kadmį, šviną, chromą VI, gyvsidabrį, arseną arba seleną, kiekvieno atskiro metalo koncentracija neturi viršyti 0,010 % supakuotų dažų, grunto arba lako masės.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas arba medžiagos tiekėjas (atsižvelgiant į tai, kam taikoma) pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamus naudotų dažų, gruntų ir (arba) lakų tiekėjų saugos duomenų lapus.

⁽¹⁾ „Europos plokščių gamintojų federacijos Perdirbtos medienos tiekimo sąlygų standartas“ (2002 m. spalio mėn.) pateiktas adresu <http://www.europanel.org/upload/EPF-Standard-for-recycled-wood-use.pdf>.

3.2c. Lakieji organiniai junginiai (LOJ) dažuose, gruntuose ir lakuose

Šis kriterijus netaikomas neapdorotiems mediniams paviršiams arba miuili, vašku ar aliejumi apdorotiems natūraliems mediniams paviršiams.

Šis kriterijus taikomas tik jei dengtosios medienos arba medienos skydų (išskyrus neapdorotus medinius paviršius arba miuili, vašku ar aliejumi apdorotus natūralius medinius paviršius) dalis sudaro daugiau kaip 5 % galutinio gaminio (be pakuotės) masės.

Šio kriterijaus laikytis nebūtina, jei gali būti pateikti įrodymai, kad laikomasi 9.5 kriterijaus.

LOJ koncentracija baldams skirtai medienai ar medienos skydams dengti naudojamuose supakuotuose dažuose, gruntuose ar lakuose neturi viršyti 5 %

Tačiau gali būti naudojamos ir dangos, kuriose yra didesnis LOJ kiekis, jei gali būti įrodyta, kad:

- bendras LOJ kiekis užtepamuose dažuose, grunte arba lake yra mažesnis kaip 30 g/m² padengto paviršiaus ploto arba
- bendras LOJ kiekis užtepamuose dažuose, grunte arba lake yra 30–60 g/m² padengto paviršiaus ploto, o paviršiaus apdailos kokybė atitinka visus 4 lentelėje nustatytus reikalavimus.

4 lentelė

Paviršiaus apdailos kokybės reikalavimai, kai LOJ panaudojimo norma – 30–60 g/m².

Bandymo standartas	Sąlyga	Reikalaujamas rezultatas
EN 12720. Baldai. Paviršiaus atsparumo šaltųjų skysčių poveikiui įvertinimas	Sąlytis su vandeniu	Jokių pokyčių po 24 val. trukusio sąlyčio
	Sąlytis su riebalais	Jokių pokyčių po 24 val. trukusio sąlyčio
	Sąlytis su alkoholiu	Jokių pokyčių po 1 val. trukusio sąlyčio
	Sąlytis su kava	Jokių pokyčių po 1 val. trukusio sąlyčio
EN 12721. Baldai. Paviršiaus atsparumo drėgnajai šilumai įvertinimas	Sąlytis su 70 °C šilumos šaltiniu	Jokių pokyčių po bandymo
EN 12722. Baldai. Paviršiaus atsparumo sausajai šilumai įvertinimas	Sąlytis su 70 °C šilumos šaltiniu	Jokių pokyčių po bandymo
EN 15186. Baldai. Paviršiaus atsparumo įbrėžimui įvertinimas	Sąlytis su rėztuko smaigaliu	A metodas. Esant 5 N apkrovai, visi įbrėžimai mažesni kaip 0,30 mm; arba B metodas. Esant 5 N apkrovai, įbrėžimai matomi mažiau kaip šešiose bandymo modelio vietose.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties deklaraciją, kurioje nurodo, ar atitiktis užtikrinama todėl, kad baldui netaikomas kriterijus, ar todėl, kad užtepant dangą kontroliuotas LOJ naudojimas.

Pastaruoju atveju kartu su pareiškėjo deklaracija pateikiama dažų, grunto arba lako tiekėjo informacija apie LOJ kiekį ir dažų, grunto ar lako tankį (abu šie rodikliai išreiškiami g/l), taip pat faktinės LOJ procentinės dalies apskaičiavimas.

Jei LOJ koncentracija supakuotuose dažuose, grunte arba lake yra didesnė kaip 5 %, pareiškėjas:

- i) pateikia apskaičiavimus, iš kurių būtų matyti, kad, remiantis I priedėlyje pateiktomis gairėmis, galutinio surinkto baldo dengtajam paviršiui panaudotas mažesnis kaip 30 g/m² faktinis LOJ kiekis;
- ii) pateikia apskaičiavimus, iš kurių būtų matyti, kad, remiantis I priedėlyje pateiktomis gairėmis, galutinio surinkto baldo dengtajam paviršiui panaudotas mažesnis kaip 60 g/m² faktinis LOJ kiekis, ir bandymų ataskaitas, iš kurių būtų matyti, kad paviršių apdaila atitinka 4 lentelės reikalavimus.

3.3. Iš medienos skydų išsiskiriantis formaldehidas

Šis kriterijus taikomas tik jei medienos skydų dalis sudaro daugiau kaip 5 % galutinio gaminio (be pakuotės) masės.

Iš visų medienos skydų, tiekiamų tokiu pavidalu, kad jie galėtų būti naudojami baldams (t. y. nedengtų, dengtųjų, padengtų, faneruočių), ir pagamintų naudojant iš formaldehido pagamintas dervas, išsiskiriantis formaldehidas turi atitikti vieną iš šių sąlygų:

- sudaryti mažiau kaip 50 % ribinės vertės, kad tie skydai galėtų būti klasifikuojami kaip E1;
- sudaryti mažiau kaip 65 % E1 ribinės vertės, jei tai – vidutinio tankio medienos plaušų plokščių (MDF) skydai;
- jo kiekis turi nesiekti Kalifornijos oro išteklių valdybos (angl. santrumpa CARB) „Phase II“ reikalavimuose arba Japonijos standartuose „F-3 star“ ar „F-4 star“ nustatytų ribų.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją, kurioje nurodo, kad vėliau jis skydų nemodifikavo arba jų neapdoravo taip, kad patiekti skydai nebeatitiktų formaldehido išsiskyrimo ribinių verčių. Skydų, iš kurių išsiskiria mažas formaldehido kiekis, vertinimas ir patikra priklauso nuo jiems taikomos sertifikavimo sistemos. 5 lentelėje išvardyta, kokie dokumentai turi būti pateikiami pagal kiekvieną sistemą

5 lentelė

Skydų, iš kurių išsiskiria mažas formaldehido kiekis, vertinimas ir patikra

Sertifikavimo sistema	Patikros dokumentai
E1 (kaip apibrėžta EN 13986 B priede)	Medienos skydų gamintojo deklaracija, kurioje nurodoma, kad skydas atitinka 50 % E1 išsiskyrimo ribinę vertę arba, jei tai MDF skydai, 65 % E1 išsiskyrimo ribinę vertę, ir prie kurios pridedamos bandymų, atliktų pagal EN 717-2, EN 120, EN 717-1 arba lygiaverčius metodus, ataskaitos.
Kalifornijos oro išteklių valdybos „Phase II“ ribinės vertės	Medienos skydų gamintojo deklaracija, iš kurios būtų matyti, kad skydas atitinka Kalifornijos sudėtinių medienos gaminių reglamente Nr. 93120 (!) apibrėžtas formaldehido išsiskyrimo „Phase II“ ribines vertes, ir kuri pagrįdžiama pagal ASTM E1333 arba ASTM D6007 atliktų bandymų rezultatais. Medienos skydas gali būti ženklinamas pagal to reglamento 93120 3 skirsnio e punktą, nurodant gamintojo pavadinimą, gaminio serijos arba pagamintos partijos numerį ir trečiosios šalies sertifikuotojui suteiktą CARB numerį (ši dalis neprivaloma, jei gaminiai parduodami už Kalifornijos ribų arba pagaminti papildomai nepridedant formaldehido ar naudojant tam tikras iš formaldehido pagamintas dervas, iš kurių išsiskiria ypač mažas teršalų kiekis).

Sertifikavimo sistema	Patikros dokumentai
„F-3“ arba „F-4 star“ ribinės vertės	Medienos skydo gamintojo atitikties „JIS A 5905“ (plaušų plokštėms) arba „JIS A 5908“ (smulkinių plokštėms ir sluoksniuotajai medienai) nustatytoms formaldehido išsiskyrimo ribinėms vertėms deklaracija, prie kurios pridedami pagal „JIS A 1460“ nurodytą desikatoriaus metodą atlikto bandymo duomenys.

(¹) Reglamentas Nr. 93120 „Oru pernešamų toksinių medžiagų kontrolės priemonė, skirta iš sudėtinių medienos gaminių išsiskiriančio formaldehido kiekiui mažinti“ (*Airborne toxic control measure to reduce formaldehyde emissions from composite wood products*), Kalifornijos administracinis kodeksas.

4 kriterijus. Plastikai

Plastikai, pagaminti naudojant vinilchlorido monomerą, nenaudojami jokiai baldo daliai.

4.1. Plastikinių sudedamųjų dalių ženklimas

Pagal EN ISO 11469 ir EN ISO 1043 1–4 dalis ženklamos daugiau kaip 100 g sveriančios plastikinės dalys. Ženklinama ne mažesnėmis nei 2,5 mm dydžio raidėmis.

Jie į plastiką sąmoningai įdėta užpildų, antipirenų arba plastifikatorių, kurie sudaro daugiau kaip 1 % masės, jie taip pat turi būti nurodyti ženklinant pagal EN ISO 1043 2–4 dalis.

Išskirtiniais atvejais daugiau kaip 100 g sveriančių plastikinių dalių leidžiama neženklinti, jei:

- ženklimas turėtų poveikį plastikinės dalies veikimo charakteristikoms arba funkcijoms;
- dėl gamybos būdo ženklimas yra techniškai neįmanomas;
- dalių paženklininti negalima, nes nepakanka tinkamo paviršiaus ploto, kad ženklas būtų įskaitomas ir jį galėtų atpažinti perdirdėjas.

Minėtais atvejais, kai dalių leidžiama neženklinti, daugiau informacijos apie polimero rūšį ir visus EN ISO 11469 ir EN ISO 1043 1–4 dalių reikalavimuose nurodytus priedus pateikiama 10 kriterijaus apraše nurodytoje vartotojams skirtoje informacijoje.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją, kurioje išvardija visas daugiau kaip 100 g sveriančias plastikinės baldo sudedamąsias dalis ir nurodo, ar jos paženklintos pagal EN ISO 11469 ir EN ISO 1043 1–4 dalis.

Visų plastikinių sudedamųjų dalių ženklimas turi būti aiškiai matomas jas apžiūrint. Ženklimas neprivalo būti aiškiai matomas ant galutinai surinkto baldo.

Jei bet kuri daugiau nei 100 g sverianti plastikinė dalis nėra paženklinta, pareiškėjas tai pagrindžia ir nurodo, ar atitinkama informacija įtraukta į vartotojams skirtą informaciją.

Jei kyla abejonių dėl plastiko, skirto daugiau kaip 100 g sveriančioms sudedamosioms dalims gaminti, rūšies, o tiekėjas nepateikia reikalaujamos informacijos, kaip įrodymas, kad laikomasi EN ISO 11469 ir EN ISO 1043 ženklimo reikalavimų, pateikiami laboratorinių bandymų, per kuriuos naudota infraraudonoji ar Ramano spektroskopija arba kiti tinkami analizės metodai, kuriais galima nustatyti plastiko polimero rūšį, užpildų kiekį ar kitus priedus, duomenys.

4.2. Ribojamos cheminės medžiagos

Be 2 kriterijaus apraše nustatytų pavojingosioms medžiagoms taikomų bendrųjų reikalavimų, plastikinėms sudedamosioms dalims taikomos toliau išvardytos sąlygos.

4.2a. Sunkieji metalai plastikų prieduose

Gaminant plastikinės sudedamąsias dalis ir bet kokius paviršiaus sluoksnius, neturi būti naudojami priedai, kurių sudėtyje yra kadmio (Cd), chromo VI (CrVI), švino (Pb), gyvsidabrio (Hg) ar alavo (Sn) junginių.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją.

Jei naudojamas tik pirminis plastikas, priimama pirminės plastikinės medžiagos tiekėjo deklaracija, kad nenaudota priedų, kurių sudėtyje yra kadmio, chromo VI, švino, gyvsidabrio ar alavo.

Jei pirminis plastikas naudojamas kartu su prieš vartojimą perdirbtais plastikais, gautais iš žinomų šaltinių, ir (arba) pagal komunalinių atliekų rinkimo programas po vartojimo surinktu polietileno tereftalatu (PET), polistirenu (PS), polietilenu (PE) ar polipropilenu (PP), priimama perdirbtos plastikinės medžiagos tiekėjo deklaracija, kad sąmoningai ne pridėta junginių, kurių sudėtyje yra kadmio, chromo VI, švino, gyvsidabrio ar alavo.

Jei tiekėjas tinkamų deklaracijų nepateikia arba jei pirminis plastikas naudojamas kartu su prieš vartojimą perdirbtomis medžiagomis, gautomis iš mišrių ar nežinomų šaltinių, atliekamas reprezentatyvus bandymas, kuriuo įrodoma, kad plastikinės sudedamosios dalys atitinka 6 lentelėje nustatytas sąlygas.

6 lentelė

Sunkiųjų metalų priemaišų plastikuose vertinimas ir patikra

Metalas	Metodas	Ribinė vertė (mg/kg)	
		Pirminis	Perdirbtas
Cd	XRF (rentgeno fluorescencinės analizės) arba skaidymo rūgštyje metodas, po kurio atliekama induktyviai susietos plazmos arba atominės sugerties spektrofotometrija, arba kiti lygiavertiniai bendro metalo kiekio matavimo metodai	100	1 000
Pb		100	1 000
Sn		100	1 000
Hg		100	1 000
CrVI	EN 71-3	0,020	0,20

4.3. Perdirbtų plastikų turinys

Šis kriterijus taikomas tik jei bendras plastikinės medžiagos kiekis sudaro daugiau kaip 20 % viso (nesupakuoto) baldo svorio.

Perdirbtų plastikinių dalių (be pakuotės) turinys turi vidutiniškai sudaryti bent 30 % masės.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia plastikų tiekėjo (-ų) deklaraciją, kurioje nurodoma, kokią galutinio gaminio dalį vidutiniškai sudaro perdirbtas turinys. Jei plastikinės sudedamosios dalys gaunamos iš skirtingų šaltinių ar tiekėjų, apskaičiuojamas iš kiekvieno plastikų tiekimo šaltinio gaunamo perdirbto turinio vidurkis ir nurodomas bendras perdirbtų plastikų turinio galutiniame gaminyje vidurkis.

Prie plastikų gamintojo (-ų) teikiamos perdirbto turinio deklaracijos pridedami perdirbtų plastikų atsekamumo dokumentai. Vadovaujantis EN 15343 1 lentelėje nustatyta tvarka, galima pateikti informaciją apie pristatytą partiją.

5 kriterijus. Metalai

Be 2 kriterijaus apraše nurodytų pavojingosioms medžiagoms taikomų bendrųjų reikalavimų, baldo metalinėms sudedamosioms dalims taikomos toliau išvardytos sąlygos.

5.1. Galvanizavimui taikomi apribojimai

Galvanizuojant bet kurią galutiniam gaminiui naudojamą metalinę sudedamąją dalį, chromas VI arba kadmio nenaudojami.

Galvanizuojant naudoti nikelį leidžiama tik jei pagal EN 1811 iš galvanizuotos sudedamosios dalies per savaitę nikelio išsiskiria mažiau kaip $0,5 \mu\text{g}/\text{cm}^2$.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia metalinės (-ių) sudedamosios (-ųjų) dalies (-ių) tiekėjo deklaraciją, kad galvanizuojant metalines sudedamąsias dalis chromo VI ar kadmio medžiagos nenaudotos.

Jei galvanizuojant nikelis naudotas, pareiškėjas pateikia metalinės (-ių) sudedamosios (-ųjų) dalies (-ių) tiekėjo deklaraciją, prie kurios prideda pagal EN 1811 atlikto bandymo, iš kurio rezultatų būtų matyti, kad per savaitę nikelio išsiskiria mažiau kaip $0,5 \mu\text{g}/\text{cm}^2$, ataskaitą.

5.2. Sunkieji metalai dažuose, gruntuose ir lakuose

Metalinėms sudedamosioms dalims dengti skirtų dažų, gruntų arba lakų sudėtyje esančiuose prieduose, pagamintuose naudojant kadmį, šviną, chromą VI, gyvsidabrį, arseną arba seleną, kiekvieno atskiro metalo koncentracija neturi viršyti 0,010 % supakuotų dažų, grunto arba lako masės.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamus naudotų dažų, gruntų arba lakų tiekėjų saugos duomenų lapus.

5.3. Lakieji organiniai junginiai (LOJ) dažuose, gruntuose ir lakuose

Šis papildomas kriterijus taikomas tik jei dengtosios metalinės sudedamosios dalys sudaro daugiau kaip 5 % galutinio gaminio (be pakuotės) masės.

Šio papildomo kriterijaus laikytis nebūtina, jei galima įrodyti, kad laikomasi 9.5 kriterijaus.

LOJ koncentracija baldams skirtoms metalinėms sudedamosioms dalims dengti naudojamuose supakuotuose dažuose, gruntuose ir lakuose neturi būti didesnė kaip 5 %

Tačiau gali būti naudojamos ir dangos, kuriose yra didesnis LOJ kiekis, jei gali būti įrodyta, kad:

- bendras LOJ kiekis užtepamuose dažuose, grunte arba lake yra mažesnis kaip $30 \text{ g}/\text{m}^2$ padengto paviršiaus ploto arba
- bendras LOJ kiekis užtepamuose dažuose, grunte arba lake yra $30\text{--}60 \text{ g}/\text{m}^2$ padengto paviršiaus ploto, o paviršiaus apdailos kokybė atitinka 7 lentelėje nustatytus reikalavimus.

7 lentelė

Paviršiaus apdailos kokybės reikalavimai, kai LOJ panaudojimo norma – $30\text{--}60 \text{ g}/\text{m}^2$.

Bandymo standartas	Sąlyga	Reikalaujamas rezultatas
EN 12720. Baldai. Paviršiaus atsparumo šaltųjų skysčių poveikiui įvertinimas	Sąlytis su vandeniu	Jokių pokyčių po 24 val. trukusio sąlyčio
	Sąlytis su riebalais	Jokių pokyčių po 24 val. trukusio sąlyčio
	Sąlytis su alkoholiu	Jokių pokyčių po 1 val. trukusio sąlyčio
	Sąlytis su kava	Jokių pokyčių po 1 val. trukusio sąlyčio

Bandymo standartas	Sąlyga	Reikalaujamas rezultatas
EN 12721. Baldai. Paviršiaus atsparumo drėgnajai šilumai įvertinimas	Sąlytis su 70 °C šilumos šaltiniu	Jokių pokyčių po bandymo
EN 12722. Baldai. Paviršiaus atsparumo sausajai šilumai įvertinimas	Sąlytis su 70 °C šilumos šaltiniu	Jokių pokyčių po bandymo
EN 15186. Baldai. Paviršiaus atsparumo įbrėžimui įvertinimas	Sąlytis su rėžtuko smaigaliu	A metodas. Esant 5 N apkrovai, visi įbrėžimai mažesni kaip 0,30 mm; arba B metodas. Esant 5 N apkrovai, įbrėžimai matomi mažiau kaip šešiose bandymo modelio vietose.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties deklaraciją, kurioje nurodo, ar atitiktis užtikrinama todėl, kad baldui netaikomas kriterijus, ar todėl, kad užtepant dangą kontroliuotas LOJ naudojimas.

Pastaruoju atveju kartu su pareiškėjo deklaracija pateikiama dažų, grunto arba lako tiekėjo informacija apie LOJ kiekį ir dažų, grunto ar lako tankį (abu šie rodikliai išreiškiami g/l), taip pat faktinę LOJ kiekio procentinę dalį.

Jei LOJ koncentracija supakuotuose dažuose, grunte arba lake yra didesnė kaip 5 %, pareiškėjas:

- pateikia apskaičiavimus, iš kurių būtų matyti, kad, remiantis I priedėlyje pateiktomis gairėmis, galutinio surinkto baldo dengtajam paviršiui panaudotas mažesnis kaip 30 g/m² faktinis LOJ kiekis;
- pateikia apskaičiavimus, iš kurių būtų matyti, kad, remiantis I priedėlyje pateiktomis gairėmis, galutinio surinkto baldo dengtajam paviršiui panaudotas mažesnis kaip 60 g/m² faktinis LOJ kiekis, ir bandymų ataskaitas, iš kurių būtų matyti, kad paviršių apdaila atitinka 7 lentelės reikalavimus.

6 kriterijus. Apmušalinės dengiamosios medžiagos

Apmušalinės dengiamosios medžiagos, pagamintos naudojant vinilchlorido monomerą, nenaudojamos jokiai baldo daliai.

6.1. Fizinės kokybės reikalavimai

Oda, naudojama kaip apmušalinė dengiamoji medžiaga, turi atitikti II priedėlyje išdėstytus fizinės kokybės reikalavimus.

Tekstilė, naudojama kaip apmušalinė dengiamoji medžiaga, turi atitikti 8 lentelėje išdėstytus fizinės kokybės reikalavimus.

Dengtiosios medžiagos, naudojamos kaip apmušalinė dengiamoji medžiaga, turi atitikti 9 lentelėje išdėstytus fizinės kokybės reikalavimus.

8 lentelė

Baldų apmušalams naudojamoms tekstilės dengiamosioms medžiagoms taikomi fiziniai reikalavimai

Bandymo rodiklis	Metodas	Nuimamos ir skalbiamos dangos	Nenuimamos, bet skalbiamos dangos
Matmenų pokyčiai skalbiant ir džiovinant	Buitinis skalbimas: ISO 6330 + EN ISO 5077 (skalbiama tris kartus gaminio naudojimo instrukcijoje nurodytoje temperatūroje ir po kiekvieno skalbimo ciklo džiovinama būgninėje džiovyklėje); komercinis skalbimas: ISO 15797 + EN ISO 5077 (ne mažesnėje kaip 75 °C temperatūroje)	Austos baldų apmušalinės medžiagos: ± 2,0 %; austos baldų apvalkalinės medžiagos: ± 3,0 %; neaustos baldų apvalkalinės medžiagos: ± 5,0 %; neaustos baldų apmušalinės medžiagos: ± 6,0 %	netaikoma
Spalvų atsparumas skalbimui	Buitinis skalbimas: ISO 105-C06; komercinis skalbimas: ISO 15797 + ISO 105-C06 (ne mažesnėje kaip 75 °C temperatūroje)	Ne mažesnio kaip 3–4 lygio atsparumas spalvos pokyčiui; ne mažesnio kaip 3–4 lygio atsparumas dažymui	netaikoma
Spalvų atsparumas šlapiajam trynimui (*)	ISO 105 X12	Ne mažesnio kaip 2–3 lygio	Ne mažesnio kaip 2–3 lygio
Spalvų atsparumas sausajam trynimui (*)	ISO 105 X12	Ne mažesnio kaip 4 lygio	Ne mažesnio kaip 4 lygio
Spalvų atsparumas šviesai	ISO 105 B02	Ne mažesnio kaip 5 lygio (**)	Ne mažesnio kaip 5 lygio (**)
Medžiagos atsparumas pumpuravimuisi ir dilinimui	Megztieji ir neaustiniai gaminiai: ISO 12945-1 Austinės medžiagos: ISO 12945-2	ISO 12945-1, rezultatas > 3 ISO 12945-2, rezultatas > 3	ISO 12945-1, rezultatas > 3 ISO 12945-2, rezultatas > 3

(*) Netaikoma baltiems gaminiams arba nedažytiems ir nemargintiems gaminiams.

(**) 4 lygis leidžiamas, jei baldus dengiančios medžiagos yra dažytos šviesiomis spalvomis (standartinis intensyvumas < 1/12) ir jų sudėtyje yra daugiau kaip 20 % vilnos ar kitų keratinio pluoštų arba daugiau kaip 20 % lino ar kitų karnienos pluoštų.

9 lentelė

Baldų apmušalams naudojamoms dengtosioms dengiamosioms medžiagoms taikomi fiziniai reikalavimai

Savybė	Metodas	Reikalavimas
Tempiamasis stipris	ISO 1421	CH ≥ 35 daN ir TR ≥ 20 daN
Dengtosios medžiagos atsparumas plėšimui, plėšiant dvišakai	ISO 13937/2	CH ≥ 2,5 daN ir TR ≥ 2 daN

Savybė	Metodas	Reikalavimas
Spalvų atsparumas dirbtiniams klimatiniams veiksniams. Bandymas naudojant ksenono lanko blukinančią lempą	EN ISO 105-B02	Naudojimas viduje ≥ 6 ; naudojimas lauke ≥ 7
Tekstilė. Atsparumo dilinimui bandymas pagal Martindeilio metodą	ISO 5470/2	$\geq 75\ 000$
Dangos priekibos nustatymas	EN 2411	CH $\geq 1,5$ daN ir TR $\geq 1,5$ daN

Čia: daN = deka Niutonas, CH = apatinis metmuo ir TR = ataudas

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia odos, tekstilės audinių ar dengtųjų medžiagų tiekėjo (atsižvelgiant į tai, kas taikoma) deklaraciją, kurioje nurodoma, kad apmušalinės dengiamosios medžiagos atitinka odai, tekstilės audiniams ar dengtosioms medžiagoms taikomus fizinius reikalavimus, nurodytus atitinkamai II priedėlyje arba 8 ar 9 lentelėje, ir prie jos prideda atitinkamas bandymų ataskaitas.

Laikoma, kad tekstilės medžiagos, kurioms pagal Sprendimą 2014/350/ES suteiktas ES ekologinis ženklas, atitinka šį kriterijų, tačiau būtina pateikti ES ekologinio ženklo sertifikato kopiją.

6.2. Cheminio bandymo reikalavimai

Šis kriterijus taikomas galutinai apdorotoms ir baldui naudoti tinkamoms apmušalinėms dengiamosioms medžiagoms. Be 2-ojo kriterijaus apraše išdėstytų su pavojingosiomis medžiagomis susijusių bendrųjų sąlygų, apmušalinėms dengiamosioms medžiagoms konkrečiai taikomi 10 lentelėje nurodyti apribojimai.

10 lentelė

Oda, tekstilei ir dengiamosioms dengtosioms medžiagoms taikomi cheminio bandymo reikalavimai

Cheminė medžiaga	Taikymas	Ribinės vertės (mg/kg)		Bandymo metodas
Ribojami arilaminai, atsiradę skilus azodazikliams (*)	Oda	≤ 30 kiekvieno amino (*)		EN ISO 17234-1
	Tekstilė ir dengtosios medžiagos			EN ISO 14362-1 ir EN ISO 14362-3
Chromas VI	Oda	< 3 (**)		EN ISO 17075
Laisvasis formaldehidai	Oda	≤ 20 (vaikų baldams) (***) arba ≤ 75 kitoms baldams		EN ISO 17226-1
	Tekstilė ir dengtosios medžiagos			EN ISO 14184-1
Ekstrahuojamieji sunkieji metalai	Oda	Arsenas $\leq 1,0$	Stibis $\leq 30,0$	EN ISO 17072-1
		Chromas $\leq 200,0$	Kadmio $\leq 0,1$	
		Kobaltas $\leq 4,0$	Varis $\leq 50,0$	
		Švinas $\leq 1,0$	Gyvsidabris $\leq 0,02$	
		Nikelis $\leq 1,0$		

Cheminė medžiaga	Taikymas	Ribinės vertės (mg/kg)		Bandymo metodas
	Tekstilė ir dengtosios medžiagos	Arsenas ≤ 1,0	Stibis ≤ 30,0 (****)	EN ISO 105 E04
		Chromas ≤ 2,0	Kadmis ≤ 0,1	
		Kobaltas ≤ 4,0	Varis ≤ 50,0	
		Švinas ≤ 1,0	Gyvsidabris ≤ 0,02	
		Nikelis ≤ 1,0		
Chlorfenoliai	Oda	Pentachlorfenolis ≤ 0,1 mg/kg Tetrachlorfenolis ≤ 0,1 mg/kg		EN ISO 17070
Alkilfenoliai	Oda, tekstilė ir dengtosios medžiagos	Nonilfenolis, izomerų mišinys (CAS Nr. 25154-52-3) 4-nonilfenolis (CAS Nr. 104-40-5) 4-nonilfenolis, šakotasis (CAS Nr. 84852-15-3) Oktilfenolis (CAS Nr. 27193-28-8) 4-oktilfenolis (CAS Nr. 1806-26-4) 4-tert-oktilfenolis (CAS Nr. 140-66-9) Alkilfenoletoksilatų (APEO) ir jų dariniai Polioksietilintas oktilfenolis (CAS Nr. 9002-93-1) Polioksietilintas nonilfenolis (CAS Nr. 9016-45-9) Polioksietilintas p-nonilfenolis (CAS Nr. 26027-38-3) Ribinė bendrojo kiekio vertė ≤ 25 mg/kg, jei tai tekstilė arba dengtoji medžiaga ≤ 100 mg/kg, jei tai oda		Oda EN ISO 18218-2 (netiesioginis metodas) Tekstilei ir dengtosioms medžiagoms: EN ISO 18254 – alkilfenoletoksilatams. Tiriant alkilfenolius galutinio gaminio bandymas turi būti atliekamas ekstrahuojant tirpikliais, o vėliau taikant skysčių chromatografijos ir masių spektrometrijos (LC-MS) arba dujų chromatografijos ir masės spektrometrijos (GS-MS) metodus
Policikliniai aromatiniai angliavandeniliai	Tekstilė, dengtosios medžiagos arba oda	Policikliniai aromatiniai angliavandeniliai, kuriems pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 taikomi apribojimai: Chrizenas (CAS Nr. 218-01-9) Benz[a]antracenas (CAS Nr. 56-55-3) Benz[k]fluorantenas (CAS Nr. 207-08-9) Benz[a]pirenas (CAS Nr. 50-32-8) Dibenz[a,h]antracenas (CAS Nr. 53-70-3) Benz[j]fluorantenas (CAS Nr. 205-82-3) Benz[b]fluorantenas (CAS Nr. 205-99-2) Benz[e]pirenas (CAS Nr. 192-97-2)		AfPS GS 2014:01 PAK

Cheminė medžiaga	Taikymas	Ribinės vertės (mg/kg)	Bandymo metodas
		<p>Kiekvienam iš 8 policiklinių aromatinių angliavandenilių taikoma ribinė vertė – $\leq 1 \text{ mg/kg}$</p> <p>Kiti policikliniai aromatiniai angliavandeniliai, kuriems taikomi apribojimai: Naftalenas (CAS Nr. 91-20-3) Acenaftilenas (CAS Nr. 208-96-8) Acenaftenas (CAS Nr. 83-32-9) Fluorenas (CAS Nr. 86-73-7) Fenantrenas (CAS Nr. 85-1-8) Antracenas (CAS Nr. 120-12-7) Fluorantenas (CAS Nr. 206-44-0) Pirenas (CAS Nr. 129-00-0) Indeno[1,2,3-cd]pirenas (CAS Nr. 193-39-5) Benz[g,h,i]perilenas (CAS Nr. 191-24-2)</p> <p>Pirmiau išvardytiems aštuoniolikai policiklinių aromatinių angliavandenilių taikoma ribinė bendrojo kiekio vertė: $\leq 10 \text{ mg/kg}$</p>	
N,N-dimetilacetamidas (CAS Nr. 127-19-5)	Elastanas arba naudojant akrilą pagaminta tekstilė	Rezultatas $\leq 0,005 \%$ masės ($\leq 50 \text{ mg/kg}$)	Ekstrahavimas tirpikliais, vėliau taikant LC-MS arba GS-MS metodą
Chloralkanai	Oda	C10-C13 (SCCP) – chloralkanai neaptinkami C14-C17 (MCCP) – chloralkanų $\leq 1\,000 \text{ mg/kg}$	EN ISO 18219

(*) Iš viso 22 arilaminai, išvardyti Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedo 43 punkte, ir du kiti junginiai (visas tikrintinų arilaminų sąrašas pateikiamas III priedėlio 1 lentelėje). Pagal EN ISO 17234-1 aptikimo ribinė vertė – 30 mg/kg.

(**) Laikoma, kad aptikimo ribinė vertė pagal EN ISO 17075 – 3 mg/kg.

(***) Specialiai kūdikiams ir jaunesniems nei 3 metų vaikams suprojektuoti baldai.

(****) Jei tiriama tekstilė pagal 2 lentelės c punkte nustatytas išimties taikymo ATO naudojimui sąlygas yra apdorota stibio trioksidu (ATO), kuris naudojamas kaip sinergiklis, jai atitikties stibio pašalinimo ribinei vertei reikalavimas netaikomas.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad oda, tekstilės audinys arba dengtoji dengiamoji apmušalinė medžiaga atitinka 10 lentelėje nurodytas ribines vertes, ir prie jos prideda bandymų ataskaitas.

Laikoma, kad tekstilės medžiagos, kurioms pagal Sprendimą 2014/350/ES suteiktas ES ekologinis ženklas, atitinka šį kriterijų, tačiau būtina pateikti ES ekologinio ženklo sertifikato kopiją.

6.3. Gamybos procesams taikomi apribojimai

Jeigu apmušalinės dengiamosios medžiagos masė sudaro daugiau kaip 1,0 % viso baldo (be pakuotės) svorio, medžiagos tiekėjas laikosi 11 lentelėje nurodytų pavojingųjų medžiagų naudojimo gamybos etapuose apribojimų.

11 lentelė

Odos, tekstilės ir dengtosios medžiagos gamybos etapuose naudojamos cheminės medžiagos, kurioms taikomi apribojimai**1. Įvairiuose gamybos etapuose naudojamos pavojingosios medžiagos****a) Plovikliai, paviršinio aktyvumo medžiagos, minkštikliai ir kompleksodariai**

<p>Taikoma: tekstilės, odos arba dengtosios medžiagos gamybos dažymo ir apdailos procesuose</p>	<p>Anaerobinės aplinkos sąlygomis visi joniniai ir katijoniniai plovikliai ir paviršinio aktyvumo medžiagos turi būti visiškai biologiškai skaidūs.</p> <p><i>Vertinimas ir patikra.</i> Pareiškėjas pateikia odos, tekstilės ar dengtosios medžiagos gamintojo deklaraciją, prie kurios prideda cheminių medžiagų tiekėjo (-ų) deklaraciją ir atitinkamus saugos duomenų lapus bei bandymų pagal EN ISO 11734 arba ECETOC Nr. 28 OECD 311 rezultatus.</p> <p>Biologinis skaidumas nurodomas remiamasi naujausia Ploviklių ingredientų duomenų bazės redakcija – kompetentinga institucija gali leisti vietoje bandymų ataskaitų pateikimo remtis šia baze.</p> <p>http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_a_en.pdf</p> <hr/> <p>Gamybos procesuose ilgus grandinės perfluoralkilsulfonatai ($\geq C6$) ir perfluorkarbonsi-rūgštys ($\geq C8$) neturi būti naudojami.</p> <p><i>Vertinimas ir patikra.</i> Pareiškėjas pateikia odos, tekstilės ar dengtosios medžiagos gamintojo deklaraciją, prie kurios prideda cheminių medžiagų tiekėjo (-ų) deklaraciją ir atitinkamus saugos duomenų lapus, kuriuose prie kiekvieno gamybos etapo nurodo, kad šios cheminės medžiagos nenaudotos.</p>
---	--

b) Cheminiuose mišiniuose, medžiagų deriniuose ir klijuose naudojamos pagalbinės medžiagos

<p>Taikoma: odos, tekstilės arba dengtosios medžiagos gamybos dažymo ir apdailos veiksams</p>	<p>Toliau išvardytos cheminės medžiagos nenaudojamos jokiuose cheminiuose mišiniuose ar medžiagų deriniuose, naudojamuose atliekant odos, tekstilės arba dengtosios medžiagos dažymo ir apdailos veiksmus:</p> <p>bis(sukietintojo lajaus alkilo) dimetilamonio chloridas (DTDMAC); distearilo dimetilo amonio chloridas (DSDMAC); di(sukietintojo lajaus) dimetilamonio chloridas (DHTDMAC); etileno diamino tetraacetatas (EDTA); dietileno triamino pentaacetatas (DTPA); 4-(1,1,3,3-tetrametilbutil)fenolis; nitrilotriacto rūgštis (NTA).</p> <p><i>Vertinimas ir patikra.</i> Pareiškėjas pateikia odos, tekstilės arba dengtosios medžiagos tiekėjo deklaraciją ir atitinkamus saugos duomenų lapus, kuriuose nurodyta, kad šie junginiai nebuvo naudoti jokiems odos, tekstilės arba dengtosios medžiagos dažymo ir apdailos veiksams.</p>
---	--

c) Tirpikliai

<p>Taikoma: odos, tekstilės arba dengtųjų medžiagų apdirbimo procesui</p>	<p>Toliau išvardytos cheminės medžiagos nenaudojamos jokiems cheminiams mišiniam ar medžiagų deriniams, naudojamiems odai, tekstilei arba dengtosioms medžiagoms apdirbti.</p> <p>2-metoksietanolis; N,N-dimetilformamidas; 1-metil-2-pirolidonas. bis(2-metoksietil)eteris; 4,4'-diaminodifenilmetanas; 1,2,3-trichlorpropanas; 1,2-dichloretanas (etileno dichloridas); 2-etoksietanolis;</p>
---	---

	<p>benzen-1,4-diamino dihidrochloridas; bis(2-metoksietil)eteris; formamidas; N-metil-2-pirolidonas; trichloretilenas;</p> <p><i>Vertinimas ir patikra.</i> Pareiškėjas pateikia odos, tekstilės arba dengtosios medžiagos gamintojo deklaraciją ir atitinkamus saugos duomenų lapus, kuriuose nurodyta, kad šie tirpikliai nebuvo naudoti jokiam odos, tekstilės arba dengtosios medžiagos gamybos procese.</p>
--	--

2. Dažikliai, naudojami dažymo ir marginimo procesuose

i) Nešikliai, naudojami dažymo procese Taikoma: dažymo ir marginimo procesams	<p>Jei naudojami dispersiniai dažikliai, nenaudojami halogenintieji dažymo greitikliai (nešikliai) (nešiklių pavyzdžiai: 1,2-dichlorbenzenas, 1,2,4-trichlorbenzenas, chlorfenoksietanolis).</p> <p><i>Vertinimas ir patikra.</i> Pareiškėjas pateikia savo ir odos, tekstilės arba dengtosios medžiagos gamintojų ir jų cheminių medžiagų tiekėjo (-ų) deklaracijas bei atitinkamus saugos duomenų lapus, kuriuose nurodyta, kad odos, tekstilės arba dengtosios medžiagos, naudotos baldui pagaminti, dažymo procese nenaudoti jokie halogenintieji nešikliai.</p>
ii) Kandikiniai chromo junginių dažikliai Taikoma: dažymo ir marginimo procesams	<p>Nenaudojami kandikiniai chromo junginių dažikliai.</p> <p><i>Vertinimas ir patikra.</i> Pareiškėjas pateikia savo ir odos, tekstilės arba dengtosios medžiagos gamintojų ir jų cheminių medžiagų tiekėjo (-ų) deklaracijas bei atitinkamus saugos duomenų lapus, kuriuose nurodyta, kad odos, tekstilės arba dengtosios medžiagos, naudotos baldui pagaminti, dažymo procese nenaudoti jokie kandikiniai chromo junginių dažikliai.</p>
iii) Pigmentai Taikoma: dažymo ir marginimo procesams	<p>Nenaudojami pigmentai, pagaminti naudojant kadmį, šviną, chromą VI, gyvsidabrį, arseną ir stibį.</p> <p><i>Vertinimas ir patikra.</i> Pareiškėjas pateikia savo ir odos, tekstilės arba dengtosios medžiagos gamintojų ir jų cheminių medžiagų tiekėjo (-ų) deklaracijas bei atitinkamus saugos duomenų lapus, kuriuose nurodyta, kad odos, tekstilės arba dengtosios medžiagos, naudotos baldui pagaminti, dažymo arba marginimo procesuose nenaudoti jokie pigmentai, pagaminti naudojant nurodytus sunkiuosius metalus.</p>

3. Apdailos procesai

Fluorinti junginiai Taikoma: apmušalinėms dengiamosioms medžiagoms, kurioms suteikta hidrofobinių arba teplumo mažinimo savybių	<p>Impregnuojant baldų apmušalines dengiamąsias medžiagas, kad jos įgytų hidrofobinių, teplumo mažinimo ir oleofobinių savybių, nenaudojami fluorinti junginiai. Šis apribojimas apima perfluorintas ir polifluorintas chemines medžiagas. Leidžiama apdoroti nefluorintomis cheminėmis medžiagomis, kurios yra lengvai ar natūraliai biologiškai skaidžios arba kurių potencialas biologiškai kauptis vandens aplinkoje yra mažas.</p> <p><i>Vertinimas ir patikra.</i> Pareiškėjas pateikia atitiktą deklaraciją ir odos, tekstilės arba dengtosios medžiagos gamintojų bei cheminių medžiagų tiekėjo (-ų) deklaracijas ir atitinkamus saugos duomenų lapus, kuriuose nurodyta, kad atliekant odos, tekstilės arba dengtosios medžiagos apdailos veiksmus nenaudotos fluorintos, perfluorintos arba polifluorintos cheminės medžiagos.</p> <p>Jei tinkama deklaracija nepateikiama, kompetentinga institucija gali papildomai paprašyti atlikti dengiamosios medžiagos bandymą pagal CEN/TS 15968 nustatytus metodus.</p> <p>Jei atliekamas apdorojimas nefluorintomis cheminėmis medžiagomis, įrodyti, kad jos yra lengvai arba natūraliai biologiškai skaidžios, galima atliekant bandymus pagal šiuos metodus: OECD 301 A, ISO 7827, OECD 301 B, ISO 9439, OECD 301 C, OECD 301 D, ISO 10708, OECD 301 E, OECD 301 F, ISO 9408.</p>
--	--

	<p>Nedidelis biologinio kaupimosi potencialas įrodomas atliekant bandymus, kurie parodo, kad oktanolio / vandens pasiskirstymo koeficientas (Log Kow) yra < 3,2 arba biokoncentracijos koeficientas (BCF) yra < 100.</p> <p>Jei apdorojama nefluorintomis cheminėmis medžiagomis, biologinis skaidumas nurodomas remiantis naujausia Ploviklių ingredientų duomenų bazės redakcija – kompetentinga institucija gali leisti vietoje bandymų ataskaitų pateikimo remtis šia baze.</p> <p>http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_a_en.pdf</p>
--	--

4. Odų išdirbimo įmonės nuotekų kokybė ir konkretus sunaudojamo vandens kiekis

<p>Taikoma: odų išdirbimo procesui</p>	<p>i) Cheminio deguonies sunaudojimo (ChDS) vertė iš odų išdirbimo vietų į paviršinius vandenį išleidžiamose išvalytose (gamykloje arba už jos ribų) nuotekose neturi viršyti 200 mg/l.</p> <p><i>Vertinimas ir patikra.</i> Pareiškėjas arba atitinkamais atvejais medžiagų tiekėjas pateikia atitiktą deklaraciją ir išsamius dokumentus bei pagal ISO 6060 atliktų bandymų ataskaitas, kuriais, remiantis šešių mėnesių iki paraiškos pateikimo mėnesiniais vidurkiais, įrodoma atitiktis šiam kriterijui. Pateiktais duomenimis įrodoma odų išdirbimo vietos arba, jei nuotekos valomos ne odų išdirbimo įmonėje, nuotekų valymo įmonės atitiktis.</p> <p>ii) Bendra chromo koncentracija išvalytose odų išdirbimo įmonės nuotekose neturi viršyti 1,0 mg/l, kaip nurodyta Komisijos įgyvendinimo sprendime 2013/84/ES ⁽¹⁾.</p> <p><i>Vertinimas ir patikra.</i> Pareiškėjas arba atitinkamais atvejais medžiagų tiekėjas pateikia atitiktą deklaraciją ir bandymo, atlikto pagal ISO 9174 arba EN 1233, arba EN ISO 11885 chromo nustatymo metodą, ataskaitą, kuria, remiantis šešių mėnesių iki paraiškos pateikimo mėnesiniais vidurkiais, įrodoma atitiktis šiam kriterijui. Pareiškėjas pateikia atitiktą įgyvendinimo sprendime 2013/84/ES nustatytam GPGB 10 metodui ir atitinkamai GPGB 11 arba GPGB 12 metodui, kuriais siekiama sumažinti chromo kiekį išleidžiamose nuotekose, deklaraciją.</p> <p>iii) Vidutinis metinis vienai tonai žalios (neišdirbtos) odos sunaudojamo vandens kiekis neturi viršyti toliau nurodytų ribų:</p> <table border="1" data-bbox="486 1198 1418 1668"> <tr> <td>Oda (didelių gyvūnų)</td> <td>28 m³ tonai</td> </tr> <tr> <td>Oda (mažų gyvūnų)</td> <td>45 m³ tonai</td> </tr> <tr> <td>Naudojant augalinius raugus rauginta oda</td> <td>35 m³ tonai</td> </tr> <tr> <td>Kiaulių oda</td> <td>80 m³ tonai</td> </tr> <tr> <td>Avių oda</td> <td>180 l vienai odai</td> </tr> </table> <p><i>Vertinimas ir patikra.</i> Pareiškėjas pateikia odos tiekėjo arba atitinkamais atvejais odų išdirbimo įmonės atitiktą deklaraciją. Deklaracijoje nurodomas per metus pagaminamas odų kiekis ir susijęs sunaudojamo vandens kiekis, apskaičiuotas pagal išleidžiamų nuotekų kiekį, remiantis paskutinių dvylikos mėnesių iki paraiškos pateikimo mėnesiniais vidurkiais.</p> <p>Jei odų išdirbimo procesas vykdomas skirtingose geografinėse vietovėse, pareiškėjas arba pusiau išdirbtos odos tiekėjas pateikia dokumentus, kuriuose nurodytas išleidžiamo vandens kiekis (m³), tenkantis pusiau išdirbtų odų kiekiui tonomis (t) arba atitinkamais atvejais avių odų skaičiui, remiantis dvylikos mėnesių iki paraiškos pateikimo mėnesiniais vidurkiais.</p>	Oda (didelių gyvūnų)	28 m ³ tonai	Oda (mažų gyvūnų)	45 m ³ tonai	Naudojant augalinius raugus rauginta oda	35 m ³ tonai	Kiaulių oda	80 m ³ tonai	Avių oda	180 l vienai odai
Oda (didelių gyvūnų)	28 m ³ tonai										
Oda (mažų gyvūnų)	45 m ³ tonai										
Naudojant augalinius raugus rauginta oda	35 m ³ tonai										
Kiaulių oda	80 m ³ tonai										
Avių oda	180 l vienai odai										

⁽¹⁾ 2013 m. vasario 11 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas 2013/84/ES, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų pateikiamos odos išdirbimo geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados (OL L 45, 2013 2 16, p. 13).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas surenka iš odos, tekstilės arba dengtosios medžiagos gamintojų arba jų tiekėjų visas reikiamas deklaracijas, saugos duomenų lapus ir patvirtinamąsias bandymų ataskaitas, kurie yra svarbūs siekiant įrodyti atitiktį reikalavimams nenaudoti 11 lentelėje išvardytų pavojingųjų medžiagų.

Laikoma, kad iš tekstilės medžiagų, kurioms pagal Sprendimą 2014/350/ES suteiktas ES ekologinis ženklas, pagamintos apmušalinės dengiamosios medžiagos atitinka šio kriterijaus apraše nustatytą reikalavimą gamybos procesuose nenaudoti išvardytų pavojingųjų medžiagų, tačiau būtina pateikti ES ekologinio ženklo sertifikato kopiją.

6.4. Medvilnės ir kiti natūralūs celiuliozės sėkliniai pluoštai

6.4 kriterijaus apraše nustatyti reikalavimai netaikomi medvilnei, kurios bent 70 % masės sudaro perdirbtas turinys.

Medvilnės ir kitų natūralių celiuliozės sėklinių pluoštų (toliau – medvilnė), kurie nėra perdirbti pluoštai, sudėtyje turi būti arba minimalus ekologiškos medvilnės kiekis (žr. 6.4a kriterijų), arba minimalus medvilnės, išaugintos taikant integruotą kenkėjų kontrolę (IKK) (žr. 6.4b kriterijų), kiekis.

Tekstilė, kuriai remiantis Sprendime 2014/350/ES nustatytais ekologiniais kriterijais suteiktas ES ekologinis ženklas, laikoma atitinkanti 6.4 kriterijų.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas arba atitinkamais atvejais medžiagų tiekėjas pateikia atitikties deklaraciją.

Jei naudojama tekstilė, kuriai suteiktas ES ekologinis ženklas, pareiškėjas pateikia ES ekologinio ženklo sertifikato kopiją, įrodančią, kad ženklas buvo suteiktas pagal Sprendimą 2014/350/ES.

Jei taikytina, perdirbtą turinį turi būti galima atsekti iki žaliavų perdirbimo etapo. Tikrinama remiantis nepriklausomos trečiosios šalies išduotu kilmės patvirtinimo sertifikatu arba žaliavų tiekėjų ir perdirbėjų pateiktais dokumentais.

6.4a. Ekologinės gamybos standartas

Bent 10 % apmušalinėms medžiagoms gaminti naudojamo neperdirbto medvilnės pluošto masės sudaro medvilnė, išauginta laikantis Tarybos reglamente (EB) Nr. 834/2007 ⁽¹⁾, JAV Nacionalinėje ekologinės gamybos programoje (angl. santrumpa – NOP) nustatytų reikalavimų arba ES prekybos partnerių nustatytų lygiavėčių teisinių įpareigojimų. Ekologinės medvilnės kiekį gali sudaryti ekologiškai išauginta medvilnė ir pereinamojo laikotarpio ekologinė medvilnė.

Jei ekologiška medvilnė turi būti maišoma su tradicine medvilne arba medvilne, išauginta laikantis IKK principų, ši medvilnė turi būti gauta iš genetiškai nemodifikuotų rūšių augalų.

Nurodyti, kad naudota ekologinė medvilnė, galima tik jei ekologinės medvilnės kiekis yra ne mažesnis kaip 95 %

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas arba atitinkamais atvejais medžiagų tiekėjas pateikia deklaraciją, kad laikomasi nustatyto ekologinės medvilnės kiekio, ir ją patvirtinančius įrodymus, pagrįstus nepriklausomos kontrolės įstaigos išduotu sertifikatu, kuriuo patvirtinama, kad ji pagaminta laikantis Reglamente (EB) Nr. 834/2007, JAV Nacionalinėje ekologinės gamybos programoje (angl. santrumpa – NOP) nurodytų arba kitų prekybos partnerių nustatytų gamybos ir tikrinimo reikalavimų. Turi būti teikiami su kiekviena kilmės šalimi susiję duomenys.

Pareiškėjas arba atitinkamais atvejais medžiagų tiekėjas atitiktį būtiniausiems ekologinės medvilnės kiekio reikalavimams įrodo remdamasis per metus išgytu medvilnės, skirtos galutiniam (-iams) gaminiui (-iams) gaminti, kiekiu, kurį panaudojo kiekvienoje gamybos linijoje. Turi būti pateikiami išgytos medvilnės, dėl kurios išduotas sertifikatas, kiekį patvirtinantys sandorių įrašai ir (arba) sąskaitos faktūros.

Kaip įrodymas, kad tam tikros rūšies tradicinė arba laikantis IKK principų išauginta medvilnė, kuri naudojama mišiniuose su ekologine medvilne, atitinka reikalavimus, priimami bendrų genetinių modifikacijų atrankinės patikros rezultatai.

⁽¹⁾ 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo ir panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 (OL L 189, 2007 7 20, p. 1).

6.4b. Medvilnės auginimas laikantis integruotos kenkėjų kontrolės (IKK) principų ir pesticidams taikomas apribojimas

Bent 20 % apmušalinėms medžiagoms gaminti naudojamo neperdirbtos medvilnės pluošto masės sudaro medvilnė, išauginta laikantis JT Maisto ir žemės ūkio organizacijos IKK programoje nustatytų IKK principų arba taikant integruoto pasėlių valdymo (IPV) sistemas, apimančias IKK principus.

Galutiniam gaminiui skirta medvilnė pagal IKK principus auginama nenaudojant nė vienos iš šių cheminių medžiagų: aldikarbo, aldrino, kamfechloro (toksafeno), kaptafolio, chlordano, 2,4,5-T, chlordimeformo, cipermetrino, DDT, dieldrino, dinosebo ir jo druskų, endosulfano, endrino, heptachloro, heksachlorbenzeno, heksachlorcikloheksano (visų izomerų), metamidofoso, metilparationo, monokrotofoso, neonikotinoidų (klotianidino, imidakloprido, tiametoksamo), parationo, pentachlorfenolio.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas arba atitinkamais atvejais medžiagų tiekėjas pateikia atitikties 6.4b kriterijui deklaraciją ir ją patvirtinančius įrodymus, kad bent 20 % gaminio sudėtyje esančios neperdirbtos medvilnės sudaro medvilnė, išauginta ūkininkų, dalyvavusių oficialiose JT Maisto ir žemės ūkio organizacijos mokymo programose arba Vyriausybės IKK ir IPV programose, ir (arba) kad buvo atliktas jų auditas pagal trečiųjų šalių sertifikuotas IKK sistemas. Patikra atliekama arba kasmet pateikiant su kiekviena kilmės šalimi susijusius duomenis, arba remiantis visos gaminiui gaminti įsigytos medvilnės, išaugintos laikantis IKK principų, sertifikatais.

Pareiškėjas arba atitinkamais atvejais medžiagų tiekėjas taip pat deklaruoja, kad auginant medvilnę pagal IKK principus nebuvo naudojama nė viena iš 6.4b kriterijaus apraše išvardytų cheminių medžiagų. Kaip atitikties įrodymas pripažįstami IKK sertifikatai, išduoti pagal sistemas, pagal kurias draudžiama naudoti išvardytas chemines medžiagas.

7 kriterijus. Apmušalinės kamšalų medžiagos

7.1. Latekso putplastis

7.1a. Ribojamos cheminės medžiagos

Toliau išvardytų cheminių medžiagų koncentracija latekso putplastyje neturi viršyti 12 lentelėje nurodytų ribinių verčių.

12 lentelė

Cheminės medžiagos, kurių kiekiui latekso putplastyje, naudojamame baldų apmušalinėms kamšalų medžiagoms gaminti, taikomi apribojimai

Cheminių medžiagų grupė	Cheminė medžiaga	Ribinė vertė (ppm)	Vertinimo ir patikros sąlygos
Chlorfenoliai	Mono- ir dichlorintieji fenoliai (druskos ir esteriai)	1	A
	Kiti chlorfenoliai	0,1	A
Sunkieji metalai	As (arsenas)	0,5	B
	Cd (kadmis)	0,1	B
	Co (kobaltas)	0,5	B
	Cr (chromas), iš viso	1	B
	Cu (varis)	2	B
	Hg (gyvsidabris)	0,02	B
	Ni (nikelis)	1	B
	Pb (švinas)	0,5	B
	Sb (stibis)	0,5	B

Cheminių medžiagų grupė	Cheminė medžiaga	Ribinė vertė (ppm)	Vertinimo ir patikros sąlygos
Pesticidai (bandymas turi būti atliekamas, tik jei bent 20 % putplasčio masės sudaro natūralus lateksas)	Aldrinas	0,04	C
	o,p-DDE	0,04	C
	p,p-DDE	0,04	C
	o,p-DDD	0,04	C
	p,p-DDD	0,04	C
	o,p-DDT	0,04	C
	p,p-DDT	0,04	C
	Diazinonas	0,04	C
	Dichlorfentionas	0,04	C
	Dichlorvosas	0,04	C
	Dieldrinas	0,04	C
	Endrinas	0,04	C
	Heptachloras	0,04	C
	Heptachlorepoksidas	0,04	C
	Heksachlorbenzenas	0,04	C
	Heksachlorcikloheksanas	0,04	C
	α-heksachlorcikloheksanas	0,04	C
	β-heksachlorcikloheksanas	0,04	C
	γ-heksachlorcikloheksanas (lindanas)	0,04	C
	δ-heksachlorcikloheksanas	0,04	C
Malationas	0,04	C	
Metoksichloras	0,04	C	
Mireksas	0,04	C	
Etilparationas	0,04	C	
Metilparationas	0,04	C	
Kitos konkrečios ribojamos cheminės medžiagos	Butadienas	1	D

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties 7.1a kriterijui deklaraciją ir, jei taikytina, bandymų, atliktų pagal toliau nurodytus metodus, ataskaitas.

- A. Dėl chlorfenolių pareiškėjas pateikia ataskaitą, kurioje pristatomi toliau nurodytos bandymo procedūros rezultatai. 5 g ėminys sumalamas ir chlorfenoliai ekstrahuojami kaip fenolis (PCP), natrio druska (SPP) arba esteriai. Ekstraktai analizuojami taikant dujų chromatografijos (GC) metodą. Kaip detektorius naudojamas masių spektrometras arba elektronų pagavos detektorius (ECD).

- B. Dėl sunkiųjų metalų pareiškėjas pateikia ataskaitą, kurioje pristatomi toliau nurodytos bandymo procedūros rezultatai. Sumalta ėminio medžiaga eliuuojama pagal DIN 38414-S4 arba lygiavertį metodą santykiu 1:10. Gautas filtratas leidžiamas per 0,45 µm membraniinį filtrą (prireikus taikant slėginio filtravimo metodą). Sunkiųjų metalų kiekis gautame tirpale nustatomas taikant induktyviai susietos plazmos optinės emisinės spektrometrijos (ICP-OES) metodą, kuris dar vadinamas induktyviai susietos plazmos atominės emisinės spektrometrijos (ICP-AES) metodu, arba atominės sugerties spektroskopijos metodą vykdant hidrido arba šaltųjų garų procesą.
- C. Dėl pesticidų pareiškėjas pateikia ataskaitą, kurioje pristatomi toliau nurodytos bandymo procedūros rezultatai. 2 g ėminio ekstrahuojama ultragarso vonioje, naudojant heksano ir dichlormetano mišinį (85/15). Ekstraktas išvalomas sumaišant su acetonitrilu arba taikant adsorbcinės chromatografijos metodą, naudojant florisilį. Matavimas ir kiekybinis įvertinimas atliekami taikant dujų chromatografijos su elektronų pagavos detekcija metodą arba dujų chromatografijos ir masių spektrometrijos metodą. Bandymą dėl pesticidų reikia atlikti, jei bent 20 % latekso putplasčio sudaro natūralus lateksas.
- D. Dėl butadieno pareiškėjas pateikia ataskaitą, kurioje pristatomi toliau nurodytos bandymo procedūros rezultatai. Sumalus ir pasvėrus latekso putplastį, paimamas viršerdvės ėminys. Butadieno kiekis nustatomas taikant dujų chromatografijos su liepsnos jonizacijos detektoriumi metodą.

7.1b. Per 24 val. išsiskiriančių LOJ kiekis

Toliau išvardytų LOJ koncentracija bandymo kameroje po 24 valandų neturi viršyti 13 lentelėje nurodytų ribinių verčių.

13 lentelė

Latekso putplasčiui taikomos LOJ išsiskyrimo ribinės vertės

Cheminė medžiaga	Ribinė vertė (mg/m ³)
1,1,1-trichlorešanas	0,2
4-fenilcikloheksenas	0,02
Anglies disulfidas	0,02
Formaldehidas	0,005
Nitrozaminai (*)	0,0005
Stirenas	0,01
Tetrachloretilenas	0,15
Toluenas	0,1
Trichloretilenas	0,05
Vinilchloridas	0,0001
Vinilcikloheksenas	0,002
Aromatiniai angliavandeniliai (iš viso)	0,3
LOJ (iš viso)	0,5

(*) N-nitrozodimetilaminas (NDMA), N-nitrozodietilaminas (NDEA), N-nitrozometiletilaminas (NMEA), N-nitrozodi-i-propilaminas (NDIPA), N-nitrozodi-n-propilaminas (NDPA), N-nitrozodi-n-butilaminas (NDBA), N-nitrozopirolidinonas (NPYR), N-nitrozopiperidinas (NPIP), N-nitrozomorfolinis (NMOR).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties 7.1b kriterijui deklaraciją ir, jei taikytina, bandymo ataskaitą, kurioje pateikiami analizės, atliktos taikant bandymo kameros metodą pagal ISO 16000-9, rezultatai.

Įvyniotas mėginys laikomas kambario temperatūroje bent 24 valandas. Pasibaigus šiam laikotarpiui, mėginys išvyniojamas ir nedelsiant perkeliamas į bandymo kamerą. Mėginys dedamas ant mėginio laikiklio, kad oras prie jo patektų iš visų pusių. Klimato veiksniai koreguojami pagal ISO 16000-9. Kad bandymo rezultatus būtų galima palyginti, ploto savitoji oro apykaitos sparta ($q = n/l$) turi būti 1. Oro apykaitos sparta turi būti nuo 0,5 iki 1. Oro ėminiai imami praėjus 24 ± 1 valandai po mėginio įdėjimo į kamerą; oro ėminiai formaldehido ir kitų aldehydų analizei imami vieną valandą į DNPH kasetes, o oro ėminiai kitų lakiųjų organinių junginių analizei imami vieną valandą į „Tenax TA“. Kitų junginių analizei ėminiai gali būti imami ilgesnį laikotarpį, bet ne ilgiau nei 30 valandų.

Formaldehido ir kitų aldehydų analizė atliekama laikantis ISO 16000-3 standarto. Jei nenurodyta kitaip, kitų lakiųjų organinių junginių analizė atliekama laikantis ISO 16000-6 standarto.

Bandymai pagal standartą CEN/TS 16516 laikomi lygiaverčiais bandymams pagal ISO 16000 standartų seriją.

Nitrozaminų analizė atliekama taikant dujų chromatografijos su šilumos energijos analizės detektoriumi (GC-TEA) metodą pagal BGI 505-23 (anksčiau – ZH 1/120.23) arba lygiavertį metodą.

7.2. Poliuretano putplastis

7.2a. Ribojamos cheminės medžiagos ir cheminiai mišiniai

Toliau išvardytų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių koncentracija poliuretano putplastyje neturi viršyti 14 lentelėje nurodytų ribinių verčių.

14 lentelė

Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių, kurių kiekiui poliuretano putplastyje taikomi apribojimai, sąrašas

Cheminių medžiagų grupė	Cheminė medžiaga (akronimas, CAS numeris, elemento simbolis)	Ribinė vertė	Metodas
Biocidiniai produktai		Specialiai nepridedama	A
Antipirenai		Nepridedama (išskyrus atvejus, kai laikomasi 2 lentelės b ir c punktuose nustatytų sąlygų)	A
Sunkieji metalai	As (arsenas)	0,2 ppm	B
	Cd (kadmis)	0,1 ppm	B
	Co (kobaltas)	0,5 ppm	B
	Cr (chromas), iš viso	1,0 ppm	B
	Cr VI (chromas VI)	0,01 ppm	B
	Cu (varis)	2,0 ppm	B
	Hg (gyvsidabris)	0,02 ppm	B
	Ni (nikelis)	1,0 ppm	B
	Pb (švinas)	0,2 ppm	B
	Sb (stibis)	0,5 ppm	B
	Se (selenas)	0,5 ppm	B

Cheminių medžiagų grupė	Cheminė medžiaga (akronimas, CAS numeris, elemento simbolis)	Ribinė vertė	Metodas
Plastifika- toriai	Dibutilftalatas (DBP, 84-74-2) (*)	0,01 % masės (jau- nesniems nei 3 metų vaikams skirtuose balduose – bendras visų še- šių ftalatų kiekis)	C
	Di-n-oktilftalatas (DNOP, 117-84-0) (*)		
	Di(2-etilheksil)ftalatas (DEHP, 117-81-7) (*)		
	Butilbenzilftalatas (BBP, 85-68-7) (*)		
	Diizodecilftalatas (DIDP, 26761-40-0)		
	Diizononilftalatas (DINP, 28553-12-0)		
	Į ECHA kandidatinių sąrašą (**) įtraukti ftalatai	Specialiai nepride- dama	A
TDA ir MDA	2,4 toluendiaminas (2,4-TDA, 95-80-7)	5,0 ppm	D
	4,4'-diaminodifenilmetanas (4,4'-MDA, 101-77-9)	5,0 ppm	D
Organinių alavo junginių cheminės medžiagos	Tributilalavas (TBT)	50 ppb	E
	Dibutilalavas (DBT)	100 ppb	E
	Monobutilalavas (MBT)	100 ppb	E
	Tetrabutilalavas (TeBT)	—	—
	Monooktilalavas (MOT)	—	—
	Dioktilalavas (DOT)	—	—
	Tricikloheksilalavas (TcyT)	—	—
	Trifenilalavas (TPhT)	—	—
	Bendras kiekis	500 ppb	E
Kitos konkrečios riboja- mos cheminės medžiagos	Chlorinti arba brominti dioksinais arba furanais	Specialiai nepride- dama	A
	Chlorinti angliavandeniliai (1,1,2,2-tetrachloreta- nas, pentachlorešanas, 1,1,2-trichlorešanas, 1,1-dichloretilenas)	Specialiai nepride- dama	A
	Chlorinti fenoliai (PCP, TeCP, 87-86-5)	Specialiai nepride- dama	A
	Heksachlorcikloheksanas (58-89-9)	Specialiai nepride- dama	A
	Monometildibromdifenilmetanas (99688-47-8)	Specialiai nepride- dama	A
	Monometildichlordifenilmetanas (81161-70-8)	Specialiai nepride- dama	A
	Nitritai	Specialiai nepride- dama	A
	Polibrominti bifenilai (PBB, 59536-65-1)	Specialiai nepride- dama	A
	Pentabromdifenileteris (PeBDE, 32534-81-9)	Specialiai nepride- dama	A

Cheminių medžiagų grupė	Cheminė medžiaga (akronimas, CAS numeris, elemento simbolis)	Ribinė vertė	Metodas
	Oktabromdifenileteris (OBDE, 32536-52-0)	Specialiai nepridedama	A
	Polichlorinti bifenilai (PCB, 1336-36-3)	Specialiai nepridedama	A
	Polichlorinti terfenilai (PCT, 61788-33-8)	Specialiai nepridedama	A
	Tris(2,3-dibrompropil)fosfatas (TRIS, 126-72-7)	Specialiai nepridedama	A
	Trimetilfosfatas (512-56-1)	Specialiai nepridedama	A
	Tris(aziridinil)fosfino oksidas (TEPA, 545-55-1)	Specialiai nepridedama	A
	Tris(2-chloretil)fosfatas (TCEP, 115-96-8)	Specialiai nepridedama	A
	Dimetilmetilfosfonatas (DMMP, 756-79-6)	Specialiai nepridedama	A

(*) 0,01 % masės (visuose kituose balduose – bendras keturių ftalatų kiekis)

(**) Remiantis naujausia paraiškos teikimo metu galiojančia ECHA kandidatinių sąrašo redakcija.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties 7.2a kriterijui deklaraciją. Jei reikia atlikti bandymą, pareiškėjas pateikia jo rezultatus, rodančius, kad laikomasi 14 lentelėje nurodytų ribų. Taikant B, C, D ir E metodus, kurių atveju reikia atlikti analizę, paimami šeši medžiagos, atsiųstos į atitinkamą laboratoriją, sudėtiniai ėminiai – jie paimami iš ne didesnio kaip 2 cm gylio nuo medžiagos paviršių.

- A. Dėl biocidinių produktų, ftalatų ir kitų konkrečių ribojamų cheminių medžiagų pareiškėjas pateikia savo deklaraciją ir putplasčio tiekėjų deklaracijas, kuriomis patvirtinama, kad jų specialiai nepridėta į putplastį.
- B. Dėl sunkiųjų metalų pareiškėjas pateikia ataskaitą, kurioje pristatomi toliau nurodytos bandymo procedūros rezultatai. Sumalta ėminio medžiaga eliuuojama pagal DIN 38414-S4 arba lygiavertį metodą santykiu 1:10. Gautas filtratas leidžiamas per 0,45 µm membranine filtrą (prireikus taikant slėginio filtravimo metodą). Sunkiųjų metalų kiekis gautame tirpale tiriamas taikant induktyviai susietos plazmos atominės emisinės spektrometrijos (ICP-AES arba ICP-OES) metodą arba atominės sugerties spektroskopijos metodą vykdant hidrido arba šaltųjų garų procesą.
- C. Dėl bendro plastifikatorių kiekio pareiškėjas pateikia ataskaitą, kurioje pristatomi toliau nurodytos bandymo procedūros rezultatai. Taikant patvirtintą metodą atliekamas ekstrahavimas, pavyzdžiui, vieną valandą atliekamas ikigarsinis 0,3 g ėminio ekstrahavimas buteliuke su 9 ml t-butilmetileterio ir tada, taikant dujų chromatografijos su pasirenkamų stebėti jonų masių selektyvia detekcija (SIM režimas) metodą, nustatomas ftalatų kiekis.
- D. Dėl TDA ir MDA pareiškėjas pateikia ataskaitą, kurioje pristatomi toliau nurodytos bandymo procedūros rezultatai. 0,5 g sudėtinis ėminys ekstrahuojamas 2,5 ml 1 % vandeniniu acto rūgšties tirpalu, naudojant 5 ml švirkštą. Švirkšto turinys iššvirkščiamas ir skystis vėl įtraukiamas į švirkštą. Pakartojus šį veiksmą 20 kartų, galutinis ekstraktas paliekamas analizei. Tada į švirkštą įtraukiami papildomi nauji 2,5 ml 1 % vandeninio acto rūgšties tirpalo ir pakartojama dar 20 ciklų. Tada gautas ekstraktas sumaišomas su pirmiau gautu ekstraktu ir matavimo kolboje acto rūgštimi atskiedžiamas iki 10 ml. Ekstraktai analizuojami taikant efektyviosios skysčių chromatografijos su UV detekcija (HPLC-UV) metodą arba efektyviosios skysčių chromatografijos ir masių spektrometrijos (HPLC-MS) metodą. Jei atliekant HPLC-UV įtariama interferencija, atliekama pakartotinė analizė taikant efektyviosios skysčių chromatografijos ir masių spektrometrijos (HPLC-MS) metodą.

- E. Dėl organinių alavo junginių cheminių medžiagų pareiškėjas pateikia ataskaitą, kurioje pristatomi toliau nurodytos bandymo procedūros rezultatai. 1–2 g sudėtinis ėminys sumaišomas su bent 30 ml ekstrahento ir vieną valandą ekstrahuojamas ultragarso vonioje kambario temperatūroje. Kaip ekstrahentas naudojamas mišinys, sudarytas iš 1 750 ml metanolio, 300 ml acto rūgšties ir 250 ml buferinio tirpalo (pH 4,5). Buferinį tirpalą sudaro 164 g natrio acetato, 1 200 ml vandens ir 165 ml acto rūgšties; jis praskiedžiamas vandeniu iki 2 000 ml tūrio. Atlikus ekstrahavimą, alkilo alavo rūšys derivatizuojamos pridėdant 100 µl natrio tetraetilborato tetrahidrofurane (THF) (200 mg/ml THF). Derivatas ekstrahuojamas n-heksanu ir ėminys pateikiamas antrajai ekstrahavimo procedūrai. Abu heksano ekstraktai sumaišomi ir vėliau naudojami alavo organiniams junginiams aptikti taikant dujų chromatografijos su masių selektyvia detekcija SIM režimu metodą.

7.2b. Per 72 val. išsiskiriančių LOJ kiekis

Toliau išvardytų cheminių medžiagų koncentracija bandymo kameroje po 72 valandų neturi viršyti 15 lentelėje nurodytų ribinių verčių.

15 lentelė

Poliuretano putplasčiui taikomos LOJ išsiskyrimo per 72 valandas ribinės vertės

Cheminė medžiaga (CAS numeris)	Ribinė vertė (mg/m ³)
Formaldehidas (50-00-0)	0,005
Toluenas (108-88-3)	0,1
Stirenas (100-42-5)	0,005
Kiekvienas aptinkamas junginys, pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 priskirtas prie C1A arba C1B kategorijos	0,005
Bendras visų prie C1A arba C1B kategorijos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 priskirtų aptinkamų junginių kiekis	0,04
Aromatiniai angliavandeniliai	0,5
LOJ (iš viso)	0,5

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties 7.2b kriterijui deklaraciją. Jei taikytina, deklaracija pagrindžiama bandymo rezultatais, rodančiais, kad laikomasi 15 lentelėje nurodytų ribų. Mėginio ir bandymo kameros dydžių santykis:

į 0,5 m³ bandymo kamerą dedamas vienas mėginys, kurio matmenys – 25 × 20 × 15 cm, arba

į 1,0 m³ bandymo kamerą dedami du mėginiai, kurių matmenys – 25 × 20 × 15 cm.

Putplasčio mėginys padedamas ant teršalų išmetimo bandymo kameros dugno ir kondicionuojamas 3 dienas 23 °C temperatūroje esant 50 % santykiniam drėgnumui, taikant oro apytakos normą $n = 0,5$ per valandą ir kameros apkrovą $L = 0,4 \text{ m}^2/\text{m}^3$ (= bendras veikiamas mėginio paviršius, palyginti su kameros matmenimis, neįskaitant sandarinamųjų kraštų ir galinės pusės) pagal ISO 16000-9 ir ISO 16000-11.

Praėjus 72 ± 2 valandoms po mėginio įdėjimo į kamerą, vieną valandą imami oro ėminiai į „Tenax TA“ (LOJ analizei) ir DNPH kasetes (formaldehido analizei). Išsiskyre LOJ sulaikomi „Tenax TA“ sorbento vamzdeliuose ir vėliau analizuojami taikant šiluminės desorbcijos ir dujų chromatografijos bei masių spektrometrijos (GC/MS) metodą pagal ISO 16000-6.

Rezultatai pusiau kiekybiškai išreiškiami tolueno ekvivalentais. Apie kiekvieną nurodytą analizę pranešama, jei jos koncentracija yra $\geq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Bendrą LOJ vertę sudaro bendras visų analizių, kurių koncentracija yra $\geq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$, kiekis, išplautas per sulaikymo laikotarpį nuo n-heksano (C6) iki n-heksadekano (C16), įskaitant abu. Bendrą visų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 prie C1A arba C1B kategorijos priskirtų aptinkamų junginių kiekį sudaro bendras visų šių cheminių medžiagų, kurių koncentracija yra $\geq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$, kiekis. Jei bandymo rezultatai viršija standartines ribas, turi būti atliekamas kiekybinis konkrečių cheminių medžiagų vertinimas. Formaldehidą galima nustatyti paėmus oro ėminių į DNPH kasetę ir tada juos išanalizavus taikant HPLC/UV metodą pagal ISO 16000-3.

Bandymai pagal standartą CEN/TS 16516 laikomi lygiaverčiais bandymams pagal ISO 16000 standartų seriją.

7.2c. Porodariai

Kaip porodariai arba pagalbiniai porodariai nenaudojami halogenintieji organiniai junginiai.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia iš putplasčio gamintojo gautą nurodytų junginių nenaudojimo deklaraciją.

7.3. Kitos kamšalų medžiagos

Kaip kamšalus baldų apmušalams galima naudoti kitas medžiagas, jei tenkinamos šios sąlygos:

- laikomasi 2 kriterijaus apraše nustatytų su pavojingosiomis medžiagomis susijusių bendrųjų reikalavimų;
- kaip porodariai arba pagalbiniai porodariai nenaudojami halogenintieji organiniai junginiai;
- kaip kamšalų ir (arba) užpildo medžiaga nenaudojamos plunksnos arba pūkai, arba plunksnų ir pūkų mišiniai;
- jei kamšalų ir (arba) užpildo medžiagai naudojamas kokoso pluoštas, gumuotas lateksu, įrodoma atitiktis 7.1a ir 7.1b kriterijams.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties deklaraciją, kurioje nurodoma:

- i) naudojamos kamšalų ir (arba) užpildo medžiagos ir kitų maišytų medžiagų pobūdis;
- ii) kad medžiagos sudėtyje nėra labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų ar kitų pavojingųjų medžiagų, kurioms netaikomos konkrečios 2 lentelėje nurodytos išimtys;
- iii) kad kaip porodariai arba pagalbiniai porodariai nenaudoti halogenintieji organiniai junginiai;
- iv) kad kaip kamšalų ir (arba) užpildo medžiaga nenaudoti pūkai arba gyvūnų plunksnos, arba pūkų ir gyvūnų plunksnų mišiniai;
- v) jei kokoso pluoštai gumuoti lateksu, įrodoma atitiktis 7.1 kriterijaus apraše nustatytiems reikalavimams, susijusiems su ribojamomis cheminėmis medžiagomis ir išmetamu LOJ kiekiu.

8 kriterijus. Stiklas. Sunkiųjų metalų naudojimas

Šis kriterijus taikomas bet kuriai galutiniame balde esančiai stiklo medžiagai, nepriklausomai nuo to, kokią masės dalį ji sudaro.

Bet kuris balde esantis stiklas turi tenkinti šias sąlygas:

- jis neturi būti švinuotas;
- švino, gyvsidabrio ar kadmio priemaišų kiekis neturi viršyti 100 mg/kg (vienos rūšies metalo);
- jei balde yra veidrodinio stiklo, jo nugarinei pusei padengti naudojamuose dažuose, gruntuose ar lakuose švino kiekis turi būti mažesnis nei 2 000 mg/kg supakuotos medžiagos. Turi būti dengiama taikant ne variavimo, o alavavimo metodą.

Vertinimas ir patikra.

- i) Pareiškėjas pateikia stiklo tiekėjo deklaraciją, kurioje nurodoma, kad galutiniame balde nėra švinuoto stiklo. Jei tinkamos deklaracijos nėra, kompetentinga institucija gali pareikalauti atlikti neardomąją galutiniame balde esančio stiklo analizę naudojantis nešiojamuoju rentgeno fluorescencinės analizės prietaisu.
- ii) Pareiškėjas pateikia stiklo tiekėjo deklaraciją, kurioje nurodoma, kad galutiniame balde esančiame stikle švino, gyvsidabrio arba kadmio priemaišų kiekis neviršija 100 mg/kg (0,01 % masės). Jei tinkamos deklaracijos nėra, kompetentinga institucija gali pareikalauti ištirti šių metalų kiekį stikle rentgeno fluorescencinės analizės būdu pagal ASTM F2853-10 arba lygiaverčio standarto principus.
- iii) Pareiškėjas pateikia veidrodžio tiekėjo deklaraciją, kurioje nurodoma, kad dažų, gruntų ir lakų, kuriais padengta nugarinė veidrodžio pusė, sudėtyje esančio švino kiekis yra mažesnis nei 2 000 mg/kg (0,2 % masės). Su deklaracija pateikiami atitinkami saugos duomenų lapai arba panašūs dokumentai. Pateikiama papildoma veidrodžio tiekėjo deklaracija, kurioje nurodoma, kad nugarinė veidrodžio pusė padengta taikant ne variavimo, o alavavimo metodą.

9 kriterijus. Galutiniam gaminiui taikomi reikalavimai

9.1. Tinkamumas naudoti

ES ekologiniu ženklu žymimi baldai laikomi tinkamais naudoti, jei jie atitinka IV priedėlyje išvardytų atitinkamų EN standartų naujausiose versijose nustatytus reikalavimus dėl gaminio ilgalaiškumo, matmenų, saugos ir tvirtumo.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kurioje nurodoma, kurie (jei tokių yra) IV priedėlyje išvardyti standartai yra taikomi gaminiui, ir, priklausomai nuo atvejo, atitikties visiems atitinkamiems EN standartams deklaraciją kartu su baldų gamintojo arba sudedamųjų dalių / medžiagų tiekėjų bandymų ataskaitomis.

9.2. Ilgesnės trukmės garantija

Pareiškėjas nemokamai suteikia garantiją, kuri yra ne trumpesnė nei penkeri metai nuo gaminio pristatymo dienos. Teikiama garantija neturi įtakos teisiniams gamintojo ir pardavėjo įpareigojimams pagal nacionalinę teisę.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties deklaraciją ir nurodo ilgesnės trukmės garantijos suteikimo sąlygas, kurios išdėstomos vartotojams skirtuose informaciniuose dokumentuose ir atitinka būtiniausias šio kriterijaus apraše nustatytus reikalavimus.

9.3. Atsarginių dalių tiekimas

Baldų gamintojas klientams tiekia atsargines dalis ne trumpiau nei penkerius metus nuo gaminio pristatymo dienos. Jei už atsargines dalis reikia mokėti, jų kaina turi būti proporcinga visai baldo kainai. Kad būtų galima susitarti dėl atsarginių dalių pristatymo, pateikiami kontaktiniai duomenys.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kurioje nurodo, kad atsarginės dalys bus tiekiamos ne trumpiau nei 5 metus nuo gaminio pristatymo dienos. Jei nustatoma, kad įprastai naudojamos prekės yra brokuotos, atsarginės dalys garantiniu laikotarpiu tiekiamos nemokamai, o jei prekės buvo sugadintos netinkamai jas naudojant – už proporcingą kainą. Į vartotojams skirtą informaciją įtraukiami kontaktiniai duomenys.

9.4. Išmontuojama gaminio konstrukcija

Jei baldą sudaro įvairios sudedamosios dalys / medžiagos, jo konstrukcija turi būti išmontuojama, kad ji būtų lengviau remontuoti, pakartotinai panaudoti ir perdirbti. Pateikiamos paprastos iliustruotos instrukcijos, kaip išmontuoti baldą ir pakeisti sugadintą sudedamąsias dalis/medžiagas. Išmontavimo ir pakeitimo veiksmus turi būti galima atlikti naudojantis įprastais rankiniais įrankiais.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia techninius brėžinius, kuriuose pavaizduota, kaip baldą įprastais įrankiais gali sumontuoti ir išmontuoti nekvalifikuotas asmuo. Jei baldai su apmušalais, juos išmontuojant gali būti naudojami užtrauktukai bei kibiosiomis juostelėmis (velcro), kuriais prie sofos rėmo prisegamos arba nuo jo nusegamos pagalvės, o prie vidinio kamšalo prisegamos arba nuo jo nusegamos dengiamosios medžiagos. Jei reikia, turi būti numatyti tiesiai į medienos skydus tvirtinami varžtų tvirtinimo elementai, kad iš naujo surenkant baldą varžtus būtų galima dar kartą įsukti kitoje vietoje nei jie buvo išsukti baldą išmontuojant.

9.5. Išsiskiriančių LOJ kiekis

Išsiskiriančių LOJ kiekį reikalaujama ištirti, jei balde yra šių sudedamųjų dalių / medžiagų:

- iš odos pagamintų apmušalinių dangų;
- iš dengtųjų medžiagų pagamintų apmušalinių dangų;
- sudedamųjų dalių, kurios sudaro daugiau nei 5 % bendros baldo (be pakuotės) masės ir kurių padengimo dangomis, kurių sudėtyje yra didelis (didesnis nei 5 %) LOJ kiekis, norma yra didesnė nei 30 g/m² dengto paviršiaus ploto arba kurių plotas, padengtas tokiomis dangomis, nėra apskaičiuotas.

Bandymams atlikti siunčiamų mėginių pakavimas ir pristatymas, tvarkymas ir laikymas, bandymo kamerasi taikomi reikalavimai ir dujų analizės metodai turi atitikti ISO 16000 grupės standartuose nustatytas procedūras.

Gali būti atliekami viso baldo bandymai (žr. 16 lentelėje nurodytas sąlygas ir ribines vertes) arba – specialiai tam skirtose mažesnėse bandymų kamerosose – pirmiau išvardytų sudedamųjų dalių / medžiagų bandymai (žr. 17 lentelėje nurodytas sąlygas ir ribines vertes).

Išsiskiriančių LOJ kiekis neturi viršyti 16 ir 17 lentelėse nurodytų ribinių verčių.

16 lentelė

Konkreiems baldams taikomos didžiausios ribinės išsiskiriančių LOJ vertės

Bandymo parametras	Krėslai ir sofas		Įstaigų kėdės		Kiti baldai
Kameros tūris	2–10 m ³				
Apkrovos norma	Gaminys turi užimti apytiksliai 25 % kameros tūrio				(*) 0,5–1,5 m ² /m ³
Oro apykaitos sparta	4,0 m ³ /h		2,0 m ³ /h		(*) 0,5–1,5 h ⁻¹
Cheminė medžiaga	3d	28d	3d	28d	28d
Formaldehidas	—	60 µg/m ³	—	60 µg/m ³	60 µg/m ³
Bendras LOJ kiekis (*)	≤ 3 000 µg/m ³	≤ 400 µg/m ³	—	≤ 450 µg/m ³	≤ 450 µg/m ³
Bendras PLOJ kiekis	—	≤ 100 µg/m ³	—	≤ 80 µg/m ³	≤ 80 µg/m ³

Bandymo parametras	Kėslai ir sofas		Įstaigų kėdės		Kiti baldai
	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (bendra ribinė vertė)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (vienos medžiagos)	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (bendra ribinė vertė)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (vienos medžiagos)	
C medžiagos ⁽¹⁾	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (bendra ribinė vertė)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (vienos medžiagos)	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (bendra ribinė vertė)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (vienos medžiagos)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (vienos medžiagos)
IGCA medžiagų R vertė ⁽²⁾	—	≤ 1	—	≤ 1	≤ 1

(*) Nors atliekant bandymus su kitais baldais galima keisti apkrovos normą ir oro apykaitos spartą, apkrovos normos (m^2/m^3) ir oro apykaitos spartos (h^{-1}) santykis turi būti 1,0.

(¹) Formaldehidą neįtraukiamas apskaičiuojant suminį išsiskiriančių kancerogeninių LOJ kieki – jam nustatoma atskira ribinė vertė.

(²) R vertė = bendra dalmenų suma (C_i/IGCA_i) < 1 (kai C_i = medžiagos koncentracija kameros ore, IGCA_i = medžiagos IGCA (inventorinės gyvavimo ciklo analizės) vertė, nustatyta pagal naujausius duomenis, surinktus įgyvendinant Europos bendradarbiavimo veiksma „Miesto oras, patalpų aplinka ir poveikis žmonėms“ (angl. *URBAN air, indoor environment and human exposure*)).

17 lentelė

Konkrečioms baldų sudedamosioms dalims/medžiagoms taikomos didžiausios ribinės išsiskiriančių LOJ vertės

Bandymo parametras	Dengtos sudedamosios dalys		Iš odos ar dengtųjų medžiagų pagamintos dengiamosios apmušalų medžiagos	
	200 l (medinės sudedamosios dalys)	20 l (kitos sudedamosios dalys)	20 l	
Oro apykaitos sparta	0,5 h^{-1}		1,5 $\text{m}^3/\text{m}^2\cdot\text{h}$	
Cheminė medžiaga	3d	28d	3d	28d
Formaldehidas	—	60 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	—	60 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Bendras LOJ kiekis	$\leq 3\,000 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$\leq 400 \mu\text{g}/\text{m}^3$	—	$\leq 450 \mu\text{g}/\text{m}^3$
Bendras PLOJ kiekis	—	$\leq 100 \mu\text{g}/\text{m}^3$	—	$\leq 80 \mu\text{g}/\text{m}^3$
C medžiagos ⁽¹⁾	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (bendra ribinė vertė)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (vienos medžiagos)	$\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (bendra ribinė vertė)	$\leq 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (vienos medžiagos)
IGCA medžiagų R vertė ⁽²⁾	—	≤ 1	—	≤ 1

(¹) Formaldehidą neįtraukiamas apskaičiuojant suminį išsiskiriančių kancerogeninių LOJ kieki – jam nustatoma atskira ribinė vertė.

(²) R vertė = bendra dalmenų suma (C_i/IGCA_i) < 1 (kai C_i = medžiagos koncentracija kameros ore, IGCA_i = medžiagos IGCA (inventorinės gyvavimo ciklo analizės) vertė, nustatyta pagal naujausius duomenis, surinktus įgyvendinant Europos bendradarbiavimo veiksma „Miesto oras, patalpų aplinka ir poveikis žmonėms“ (angl. *URBAN air, indoor environment and human exposure*)).

Vertinimas ir patikra. Jei laikoma, kad reikia atlikti iš galutinio gaminio išsiskiriančių LOJ kiekio bandymą, pareiškėjas pateikia atitiktą deklaraciją ir pagal ISO 16000 grupės standartus atlikto bandymo kameroje ataskaitą. Pagal CEN/TS 16516 atlikti bandymai laikomi lygiaverčiais ISO 16000. Jei koncentracijos ribinės vertės, kurios kameroje turi būti pasiektos 28-tą dieną, gali būti pasiektos praėjus 3 dienoms po mėginio įdėjimo į kamerą arba bet kuriam kitam laikotarpiui (nuo 3 iki 27 dienų po mėginio įdėjimo į kamerą), galima deklaruoti, kad mėginys atitinka reikalavimus ir bandymą nutraukti anksčiau.

Gaminių ar sudedamųjų dalių / medžiagų bandymų, kurie buvo atlikti ne anksčiau kaip prieš 12 mėnesių iki paraiškos suteikti ES ekologinį ženklą pateikimo, duomenys galioja, jei nebuvo padaryta gamybos proceso arba naudojamų cheminių medžiagų sudėties pakeitimų, dėl kurių galėtų padidėti galutinio gaminio arba atitinkamų sudedamųjų dalių / medžiagų išskiriamų LOJ kiekis.

Bandymų duomenys, kuriais įrodoma, kad neviršijamos 17 lentelėje nurodytos ribinės vertės, taikomos atitinkamoms sudedamosioms dalims / medžiagoms, laikomi priimtinais tik jei jie pateikiami kartu su to tiekėjo deklaracija.

10 kriterijus. Informacija vartotojams

Prie gaminio pridedamas tik vienas vartotojams skirtas informacinis dokumentas, kuriame pateikiama toliau nurodyta informacija, įskaitant ir šalies, kurioje gaminys tiekiamas rinkai, kalba:

- gaminio aprašas pagal 1 kriterijaus apraše nurodytus reikalavimus;
- vartotojui skirtas išsamus geriausių produkto šalinimo būdų (t. y. pakartotinio naudojimo, produkto grąžinimo pareiškėjui jo iniciatyva, perdirbimo arba panaudojimo energijai gauti) aprašymas, kuriame tie būdai išvardijami eilės tvarka pagal jų poveikį aplinkai;
- informacija apie plastikinių sudedamųjų dalių, kurios sveria daugiau kaip 100 g ir nėra paženklintos pagal 4.1 kriterijaus apraše nurodytus reikalavimus, polimerų rūšis;
- deklaracija, kurioje nurodoma, kad odos pavadinimas, aprašas, ženklinimas etiketėmis arba ženklais atitinka EN 15987 ir EN 16223 nustatytus reikalavimus;
- aiškus teiginys, kokiomis sąlygomis gaminys turi būti naudojamas. Pavyzdžiui, ar gaminys turi būti naudojamas patalpose ar lauke, kokioje temperatūroje jį galima naudoti, kokia galima jo apkrova ir kaip tinkamai jį valyti;
- informacija apie naudoto stiklo rūšį, saugos informacija, informacija apie tai, ar gaminys gali liestis su kietomis medžiagomis, pvz., stiklu, metalu arba akmeniu, ir apie tai, kaip tinkamai šalinti stiklą, pvz., ar jį galima išmesti į stiklo atliekų konteinerius;
- atitiktis aktualioms priešgaisrinės saugos taisyklėms, galiojančioms šalyje, kurioje parduodami minkštieji baldai, deklaracija ir, atitinkamais atvejais, išsami informacija apie tai, kokie antipirenai buvo naudojami ir kokiose medžiagose;
- deklaracija, kurioje nurodoma, kad atliekant galutinę gaminio, kuris neabejotinai parduodamas kaip skirtas naudoti patalpose, dezinfekciją nenaudoti biocidiniai produktai, o lauko baldų atveju – deklaracija, kurioje atitinkamais atvejais nurodoma, kurios veikliosios biocidinių produktų medžiagos buvo naudotos ir kokiose medžiagose;
- atitiktis aktualiems EN standartams, nurodytiems 9.1 kriterijaus apraše ir IV priedėlyje, patvirtinimas;
- atitinkama informacija apie sąlygas, kuriomis suteikiama garantija pagal 9.2 kriterijaus apraše nurodytus reikalavimus;
- atitinkama kontaktinė informacija, būtina tiekiant atsargines dalis pagal 9.3 kriterijaus apraše pateiktus reikalavimus;
- aiškiai iliustruotos sumontavimo ir išmontavimo instrukcijos pagal 9.4 kriterijaus apraše pateiktus reikalavimus.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia prie gaminio pridedamo vartotojams skirtą informacinio dokumento, kuriuo įrodoma atitiktis kiekvienam taikomam atitinkamo kriterijaus aprašo punktui, kopiją.

11 kriterijus. ES ekologinio ženklo etiketėje pateikiama informacija

Jei naudojama neprivaloma etiketė, kurioje yra teksto langelis, jame atitinkamais atvejais įrašomi trys iš šių teiginių:

- mediena, kamštiena, bambukas ir rotangas iš miškų, valdomų pagal tvarios miškotvarkos principus;
- perdirbtos medžiagos (mediena arba plastikas, jei taikoma);
- ribotas pavojingųjų medžiagų kiekis;

- neapdorota biocidiniais produktais (jei taikoma);
  - neapdorota antipirenais (jei taikoma);
  - mažai formaldehido išskiriantis gaminys;
  - mažai lakiųjų organinių junginių išskiriantis gaminys;
  - išmontuojamas ir lengvai taisomas gaminys.
- Jei baldų apmušalai pagaminti iš tekstilės medžiagos, kurios sudėtyje yra ekologiškos medvilnės arba medvilnės, išaugintos laikantis integruotos kenkėjų kontrolės principų, ES ekologinio ženklo 2 teksto langelyje gali būti įrašomas šis tekstas:

18 lentelė

Informacija apie tekstilės medžiagos sudėtyje esančią medvilnę, kurią galima pateikti su ES ekologiniu ženklu:

Gaminio specifikacija	Galimas tekstas
Sudėtyje yra daugiau kaip 95 % ekologiškų medžiagų. Daugiau kaip 70 % medvilnės išauginta laikantis integruotos kenkėjų kontrolės principų.	Tekstilės sudėtyje yra ekologiškos medvilnės. Medvilnė išauginta naudojant mažiau pesticidų.

Neprivalomos etiketės su teksto langeliu naudojimo gaires galima rasti „ES ekologinės etiketės logotipo naudojimo gairėse“, kurios paskelbtos interneto svetainėje

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją.

I priedėlis

LOJ KIEKIO PAVIRŠIAUS DANGOJE APSKAIČIAVIMO GAIRĖS

Taikant šį apskaičiavimo metodą, reikalinga ši informacija:

- Galutinio surinkto gaminio padengto paviršiaus plotas
- LOJ kiekis dengiamajame mišinyje (g/l);
- dengiamojo mišinio tūris prieš dengimo veiksmus;
- atliekant dengimo veiksmus padengtų identiškų vienetų skaičius;
- atlikus dengimo veiksmus likusio dengiamojo mišinio tūris.

Toliau pateikiamas skaičiavimo pavyzdys.

Galutinio surinkto gaminio padengto paviršiaus plotas		= 1,5 m ² .
LOJ kiekis dengiamajame mišinyje (g/l)		= 120 g/l.
Dengiamojo mišinio tūris (l) prieš dengimo veiksmus		= 18,5 l.
Atliekant dengimo veiksmus padengtų identiškų vienetų skaičius		= 4.
Atlikus dengimo veiksmus likusio dengiamojo mišinio tūris (l)		= 12,5 l
Bendras padengtas plotas	= 4 × 1,5 m ²	= 6 m ² .
Bendras panaudotas dengiamojo mišinio tūris	= 18,5–12,5	= 6 l.
Bendras paviršiui padengti panaudotas LOJ kiekis	= 3,9 l × 120 g/l	= 468 g
Bendras vienam m ² padengti panaudotas LOJ kiekis	= 468 g/6 m ²	= 78 g/m ² .

Jei naudojami keli dengiamieji mišiniai, pavyzdžiui, gruntai ar apdailos dangos, apskaičiuojamas ir sudedamas kiekvieno jų sunaudotas tūris ir juose esantis LOJ kiekis.

Viena iš galimybių sumažinti atliekant dengimo veiksmus panaudojamą bendrą LOJ kiekį yra veiksmingesnių technikų taikymas. Toliau pateikiami orientaciniai skirtingų dengimo technikų veiksmingumo koeficientai.

Lentelė

Orientaciniai dengimo technikų veiksmingumo koeficientai:

Dengimo technika	Veiksmingumas (%)	Veiksmingumo koeficientas
Purškimo įrenginys be recirkuliacijos	50	0,5
Elektrostatinis purškimas	65	0,65
Purškimo įrenginys su recirkuliacija	70	0,7
Purškimas naudojant besisukančią taurę (diskinis purškimas)	80	0,8

(¹) Atkreipkite dėmesį į tai, kad vietoje tūrio vienetų gali būti naudojami masės vienetai, jei tik yra žinomas dengiamojo mišinio tankis ir jei į jį atsižvelgiama atliekant skaičiavimą.

Dengimo technika	Veiksmingumas (%)	Veiksmingumo koeficientas
Lakavimas voleliu	95	0,95
Ištisinis lakavimas	95	0,95
Vakuuminis lakavimas	95	0,95
Panardinimas	95	0,95
Skalavimas	95	0,95

EN 13336 REIKALAVIMAI, TAIKOMI ODAI, NAUDOJAMAI BALDAMS GAMINTI

Lentelė

Fiziniai reikalavimai, taikomi odai, naudojami ES ekologiniu ženklu žymimiems baldams gaminti (pagal EN 13336)

Pagrindinės savybės	Bandymo metodas		Rekomenduojamos vertės			
			Nubukas, zomša ir anilininio dažymo oda (*)	Pusiau anilininio dažymo oda (*)	Dengtoji, dažyta ir kita oda (*)	
pH ir ΔpH	EN ISO 4045		≥ 3,5 (jei pH yra < 4,0, ΔpH turi būti ≤ 0,7)			
Plėšiamosios apkrovos vidutinė vertė	EN ISO 3377-1		> 20 N			
Spalvos atsparumas slankiojamajam trynimui	EN ISO 11640 Bendra piršto masė – 1 000 g Prakaito šarminis tirpalas, apibrėžtas EN ISO 11641	Vertintini aspektai	Odos spalvos kitimas ir fetro tepimasis	Odos spalvos kitimas ir fetro tepimasis. Apdailos nesigadinimas		
		naudojant sausą fetrą	50 ciklų, vertė pilkojoje skalėje – ≥ 3	500 ciklų, vertė pilkojoje skalėje – ≥ 4		
		naudojant šlapią fetrą	20 ciklų, vertė pilkojoje skalėje – ≥ 3	80 ciklų, vertė pilkojoje skalėje – ≥ 3/4	250 ciklų, vertė pilkojoje skalėje – ≥ 3/4	
		naudojant dirbtiniu prakaitu sušlapintą fetrą	20 ciklų, vertė pilkojoje skalėje – ≥ 3	50 ciklų, vertė pilkojoje skalėje – ≥ 3/4	80 ciklų, vertė pilkojoje skalėje – ≥ 3/4	
Spalvos atsparumas dirbtinei šviesai	EN ISO 105-B02 (3 metodas)		Vertė mėlynojoje skalėje – ≥ 3	Vertė mėlynojoje skalėje – ≥ 4	Vertė mėlynojoje skalėje – ≥ 5	
Sausos apdailinės dangos sukibimas	EN ISO 11644		—	≥ 2 N/10 mm		
Sausos odos apdailos atsparumas lankstymui	EN ISO 5402-1		Taikoma tik nedažyta apdaila padengtai anilininio dažymo odai – 20 000 ciklų (neatsiranda apdailos įtrūkių)	50 000 ciklų (neatsiranda apdailos įtrūkių)	50 000 ciklų (neatsiranda apdailos įtrūkių)	
Spalvos atsparumas vandens lašams	EN ISO 15700		Vertė pilkojoje skalėje – ≥ 3 (nėra liekamojo išbrinkimo)			
Apdailos atsparumas įtrūkiams šaldant	EN ISO 17233		—	– 15 °C (neatsiranda apdailos įtrūkių)		
Atsparumas ugniai	EN 1021 arba atitinkami nacionaliniai standartai		Bandymas išlaikytas			

(*) Remiamasi EN 15987 pateiktomis šių odos rūšių apibrėžtimis.

III priedėlis

GALUTINĖSE ODOS, TEKSTILĖS ARBA DENGTOSE MEDŽIAGOSE DRAUDŽIAMŲ ARILAMINŲ JUNGINIAI

Toliau nurodomos Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedo 43 įrašė išvardytos cheminės medžiagos, dėl kurių turi būti ištirtos visos dažytos odos (remiantis standartu EN 17234) arba tekstilės (remiantis standartais EN 14362-1 ir EN 14362-3) medžiagos.

1 lentelė

Kancerogeniniai arilaminai, dėl kurių turi būti tiriamos tekstilės arba odos medžiagos

Arilo aminos	CAS Nr.	Arilo aminos	CAS Nr.
4-aminodifenilas	92-67-1	4,4'-oksidianilinas	101-80-4
Benzidinas	92-87-5	4,4'-tiodianilinas	139-65-1
4-chlor-o-toluidinas	95-69-2	o-toluidinas	95-53-4
2-naftilaminas	91-59-8	2,4-diaminotoluenas	95-80-7
o-amino-azotoluenas	97-56-3	2,4,5-trimetilanilinas	137-17-7
2-amino-4-nitrotoluenas	99-55-8	4-aminoazobenzenas	60-09-3
4-chloranilinas	106-47-8	o-anizidinas	90-04-0
2,4-diaminoanizolas	615-05-4	2,4-ksilidinas	95-68-1
4,4'-diaminodifenilmetanas	101-77-9	2,6-ksilidinas	87-62-7
3,3'-dichlorbenzidinas	91-94-1	p-krezidinas	120-71-8
3,3'-dimetoksibenzidinas	119-90-4	3,3'-dimetilbenzidinas	119-93-7
3,3'-dimetil-4,4'-diaminodifenilmetanas	838-88-0	4,4'-metilen-bis-(2-chlor-anilinas)	101-14-4

Yra žinoma, kad kai kurie kiti dažymo junginiai, kurių naudojimas nėra tiesiogiai ribojamas Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedo 43 įrašu, per apdorojimo procesą skyla ir sudaro kai kurias iš 1 lentelėje išvardytų cheminių medžiagų. Siekiant gerokai sumažinti netikrumą dėl to, ar neviršijama 1 lentelėje išvardytoms cheminėms medžiagoms nustatyta 30 mg/kg riba, gamintojams rekomenduojama, tačiau nėra privaloma vengti naudoti 2 lentelėje išvardytus dažiklius.

2 lentelė

Orientacinis dažiklių, kurie gali skilti ir sudaryti kancerogeninius arilaminus, sąrašas

Dispersiniai dažikliai		Baziniai dažikliai	
Dispersinis oranžinis 60	Dispersinis geltonasis 7	Bazinis rudasis 4	Bazinis raudonasis 114
Dispersinis oranžinis 149	Dispersinis geltonasis 23	Bazinis raudonasis 42	Bazinis geltonasis 82
Dispersinis raudonasis 151	Dispersinis geltonasis 56	Bazinis raudonasis 76	Bazinis geltonasis 103
Dispersinis raudonasis 221	Dispersinis geltonasis 218	Bazinis raudonasis 111	

Dispersiniai dažikliai		Baziniai dažikliai	
Rūgštiniai dažikliai			
CI rūgštinis juodasis 29	CI rūgštinis raudonasis 4	CI rūgštinis raudonasis 85	CI rūgštinis raudonasis 148
CI rūgštinis juodasis 94	CI rūgštinis raudonasis 5	CI rūgštinis raudonasis 104	CI rūgštinis raudonasis 150
CI rūgštinis juodasis 131	CI rūgštinis raudonasis 8	CI rūgštinis raudonasis 114	CI rūgštinis raudonasis 158
CI rūgštinis juodasis 132	CI rūgštinis raudonasis 24	CI rūgštinis raudonasis 115	CI rūgštinis raudonasis 167
CI rūgštinis juodasis 209	CI rūgštinis raudonasis 26	CI rūgštinis raudonasis 116	CI rūgštinis raudonasis 170
CI rūgštinis juodasis 232	CI rūgštinis raudonasis 26:1	CI rūgštinis raudonasis 119:1	CI rūgštinis raudonasis 264
CI rūgštinis rudasis 415	CI rūgštinis raudonasis 26:2	CI rūgštinis raudonasis 128	CI rūgštinis raudonasis 265
CI rūgštinis oranžinis 17	CI rūgštinis raudonasis 35	CI rūgštinis raudonasis 115	CI rūgštinis raudonasis 420
CI rūgštinis oranžinis 24	CI rūgštinis raudonasis 48	CI rūgštinis raudonasis 128	CI rūgštinis violetinis 12
CI rūgštinis oranžinis 45	CI rūgštinis raudonasis 73	CI rūgštinis raudonasis 135	
Tiesioginiai dažikliai			
Tiesioginis juodasis 4	Tiesioginis mėlynasis 192	Tiesioginis rudasis 223	Tiesioginis raudonasis 28
Tiesioginis juodasis 29	Tiesioginis mėlynasis 201	Tiesioginis žaliasis 1	Tiesioginis raudonasis 37
Tiesioginis juodasis 38	Tiesioginis mėlynasis 215	Tiesioginis žaliasis 6	Tiesioginis raudonasis 39
Tiesioginis juodasis 154	Tiesioginis mėlynasis 295	Tiesioginis žaliasis 8	Tiesioginis raudonasis 44
Tiesioginis mėlynasis 1	Tiesioginis mėlynasis 306	Tiesioginis žaliasis 8,1	Tiesioginis raudonasis 46
Tiesioginis mėlynasis 2	Tiesioginis rudasis 1	Tiesioginis žaliasis 85	Tiesioginis raudonasis 62
Tiesioginis mėlynasis 3	Tiesioginis rudasis 1:2	Tiesioginis oranžinis 1	Tiesioginis raudonasis 67
Tiesioginis mėlynasis 6	Tiesioginis rudasis 2	Tiesioginis oranžinis 6	Tiesioginis raudonasis 72
Tiesioginis mėlynasis 8	Bazinis rudasis 4	Tiesioginis oranžinis 7	Tiesioginis raudonasis 126
Tiesioginis mėlynasis 9	Tiesioginis rudasis 6	Tiesioginis oranžinis 8	Tiesioginis raudonasis 168
Tiesioginis mėlynasis 10	Tiesioginis rudasis 25	Tiesioginis oranžinis 10	Tiesioginis raudonasis 216
Tiesioginis mėlynasis 14	Tiesioginis rudasis 27	Tiesioginis oranžinis 108	Tiesioginis raudonasis 264
Tiesioginis mėlynasis 15	Tiesioginis rudasis 31	Tiesioginis raudonasis 1	Tiesioginis violetinis 1
Tiesioginis mėlynasis 21	Tiesioginis rudasis 33	Tiesioginis raudonasis 2	Tiesioginis violetinis 4
Tiesioginis mėlynasis 22	Tiesioginis rudasis 51	Tiesioginis raudonasis 7	Tiesioginis violetinis 12
Tiesioginis mėlynasis 25	Tiesioginis rudasis 59	Tiesioginis raudonasis 10	Tiesioginis violetinis 13
Tiesioginis mėlynasis 35	Tiesioginis rudasis 74	Tiesioginis raudonasis 13	Tiesioginis violetinis 14
Tiesioginis mėlynasis 76	Tiesioginis rudasis 79	Tiesioginis raudonasis 17	Tiesioginis violetinis 21
Tiesioginis mėlynasis 116	Tiesioginis rudasis 95	Tiesioginis raudonasis 21	Tiesioginis violetinis 22
Tiesioginis mėlynasis 151	Tiesioginis rudasis 101	Tiesioginis raudonasis 24	Tiesioginis geltonasis 1
Tiesioginis mėlynasis 160	Tiesioginis rudasis 154	Tiesioginis raudonasis 26	Tiesioginis geltonasis 24
Tiesioginis mėlynasis 173	Tiesioginis rudasis 222	Tiesioginis raudonasis 22	Tiesioginis geltonasis 48

IV priedėlis

BALDŲ ILGALAIKIŠKUMO, STIPRUMO IR ERGONOMIKOS STANDARTAI

Lentelė

Orientacinis 9.1 kriterijui svarbių su baldais susijusių EN standartų (parengtų Technikos komiteto CEN/TC 207 „Baldai“) sąrašas

Standartas	Pavadinimas
Minkštieji baldai	
EN 1021-1	Baldai. Minkštųjų baldų degumo vertinimas. 1 dalis. Uždegimo šaltinis – smilkstanti cigaretė
EN 1021-2	Baldai. Minkštųjų baldų degumo vertinimas. 2 dalis. Uždegimo šaltinis – degtuko liepsnos ekvivalentas
Įstaigų baldai	
EN 527-1	Įstaigų baldai. Darbo stalai ir rašomieji stalai. 1 dalis. Matmenys
EN 527-2	Įstaigų baldai. Darbo stalai ir rašomieji stalai. 2 dalis. Mechaninės saugos reikalavimai
EN 1023-2	Įstaigų baldai. Pertvaros. 2 dalis. Mechaninės saugos reikalavimai
EN 1335-1	Įstaigų baldai. Įstaigų darbo kėdės. 1 dalis. Matmenys. Matmenų nustatymas
EN 1335-2	Įstaigų baldai. Įstaigų darbo kėdės. 2 dalis. Saugos reikalavimai
EN 14073-2	Įstaigų baldai. Korpusiniai baldai. 2 dalis. Saugos reikalavimai
EN 14074	Įstaigų baldai. Stalai, rašomieji stalai ir korpusiniai baldai. Bandymo metodai judamųjų dalių stiprumui ir ilgalaikiškumui nustatyti (po bandymo sudedamosios dalys turi likti nepažeistos ir toliau atlikti numatytą funkciją).
Lauko baldai	
EN 581-1	Lauko baldai. Sėdimieji baldai ir stalai kempingams, buitiniam ir viešajam naudojimui. 1 dalis. Bendrieji saugos reikalavimai
EN 581-2	Lauko baldai. Sėdimieji baldai ir stalai kempingams, buitiniam ir viešajam naudojimui. 2 dalis. Sėdimųjų baldų mechaninės saugos reikalavimai ir bandymo metodai
EN 581-3	Lauko baldai. Sėdimieji baldai ir stalai kempingams, buitiniam ir viešajam naudojimui. 3 dalis. Stalų mechaninės saugos reikalavimai ir bandymo metodai
Sėdimieji baldai	
EN 1022	Buities baldai. Sėdimieji baldai. Stabilumo nustatymas

Standartas	Pavadinimas
EN 12520	Baldai. Stiprumas, ilgalaikiškumas ir sauga. Reikalavimai, keliami buitiniams sėdimiesiems baldams
EN 12727	Baldai. Eiluojamieji sėdimieji baldai. Stiprumo ir ilgalaikiškumo bandymo metodai ir reikalavimai
EN 13759	Baldai. Sėdimųjų baldų ir miegamųjų sofų funkciniai mechanizmai. Bandymo metodai
EN 14703	Baldai. Į eilę jungiamų nebutinių sėdimųjų baldų jungtys. Stiprumo reikalavimai ir bandymo metodai
EN 16139	Baldai. Stiprumas, ilgalaikiškumas ir sauga. Reikalavimai, keliami nebutiniams sėdimiesiems baldams

Stalai

EN 12521	Baldai. Stiprumas, ilgalaikiškumas ir sauga. Buitiniams stalams keliami reikalavimai
EN 15372	Baldai. Stiprumas, ilgalaikiškumas ir sauga. Nebuitiniams stalams keliami reikalavimai

Virtuvės baldai

EN 1116	Virtuvės baldai. Virtuvės baldų ir virtuvės įrangos suderinamieji matmenys
EN 14749	Buities ir virtuvės korpusiniai baldai ir darbaviršiai. Saugos reikalavimai ir bandymo metodai

Lovos

EN 597-1	Baldai. Matracų ir apmuštų lovų rėmų degumo vertinimas. 1 dalis. Uždegimo šaltinis – smilkstanti cigaretė
EN 597-2	Baldai. Matracų ir apmuštų lovų rėmų degumo vertinimas. 2 dalis. Uždegimo šaltinis – degtuko liepsnos ekvivalentas
EN 716-1	Baldai. Buitinės vaikiškos ir sulankstomosios lovelės. 1 dalis. Saugos reikalavimai
EN 747-1	Baldai. Dviaukštės ir aukštos lovos. 1 dalis. Saugos, stiprumo ir ilgalaikiškumo reikalavimai
EN 1725	Buities baldai. Lovos ir matracai. Saugos reikalavimai ir bandymo metodai
EN 1957	Buities baldai. Lovos ir matracai. Bandymo metodai funkcinėms charakteristikoms nustatyti ir vertinimo kriterijai
EN 12227	Buitiniai aptvarėliai. Saugos reikalavimai ir bandymo metodai

Korpusiniai baldai

EN 16121	Nebuitiniai korpusiniai baldai. Saugos, stiprumo, ilgalaikiškumo ir stabilumo reikalavimai
----------	--

Standartas	Pavadinimas
Kitų rūšių baldai	
EN 1729-1	Baldai. Mokymo įstaigų kėdės ir stalai. 1 dalis. Funkciniai matmenys
EN 1729-2	Baldai. Mokymo įstaigų kėdės ir stalai. 2 dalis. Saugos reikalavimai ir bandymo metodai
EN 13150	Laboratorijų darbastaliai. Matmenys, saugos reikalavimai ir bandymo metodai
EN 14434	Mokymo įstaigų rašomosios lentos. Ergonominiai, techniniai ir saugos reikalavimai bei jų bandymo metodai

ISSN 1977-0723 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-5120 (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT